THE LIBRARY – THE UNIVERSITY OF JORDAN

הארץ

50 אג׳ שנה כ״ה/יום ד׳ כ״ו אלול תשל״ב 6 בספטמבר 1972 V.54/16,155/SEPTEMBER 6, 1972

פיג׳ו
המכונית הנמכרת ביותר בישראל
לפי דו״ח תצרים לרכב פרטי של משרד התחבורה לשנת 1971

סברה: ערפאת השתתף בתיכנון מבצע מינכן; גילה את הסוד לכמה מראשי מדינות ערב

מאת עודד זראי סופר „הארץ"

התקפת הדמים על המשלחת הישראלית למשחקים האולימפיים במינכן תוכננה על־ידי ראשי פתח (ארגון ספטמבר השחור הוא חלק ממנו) בשבועות האחרונים ויש להניח שלמפקדת הארגון בביירות ולשלוחתה בדמשק היה חלק פעיל בהכנת ההתקפה — מכוח אמש מקורות בביירות.

המקורות מציינים, כי ההתקפה תוכננה בידיעתו של ראש פתח ויו״ר ארגון השיחרור הפלשתיני יאסר ערפאת וכי אין להוציא מכלל אפשרות שערפאת הכניס חלק מראשי מדינות ערב המסייעים לארגונו החבלה בסוד המבצע בסיוריו בשבועיים האחרונים בלוב, באלג׳יריה, סוריה ובמצרים. כן נפגש ערפאת בראשית השבוע לשיחה מיוחדת עם ראש ממשלת לבנון, סאיב סלאם. על שיחה זו הוטל איפול.

אחיזת עיניים

המקורות מציינים עוד, כי הנהגות מצד דובר המחבלים בבריטניה חלק מההשתנות הערבית להתנער מהתקפת הדמים ולהציג את ארגון ספטמבר השחור „כגוף שאינו מוכר בעולם הערבי" — הם אחיזת עיניים ורצון לצבע את כסף העולם על פעולת הרצח. נטיות אלה מדגישים המקורות אינם תואמים את תביעות מנהיגי מצרים, סוריה, לוב, אלג׳יריה ועיראק מראשי המחבלים „להגביר את פעילותם ולהכות באויב הציוני".

פעולת גבורה

תחנות השידור של המחבלים הפועלות מקהיר, דמשק, בגדד וטריפולי שיבחו אמש את התקפת הדמים בנוסח של „פעולת הגבורה של כוחותינו במינכן". תחנות אלה פסחו עם פתיחת השידורים את תוכן שלושת האיגרות שנמסרו על ידי המחבלים במינכן לממשלת בון.

(סוף בעמוד 3, טור 1)

הישראלים שוחררו - 5 מחבלים נהרגו, 2 נפצעו

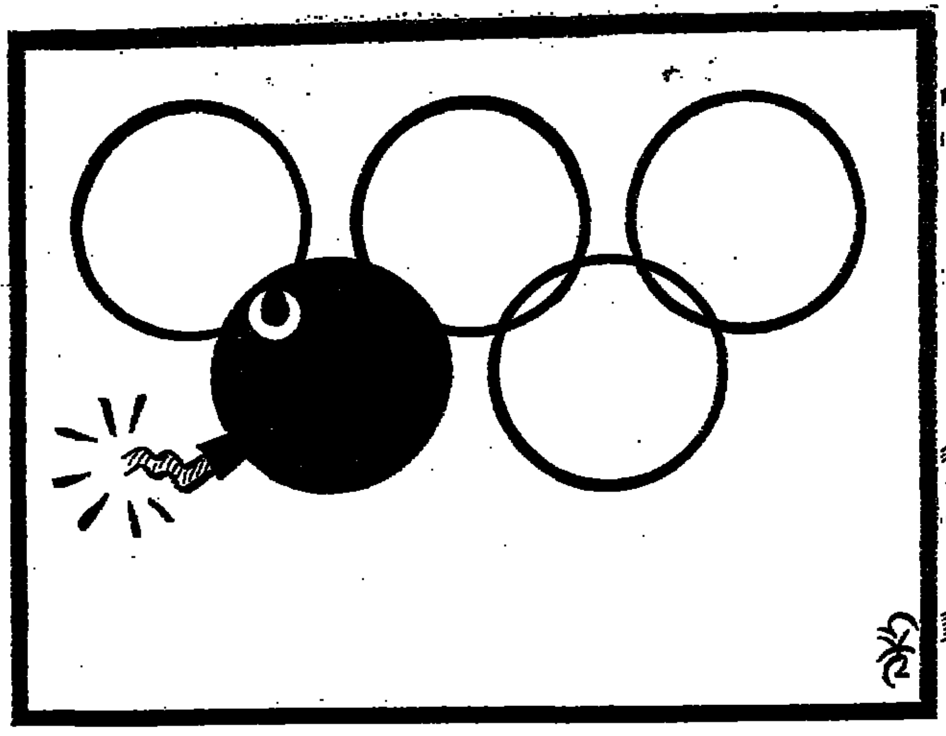

מאת יחיאל ארזי, שליח „הארץ" למינכן

מינכן, 5 (מיוחד ל„הארץ"). — תשעת בני הערובה הישראלים אשר הוחזקו משעות הבוקר המוקדמות (ראה עמ׳ 2) על־ידי 8 מחבלים ערבים בחדריהם בביתן הישראלי הצליחו להימלט קרוב לחצות מידי שוביהם, בעיצומו של קרב יריות שהתפתח בשדה התעופה הצבאי של גאטי׳ פירסטנפלדברוק, לשם הובאו בהליקופטר צבאי יחד עם המחבלים.

פינוי הישראלים בעסקה בסיומו של מו״מ מייגע וכנראה היה זה חלק מתכנית שהביאה בסופו של דבר לשיחרורם של הישראלים. אחר חצות נמסר, כי כל בני הערובה — דוד ברגר, זאב פרידמן, מארק סלבין, אליעזר חלפין, עמיצור שפירא, קהת שור, יעקב שפרינגר, אנדריי שפיצר

(הסוף בעמוד 2, טור 7)

מימין לשמאל: שוטרים של המשטרה הגרמנית ליד דגל האולימפיאדה במינכן * שני אנשי בולשה משוחחים עם מחבל ערבי * הפגנת ישראלים

היו מגעים רצופים בין ממשלת ישראל ובון

התייעצויות על דרכי הפעולה נגד המחבלים

מאת דן מרגלית, סופר „הארץ"

במגע הרצוף הישראלי־גרמני שנוהל אתמול בבוקר ונמשך עד לשעות הערב המאוחרות, בהן התקיימה התייעצות בבית ראש הממשלה גולדה מאיר, ביקשה בון לדעת מה התגובה האפשרית של ירושלים לתביעות המחבלים לשחרר את אנשיהם, ובראשם את קוזו אוקאמוטו. הגרמנים העמידו את ממשלת ישראל על חומרת המצב.

בדיון שנערך במשכן הכנסת, הובעה תקווה כלשהי כי גם הפעם יצליחו למצוא את הנוסחה אשר תאפשר את שחרור בני הערובה בלי כניעה למחבלים. היו גם שמועות, כי שר הבטחון משה דיין יוצא למינכן, אולם השר דיין נשאר אתמול בארץ והשתתף בערב בטקס נישואים בתל־אביב.

היום הארוך נפתח בדיווח של שמואל ללקין (מהוועד האולימפי) אל סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יגאל אלון. הדיווח היה בבוקר. במקביל לכך מסר תת־אלוף ישראל ליאור דיווח לראש הממשלה גב׳ גולדה מאיר. שר־החוץ מר אבא אבן היה במגע עם השגריר אליעזר בן־נתן.

התייעצות ראשונה

מרת מאיר קיימה התייעצות שרים ראשונה בבנין הכנסת. לא כל השרים הספיקו להגיע וכמה מהם שי־

(סוף בעמוד 2, טור 7)

ניכסון טילפן לגולדה מאיר

סן פראנסיסקו, 5 (יונייטד). הנשיא ריצ׳ארד ניכסון טילפן היום אל ראש הממשלה גב׳ גולדה מאיר והביע הזדעזעותו מהתקפת המחבלים במינכן.

מר ניכסון אמר באותה שיחה, כי ארה״ב סבורה שאין להרוס את המשחקים האולימפיים, עד שישוחררו בני הערובה וימצא פתרון למצב הטרגי.

הוא ציין כי שר החוץ מר ויליאם רוג׳רס קיים מגע עם שגריר ישראל, מר יצחק רבין, והציע לו את עזרת הממשלה האמריקאית בהשגת שחרורם של בני הערובה.

מדלית זהב ראשונה לישראל

ישראל זכתה במדליית זהב ראשונה.

המדליה הוענקה לסבון באלי פרש BALL FRESH סבון קייצי מרענן המונע ריחות זיעה.

ברגע האחרון

בראנדט שוחח עם סאדאת

מינכן, 5 (אי.פי.). הטלוויזיה הגרמנית הודיעה הערב, כי וילי בראנדט קיים הערב שיחה שנמשכה שעה עם נשיא מצרים, בטרם החלט על הפעולה לפינוי בני הערובה מן הכפר האולימפי.

הם היו בני הערובה במינכן
בעמוד 2

הרות האולימפית נרצחה במינכן
דיווח של יחיאל ארזי
* * *
המחבלים ערכו סיור מוקדם ערב ההתקפה
* * *
בבתיהם של הנרצחים יוסף רומנו ומשה ויינברג
* * *
כדורסלני מצרים הסתלקו ממינכן
* * *
מארק ספיץ חזר לארה״ב
דיווח מפורט ונרחב על ההתרחשויות המסעירות במינכן
בעמוד 5

זעזוע בעולם

תגובה חריפה של מנהיגי מדינות ואישי ציבור

מינכן, 5 דעת הקהל העולמית הזדעזעה היום בעקבות התקפת המחבלים הערבים על בנין המשלחת הישראלית, בכפר האולימפי במינכן.

בוואשינגטון הביע הנשיא ניכסון את הזדעזעותו העמוקה. דובר הבית הלבן רונאלד זיגלר מסר הודעה בשם הנשיא: „הוא הביע בפני ה־

(סוף בעמוד 2, טור 6)

בראנדט מנהל המו״מ במינכן

מאת א. ריבי, סופר „הארץ" במערב גרמניה

בון, 5 (מיוחד ל„הארץ"). קאנצלר מערב גרמניה, מר וילי ברנדט טס הבוקר למינכן מיד אחרי ישיבת הבוקר של הקבינט המערב־גרמני, כדי ליטול על עצמו באופן אישי את ניהול העניינים במינכן.

שר־החוץ של מערב גרמניה, ואלטר שעל זימן אליו את מנהל סניף הליגה הערבית בבון. המנהל טס מאוחר יותר למינכן וסבורים, כי הודות להתערבותו נידחו כמה פעמים מועדי האולטימטום שקבעו המחבלים.

אחרי ישיבת הבוקר של הקאבינט הודיע דובר הממשלה הגרמניה, מר קונראד אהלרס, כי ההחלטה אם

(סוף בעמוד 2, טור 2)

היו ידיעות ברורות על אפשרות „פעולת ראווה"

חברי משלחת ישראל למינכן הוזהרו * משטרות שונות באירופה ידעו על „תנועה חשודה של פלשתינים"

מאת סופרו הצבאי של „הארץ"

בידי חוגים ישראליים היו ידיעות ברורות כי מחבלים פלשתינים מתכוונים לבצע פעולה־ראווה גדולה לקראת ראש השנה. ידוע כי לפני צאתה של משלחת ישראל לאולימפיאדה הוזהרו אנשי הבטחון שנלוו אליה על אפשרות של התנכלות מחבלים.

הידיעה על תכנון פעולת ראווה על־ידי המחבלים התחזקה בעקבות ידיעה שהגיעו למשטרות שונות באירופה, לרבות משטרת גרמניה המערבית על תנועה חשודה של פלשתינאים, על האפשרות של פעולה כזו מסר „הארץ" אתמול בידיעה על התגברות פעילות המחבלים, תוך הדגשה כי מומחים מצפים לפעולת־ראווה לפני החג.

אתמול אישרה משטרת גרמניה המערבית, כי בימים האחרונים הגיעו לידיעתה ידיעות כי קבוצה של פלשתינים חשודים הגיעה לגרמניה מדנמרק. ידיעה זו הועברה למוסדות ישראליים העוסקים בגרמניה.

אך לא ידוע אם הדבר נמסר גם לראשי המשלחת הישראלית לאולימפיאדה ולאנשי הבטחון הנלווים אליה.

מזג האויר

הטמפרטורות המינימום והמקסימום: ירושלים 21 עד 28 מעלות; תל־אביב 21 עד 28; חיפה 25 עד 29; באר־שבע 22 עד 33; אילת 30 עד 39; מפרץ שלמה 28 עד 39; רמת הגולן 18 עד 25; הר שומרון 21 עד 28; עזה 24 עד 29; יריחו 25 עד 37 מעלות.

גובה הגלים: 80—120 ס״מ.

בגליון זה 24 עמודים — המחיר 50 אגורות

מיזוג־אויר תדיראן
המקרר בע״מ
רח׳ הרצל 20, חיפה
טל. 668340-668349

גליון מוגדל הארץ לערה״ש תשל״ג

כולל מבחר מאמרים מגוון,
לוח כיס „הארץ" תשל״ג 1972/73,
המוסף השבועי
מוסף תמונות כ״ה שנים למדינת ישראל.
בגלל היקף הגליון ומוספיו, הוא יודפס ויופץ במספר טפסים מוגבל
הזמן מיד את גליון ערה״ש אצל מוכר העתונים שלך.

לעם בישראל - שנה טובה!

מאחלים יצרני הסיגריות בישראל: דובק בע״מ · החברה הישראלית לסיגריות בע״מ · אסקוט, חברה לסיגריות בע״מ · סיגריות לוד בע״מ

צה״ל מוותר על כ־50 אלף דונם משטחי האימונים בגדה המערבית

מטרת ההפשרה — „דו־קיום נוח יותר עם האוכלוסיה האזרחית"

מאת סופרו הצבאי של „הארץ"

בעקבות בדיקה של שטחי האימונים של צה״ל ביהודה ובשומרון, הוחלט באחרונה לפתוח מחדש לאוכלוסיה האזרחית כ־50 אלף דונם ויותר, חלק ניכר מהם ראויים לעיבוד ויתרם שטחי מרעה — מסרו אתמול מקורות צבאיים.

מקורות אלה הדגישו, כי ההפשרה של שטחי האימונים היא חלק מן המגמה „לחפש דו־קיום נוח יותר בין צה״ל לבין האוכלוסיה הערבית בשטחים אלה".

בסך הכל מקיפים כל שטחי האימונים בגדה המערבית כ־2.5 מיליון דונם, רובם אינם ראויים לעיבוד. צה״ל מרבה להתאמן בשטחים אלה במיוחד מאז הועתקו מחנות צבא רבים מזרחה לקו הירדן.

רוב שטחי האימונים מצויים בבקעת הירדן ובשיפולים המזרחיים של הרי השומרון וכן בהר־חברון.

החיכוכים עם האוכלוסיה הם בעיקר בשטחי האימונים המערביים יותר, הקרובים לכפרים שבשיפולי ההר. אלה גם השטחים שצה״ל מעונין בהם יותר לאימונים, אם משום שהם קרובים למחנות ואם בגלל הקושי להתאמן בבקעת הירדן ברוב חודשי השנה. באזורים אלה היתה פרושת הריסוס בעקרבה (שליש באדמות הכפר כלולים בשטחי האימונים של צה״ל).

בבדיקה שנערכה באחרונה נתקבלה החלטה עקרונית, כי יש לוותר על חלק בשטחי האימונים שבשיפולי ההר, בשומרון וגם בהר־חברון. לפי שעה לא נקבע בדיוק היקף השטחים, אך נראה כי בסך הכל יוותר צה״ל על כ־50 אלף דונם. שטח גדול יפונה ליד טובאס וסמך, ליד עקרבה וכן ליד רמאללה ובהר חברון.

היקף רב משמעות נעשה גם ליד מוקבלה שבאיזור ג׳נין. האזור כולו היה בשטח ההפקר עד למלחמה. בעקבותיה הקים שם צה״ל שטח אימונים, אך גם חקלאים ער־

(הסוף בעמוד 2, טור 4)

תושבי איקרית מסתייגים משימוש בשמם

מאת יהודה אריאל, סופר „הארץ"

תושבי הכפר איקרית לשעבר הסתייגו אמש מן המחבלים במינכן, שקראו פעולתם על שם כפרם וכפר בירעם.

בשיחה עם אנשי איקרית, המתגוררים בכפר ראמה, הם אמרו שלא העלו על דעתם כי מאבקם יקבל ממדים כאלה. כמה תושבי איקרית לשעבר סבורים, שאת הפעולה במינכן היו המחבלים מבצעים בלאו הכי והעובדה שנטלו שמות שני הכפרים היא „דבר שלא יכול להזיק".

המתנה הלא נורמלית

היא כמובן תקליט מאלחוט! כל אחד ישמח לקבלו, יפנו פעמים אין ספור ויזכור אותך שוב ושוב!
כדאי לבקר בחנות התקליטים הגדולה בארץ, בעלת המבחר העצום והמחירים הנמוכים

אצלנו המחירים עוד מלפני הפיחות!

אך כמובן שהמלאי מוגבל וכל הקודם זוכה.
זאת ועוד: מבחר משגע של ארוכי נגן קלאסיים וקלים במחירים משוגעים כגון במקום 21.90
רק 7.- ל״י ו־ 9.- ל״י
לרה״ש הגש לידידך (ולעצמך) שי מתקליטי אלחוט!
זוהי מזכרת — שאינה נגמרת!
אלחוט רח׳ אבן־גבירול 21, תל־אביב

המתנה לחג
לגברות ולגברים
בגדי זמש ועור
אצל שניידמן המקור
זמנהוף 25 (פינת המלך ג׳ורג׳ 99) תל־אביב

תן למתלתלה שלך להתפנק
אמור לה שנה טובה עם תלבושת של
טופז

בית אם
נוה מרגוע ליולדות

לכל ידידינו שנה טובה
מתקבלות הזמנות לחודש אוקטובר נובמבר.
(מ־8.9—30.9 סגור לרגל חופשה).
תל־אביב צהלה, ת.ד. 10037. טלפון: 777843

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בראנדט: יש לשים קץ לטרור

אזהרה למדינות ערב שסבלנות בון מתקרבת לקיצה

מאת צ'ארלס ריצ'י
סופר „הארץ" בגרמניה

בון, 5 (מיוחד ל„הארץ"). הקאנצלר וילי בראנדט, שהופיע הערב בטלוויזיה, אמר שכל מדינות התרבות וממשלותיהן חייבות לשתף פעולה כדי לשים קץ לטירור ובראש בראשונה מדינות העולם הערבי. יש לראות בכך אזהרה בוטה נוספת למדינות ערב ואות לכך שסבלנותו של הקאנצלר מתקרבת לקיצה.

נמסר שהמחבלים סירבו לקבל סכומי כסף בלתי מוגבלים שהוצעו להם והיתר למעבר חופשי מגרמניה לגמול תמורת שלא צויין שמו.

הנשיא היינמן, הקאנצלר בראנדט, שר החוץ ודובר הבונדסטאג פון־האסל ישתתפו ביום ד' (היום) בטכס האזכרה לשני הקורבנות הישראלים.

בהופעתו בטלוויזיה הערב אמר הקאנצלר בנאום לאומה הגרמנית, שהמאורעות היו מהלומה קשה לא רק לשלום האולימפי אלא גם לרפובליקה הפדראלית וקשה לשער את תוצאותיה. הוא אמר כי על אף המאמצים שנמשכו כל היום לא בו־

בראנדט

(סוף מעמוד 1)

להפסיק או להמשיך את המשחקים האולימפיים נתונה בידי הוועדה האולימפית, אך נוכח האיום החמור לבטחון ולחייהם של אלפי אנשים, „יש לממשלה הרבה כח לומר בענין זה".

„חודש ספטמבר שחור"

האיש ברחוב המערב גרמני הביע זעזוע ושאט־נפש מהתקיפה, ורבים אומרים, כי יש להפסיק מיד את המשחקים האולימפיים. גרמני אחד אמר לי: „ארגון ספטמבר השחור נתן לגרמניה את החודש ספטמבר השחור ביותר שלה מאז 1939".

דובר של משטרת מערב גרמניה, אמר לי בטלפון ממינכן כי כפי הנראה היתה משלחת ישראל שבעת־רצון מאמצעי הזהירות שננקטו מתחילת המשחקים, וכי במהלך האולימפיאדה הירפו קצת את האמצעים הללו.

קשר עם ירושלים

ממשלת בון שומרת על קשר קבוע עם ירושלים. הנשיא גוסטאב היינמן והקאנצלר וילי ברנדט שלחו מברקים למנהיגי ישראל ובהם הבעת אהדה עמוקה והשתתפות בצער, וכל המפלגות הפוליטיות על כל גווניהן גינו את מעשי הרוצחים.

הנשיא גוסטאב היינמן, שהוא הפטרון של המשחקים האולימפיים, גינה את המעשה במילים החריפות ביותר. הוא ישתתף ביום ד' (היום) באזכרה שתיערך.

הודעת שאל

בהודעה חריפה, שפירסם הבוקר מיניסטר־החוץ המערב גרמני ואלטר שאל נאמר: „שמעתי בחרדה על דבר האירועים שאירעו בכפר האולימפי. ההתקפה על המשתתפים הישראלים במשחקים האולימפיים במינכן על־ידי קיצוני פלשתינים ראויה לגינוי לא רק על־ידי העם הגרמני אלא על־ידי כל עמי העולם. התקפה זו על השלום האולימפי אינה משרתת איש, אך מנחיתה מהלומה כבדה על עניינם של אלה הנוקטים באלימות כזו. כל אהדתנו נתונה לקרבנות מעשה נפשע זה". בבוקר הביעה גם ממשלת מערב גרמניה את צערה העמוק על רצח הספורטאים הישראלים במינכן. בשעה מוקדמת התקשר שגריר ישראל, מר אלישיב בן־חורין עם מיניסטר הפנים, מר הנס דיטריך גנשר, שכבר נמצא במינכן, אך לא נמסרו פרטים על שיחתם. מר גנשר העמיד מיד מטוס לרשות השגריר הישראלי כדי שיטוס בו למינכן. מר בן־חורין עמד לארח הערב את ספורטאי ישראל בקבלת פנים במרכז הקהילתי היהודי החדש במינכן.

אווירת דכאון

כל היום הופסקו שידורי הטלוויזיה מההתחרויות אחת ל־5—10 דקות כדי למסור את הידיעות האחרונות על המחבלים ועל פעולות המשטרה. במערב גרמניה שוררת אווירת דכאון.

כמה פקידי ממשלה הביעו דעתם, כי בעקבות פעולות טירור של פלשתינאים שהיו בעבר במערב־גרמניה, ובעיקר אחרי הרצח בנמל התעופה של מינכן בפברואר 1971, חייבים היו שלטונות מערב גרמניה לנקוט מדיניות חזקה הרבה יותר נגד הערבים והארגונים הפלשתינים ברפובליקה הפדראלית.

הודעת שגרירות ישראל

דובר שגרירות ישראל בבון, מר יהודה מילוא תיאר היום את התקפת המחבלים על המשלחת האולימפית הישראלית כ„דבר אשר לא יאמן" וכ„מעשה שלא מן העולם הזה". הוא הוסיף כי ננקטו אמצעי זהירות מסויימים כדי להגן על המשלחת הישראלית מפני התקפות, אולם לא היתה אפשרות לקיים שמירה בסגירה הדוקה לחלוטין, בגלל היקפו של הכפר האולימפי וההמונים הגדולים הנמצאים בו.

תבגעו המחבלים להכנע. מדינאים גרמניים רמי דרג הציעו עצמם כ־חליף לבני הערובה אמר הקאנצלר. הוא הוסיף: השלום לא יוכל לבוא על־ידי פשעים מעין אלה, אפילו לא במזרח התיכון. הקאנצלר הבטיח שתערך חקירה מלאה בסידורי הבטחון שננקטו בכפר האולימפי.

ברנדט במישדר טלוויזיה לישראל

(ע). מר בראנדט, העניק אמש בשעה 10.15 בערב ראיון מיוחד לכתב הטלוויזיה הישראלית דן שילון, כאשר הגיע באורח מיוחד למטרה זו לאולפן השידור הישראלי בכפר האולימפי. הראיון שודר בשידור ישיר ממינכן.

מר ברנדט אמר, כי ניסה להבהיר לראש הממשלה גב' מאיר עד כמה מזועזע הוא והעם הגרמני מהמעשה. „למילים אין משמעות רבה, אבל אנו חשים זאת בכנות. במשך היום ניסינו למצוא פתרון, אך לא מצאנו פתרון עד לרגע זה. — אמר.

ג. מאיר מוסרת הודעתה בכנסת

(ראה עמוד 3)

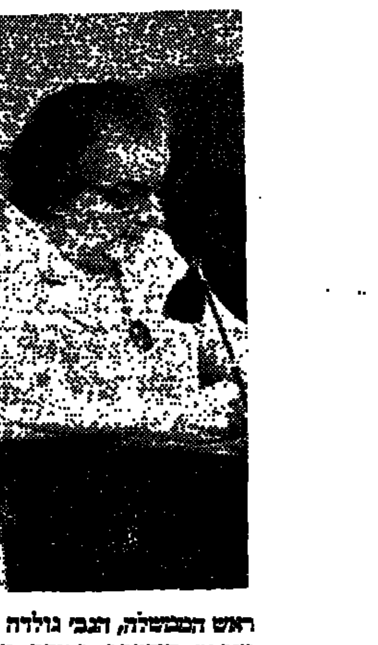

ראש הממשלה, הגב' גולדה מאיר, מוסרת הודעתה בכנסת אתמול.

דיין ופרס לא יצאו למינכן

שר הבטחון משה דיין ושר התקשורת שמעון פרס באו אתמול אחר־הצהרים לנמל לוד. השניים באו מירושלים אחרי ישיבת הכנסת. בדיוק באותה שעה עמד להמריא מטוס לופטהאנזה מלוד למינכן. במטוס זה שהמריא ב־16.30 יצא מן הארץ ציר ישראל בבון מר בן־חורין, שהפסיק את חופשתו.

כעבור שעה קלה נמסרה בשידורי ישראל הכחשה לשמועות כי מר דיין יצא למינכן.

תגובות מנהיגים בגדה המערבית

(ע). — מנהיגים ערביים באיזור יהודה הגדירו אתמול את מעשה הרצח בהתקפת המחבלים על משלחת ספורטאי ישראל במינכן „כמעשה פשע שפל שאינו משרת את הענין הפלשתינאי".

ראש עיריית חברון שיח' מוחמד עלי אל ג'עברי, שגינה לא פעם מעשה רצח וחבלה, ציין, כי מעשים כאלה לא משרתים את השלום ולא מקרבים את פתרון בעיות האיזור והבעיה הפלשתינאית בכוחה.

הידיעה על התקפת המחבלים על הביתן הישראלי במינכן ורצח אחד מחברי משלחת הספורטאים הישראליים נפוצה בהרי יהודה והיתה לשיחת היום בקרב התושבים.

נכבדים ערביים, שביקשו שלא לפרסם את שמם, אמרו לכתב עתים, כי המעשה במינכן הוא אווילי ונפשע ואינו מועיל לקידום השלום והפתרון הצודק של בעיות האיזור.

תגובות זעם בקרב יהודי ארה"ב

מאת ר. זוסמביין
סופר „הארץ" בארה"ב

ניו־יורק, 5 (מיוחד ל„הארץ"). ארגונים יהודיים אמריקאיים הגינו היום בזעם על פעולת הטרור במינכן.

כמה ארגונים חשובים פירסמו מודעות המגנות את ההתקפה ו־אילו הועד היהודי האמריקאי פירסם חומר רקע לעתונות ולטלוויזיה המתאר את פעולות ארגון ספטמבר השחור וקשריו עם הפתח.

הקונסול הכללי של ישראל בניו־יורק, מר משה ריבלין, נאם בעצרת מחאה מטעם הקונגרס היהודי האמריקאי.

כמה משקיפים יהודים בארה"ב אמרו, כי ההתקפה היא סימן נוסף לייאוש האוחז את תנועת המחבלים, אשר בגלל כשלונה להשיג את מטרותיה הצבאיות בחרה להמשיך בהתקפות ובזוועות אחרות של טרור.

אין שום סימנים לכך שישראל תבקש פעולה כלשהי מצד מועצת הבטחון כדי למחות נגד ההתקפה. רוב המשקיפים באו"ם מביעים אהדה לישראל ואומרים, כי אפילו אם תבקש ישראל כינוס של מועצת הבטחון לא תזכה לאוזן קשבת בגלל הרוב הפרו־סובייטי־ערבי במועצה.

ישראלים ויהודים בניו־יורק ישבו היום דבוקים למקלטי הרדיו והטלוויזיה לדיווחים ממינכן.

מטוס ממינכן נבדק בלוד

(ע) המטוס היחיד שהגיע אתמול, ממינכן, עבר בדיקות קפדניות בלוד וטיסתו חזרה נתעכבה בשל כך שעה ארוכה.

היה זה מטוס של חברת „לופטהנזה" אשר הגיע בטיסה 634 מפראנקפורט וממינכן. המטוס, קלט בנמל התעופה לוד נוסעים לגרמניה ויצא אחרי השעה 5 בדרכו ליעדו.

עם בואו של המטוס ללוד, עוד לפני שירדו הנוסעים מגרמניה מתוכו ולפני עלות הנוסעים החדשים לגרמניה, נערכו במטוס ובמטעני הנוסעים בדיקות קפדניות.

צעירי מפ"ם פונים לארגוני השמאל באירופה

מזכירות הדור־הצעיר של מפ"ם פנתה אל אירגוני סטודנטים וצעירים שמאליים באירופה ובראשם לאירגון הסטודנטים (ב.ד.י.ס.) בגרמניה, הנמצא בקשר הדוק עם צעירי מפ"ם. בפנייה נאמר: „מזועזעים מההתקפה הרצחנית של מחבלים ערביים נגד משלחת ישראל לאולימפיאדת מינכן, פונים אליכם לגייס את דעת־הקהל בארצכם לגינוי הפשע המתועב ולמען שחרור בני־הערובה".

סיאטל, וואשינגטון 5, (ע"ר) — סנטור ג'ורג' מקגאוורן, מועמד הדמוקרטים לנשיאות, שוב קרא לפני הכוהות האמריקאים מוויטנאם ואמר „לעולם לא עוד נטיל על צעירים ממדינה זו למות למען הרפתקנות צבאית משחתת, המרוחקת אלפי מיילין מחופינו".

אלה היו בני ערובה

עמיצור שפירא, בן 40, תושב הרצליה, מבכירי המאמנים באתלטיקה בישראל. כבר שש שנים הוא מאמן את אסתר שחמורוב, התקוה הגדולה של ישראל באולימפיאדת מינכן. בשנים האחרונות הקדיש מרצו, וכל יכולתו לקידום האתלטית שהוא ראה בה ואכן לא התאכזב, כי העניק לישראל את ההישגים המעולים ביותר. שפירא הוא אתלט פעיל והוא מורה למקצועות אלה במדרשה לחינוך גופני במכון וינגייט. נשוי ואב לארבעה ילדים.

*

קהת שור, בן 53, תושב תל־אביב, הוא מאמן נבחרת ישראל בקליעה מאז שמונה שנים. כל עיסוקו ופרנסתו — ספורט הקליעה. מר שור החל להתענין בקליעה עוד בהיותו ברומניה משם עלה לישראל בשנת 1963. היה קלעי מצטיין שם ועסק באימון. כאשר הגיע לארץ, שימש שלוש שנים כמאמן קלעי הפועל ואחר כך נתמנה לתפקיד הבכיר בענף זה — כמאמן בנבחרת ישראל. קהת שור הוא אב לבת נשואה.

*

יוסף גוטפרוינד, בן 40, תושב ירושלים. שופט בין־לאומי בענף ההיאבקות. כשופט ייצג את ישראל באולימפיאדת טוקיו ובכמה מפעלים ובאליפויות בין־לאומיות ברחבי העולם. כשופט יצא גם למינכן. גוטפרוינד עלה לישראל בצעירותו מרומניה, שם היה ספורטאי פעיל. הוא נשוי ואב לשתי בנות. סוחר במקצועו.

*

אליעזר חלפין, בן 24, תושב תל־אביב, הוא אלוף ישראל בהיאבקות במשקל קל (עד 68 ק"ג). מאז שעלה לישראל מבריה"מ, הוא מנצח בכל ההתחרויות כאן. הוא נשלח לייצג את ישראל בכמה תחרויות בין־לאומיות ובאליפות העולם שהיתה בשנה שעברה בסופיה. חלפין משרת עתה בצה"ל ומקצועו מכונאי. חודשים ארוכים לפני יציאתו לאולימפיאדה התאמן ברציפות וזכה בנצחון אחד ולהפסד במשחקים במינכן.

*

דוד ברגר, בן 28 ומתגורר בתל־אביב. ברגר עלה לישראל לפני שנתיים ומאז הוא אלוף ישראל בהרמת משקלות במשקל חצי כבד. הוא מחזיק בשיא ישראל במשקל זה — 445 ק"ג. הוריו של ברגר נמצאים בארצות הברית והוא השקיע כאן את כל התעניינותו וזמנו בהכנה לאולימפיאדה — אך נכשל בתחרויות. הוא לא עסק כאן במקצועו — עו"ד.

*

מארק סלאבין, בן 18 וחצי, תושב בני־ברק. עלה מבריה"מ לפני כמה חודשים. סלאבין היה התגלית של ענף ההיאבקות לפני היציאה לאולימפיאדת מינכן. עד לשבוע האחרון, לפני סגירת הרשימה האולימפית, לא היה ידוע אם יצורף אליה. רק אחרי מבחן מיוחד בארץ בו התמודד נגד האלוף לשעבר של צרפת, הוחלט לשגרו למינכן, שם עמד להתחרות אתמול. סלאבין היה אלוף הנוער של בריה"מ במשקל בינוני.

*

אנדרי שפיצר, בן 27, תושב רמת־גן. שפיצר כששימש בתפקיד מאמן סייפי נבחרת ישראל. הוא קיבל תפקיד זה אחרי שלמד שנתיים בבית ספר למאמני סייף בהולנד. לפני כן היה סייף פעיל בארץ. לכאן עלה מרומניה. שפיצר התחתן לפני שנתיים וחבק בת לפני חודשיים. אשתו יצאה עמו למינכן, השאירה את בתם אצל הוריה בהולנד והצטרפה אל בעלה בכפר האולימפי. שפיצר הוא מדריך בקורס למאמנים במכון וינגייט והמרצה בו לסייף.

יעקב שפרינגר, בן 50, תושב בת ים. הוא שופט בין־לאומי בהרמת משקלות. שפרינגר עלה מפולין ב־1956 ומאז הוא משמש כמורה להתעמלות בבתי ספר בבת־ים. כבר ארבע שנים הוא מדריך את צעירי בית הספר התיכון רבות בבת־ים. נשוי ואב לשנים — בת העומדת לסיים שירותה הצבאי ובן הלומד בכתה השמינית בבית הספר שבו הוא מלמד. שפרינגר היה מאמן בכיר של ספורטאי פולין בענפי האתלטיקה הכבדה.

*

זאב פרידמן, בן 28, תושב קרית־חיים. הוא אלוף ישראל במשקל התרנגול ושיפר את הישגיו באולימפיאדה כשקבע שלושה שיאים חדשים. עוסק בהרמת משקלות בשש השנים האחרונות. התחיל את פעילותו הספורטיבית כמתעמל ולפני שנתיים הגיע למקום הי"ד באליפות העולם בהרמת משקלות. הוא רווק ובוגר בית הספר לחינוך גופני במכון וינגייט.

אמין מאשים: בריטניה זוממת לרצוח אותי

דובר בריטי בלונדון: אין אמת בדבר

קאמפאלה, 5 (ע"ר). נשיא אוגנדה גנראל אידי אמין, האשים היום את בריטניה בתכנית לרצוח אותו „לפני שעת האפס בנובמבר", שאותה קבע כמועד סופי לגירושם של כ־40 אלף אסיאנים בעלי דרכונים בריטיים מאוגנדה.

דובר בריטי אמר בלונדון: „אין אמת בהאשמה זו".

האשמתו של אמין היתה כלולה בהודעה שפורסמה היום באמצעות משרד ההסברה בקאמפאלה.

בהודעה נאמר, כי גנרל אמין אמר היום למועצת הבטחון של אוגנדה: „ממשלת בריטניה, בשיתוף פעולה עם אסיאנים־בריטיים וישראלים ומספר ארצות מערביות אחרות, מתכננים לרצוח אותי לפני שעת האפס".

קיסינג'ר ייצא למוסקבה בשבוע הבא

סן קלמנטה, קליפורניה, 5 (יו־פ"י, צ'יץ וע"ר). ד"ר הנרי קיסינג'ר, יועצו הראשי של הנשיא ריצ'ארד ניכסון למדיניות־חוץ, יבקר במוסקבה מה־10 בספטמבר עד ל־13 בו, לשיחות עם מנהיגים סובייטיים „על ענינים בעלי אינטרס הדדי", — נמסר היום בבית הלבן המערבי.

מזכיר העתונות, מר רונאלד זיגלר אמר, כי שאלת וויטנאם והשלב הבא של המו"מ לצמצום הנשק הגרעיני, יהיו בין הנושאים שידונו.

עוד אמר, כי פרופ' קיסינג'ר גם יעשה חניית־ביניים במינכן בדרכו לבריה"מ, לשני ימי שיחות עם מנהיגים גרמניים, ב־8 וב־9 בספטמבר. הוא אמר כי קיסינג'ר ייפגש עם הקאנצלר וילי בראנדט ומנהיגי ממשלה והאופוזיציה אחרים לשיחות בלתי רשמיות על עניני אירופה וגרמניה.

מר זיגלר ציין, כי ביקורו של קיסינג'ר בבריה"מ יערך במסגרת ההסכם שהושג בועידת הפיסגה של ניכסון במוסקבה, בדבר המשך המגע ההדוק בין שתי הארצות.

הפגנת סטודנטים ליד בניין שגרירות גרמניה בתל־אביב

(ע). הפגנת מחאה של עשרות סטודנטים מאוניברסיטת בר־אילן נערכה אמש מול שגרירות גרמניה ברחוב סוטין בתל־אביב. הסטודנטים שנשאו עשרות כרזות בעברית ובאנגלית זעקו — ספורט אינו רצח. על הכרזות כתבו: האם רצח שייך לאולימפיאדה, שוב דם יהודי נשפך על אדמת גרמניה, אנחנו דורשים הפסקת המשחקים. כוח משטרה קטן שמר על הסדר.

בודקים אם היה נסיון לרצוח את א־שאווה

מאת עמוס חדד, סופר „הארץ"

זרועות הבטחון ברצועת עזה, העוסקים בחקירת תלונתו של ראש עירית עזה מר ראשד א־שאווה על נסיון התנקשות בחייו שלשום, חוקרים אם אמנם היה נסיון התנקשות או שהענין כולו בויים על ידו.

החקירה החלה לאחר שלא נמצא איש אשר ראה את מעשה ההתנקשות, למרות שליד ביתו של ראש העיריה שיחקו ילדים כל שעות היום. גם השכנים לא ראו ולא נמצאו שום עיקבות של מחבלים. שאלה אחרת היא כיצד נמלטו המתנקשים ולא המשיכו לירות בא־שאווה, שלא היה חמוש וגם מלוויו לא היו חמושים. גם ענין הרימון שלא התפוצץ מעורר שאלה.

בינתיים, שותק ראש עירית עזה עצמו ואינו מוכן למסור שום פרטים לעתונאים.

צה"ל מוותר

(סוף מעמוד 1)

ביום החלו לעבד את הקרקעות שהן אדמות עירית. כתוצאה מהתערבות ללא אישור לשטח הסגור נפגע והרג נער ערבי. עתה החליט לצמצם את השטח הסגור הזה מחמשת אלפים דונם לאלף וחמש מאות בסך הכל. נוסף לכך החליט לגדר את האיזור.

הרחבת שעות המרעה

הקלה נוספת לאוכלוסיה הכפרית היא בהרחבת שעות המרעה בשיפולי ההר היורדים לבקעת הירדן. בשטחים אלה נערכו בעבר מרדפים אחרי מחבלים שחדרו מירדן, ותנועת העדרים היתה אסורה שם. בשלב ראשון הותר שם המרעה החל בצהרים ועד רדת החשיכה. עתה — לאור השיפור במצב הבטחון — הותר לרועים להכנס לשטח החל ב־10 בוקר.

זעזוע בעולם

(סוף מעמוד 1)

דעזעזת עמוקה ואמר לי, כי אין הוא רואה כיצד אפשר להמשיך במשחקים עד שפרשה זו תיפתר והביע את צערו עליה".

„טרמן ניהיליסטי"

צ'ארלס פלוראכי, סופר „הארץ" בארה"ב, מוסר: דברי הגינוי האמריקאים החריפים ביותר בתולדות השידור הערבי נשמעו היום מפי מקורות רמי דרג במימשל.

שר החוץ מר וויליאם רוג'רס פירסם הודעה שבה הביע צערו העמוק ורגשי חרדה: „זו התקפה נפשעת, המהווה עלבון צורב לגברים ונשים בכל אתר ואתר". דובר הסטייט דפארטמנט צ'ארלס ברי, שקרא את ההודעה בפגישה עם עתונאים בצהריים, הוסיף כי הקהילה הבינלאומית חייבת לשים קץ „לטרמן הניהיליסטי של הטירור הערבי" וקרא להפסיק לתת סיוע לטרוריסטים. לא ברור אם דבריו אלו של ברי מהווים אזהרה לממשלות מערב אירופיות המעיינות עתה בבקשות נשק של מצרים. אולם אחד המומחים לעניני המזרח התיכון כאן ציין כי ההתקפה הטרוריסטית היום חייבת לתת לפחות אתנחתא לאותם מערב־אירופיים המוכנים להטות אוזן קשבת לבקשותיה של מצרים לסיוע צבאי ודיפלומטי.

בפגישה עם עתונאים ישראליים אמר הציר אבנר אידן כי השגרירות בוואשינגטון מקיימת קשר עם הבית הלבן ומיניסטריון החוץ בענין מינכן וכי מר רוג'רס שוחח בטלפון עם השגריר יצחק רבין הנמצא עתה בסן־פרנציסקו. השגרירות לא נתבקשה לפנות למימשל בשום בקשה מיוחדת — מסר מר אידן.

אשר לתגובת הציבור, הרי זו חריפה הפעם יותר מאשר התגובה לחטיפת שלושת המטוסים למדבר הירדני לפני שנתיים. מיליוני אמריקאים צפו במשחקים האולימפיים בטלוויזיה במשך כמה שעות ביום. „הערבים מוחקים עצמם מן האנושות" — אמר לי הבוקר נהג המונית, והוסיף אחד הנוסעים: „עלינו לשים קץ להתקפות אלו". השניים, הנהג והנוסע, הם תושבי עיירות קטנות בווירג'יניה.

תגובת מקגאוורן

מועמד הדמוקרטים לנשיאות ארה"ב, הסנאטור ג'ורג' מקגאוורן אמר כי הוא חדור „רגשות של שאט נפש נוכח מעשה התועבה".

בהביעו השתתפות בצערם של בני משפחות הנפגעים הביע מקגאוורן תקוה כי שלטונות מינכן ינקטו בצעדים הדרושים כדי לשחרר את בני הערובה.

בהמשך דבריו אמר מקגאוורן כי „ההרוגים ובני הערובה הם הקרבנות הנוספים של סירוב עקשני ובלתי פוסק של כמה בזירה להכיר בעובדה הגיאוגרפית של ישראל. טרגדיה זו פוגעת בכולנו. עד אשר ייפגשו מנהיגי המזרח התיכון וינהלו מו"מ ישיר לסיום המלחמה, קיימת סכנה להתקפות נוספות, רציחות נוספות, מעשי טרור נוספים ותוספות נוספות, הן בארה"ב והן במקומות אחרים".

„מעשה ברברי"

(צי"ר, צי"ץ ויו. פי.). דברי גינוי השמיעו גם מנהיגי הנאט"ו שהוקיעו את הפרשה כמעשה ברברי ודרשו את הפסקת המשחקים.

מזכיר או"ם, ד"ר קורט ולדהיים, טילפן למשלחת המשקיפים הגרמנית במרכז או"ם וקרא לשחרור מיידי של הספורטאים הישראלים המוחזקים כבני ערובה. דובר או"ם מסר, כי המזכיר הכללי מקיים מגע עם המשלחות הגרמניה ועם שגריר ישראל באו"ם, כדי שיקף הקוע. דברי גינוי נשמעו גם מפי השגריר ארה"ב באו"ם, ג'ורג' בוש.

ביקורת בוואתיקן

בטאון הוואתיקן „אוסרבטורה רומנו" כתב במאמר מערכת, כי ההתקפה זו היא בגידה ברוח האולימפיה ופגיעה בלתי צודקת בממשלת מערב גרמניה.

מפאריס נמסר, כי נשיא צרפת מר ז'ורז' פומפידו עוקב אחרי ההתפתחויות, לפני שיחליט אם לערוך בשבת את ביקורו המתוכנן במינכן. דברי גינוי פירסם שר הספורט והנוער בצרפת מר ז'וזף קומיטי, שהגדיר את ההתקפה הערבית כ„צורה המתועבת ביותר של [illegible]".

מחאה גם בבלגיה

דברי גינוי להתקפה פירסמה ממשלת הולנד ודובר בלגיה שאמר, כי „ההתנגשות היא נסיון קיצוני חסר צידוק שאין לו שום קשר עם ספורט".

סוכנות הידיעות הסורית שלחה מברק לסוכנות עתים בתל־אביב ובו הביע את צערו על ההתנגשות.

מזרח גרמניה: „פשע"

(ע"צ) חוגים רשמיים בבירת מזרח־גרמניה גינו בחריפות את „הפשע האיום שבוצע בכפר האולימפי במינכן". בהודעה נאמר כי גרמניה המזרחית דוחה את הטירוריזם כדרך להשגת מטרות מדיניות.

„בריטים הביעו צער"

אליהו זהבי, סופר „הארץ" בסקנדינביה, מוסיף: סוכנות הידיעות הסובייטית טאס פירסמה הערב הודעה בה מוגדרים המחבלים במינכן כקבוצה קיצונית של פלשתינאים. בהמשך ההודעה נאמר, כי נציגי בריה"מ באולימפיאדה הביעו את צערם על הרצח. ראדיו מוסקבה מסר הערב על ההתקפה בגוף מהדורת החדשות, והדגיש הזכיר, כי קבוצה קיצונית דורשת שחרור 200 אסירים ערביים מישראל. התגובה החריפה ביותר נשמעה בתחנת הראדיו הממלכתית של פולין. ראדיו וארשה הודיע, כי ההתקפה גרמה לזעזוע והדהמה וראויה לכל גינוי.

חוסיין: פשע איום

(ע"צ). חוסיין מלך ירדן גינה את התקפת המחבלים על המשלחת הישראלית למשחקים האולימפיים. באיגרת ששלח לקאנצלר וילי בראנדט ושפורסמה בעמאן, כינה חוסיין את פעולת ארגון „ספטמבר השחור" בשם „פשע איום".

הייכל: המחבלים חיים בעבר

אמר הערב בראיון שפורסם ברומא כי המחבלים הערבים שתקפו את האתלטים של המשלחת הישראלית באולימפיאדה חיים בעבר. „לצערנו אמר, כאשר אנשים שרויים במצבים נואשים הם פועלים בצורה נואשת. כמה ארגונים קיצוניים פועלים שלא במסגרת זמננו. הם מדברים על מהפכה במובן המסורתי ואינם מוכנים עדיין לדברים רבים השתנו".

דובר ערבי בלונדון

(יו. פי.). דובר ארגון השחרור הפלשתינאי בלונדון אמר הערב, כי אינו מוכן לגנות את ההתקפה במינכן, אך הדגיש כי הוא אינו מאמין במעשי טרור. הדובר, סעיד חמאמי, ביקש להדגיש, כי אירגון ספטמבר השחור אינו קשור עם ארגון השחרור הפלשתינאי.

היו מגעים עם בון

(סוף מעמוד 1)

הודעו על־ידי מזכיר הממשלה מיכאל ארנון, לא ידעו במה מדובר. בהתייעצות השתתפו אבן, אלון, גלילי, דיין, ספיר, בר־לב, הלל, קול, בורג ואחרים. באותו שלב עדיין קיוותה הממשלה לקיים בכנסת דיון [illegible].

ישיבת כ„שיחה"

כן התקיימה ישיבת ממשלה שלא מן המנין. אחריה התקיימו דיונים בצוות מצומצם: מאיר, אלון, אבן וגלילי. בדיונים אלה נשאלו שאלות על סידורי הבטחון שננקטו בכפר האולימפי.

במקביל לכך היתה פעילות של אנשי הבטחון הישראלים במינכן. היתה זו פעילות עקיפה, לא ישירה. הם היו בפעולה במינכן. אולם כאשר התכנסה הממשלה עדיין לא היה ברור מה קרה לגורמי הבטחון הישראליים בעת ההתקפה.

שמירת „הקו הפתוח"

תוך כדי הדיונים העביר שר החוץ אבן הוראה לשגריר אלישיב בן־חורין לטוס במטוס מיוחד למינכן ולהמשיך בלחצים להפסקת המשך המשחקים האולימפיים, כל עוד מוחזקים הספורטאים הישראליים כבני ערובה. שר התקשורת מר שמעון פרס השיג הסכמה גרמנית להחזיק „קו טלפוני פתוח" אל מינכן — אשר באמצעותו קיימו השרים אבן ואלון מגעים ישירים עם השגריר בן־חורין ועם מנהל לשכת הספורט יריב אורן. מר בן־חורין הגיע למינכן במטוס אחד עם שר הפנים של הממשלה הפדרלית. הוא גם הצליח לעודד אישים גרמניים בעלי קשרים עם ארצות ערב לנסות להשיג פעילות לשחרור בני־הערובה.

המידע נאסף משברים, במגעים טלפוניים אשר התנהלו אחת ל־15 דקות. הסברה, כי יש רמזים שאיש אירופי נימנה עם המחבלים. במקביל הגיעה ידיעה, כי הם תובעים 200 מחבלים וקביעת סידורים אשר יאפשרו להם לצאת ממינכן למדינה ערבית קיצונית. (באותו שלב לא היה יסוד לידיעה שהחרה, כאילו רוצים התוקפים להעביר את בני הערובה לארצות ערביות).

אופי הודעת גולדה

הממשלה קבעה את אופי הודעת ראש הממשלה בכנסת. שר העבודה מר יוסף אלמוגי הציע לפנות אל ח"כ מנחם בגין לוותר על דיון במליאת הכנסת. הצעתו נתקבלה. חלף כמה דקות הגיעו ידיעות כי נציג מצרי באולימפיאדה ופקיד של הליגה הערבית פועלים לדחייה המועד עד הסופי של האולטימטום. בן־חורין לא קיים אתם מגע ישיר, אך דיווח שמעמדם עניינית.

אפשר להניח

שהתוקפים לא ישנו כבר כאן הרגב שלפני ההתקפה, ומצבם מחמיר ככל שהם מתעייפים, מגלים עצבנות ומוכנים לדחות את האולטימטום.

כישהו הזהיר ממצב שהמחבלים ירצחו את בני הערובה ואחר כך יסגירו עצמם לעמוד לדין בגרמניה.

דבר אחד היה ברור: אם יוציאו המחבלים את בן־הערובה הראשון להורג — תפרוץ יחידה גרמנית פנימה ללא היסוס, ובמחיר סיכון אפשרי של חיי אדם.

התייעצויות נוספות

ההתייעצויות נמשכו כל היום. בשעות אחרי הצהרים התעוררה השאלה מה יהיה נוסח דברי גולדה מאיר בכנסת. (בינתיים הגיעו לסיכום עם גח"ל לדחות את הויכוח בכנסת).

שדר מבראנדט

בינתיים הגיע השגריר הגרמני בישראל לשיחה עם מאיר ואבן. הוא הביא שדר מאת וילי ברנדט, שבו הבטיח כי ממשלתו תעשה הכל להציל חיי האנשים. גם ממלא מקום השגריר האמריקאי, אוון זורהלן, שוחח בטלפון עם ראש הממשלה והביע את תנחומיו. נוסף לכך קיימה בוואשינגטון שיחה ויליאם רוג'רס עם השגריר יצחק רבין.

אחרי נאום ראש הממשלה, שניתנה לשעות אחר־הצהרים הורה מר אבן לשגרירים ב־20 מדינות לפעול אצל הוועדים האולימפיים המקומיים להשעיית האולימפיאדה במינכן. השר אלון פנה פעם נוספת אל יו"ר הועד האולימפי.

בירושלים התגבשו בינתיים שלושה מוקדי פעילות. ראש הממשלה קיימה שורה של התייעצויות בהשתתפות אלון, שריכז את הפעילות בממשלה, אבן וגלילי. במשרד החוץ ובמשרד החנוך הוקמו שני מוקדי פעילות. השעיית המשחקים האולימפיים גרמה שמחה קלה של קורת־רוח. קודם לכן דחתה ישראל הצעה להסתפק בדקת זכרון קצרה ובעצרת אבל.

הקו למינכן — הקו שהוקם בבוקר — נשאר פתוח. בבית ראש הממשלה בירושלים התכנסו אנשים בשעה מאוחרת אשה וכמה שרים שנ־פים לבשורה.

אדית אירווינג, רעיתו של הסופר קליפורד אירווינג, נראית בנמל התעופה של ציריך יחד עם ילדיה, לשם הגיעה מארה"ב כדי לעמוד לדין בשווייץ. היא מואשמת בקשירת קשר עם בעלה לפרסום ביוגרפיה מזוייפת של המיליארדר האמריקאי האוורד יוז. (צילום רדיו על א.פי.)

הישראלים שוחררו

(סוף מעמוד 1)

ויוסף גוטפרוינד — הצליחו להימלט לכולם שלום.

היה זה סיום של דראמה מבוהלה, בה קיפחו את חייהם שניים מחברי המשלחת הישראלית — המאמן משה וינברג והמשקולאי יוסף רומנו.

(ראה מאמר ראשי בעמ' 13)

מפרטים שנמסרו לאחר שחרורם של הישראלים נודע, כי בביתן הישראלי התנהל קרב דמים בין הישראלים הבלתי חמושים ושמונת שוביהם. לפי הסברה היה יוסף רומנו אחד הנופלים בקרב זה והוא שילם בחייו על כך. קודם לכן נמסר, כי עם פריצת המחבלים לחדר הישראלים חסם מאמן המתאבקים משה וינברג בגופו את הדלת, אבל כדורי המקלע שחדרו מבעדה פגעו בראשו ובגופו והרגוהו.

קרב עם הישראלים

התברר גם כי מבין שמונת המחבלים שפרצו לחדרים של המשלחת הישראלית יצאו בהליקופטרים רק חמישה ושלושת המחבלים שנפגעו בקרב עם הישראלים נותרו מאחור.

כאשר ההליקופטרים הוטסו לשדה התעופה הצבאי היה ברור למחבלים שממשלת מערב גרמניה הסכימה לתנאים שלהם, בהם בין השאר להעמיד לרשותם שלושה מטוסים להטיס את הישראלים לקהיר. בידיעה אחרת נמסר כאילו עמדו להטיסם לתוניסיה.

צלפים ארבו

כאשר ההליקופטרים נחתו יצאו המחבלים עם בני הערובה לעבר מטוס לופטהאנזה שעמד להטיסם, על פי אמונתם, לקהיר, כבו האורות שמה. צלפים גרמניים שארבו למחבלים מאחורי מטוס הבאינג 727 של „לופטהאנזה" ובביתנים סמוכים ירו על המחבלים הנדהמים כשהם משתמשים בכוונות טלסקופיות אינפרה אדומות.

הישראלים שהבינו מה מתרחש מיהרו לשאת רגלים ולמצוא מסתור. תוך כדי כך התפתח קרב יריות בין המחבלים ואנשי המשטרה הגרמנית. עם פתיחת האש נפגעו מיד חמישה מהמחבלים, אחד איבד עצמו לדעת כאשר ראה שמצבו אבוד ושניים אחרים נפצעו ונתפסו. בידיעה שלא ניתן לה אישור נמסר גם, כי אחד המחבלים נהרג עוד בשעות היום, במאבק שהתחולל בתוך התדרים עם הישראלים. את גופו לקחו המחבלים עמם בהליקופטר לשדה התעופה.

עם שיחרורם של הישראלים הורגשה רווחה בקרב חברי המשלחת בשדה התעופה ועלתה יותר על כלנו והישראלים שלא היו לבדם אם כי רווחה זו הועבה על ידי עצב ממותם של וינברג ורומנו.

עם כתיבת הידיעה עדיין לא ברור אם הישראלים יחזרו תוך הזמן הקרוב לביתן שלהם בכפר האולימפי. עוד נמסר רשמית, כי המשחקים האולימפיים יתחדשו מחר (היום) ויימשכו יום אחד מעל למתוכנן.

קונצרט ראשון של הפילהרמונית בריו

ריו דה ז'נרו 5 (צתי"ם) קהל של כ־3000 איש נכח ביום ב' בקונצרט הראשון של התזמורת הפילהרמונית בסדרה בינבת אמריקה שנערך בתיאטרון העירוני של ריו דה ז'נרו.

בתוך הקהל בלטו אנשי ספרות ואמנות ואנשי הקהילה היהודית. בקונצרט זה כללה התזמורת יצירה מאת המלחין הברזילאי, אלברטו וילה־לובוס, שחוברה במיוחד לכבוד תקומתה של מדינת ישראל ושביצוע הבכורה שלה נעשה על ידי התזמורת הפילהרמונית בשנת 1952 בישראל. נוסף לכך, הגישה התזמורת בקונצרט זה יצירות של רוזן וברהאמס. בתום הקונצרט, קם הקהל ממקומו, והתזמורת השמיעה את התקוה. לאחר מכן נערכה קבלת פנים בהשתתפות שגרירי ישראל בברזיל.

האנוי ממתינה לתוצאות הבחירות בארה"ב

לונדון, 5 (יופ"י). — דיפלומטים קומוניסטים, שביקרו באחרונה בהאנוי אמרו היום כי צפון־וייטנאם רוצה להמתין לתוצאות של הבחירות לנשיאות של ארצות הברית בטרם תדון בהסדר כלשהו.

האנוי רוצה תחילה להיות בטוחה מי יכהן כנשיא הבא, וברור כי ברצונה להמשיך במלחמה לפחות עד אשר יוודעו התוצאות, אולם היא מצפה בעליל למלאכה קלה יותר אם ייבחר סנאטור ג'ורג' מקגאוורן אמרו הדיפלומטים.

הם הוסיפו, כי האנוי דוחה בתוקף את הצעות מפקינג וממוסקבה, שבהן נתבקשה להגיע לכלל הסכם עם ארה"ב.

המקורות הדיפלומטיים אמרו, כי המשטר הצפון וייטנאמי יחליט לבדו באיזה קו פעולה ינקוט. אין הוא מוכן לקבל „צווי", גם מבעלות בריתה הקרובות ביותר.

דיניץ: ישראל לא תפעל מתוך זעם

לונדון, 5 (עסט"א). מר שמחה דיניץ, יועצה המדיני של ראש ממשלת ישראל, גב' גולדה מאיר, קיצר את שהותו בבריטניה וחזר לישראל. לפני צאתו אמר בראיון ששודר בבי. בי. סי. כי ישראל לא תגיב במעשיה על־ידי רגשות זעם, אפילו שהם כזבים, אלא תנקוט צעדים של שיקול דעת בשעה המתאימה.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אבינו, אחינו וסבנו

שמואל ב"ר שלמה לחובר

ההלויה תצא היום, יום רביעי, כ"ז אלול תשל"ב, 6.9.1972, בשעה 2.00 אחה"צ מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 תל־אביב, לבית העלמין בחולון

אוטובוס מיוחד יצא מבית המנוח, רח' לוי יצחק 17 תל־אביב בשעה 1.30 אחה"צ

המשפחה המתאבלת

המומים עם פטירתו הפתאומית של יקירנו

ישראל בן משה ורשבסקי ז"ל

בשנת ה־39 לחייו

ההלויה תצא היום, יום רביעי, כ"ז אלול תשל"ב (6.9.1972) בשעה 3 אחר־הצהרים, מבית ההלויות העירוני, רחוב דפנה 5, תל־אביב, לבית העלמין בחולון

המשפחה המתאבלת

האופרה הישראלית
מנהלת אדיס דה־פיליפ
פתיחת העונה ה־26
1972—1973
19.9 — תל־אביב ● 21.9 — חיפה
לה טראויאטה
עם: א. באומול. רייצין. בן־שחר
30.9 ;28.9 ;25.9 ;23.9 ;20.9
בית שלוש נעדות
24.9 טוסקה
עם: נ. דברת. טורדלי. אוולה
26.9 — בנייני האומה — ירושלים
ריגולטו
עם: אוולה ריידין; א. באומול
הצגות בכורה
תל־אביב: 14.10, 16.10, 21.10
ירושלים: 18.10 ● חיפה: 26.10
אותלו
Otello
אופרה מאת ורדי
הנצחה: אדיס דה־פיליפ
המנצחים: ג', זינגר מ. צ'ופט
מכירת הכרטיסים המוקדמת החלה

כל־בו שלום
לרגל החג
כל־בו שלום והסופרמרקט
יהיו פתוחים עד 8 בערב
היום 6.9 ומחר 7.9

רשות הדיבור לדיירים
ראה ביום שישי 8/9 במוסף הארץ
"גדו"
חברה קבלנית לבנין והשקעות בע"מ
פתח תקוה

הארץ

יום רביעי, כ"ז באלול תשל"ב
6 בספטמבר 1972

בתל־אביב: המערכת וההנהלה: מזא"ה 56, ת.־ד. 233, טלפון 623311. מח' המודעות רח' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מח'. המנוי ומנויים מזא"ה 75, טלי 623311 ת. ד. 233, מס' מיקוד: 61000.
ירושלים: רח' התבלנק 2 טלי 224245־6, ת. ד. 273
חיפה: רחוב טרומפלדור 20 טלפון 8—661166, ת. ד. 5259

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מרטין סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel-P.O.B. 233, Tel. 623311

להעניש את הפושעים

הפשע המתועב שביצעו אנשי ארגון „הספטמבר השחור" בכפר האולימפי במינכן צריך ללמד את כל הממשלות ואת כל העמים שוחרי־שלום כי הטרור הערבי מסכן את כלל מערכת היחסים הבינלאומיים — ולא רק את המשך האולימפיאדה. אין בעמד החסין מפני התפרצויותיו, ואין ודאות כי רק ישראלים יהיו קרבנותיו.

המשלחת שלנו נסעה למינכן תוך הנחה המובנת מאליה כי המדינה המארחת תדאג לבטחונם — כמו לבטחון כל יתר משתתפי הכינוס הבינלאומי הענקי הזה. ציפיה זו התבדתה והאחריות לכך רובצת על השלטונות המערב־גרמניים. זוהי אחריות חמורה, מה גם שצריך היה להאמין כי ממשלת בון תגלה ערנות מיוחדת שלא אונה כל רע דווקא למשלחתה של ישראל.

מאחר שקרה מה שקרה — ויהיה על שלטונות גרמניה המערבית לחקור בקפדנות כיצד יכלו הטרוריסטים להגיע לשטחה, לנסוע למינכן ולהחדר לתוך הכפר האולימפי הבית בו שוכנו הישראלים — חייבים השלטונות הגרמניים לשחרר את הכלואים, ללכוד את הטרוריסטים ולהעמידם לדין. אין שום שיקול בעולם שבזכותו יהיו כאילו רשאים לחמוק ממילוי חובה מושלמת זו. שום ממשלה המכבדת את עצמה איננה זכאית להסתפק בפחות מזה, וממשלה גרמנית לא כל שכן.

לא היה מקום להציע לטרוריסטים שממשלת בון תפדה את הישראלים בכסף ותתן לפורעים לצאת את גרמניה ללא עונש. גם הרעיון כי פקידים גרמניים בכירים יציעו את עצמם כתחליף לישראלים, לא התאים למצב. ממשלת בון חייבת להבין כי אין בפניה דרך שונה לפעולה מזו אשר ממשלת ישראל הלכה בה במקרה דומה. האמצעים לכך ודאי שאינם חסרים לה, ונוכל רק לקוות כי ייעשו הצעדים הנכונים, ושייעשו ביעילות. גם לכך קבענו דוגמה.

הטרור הערבי הינו סכנה לכל המדינות בנות התרבות, ועובדה זאת יש להזכיר למדינות אירופה השאננות נוכח פעילות מחבלים ערביים בתחומן. יש לאסור מלחמת חורמה על ארגוני המחבלים. אין כממשלה הפגועה מתועבה זו, וממשלה גרמנית מצווה עליה במיוחד.

דיבורים אמיצים

בישיבת הממשלה ביום א' השמיע שר האוצר דברים אמיצים על הצורך בתקציב מאוזן. הצרה היא שאותם דברים אמיצים עצמם נשמעים כל שנה. את התוצאות חזות עיני כל; אם גם בשנה הבאה יהיה המרחק בין הבטחה וביצוע כמו בעבר, ישתנה מעט מאוד בשטח האינפלציה.

שאלה אחרת היא אם הבטחתו של מר ספיר להביא לידי איזון אמת של הכנסות והוצאות (כלומר הימנעות ממימון גרעוני, יהיה מקורו פנימי או חיצוני), היא מעשית בנסיבות הנתונות; ועוד שאלה, אם היא רצויה. סימני השאלה לגבי המעשיות נוגעים לציבור: האם אפשר להעלות על הדעת שממשלה ישראלית תטיל רסן על עצמה בשנת בחירות דווקא? ואשר להיות איזון התקציב יעד רצוי, הרי יש כאן שאלה בסיסית הנוגעת למהלך המשק. מותר להטיל ספק בהתעלמות על מדיניות פיסקלית שמשמעה הוא האטה בפעילות ובצמיחה.

שאכן זה משמעו של איזון התקציב מקובל גם על מי שאינו גורס, כי רק עודף הביקוש של הסקטור הממלכתי הוא אשר מתניע את המשק. מכל מקום, שאלת מגמתה של המדיניות הכלכלית היא נכבדה מכדי שהכרעות לגביה יפלו בדיון ממשלתי לא־ממצה, אגב הערות לדו"ח שגרתי־למדי של נגיד בנק ישראל. אך כאמור, יש מקום לפקפק במעשיותן של הבטחות שר האוצר: מכאן ששאלת הקוניונקטורה נשארת פתוחה כפי שהיתה לפני הדיון בדו"ח הנגיד.

מימצאים חמורים

מימצאי מבקר המדינה בביקורתו על עיריית תל־אביב מצביעים על מחדליה של העירייה בביצוע ושמירה של חוק התכנון והבניה, ותקלות קשות בתחומי הרישוי, רוכלות, פיקוח וסניטארי, מינהל, חינוך, מיכרזים, גביה. כמעט לא נותר שטח פעולה בו לא התגלו נוהלים הנוגדים את החוק ואת הסדר הציבורי. מסתבר כי העירייה הדורשת מאזרחיה קיום חוקי־עזר, כפרה אותם בצורה גסה במו ידיה. המימצאים החמורים ביותר הם בתחום השמירה על חוק התכנון והבניה, ושיאם היא שורה של החלטות בלתי חוקיות של ועדת בנין ערים המקומית. בתחום זה לא זו בלבד שהעירייה התעלמה מהוראות החוק ופעלה במקרים רבים בניגוד להגיונו וניסוחו, אלא גם גרמה על ידי כך נזק לצורת העיר וסיכון לתושביה.

בהביאו את מימצאיו חושף דו"ח מבקר המדינה בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים את התפישה המוטעית של ראש העיריה, השם את יהבו על „פרוייקטים" במקום להשקיע את מירב המאמצים בשיפור השירותים האלמנטאריים, על מנת להבטיח למשלם המסים קודם כל חיי יום־יום תקינים.

המסקנה החשובה ביותר העולה מן הדו"ח היא הצורך לשנות מן היסוד את התפישה הניהולית של העירייה: להתרכז קודם כל בשיפור שירותים ולהקציב לכך את המשאבים הכספיים העיקריים, ורק בעדיפות שנייה לעסוק בתכניות פיתוח מהסוג שאינו קשור בדחיפות ובמישרין ברווחתם של תושבי העיר. גם בקדנציה זו לא עלה בידי ההנהלה לצמצם את המנגנון, ליעל את עבודתו, להעמיק את הגביה בצורה מהותית ולוודא כי בכל לירה הנגבית מן האזרח ייעשה קודם כל השימוש הדרוש למתן השירותים המגיעים לו. דו"ח מבקר המדינה חייב לשמש לא רק סיכום של מחדלי העבר, אלא אמצעי מכוון לקראת שינויים מהותיים בעתיד.

לא לשלם את הכופר

כנס החותם של ראשי ארגונים יהודיים שנערך השבוע בלונדון קבע באופן חד־משמעי, כי אין להיכנע לדרישות כופר־העזיבה הסובייטיות. זאת ההחלטה החכמה ביותר של הכנס ואם יש כיום צורך להדגיש נקודה זאת נובע הדבר הן מדבריו של הד"ר נחום גולדמן, אותם בוודאי תנצל היטב התעמולה הסובייטית, הן מן הרמזים המשונים כי ישראל — או יהדות העולם — למעשה כבר משלמת כופר גם לבריה"מ וגם למדינות אחרות.

רב המרחק בין תשלום אחיד של דמי היתר יציאה או דמי ויתור על אזרחות, אף אם מדובר בסכום גבוה למדי, אבל בהישג ידו של המהגר הממוצע, או קרוביו, ובין הסכומים האסטרונומיים, המוגדרים ומדורגים בלוח מחירים לפי השכלה, שברור כי אדם רגיל בבריה"מ לא יוכל לשלם מכספו.

מקורות סובייטיים רשמיים אמרו בזמנו (לפני הטלת הכופר), כי בעל השכלה גבוהה בבריה"מ מחזיר להברה תוך 4־5 שנים את אשר היא השקיעה בלימודיו; משמע, כופר התעודה אינו אפילו בבחינת דרישה בלתי־מוצדקת של „החזרת חוב", אלא מכירת היהודים תמורת מטבע חוץ ובמחירים שנקבעו לפי מה שנראה כערכם הכלכלי.

מלבד ההחלטה שלא לשלם את הכופר רמזו משתתפי הכנס בהודעת הסיכום, שרצונה של בריה"מ להדק קשריה הפוליטיים, התרבותיים והכלכליים עם העולם החופשי ינוצל כדי להפעיל עליה לחץ לביטול תקנות הכופר. הארגונים היהודיים בוודאי ימצאו עוד מדינות בהן יותר קל להפעיל לחצים פוליטיים ויש אחרות בהן פעולות־תגמול תרבותיות או כלכליות תהיינה יעילות יותר. מכל מקום ברור שהמערכה חייבת להתנהל בחזית רחבה ובהתמדה, כדי להבטיח הצלחתה.

לא פחות חשובות משתי ההחלטות אלו היו השיחות הטלפוניות שמשתתפי הכנס ניהלו עם מדענים יהודיים בבריה"מ. הוסברו להם סיכומי הכנס וההחלטה להעביר את המערכה. המדענים הביעו מלוא תמיכתם בהחלטה שלא להיכנע לדרישת הכופר. וזאת הנקודה המכרעת, שכן המטרה הראשונית של מוסקבה היא לשבור את רצון היהודים לעלות. לסחוט מיליוני דולרים היא מטרה משנית.

עמידה איתנה של יהודי בריה"מ היא שתוכל, בסופו של דבר, להכשיל את שתי המטרות גם יחד.

אין חדש?

למרות ההרגשה ש„אין חדש" נערכים הצדדים בעמדות חדשות

מאת דן מרגלית

זה יותר מחודש ימים שמירושלים הרשמית יוצאת ההודעה היבשה לכל אמצעי התקשורת בעולם: „אין חדש". לפי קול ירושלים הרשמית דבר אינו קורה בזירה המדינית. כל משרדי החוץ בעולם יצאו לחופשה. בוואשינגטון לא נאמר דבר חדש. לאבא אבן ולאוון זוהלון, האיש מס' 2 בשגרירות האמריקאית, אין על מה לשוחח, ויצחק רבין וג'וסף סיסקו מפיגים את שיעמומם בחילופי הערכות על כוסי התעודה שהתגוגה בבירת המעצמות. כל שאר השגרירים המרכזיים עושים בארץ בחופשת־מולדת. הכל שקט.

כבר יותר מחודש ימים שכמעט כל מה שמתפרסם מוכחש. „טיימס" גונה פעמיים כמי „שמצץ מן האצבע" תכנית־שלום, אשר לראשונה העמידה את ירושלים וקהיר בחזית אחת של הכחשות מוחלטות. בדברים שפורסמו מפיה ב„ניו יורק טיימס" לא מצאה ראש הממשלה גולדה מאיר כל חדש. בממשלה לא היה מי ששאל ולא היה צורך בתשובה מפורטת מה אמרה ראש הממשלה לעתון האמריקאי המכובד. מי שרצה שמע בהסברי ראש הממשלה צלילי הסתייגות וביטול; מי שרצה שמע בהם אישור לדברים אשר נמסרו בשמה. בסך הכל אמרו השרים משני המחנות: „אין חדש".

על הכל נאמר כי אין בו חדש. כך נאמר על נאום שר הבטחון משה דיין בפריס. כך אומרים על מהלכיה של צרפת באירופה. לא רק שהיא אינה מציעה יוזמה חדשה, אלא שאפילו אינה מגששת ברצינות, ולכל היותר נאנחת פאריס ש„צריך לעשות משהו כדי להציל את אנואר סאדאת". אנחה זו אינה חדשה.

המגע האמריקאי־מצרי

האמנם „אין חדש"? כדאי לבדוק. מן הצד הישראלי אין אבן מרפה מאותו חלק בנאומה של ראש הממשלה המדגיש כי אין לישראל תנאים אולטימאטיביים. החידוש בדור: יש בו רמז לדיפלומטים כאילו יש בדברים אלה כדי למחוק הצהרות, שבועות ונדרים של שרים אחרים להחזיק בחלקי ארץ רחבים מהם לא ייפרדו לעולם בשום משא ומתן.

בהקשר אחר — תוך הפניית הפנים למצרים בלבד — עולים איתותים בלתי פוסקים מכיוון דיין אל קהיר. הוא מדבר על „קו מפריד" בסיני. מכריו יודעים שהוא מדבר על „שעת כושר" להסדר חלקי שאסור להניח לה לחלוף בלי לבדוק את סיכוייה. הסטייט־דפרטמנט חש בשינוי חשוב. נציגיו מבקשים לעמוד מקרוב על דעותיו של דיין. „ניו יורק טיימס" מסביר בעקבות זאת לקוראיו כי ישראל גילתה גמישות כלפי מצרים. יתכן שהמצרים אינם יכולים לקבל את תנאי דיין. אולי לא יצא מהצעותיו דבר. אך בעצם האיתות יש משום חידוש, בעיקר אם מביאים בחשבון כי דיין יהיה המנהיג הישראלי הראשון שיבקר בארצות הברית אחרי הבחירות לנשיאות, ויש בוואשינגטון מי שמייחס לו את רעיון ההסדר החלקי.

חידושי החודש האחרון אינם רק בצד הישראלי. הם בולטים בשורה של פרטים מדיניים אשר השתנו על פני מפת המזרח התיכון.

היה זה חידוש כאשר ניכסון דיבר על הצורך בישראל „נדיבה" כלפי הערבים וחלפו כמה שעות של ציון ובדיקה עד שגברה יד המסתייגים שפירשו את הראיון על פי הזכות ומצאו כי היה „בסדר".

יש גם חידוש באופי המגע המצרי־אמריקאי. הוא מעורר רושם כי סאדאת ממתין ומצפה לחידוש שיתרחש אחרי הבחירות לנשיאות, וכי דבר־מה נרמז לו בעניין זה. גם פעלתנות שר־החוץ שלו מוראד ג'אלב אינה מבוטלת. הוא טס מבירה לבירה. המנהיגים הצרפתיים מבטיחים לו סיוע מדיני, אולי גם צבאי, והגרמנים סיוע כלכלי.

האם האמריקאים הבטיחו כי „יהיה בסדר" אחרי הבחירות בנובמבר? וכיצד הם מקיימים את הקשר עם סאדאת? האם אין ערב הסעודית ממלאה תפקיד שקט אך חשוב במהלכים המדיניים האחרונים במזרח התיכון, לאחר שבשמם של סוריה נקשרו ידיעות על קשירת יחסי קהיר עם המערב וקשרי חוסיין עם המחבלים?

איתות קלוש ממצרים

מלחמת הבחירות בארצות־הברית גרמה חיזור ניכר של שתי המפלגות הגדולות אחרי הקול היהודי המזוהה עם ישראל. חיזור זה שיבש בחודש האחרון את התמונה. קשה לדעת אלו מן ההתבטאויות של הצדדים יתגלו אחרי הבחירות כנסולות ערך, ואלו מהן יהיו בבחינת עמדות מדיניות חדשות. אך לא רק ישראל מאותתת ולא רק באירופה מרחפת יוזמה חדשה אשר לעת עתה אינה מחייבת. אף לא אחת מהבירות המערביות, אלא גם ממצרים מגיעים איתותים ראשונים. יש רמזים — אמנם חלשים — על איזשהו חידוש גם במצרים. שוב מדברים בקהיר על הסכם ביניים, ושוב — לאחר הפסקה ארוכה — הזכירו המצרים את האפשרות של הסכם שלום עם ישראל.

יתכן כי לא יצא דבר מאיתותים אלה. בסופו של דבר עלולים הצדדים לחזור ולהתחפר בעמדותיהם הקודמות. שעת המבחן תבוא רק אחרי הבחירות בארצות הברית. אך קשה להשלים עם ההנחה שהמושג „אין חדש" אופיין את החודש האחרון של תשל"ב.

קנדה נערכת לבחירות כלליות

מאת דון שאנון, מיוחד ל„הארץ" מ„ניו־יורק טיימס"

אוטאווה

לפני ארבע שנים כבש ראש ממשלת קנדה, פייר אליוט טרודו, את לב הבוחרים ואת קולותיהם בתור „קנדי הקנדי"; השנה, כשהוא מתייצב לפניהם, הוא נראה הרבה יותר כמו „ניכסון שמצפון לגבול".

אף ידידיו של טרודו מודים שהכאריזמה שהיתה לו ב־1968 נעשתה דלילה יותר משערותיו. אך הריאליסטים שבין יריביו אינם רואים, למרות הכל, סיכויים רבים שהממשלה הליברלית תפול בבחירות, שסבורים כי ייקבעו ל־30 באוקטובר. על אף שער אבטלה של 6.3% באוגוסט, דאגה גוברת נוכח השליטה הכלכלית של ארצות הברית, והחיכוכים הנמשכים בין קנדה דוברת הצרפתית לקנדה דוברת האנגלית, לא נראית באופק אלטרנטיבה ממשית לטרודו. הליברלים הם צוות שלטון אמין ידוע, אומר לואיס סיל, עוזרו הצעיר של דייויד לואיס, שהוא יושב ראש המפלגה הדמוקרטית החדשה.

מפלגה נמרצת זאת מקווה לרשת את מקומה של המפלגה השמרנית הפרוגרסיבית כראשונה בין שלוש מפלגות האופוזיציה הנערכות נגד הליברלים בבחירות הפדראליות. לואיס זכה בתשומת לב ארצית תודות לשני הגילויים שפירסם באוגוסט תוך כדי עיתוני מחושב יפה: גילוי הקלות מסים הניתנות לפי טענתו לעסקים גדולים, ואחרי זה הנוסח המלא של דו"ח, שנגנב בחלקו, התוקף קשה את תכנית השיכון של הממשלה.

„בוב הישר"

בראש השמרנים, שהם מחוץ לשלטון, קרוב לשש שנים, עומד רוברט סטאנפילד, נציג חסר צבע מנובה־סקוטיה. סיל מעיר עליו: „בוב הישר". הוא אדם מן הסוג שהיו רוצים אותו כחתן. אך אין הבריות רוצים שאדם ישר ינהל את הממשלה — הם רוצים באדם „ישר באמת". עשוי להיווצר מצב שהבריות יצביעו בעד השמרנים כדי להדיח את טרודו, וזה מה שיתרחש לרעת השמרנים.

בכנס כל מפלגות האופוזיציה מצפות שכוח הליברלים ירד באונטאריו, המחוז המאוכלס ביותר, ובמחוזות המערביים. בבחירות 1968 זכו חסידי טרודו ב־64 מתוך 86 מושבי אונטריו בפרלמנט, לעומת 17 שהשיגו השמרנים ו־6 שהשיגו הדמוקרטים החדשים. אך ב־25 נפות היה יתרון הליברלים לעומת המועמדים השמרניים פחות מ־10%, ויש משקיפים המתנבאים שבבחירות הבאות יפסידו הליברלים באונטאריו עד 10 מושבים.

אשר למחוזות המערביים, סבורים שקרוב יותר אל הדעת שמהפסדים של הליברלים יהנו יותר הדמוקרטים החדשים וקבוצת האופוזיציה הרביעית, מפלגת „אשראי סוציאלי" יוצאת הדופן.

אף אחד, מחוץ לתנועה הבדלנית התוקפנית מקוויבאק „המפלגה הקוויבאקית" (שמה הוא בצרפתית), אינו מתנבא להפסדים כלשהם לליברלים במבצר הצון שלהם, בקוויבק. ז'אן רישאר, ראש המפלגה הליברלית הפדראלית באותו מחוז, התנבא בבטחה שמפלגתו תגדיל את מספר מושביה בו, ב־1968 היא זכתה ב־56 מושבים, לעומת ארבעה לשמרנים ו־14 לנציגי „אשראי סוציאלי".

שאלת קוויבק

רנה לבֶסק, נשיא תנועת הבדלנים, חזה השנה להסדיר להמשך בשמרנים או בכל מפלגה אחרת שיש לה הסיכוי הטוב ביותר להביס את הליברלים. מפלגתו מחזיקה שבעה מושבים בבית הנבחרים המחוזי, אך לא תעמיד מועמדים משלה לפרלמנט הפדראלי, בגלל השקפתה שעל קוויבק לפרוש מקנדה.

אחד החששות של פוליטיקאים באוטאווה הוא, כי התוצאות באוקטובר יחזקו את הליברלים בקוויבק; וחיזוק כזה, יחד עם הפסדים למפלגה במחוזות אחרים, יגביר עוד יותר את ההשפעה הצרפתית במפלגת טרודו, כך שיתרחב הסכסוך בין שתי קבוצות האוכלוסיה הגדולות של קנדה.

התשובה לכך הצהיר רישאר, היא, שבוחרים מחוץ לקוויבק יתמכו במועמדים ליברלים כדי לשמור על הדיוקן הכל־ארצי של המפלגה. אחרים סבורים שאין הבעיה פשוטה כל כך.

סטאנפילד השמרני דוגל לפתוח כלפי חוץ באותותה של קנדה הבאות התכניות השנויות במחלוקת של

פייר טרודו

טרודו — שפקידי ממשלה ישתמשו גם באנגלית גם בצרפתית. באזורים שבהם יש רוב אנגלי, הדו־לשוניות היא בלתי פופולארית, ומצפים שתהיה לנושא בעל השפעה בבחירות באזור אוטאווה, בו עשויה התמרמרות של פקידי ממשלה דוברי אנגלית על מדיניות זו לפעול נגד הליברלים.

קשה לנבא באותה מידה, בדרג הארצי, היא הרגשת חוסר הנוחות של הקנדים נוכח האמריקניזציה הגוברת של כלכלת קנדה. בעבר תמכו השמרנים בקיום אווירה נוחה להשקעות מארצות הברית המסתכמות עתה ב־35 מיליארד דולאר, הדמוקרטים החדשים מודים שבעיה זו מביאה להם תועלת.

מנשיה: ההר הוליד עכבר

מנהל חברת אחוזות החוף: איחרנו המועד ✶ מזהירים מהפיכת הכרמל לשוק סגור

מאת יאיר קוטלר

ראש העיריה יהושע רבינוביץ לוחץ למימוש תכניות בינוי במנשיה, לרבות הקמת שוק עירוני סגור על חורבות השוק הפתוח והססגוני. הוא דוחה התנגדויות מעמיתיו בהנהלת העיריה, מפקידים בכירים, ממשרדי ממשלה ומן האופוזיציה. גם אדריכלים המקורבים אליו מזהירים מפני הקמת גורדי־שחקים במנשיה ושוק סגור.

קשה למצוא חסידים לתכניותיו של רבינוביץ במנשיה, לבד אולי ממשקיעים בכוח ומשרדי אדריכלים העשויים להפיק רווחים. שתי תכניות נוצרו בשביל מנשיה. שלב א', שאושר בועדה המחוזית לבנין ערים, כולל 272 דונם. שלב ב', הנמצא בתהליך אישורים במחוזי, מקיף 341 דונם. בימים אלה החלו בבנית המלון הראשון במנשיה (האדריכל: יעקב רכטר) הקשור בחברת אל־על — גורד שחקים (16 קומות) הניצב לים ובו 500 חדר ובריכת שחיה. ליד בית־הנודר השוכן בסביבה תהיה שדרה, כיכר (10 דונם) וגשר לרגלים — מזרחה מהכביש הקיים (שפעם יהיה טיילת), מורם ששה מטרים במיפלס מעל הדרכים. הגשר, דוגמת הקיים בגן העצמאות, יוביל את הרגלים־המטיילים לגן קלור. השדרה תהיה המשך פריצה משדרות רוטשילד, ליד מגדל שלום. דרום השדרה לא ישאר שטח פתוח לציבור אלא מרכז משרדים ומסחר לששה פרוייקטים ענקיים, שהראשון בהם משרדי חברת גיבור, שינשאו לגובה 16 קומות (האדריכל: אמנון ניב). יתחילו (לדברי האדריכל) בבניה באוקטובר.

✶

ב־1961 ביקש רבינוביץ להסתער על מנשיה, לייבש רצועת חוף, להקים סיטי. ללא גיבוש רעיוני־אורבני

יעקב רכטר

ובהעדר תכנית־אב ומיתאר הולה תכניתו של רבינוביץ לגסוס אחרי שוועדת בנין ערים — בעידודו ובאישורו — העניקה היתרים לכל חפץ לפתוח מרכזים מסחריים ברובעים מזרחיים וצפוניים של הכרך. כך צמחו סיטיס בטבורן של משכנות־יוקר ביות מגורים נוצצות למורת רוחם של בעלי־הדירות. מנשיה כבר לא היתה אטרקציה ליזמים, שהעדיפו לתקוע יתד במזרח העיר או בצפונה, על מערבה.

ביורוקרטיה ובטלנות. אפילו את הטיפול במנשיה בביצועו של שמואל (סמק) ינאי, שהוחלף בשנה האחרונה על־ידי צבי ויזר (שהיה מנהל חברת „חומש" לפרוייקטים התחבורתיים מטעם העיריה ומשרד התחבורה) בניהול חברת אחוזות החוף — שותפות שווה של העיריה ומינהל המקרקעין.

לפני כ־11 שנה החל בפינוי התושבים מנשיה. העבודה התקדמה בצעדי צב. עד סוף 1971 פינו כ־2900 משפחות. המפנים הצליחו לסחוט כ־28 מיליון ל"י פיצויים. פונו גם 200 עד 250 עסקים. בתחילה שילמו 2,000 ל"י לחדר בעד פינוי מרצון, אך אחרי שהחל בהפקעות (צד 7),

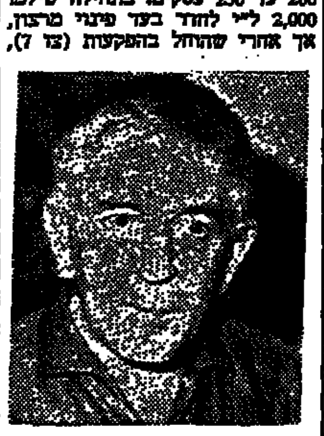

מיכאל קון

התפוו המחירים בבין תביעות המפונים בכות. המחירים מאמירים מיום ליום. לאחרונה שילמו למפונים 20, 25 אלף ל"י לחדר ואף יותר. הסחטה אינה יודעת גבול. חוצפתם של כמה דיירים הרקיעה כאשר תבעו 45 אלף ל"י תמורת חדר.

תכנית הבינוי של שלב א' מקיפה 70 דונם. מאלה הוקצו יותר מ־30 דונם לבניית השוק המרכזי החדש הכרמל (ראה להלן). מלון לרום מוקם על 12 דונם (חברת לרום והגן ברמני). עוד בית מלון (השקעה אמריקאית) ייבנה ליד גן הכובשים, אף הוא על 12 דונם (16 קומות). חברת גיבור קיבלה ששה דונמים, ואותו שטח אושר גם להתאחדות בעלי התעשיה להקמת המרכז שלה (16 קומות).

לשלב ב' הוקצו 150 דונם, בהם 100 דונם למשרדים, למלונות ולמגורים יקרים. במנשיה המפונה, שורר בה נתורה ללא רחובות והיא כעיר רפאים, שווה דונם פנוי כ־400 אלף ל"י, אולי יותר. המכירה לפי מיכרזים, אך חבר מועצת העיריה מר דוד שיפמן (מזכיר התאחדות הסוחרים), המכהן גם כחבר מועצת המנהלים של חברת אחוזות החוף, טוען: מסחררים את מנשיה... אדמות העיר בהצעות למכירה כללית במחירים הזדמנותיים כאילו בדעת תושבי הכרך לנטוש את עירם...

✶

מנהל החברה צבי ויזר, מדגיש כי „אלה שחלמו על הקמת סיטי ב־1961 במנשיה לא הצליחו להגשים חלומם בזמן... צרכי העיר גדלו... התכנון היה יפה על הנייר, אך לא לקחו בחשבון פינוי השטחים שיימשך שנים (עדיין נותרו לפינוי כמה מאות משפחות — י.ק.)... פיספסו את התכנית המקורית... פרצו מזרחה וצפונה והגיעו גם לתכניות למגורות חזרים למנשיה..."

שאלה למר ויזר: למה אתם מסרבים במנשיה מגורים עם מסחר?

ויזר: הרסו רובעי מגורים יקרים במזרח העיר ובצפונה. עירבבו מסחר, מגורים ובידור. לא לומדים משגיאות. עכשיו מועידים גם את מנשיה לאותה תכלית — עירבוב מגורים, בידור, מסחר ונופש.

— למה כך?

ויזר: בורסת היהלומים נמלטה לרמת־גן. רבינוביץ נבהל. הוא מיהר לפתח סיטי זעיר במזרח — הדר דפנה, בית אמריקה, סופרמארקט, המוזיאון, הספריה העירונית, היכל המשפט, המרכז הרפואי, המרכז החקלאי, הרבנות, בתי־מגורים יקרים — הכל מכל כל. לא הפעילו יד חזקה במנשיה. לא ניצלו את חוק ההפקעה, שבאמצעותו אפשר לפנות סרבנים וסחטנים. התרחש מה שמתרחש. איחרנו את המועד.

✶

את שלב ג' במנשיה — חזון לאחרית הימים — מועידים ל„פינוי מרצון" (כדברי מר ויזר) כאשר מאות משפחות, שעתן מתגוררות בין החורבות, יסכימו לפנות את צפון הרובע תמורת פיצויים נאותים. מקווים ומאמינים כי גם תושבים, המתגוררים היום מדרום למסגד חסן בק לשעבר, יפנו השטח מרצון. הכביש המהיר ליפו (ארבעה נתיבים) מיועד לטיילת לרגלים. רחוב המרד יהיה המשך רחוב הכרמל (32 מטר — שלב ג'). מערבה מהכביש יתחבר רחוב הכובשים עם הירקון.

רצועה של 25 מטרים מגן הכובשים מבקשים לפנות בשביל שוק הכרמל החדש, להעתיקה למערב, למזרח ולדרום. מנהל המחלקה לגנים ולנוף הרצל גולן מזהיר כי הסטת הגן לכיוון הים תפגע בו. רחוב יצחק אלחנן יבולע. עצתו: תוואי חדש ליצחק אלחנן בכיוון מגדל שלום.

המלון השני, בהשקעה של יזמים אמריקאיים, יוקם בפאתי גן הכובשים — גניבה תמוהה משטח השייך לציבור, או: תרגיל במתכונת חדשה על פי דוגמת גן העצמאות, שחלקו נמסר לבית הילטון.

כדי לעניין משקיעים בהקמת שוק סגור במקום שוק הכרמל, דאג ראש העיריה לאישור התכניות הדרושות בועדות בנין ערים מקומית ומחוזית.

לא רק האופוזיציה הסתייגה ועירערה. גם משרד הבריאות הביע התנגדות, והזהיר נגד אישור 400% בניה לשוק החדש. מומחי המשרד ביקשו לשכנע את ראש העיריה (בדיונים בועדה המחוזית) כי אין בונים היום בעולם שווקים סגורים הנהפכים במרוצת השנים (כמו השווקים שנסגרו ברחובות לוינסקי ובזל) למונומנטים מכוערים של בטון וברזל הנדחים על ידי הצרכנים, המעדיפים שווקים פתוחים, קלילים וססגוניים — אך ללא הרעש.

אחרי אישור התכנית החל ראש העיריה בחיפוש בהול של יזמים. האדריכל אמנון ניב, המתרכז בתכנון קטע מנשיה של חוף הים, השלים את תכנית השוק. על בשטח החניה הקיים העשוי אספלט איתרו 20 דונם לבניה. עוד 10 עד 12 דונם יגנבו מגן הכובשים כדי שאפשר יהיה לדחוס שוק חדש וסגור על שטח ציבורי יקר התופס כ־32 דונם. השוק מעוצב בדמות כיכר המורמת בגובה של מטר מן הקרקע. מסביבה חפיר (תעלה) בעומק חצי מטר — ביתר עומק של מטר וחצי עד שני מטרים, אך מינוס מטר ממיפלס הקרקע. הכיכר תוקף ארקדה של חנויות כדי למנוע (אשרי המאמין) חדירת רוכלים־דוכנים. החניה (כבטיחים המתכננים) תהיה מתחת למשטח האספלט הקיים — 400 מקומות בלבד.

יוקצו מקומות רק ל־600 דוכנים. אחרי שיפנו את שוק הכרמל הקיים וישלמו פיצויים לבעלי־הרכוש, אפשר יהיה להרחיב את עורק התנועה ולפתוח נתיבים למנשיה, ליפו, לבת־ים, לאשדוד.

כיכר השוק תהיה פלטה של בטון דמויית כעך שבמרכזו חלל המיועד לפריקה ולטעינה — כמו חצר הקיבוץ. הדוכנים יוצבו מסביב לכיכר, שתהיה פתוחה לכל כיווני הרוח. ההגנה משמש ומגשם תהיה באמצעות כיסוי עשוי סיבי זכוכית (פייבר גלאס) צבעוניים — גגות ענקיים על תומכים (עמודים) שכל אחד משתרע על דונם כאהל ענק. שטח דוכן נקבע לשבעה מ"ר. הוא יהיה עשוי אלומיניום עם ציפוי. החנויות ימוקמו בחלק הפנימי של השוק. המרתף יועד לאיחסון סחורה ולקירור. בשוק הכרמל הסגור לא יהיו משחטות.

✶

הפרוייקט צריך לעלות (חישובים על הנייר) בין 14 ל־18 מיליון ל"י. זמן הביצוע נקבע לשנתיים. תמורת המימון יקבל המשקיע פיתוי נאה: חנויות למכירה או להשכרה. המשקיעים יחויבו להעניק לעיריה חינם מקום להצבת הדוכנים.

לא נמצאו קופצים רבים למפעל החדש של העיריה. קבוצה פלוך, יזמים יהודים מגרמניה המקימים את פרוייקט מגדלור, מתעניינת בנושא. ראש העיריה מבקש להניח אבן פינה בהקדם.

פקיד בכיר מאד בעיריה מזהיר מהקמת שוק סגור „שעבר זמנו". אם אמנם יממשו את התכנית יתווסף לכרך — לדבריו — עוד שופרסל. קיים מיפלס בין רחובות המלך ג'ורג' לכרמל. אפשר לחפור מינהרה לרכב לאורך כמה מאות מטרים, לפתוח עוד נתיבים ליפו ולדרום וכך לשמור על מתכונת שוק הכרמל. ההשקעה הכרוכה פחותה לאין ערוך מבניית שוק חדש, שאם יהיה סגור הוא ישאר מיותם. ספק אם יצליחו לגבור על מכת הרוכלים בשוק חדש, כפי שאין מצליחים להדביר אותם בהיכל הספורט הנוצץ. שוק לוינסקי גוסס כבר שנים. הוא נדון לכליה אחרי שהחזו אותו למיבנה סגור של בטון.

חבר המועצה דוד שיפמן הזהיר את עמיתיו בועדת העירונית, שדחתה התנגדותו, כי נוטלים את החניה מן הציבור בשוק החדש. ראש העיריה — אומר מר שיפמן — מבטיח להקצות רק חמישה דונמים לצרכי חניה — שטח בלתי מספיק ואין כל בטחון שגם אותו לא ימסרו למרבה במחיר.

בכיכר ההתאחדות הסוחרים כך שיפמן אינו חושש מאבדן פופולריות אצל עמיתיו סוחרי השוק כאשר הוא קובע: תכנית רבינוביץ לבניית שוק סגור חדש היא שגיאה פאטלית, תהיה בכיה לדורות... את כל מנשיה יש להקצות למגורים ולשטחים פתוחים כרצף אורבני ליפו.

האדריכל ציון השכשוני, שהכין תכנית אב (שנגנזה) לתל אביב קובע: כל תכניות מנשיה התנפצו... כספי ציבור רבים נקברו על התכניות־סרק...

האדריכל יעקב רכטר מצטרף למותחי הביקורת: את רוב מנשיה צריכים לדעתי להשאיר כריאות פתוחות למרכז העיר ולדרומה... אפשר להסתפק בהקמת כמה רבי־קומות, מגדלים למגורים, וזו לא.

האדריכל מיכאל קון מספר כי מר אריה שחר, מן המחלקה לגיאוגרפיה עירונית בירושלים, ערך מחקר על כיווני גדילה במרכז העסקים הראשי (מע"ר, סיטי). הוא מצא כי קיימת גדילה מדרום לצפון מזרח — לקריה, לשדרות שאול המלך ודויד המלך, אך העיריה (מדגיש מר קון) החליטה מראש לפתח סיטי במנשיה בעוד שאת תחנת האוטובוסים המרכזית, על מרכזה המסחרי הענקי, בונים כמה קים הדומה מהמרכז הטבעי הצפוי הקיים כפי שהתפתח.

התוצאה, לדברי מר קון: תל־אביב גדושה במרכזים מסחריים מבלי שהחולם על כך בתכנון קפדני מראש... בונים המפתחים פרוייקטים באילתורים כדי לספק תביעות ושגיונות של משקיעים ויזמים.

(המאמר הבא בסידרה תל־אביב: כרך עובר על גדותיו).

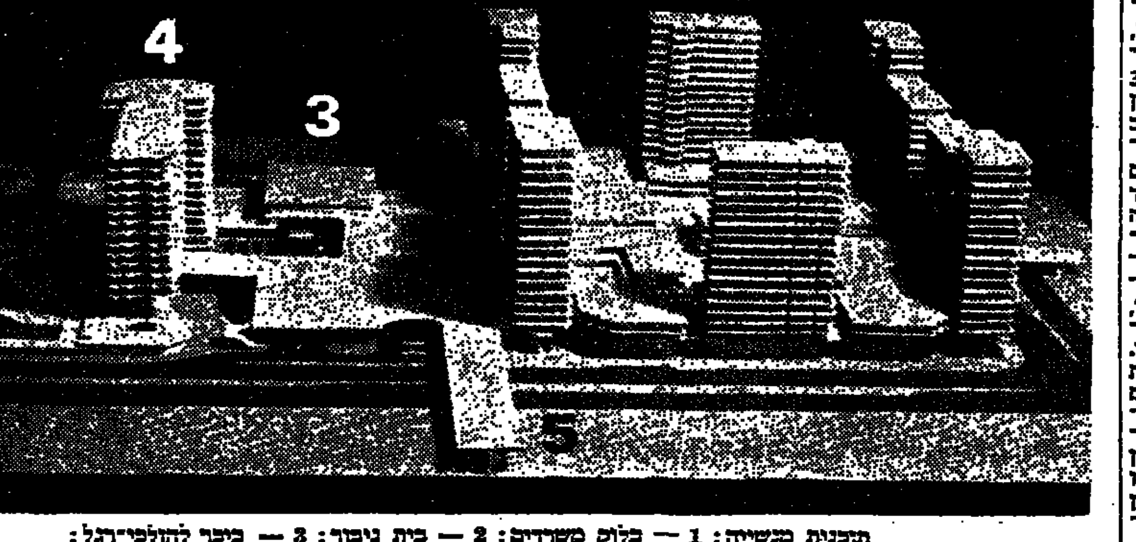

תכנית מנשיה: 1 — בלוק משרדים; 2 — בית גיבור; 3 — כיכר להולכי־רגל; 4 — מלון „לרום" אל־על; 5 — גשר להולכי רגל אל פרק צ'רלס קלור.

דוד שיפמן

המפעל נפגע. מי יפצה אותך בעד אבדן הרווחים?

האם חשבת אי פעם מי יפצה את בעל העסק בעד ההוצאות הקבועות ואבדן הרווחים כתוצאה מנזק שעשוי לקרות? ליועץ הבטוח של צור יש הרבה מה להציע לך. כי פצוי בעד אבדן רווחים זו המומחיות של צור.

ענק הבטוח בישראל
המבוטח של צור

לכבוד
צור חברה לבטוח בע"מ
רח' נחלת בנימין 68, תל־אביב.
אבקש לקבל פרטים נוספים אודות פיצוי בעד הוצאות עבודות ואבדן רווחים, וזאת בלי כל התחייבות מצידי.
שמי: ....
כתובתי: ....
מס. טלפון ....

צור
חברה לבטוח בע"מ

באור - ורשבסקי

مكذا من الأمل

هكذا من الأصل

קרייזמן יוצא לקרב

החלטת ראש־עיריית גבעתיים להתמודד על ראשות עיריית רמת־גן היא צעד ללא תקדים

מאת א. קרן

הודעתו של ראש עיריית גבעתיים קובא קרייזמן על כוונתו להתמודד בבחירות הבאות על ראשות עיריית רמת־גן היא צעד ללא תקדים בשלטון המקומי בישראל. לראשונה קם ראש עירייה בעודו בתפקיד ומצהיר על כוונתו להיבחר כראש עירייה בעיר אחרת. לצורך זה עליו להעתיק את מגוריו מגבעתיים לרמת־גן כדי לזכות להיכלל בפנקס בוחרים של רמת־גן. מערכת הבחירות עדיין רחוקה (אלא אם יוקדמו הבחירות ל־

ישראל פלד

פתע). אולם הצהרותיו של קרייזמן על הכוונה לאחד את שתי הערים (ולעמוד בראש העיר המאוחדת) עוררו הדים רבים.

השיחות עם שני המתמודדים הפוטנציאליים לראשות עיריית רמת־גן נערכו בנפרד, אחרי שנסיון להפגישם לדו־שיח לא הצליח.

בימים אלה יתייצב קובא קרייזמן, כיום ראש עיריית גבעתיים במשרד הפנים ברמת־גן, ויבקש לרשום בתעודת הזהות שלו את כתובתו החדשה — ברמת־גן. רישום זה יקנה לו, בבוא היום, זכות בחירה, אקטיבית ופסיבית, לעיריית רמת־גן, אם מועד הבחירות לא יוקדם. קרייזמן בא לרמת־גן במטרה גלויה ומוצהרת: „לרדף" בבחירות הבאות לעיריית רמת־גן להיבחר ראש העירייה כסטם המערך.

תקוותה הגדולה של סיעת המערך היא אלפי קולות חבריה ואוהדיה אשר העדיפו לראות בראש עירם את ה„זקף" מאשר אישים אחרים, קרובים להם יותר בהשקפה פוליטית. בעוד שגח"ל זכה בבחירות האחרונות לכנסת (1969) בכ־19 אלף קולות ברמת־גן, זכה בבחירות לעירייה ב־רשימה מ־24 אלף קולות. סיעת המערך זכתה ב־29 אלף קולות לכנסת וב־17 אלף קולות בלבד לעירייה. על הפרש קולות זה, שבין הבחירות לכנסת לבין הבחירות לעירייה, יתמודדו אנשי המערך עם יריביהם מגח"ל. אחרי שורה של כשלונות העדיפו אנשי המערך גם להחליף את ראש הרשימה ובחרו בעמיתם מהעיר השכנה, קובא קרייזמן.

מסוף לאיחוד גבעתיים ור"ג

ברסיס הביקור של קרייזמן במאבק הבחירות הוא ברור: איחוד רמת־גן וגבעתיים, שתי ערים שכנות, הגבולות זו עם זו, לעתים באמצע רחוב או בין חצרות. רעיון האיחוד אינו בבחינת חידוש בפיו של קרייזמן והוא העלה אותו לא אחת בשנים האחרונות, ולעתים נתקל בהתנגדות חבריו למפלגה.

קרייזמן אינו מוכן בשלב זה לפרט תכניות ונושאים ספציפיים, כל עוד לא אישרה מועצת סניף מפלגת העבודה ברמת־גן את מועמדותו (ש־אושרה בינתיים רק בדרג מזכירות הסניף) וזאת „למען הגינות הפוליטית והחברותית". הוא מעיד על עצמו כי הוא מעורה היטב בנושאים המוניציפליים של הסביבה ורואה את כל תושבי רמת־גן וגבעתיים כאזרחי עיר אחת באופן טבעי הנוכח שורה של נושאים בהם קיים שיתוף פעולה הדוק בין שתי הרשויות, במסגרת איגודי ערים ובמסגרות אחרות, כגון: ביוב, תברואה, מגן דוד אדום, בית מטבחיים, כבישים, תאורה, בזל איילון ועוד — שותפות שאינה פיסית בלבד אלא גם כספית.

כמי ששמש בפועל 14 שנים ב־רשות מקומית הוא קובע „על פי קריטריונים מדעיים ומעשיים, שעוד אוכיחם בבוא העת" ועל פי סקרים שהוכנו על ידי מפלגות שונות, ביניהן מפלגות אזרחיות, לרבות גח"ל — „כי המצב הנוכחי של שלטון מוניציפאלי נפרד לשתי הערים גורם בזבוז משווע וחמור של אמצעים, משאבים כלכליים, אשר אפשר היה לחסכם או להשקיעם בפרויקטים משותפים שהיו חוסכים הון תרופות ל־

קובא קרייזמן

אזרח". קרייזמן מזכיר דעות של מומחים כי לקראת סוף המאה העשרים לא תוכל עיר מודרנית להשתמש ב־משאביה אם מספר תושביה לא יגיע לרבע מיליון לערך. כל השקפה אחרת היא לדעתו השקפה מוניציפלית דכבטיבית וכל נימוק כאילו האזרח הקטן ייבלע בעיר הגדולה, הוא בעיני „אחיזת עיניים לא הוגנת".

ה„זקף" הסכים

קרייזמן אינו מוכן לנקוב באופקים חדשים אותם הוא צופה לעיר המאוחדת (אפילו שם יש לו). אולם הוא טוען כי בעוד שמדברים על שירות טוב לאזרח, חסכון באמצעים, יעול ועוד, הרי התנגדות לאיחוד שתי הערים פירושה תפיסה מיושנת „שיש לחפש בה יסודות לא ענייניים אלא יסודות פוליטיים צרי־עין, כיתתיים, שאינם מתחשבים בשום פנים ואופן עם גישה ממלכתית מקיפה ובריאה".

קרייזמן מספר כי לאחר הבחירות האחרונות ב־1969 סילפן אל קריניצי המנוח ששהה אז בבית הבראה במוצא כדי לברכו על נצחונו ולדבריו אמר לו ה„זקף" באידיש כי עכשיו אפשר ל... על כל המפלגות ולעשות איחוד גדול, כאשר השניים קיבלו רוב גדול (סיעתו של קרייזמן ב־גבעתיים קיבלה 15 מתוך 20 מקומות במועצת העירייה).

„יותר מבוגר והגון"

ההתכחשות לצוואה זו היא לדעת קרייזמן „יותר מבוגר והגון" כי אין לדעתו להבין שאבי העיר ה־מייסדה רוחש רעה לתושביה שנתנו בו אמון כה רב במשך 44 שנים וידעו את השקפתו בעניין איחוד הערים ש־פורסמה בעתונים. (שמועות שמשהו ואשר להן אין בידינו סימוכין אמרו כי בפגישה סודית בין השניים ש־התקיימה בוורשנן יעקב סוכם כי אם הבחירות יידחו לשנתיים נוספות יע־מוד קריניצי בראש העיר המאוחדת ואילו קרייזמן יהיה סגנו — א.ק.).

לשאלה מה יקרה אם לא יעלה בידו להיבחר משיב קרייזמן כי „עני הוא להתמסר לנושא הזה בלבד. במקרה שלא — לא אשאר קרח משני הצדדים כי לא הלכתי לשליחות הזאת כדי לקבל קרחה".

כיצד הוא צופה את מאבק הבחירות והתוצאותיו?

אשר למאבק חותר קרייזמן למאבק ענייני, הוגן, אשר יציג השקפות, תכניות וידגיש מחדלים. „אתחזר למאבק ברוח הפרלמנטריזם האנגלי", הוא אומר ומסתמך על אימרה אנגלית כי יש צורך לעסוק בנושאים פוליטיים בדרך של פגיעה בכבוד ולא ב„חד־קד". לדעתו לא היתה מעולם יריבות אישית בינו לבין מתחריו והוא מקווה כי כולם יאמצו גישה זו, כאשר יציג הסכם למאבק בחירות הוגן. עם זאת הוא מכיר שיטות מאבק אחרות „מסרלות ומכוערות" אך הוא מאמין ב־אמונה שלמה כי אלה לא ימצאו מקומן בחברה הישראלית וברמת־גן וגבעתיים ודאי שלא.

בנושא התוצאות מתבסס קרייזמן על תוצאות הבחירות לכנסת ולעירייה בטענו כי כוחו האלקטורלי של גח"ל לעיריית רמת־גן הוא 15 אלף בלבד וכי 14 אלף קולות אחרים בהם זכתה רשימה זו „הם קולות שקיבל קריניצי בזכות אישיותו — ובצדק" האלה הם 14 אלף קולות שהמערך הפסיד מפני שחלק מבוחריו הצביע בעד קריניצי.

באיזו הרגשה הוא עוזב את גבעתיים?

קרייזמן מתנגד להגדרה זו — הוא אינו עוזב את גבעתיים. לנושא האיחוד הוסיף כל שנות שירותו בעיר זו והוא רואה את הליכתו לרמת־גן כשלב לעיר אחת. עד שיוכל לחזור ל„עיר האחות", הוא מדגיש „שהש־לים את כל הבטחותיו". הוא יוצא ל־שליחותו הנוכחית בהרגשה כי זו שקדמה לה לא היתה שליחות עקרה.

האם הציע לראש עיריית רמת־גן ד"ר ישראל פלד את איחוד שתי ה־ערים? לדבריו הציע זאת לעמיתו ב־רמת־גן פעמים מספר ולאחרונה בש־נה, לדבריו, על ידי פלד כי הענין אינו נראה לו. אולם הוא מוכן גם כיום, חרף דחיית הצעת האיחוד, אם תשונה גישה זו, להושיט יד נאמנה „לא רק מצדי, אלא אני בטוח שגם ממשלת ישראל תהיה נכונה לחוקק חוק המבטיח שני דברים. איחוד ל־אלתר ודחיית הבחירות לשנתיים נוספות כדי לשלב את שתי הערים".

ראש עיריית רמת־גן ד"ר ישראל פלד הוא בעל ותק קטן מזה של קובא קרייזמן בתפקיד ראש עירייה והיה קודם לכן סגנו של אברהם קריניצי ז"ל. אולם בחברות במועצת העירייה שווה תקופת השירות של השניים. סיסמתו של קרייזמן — איחוד הערים — כמנוף לכיבוש השלטון היא לצנינים לפלד. הוא מזכיר כי עוד לפני שנים אחדות היה הוא הראשון שהעלה את הרעיון של צורך בשיתוף בין ערי גוש דן. אז ניתח את המעלות והחסרונות של כל אחת מצורות השיתוף עד למיזוג המלא ובסיכום מאמר שכתב אז הביע דעה כי בעיית מיזוג הערים היא בעלת השלכות כה רבות בתחום הסוציולוגי, הכספי, ההנדסי, התרבותי ועוד עד כי ייתכן שמיזוג יביא נזק יותר מתועלת, בעוד ששיתוף ב־שטחים מסויימים יביא תועלת ללא הנזק שיבוא בעקבות המיזוג.

„לא התיימרתי להיות המומחה ש־יפסוק בשאלה זו", אומר פלד כי זו החלטה המצריכה מחקר של אנשי מדע בשטח המינהל והמשק יחד עם אנשי מדע בשטח המעשה. לחיזוק דבריו הוא מצביע על העובדה כי ב־מחצית 1972 זימן משרד הפנים את ראשי עיריות גוש דן כדי לבחון מה ניתן לעשות בכיוון של שיתוף בין הערים ובאיזו צורה צריך שיתוף זה להיות — מיזוג או שיתוף חלקי. סוכם אז כי החלטה כזו צריכה להתקבל בעקבות מחקר מדעי רציני ואז פנה מנכ"ל משרד הפנים, על דעת השר, למכון הישראלי למחקר ומידע אורבני בעיים וביקש סקר בנושא.

המכון נתן רק ראשי פרקים ש־אותם צריך ללמוד כדי להגיע למס־קנות. לדברי פלד הודיע לו פרופסור א. בן־שחר יו"ר המכון כי הגיע למצב שבו הרכיב צוות חוקרים ל־חקירת הבעיה, בעזרת ראשי הערים בגוש דן ומשרד הפנים, שישמשו לו ועדת היגוי. לדעת פלד אין זה רציני לזרוק לחלל סיסמאות איחוד בעוד האיש המשמיען יושב בוועדת ההי־גוי ומשתף פעולה עם הצוות האמור לבדוק את הנושא. חוזר פלד „זה לא נושא לבחירות — זה נושא למח־קר ורק לאחר סיומו אפשר יהיה להשתמש במסקנות לצרכי בחירות".

לדעתו צריך הויכוח לקראת ה־בחירות להעשות בסיסמאות אחרות לגמרי, כמו כיצד לדאוג לשירותים ועוד.

לגבי תוצאות הבחירות לעיריית רמת־גן מאמין פלד כי רשימתו — גח"ל — תצא ממערכת הבחירות בכוח דומה לזה שיש לה כיום (10 נציגים מתוך 23) ואולי עם נציג נו־סף בקבעו כי: זוהי הערכה ראלית ביותר". לשאלה מדוע הוא חושב כך השיב כי השתדל במשך שרותו להעלות את השירותים „והוצאתי לגמרי את הבעיות המוניציפליות מ־המישור המפלגתי" כי אינו חושב שההצבעה לעירייה תיעשה רק על בסיס מפלגתי והרבה אנשים יצביעו לפי גישה מוניציפלית־לוקאלית. אגב, פלד מקווה כי הבחירות הבאות ל־ראשות העיריות יהיו אישיות.

לשאלה אם אמנם הבטיח קודמו אברהם קריניצי ז"ל איחוד שתי הע־רים, משיב מר פלד כי לו לא ידוע על כך דבר.

שבטה ערוכה לתיירים

השיחזורים הושלמו * מרבית הבתים שרדו

מאת מרדכי ארציאלי

אתר שבטה שהיה סגור למבק־רים מאז מלחמת ששת הימים נפ־תח לאחרונה מחדש, לאחר שנסלל כביש גישה באורך 4.5 ק"מ, המס־תעף מכביש באר שבע — ניצנה. השיחזור והשיפוצים בשבטה נעשו בשעתו על־ידי רשות הגנים הל־אומיים בפיקוחו של פרופ׳ מ. אבי־יונה מהאוניברסיטה העברית ועו־רדו אז ביקורת מסויימת של ארכי־אולוגים.

מסלול שבו ממעטים המטיילים לנוע הוא שבטה, אחת משלוש ה־ערים הנבטיות בישראל (שתי ה־אחרות עבדת וממשית) — חבל. בשבטה ימצא עניין גם לא חובב ארכיאולוגיה: כי היא אחת הערים הגדולות ששרדו מתקופת הנבטים והביזנטים.

העיר ניתנה בכל הקסם והחן של עיר קדומה. ניתן להלך בסימטאו־תיה ולחוש בעליל את הוד הקדו־מים החופף עליה. מרבית בתיה שר־דו עד לגובה של שתי קומות והם בנויים אבן, שהיתה רכה בשעת ה־ציבותה ונתקשתה מחמת המגע ה־ממושך עם האוויר. המבקר יכול להציץ דרך החלונות שנקרעו בקי־רות, אשנבים קטנים וצרים, כדי לאפשר איוורור אך גם למנוע חדי־רת קרני השמש הלוהטת. מפליא כיצד השכילו התושבים לאגור ול־נצל באיזור צחיח זה כל טיפת מים מגשמים, מטל ומשטפונות באמצ־עות מעקי הגגות השטוחים, מאגרי מים ותעלות. גם בריכות המים הצי־בוריות שבכיכר העיר נשתמרו יפה עד היום.

שלוש כנסיות

במרכזה, בדרומה ובצפונה של שבטה שלוש כנסיות, המגמות עם מבחר השרידים של אדריכלות בי־זנטית מן המאות החמישית והשי־ששית. הבסיליקה הדרומית, מכי־לה אולם תווך ושתי סיטראות, ש־לפני כל אחת מהן עוברת שורת עמודים, ובסופה של הבסיליקה — שלושה קמרונים. סמוך להם חדר הטבילה ובו אגן טבילה חצוב כולו באבן אחת. ליד כנסיה זו ניצב מס־גד שנבנה, כמובן מאוחר יותר, ב־ימי הכיבוש הערבי, ובו „מחרב" — שקע מעוגל בקיר הפונה לכיוון מכה. שקע זה שמסגד בולט קצת אל תוך חדר הטבילה שבכנסיה.

היקב

מן הכיכר הדרומית עוברים צפו־נה לעבר הכנסיה התיכונה והמגדל הסמוך לה ומגיעים אל האיזור ש־היה, כנראה, רובע המלאכה והמס־חר, מבין המתקנים התעשייתיים נש־תמר ביותר היקב. ניתן לראות בו את המישורת המרוצפת, שעליה היו דורכים את הענבים, כן נראית בבי־רור התעלה המקושטת בפיתוחי צל־בים ופרחים, שדרכה היה עסיס ה־ענבים זורם אל תוך כלי קיבול עגול, חצוב ברצפת החדר האחרון. המחקרים הראו, כי הענבים נב־צרו בכרמי הסביבה שניטעו על מד־רגות (טרסות), בשיטות חקלאיות רבות־תושיה שהונהגו לראשונה על־ידי הנבטים.

מקסימה במיוחד היא רצפת המוזאיקה מהמאה הששית. היא עשויה עיטורים וציורים גיאו־מטריים משמונה צבעים וגודל של 4 על 7 מטרים. בשולי ה־רצפה רואים בבירור כתב יווני עתיק, המציין את שמו של בונה הרצפה, בשביל מי היא נעשתה ושנת ביצוע העבודה.

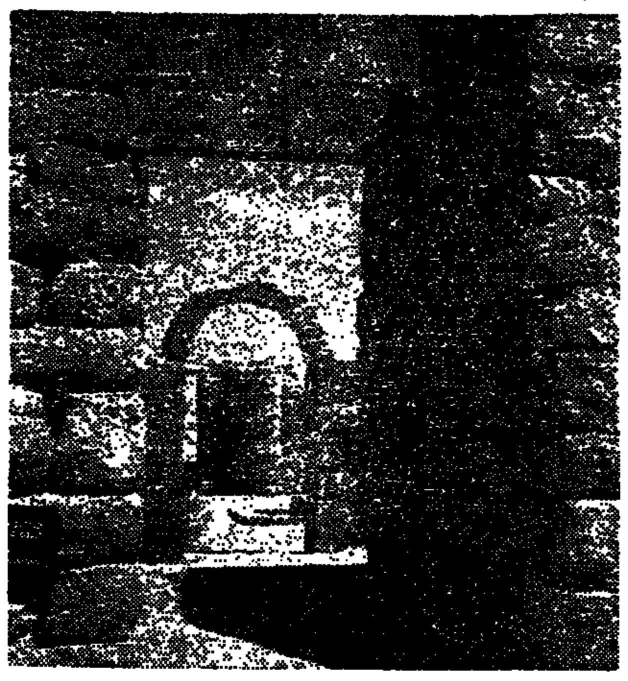

כניסה בשבטה

שבטה היתה עיר חקלאית ולפני 14 שנים, כאשר הוחל בשיחזורה, התעניין בנושא החקלאי פרופ׳ מ. אבן־ארי, סגן נשיא האוניברסיטה העברית באותם ימים. ביזמתו שוק־מה אחת החוות החקלאיות הקדומות והופעלה השיטה העתיקה של ניקוז מי הגשמים. כידוע האיזור שחון. רבות המשקעים בו נעה בין 50—80 מ"מ. פרופ׳ אבן־ארי ביקש ללמוד את שיטות ניצול המים כדי לנסות ולהסיק מסקנות מעשיות לגבי אפ־שרות ניצול שיטות אלה לצורך ה־משקים בסביבה. בחווה הוחל ב־גידול מטעים כמו גפן, זית, רמון, חרוב והאנה, שלפי דעת המומחים גדלו במקום בימי קדם.

„מצפה שבטה"

מחמת חילוקי דעות עקרוניים פרש פרופ׳ אבן־ארי משיקום החווה החקלאית בשבטה והקים בעבדת — עיר נבטית שניה באיזור — חווה חקלאית, שהתבססה על ניצול המים שרוויות של תקופת הנבטים. באחרונה הופעלה תכנית לשיחזורה של החווה החקלאית של שבטה בהשתתפות מוסדות שונים ישראליים למדעי הטבע, לחקלאות ולארכיאולוגיה. המטרה היא להחיות בשדות שבטה את החקלאות כמתכונת הנבטית ולגדל בה גידולים בשיטות ובתהליכי ההשקיה שנהגו במאות הראשונות אחרי הספירה. אך נשאלת עתה השאלה מה יוכלו מומחים אלה להוסיף על מה שקיים — הארוכים והמבוססים של פרופ׳ אבן־ארי בעבדת.

סמוך לשבטה עולים על „מצפה שבטה", גבעה הצופה על פני סביבתה ועל חורבותיה של שבטה. פסגתה מצוייה בגובה של 422 מטר מעל פני הים. עליה נמצאים שרידי מצודה ובניה רומית־ביזנטית. הנוף הנראה ממצפה זה הוא פראי ושובה לב.

למטיילים ניתן איפוא לבקר ביום במקום שהיה סגור שש שנים ולהתבשם לא רק משיחזור יפה אלא גם מנוף מקסים.

ארץ החופשות ו„הגשרים"

מאת ריצ׳ארד מאורר
סופר „הארץ" בספרד

מדריד

לוא חולקו מדליות בין הארצות בעלות ימי החופשה הרבים ביותר, היתה ספרד זוכה כמעט בוודאות במדליית הזהב. לפי סקר שפורסם כאן יש לספרד יותר ימי פגרא באמצע השבוע מאשר לכל ארץ אחרת במערב אירופה. מספרם 20, ע־הוא בהחלט שיא. את המקום השני תופסת איטליה עם 15. אחר כך באות אוסטריה (12), שוודיה (11), בלגיה, צרפת, נורבגיה ודנמרק (10 כל אחת), גרמניה ולוכסמבורג (9 כל אחת), בריטניה, הולנד ושוויץ (7 כל אחת).

הסקר, שנערך על־ידי לשכת המס־חר והתעשיה הרשמית של סאבאדל שבמחוז ברסלונה, מציין שעל 20 ימי החופשה השנתיים בספרד בעלי ה־אופי הממלכתי והדתי יש להוסיף את ימי הקדושים האיזוריים, שמס־פרם כלל אינו מבוטל.

ומלבד זו קיימים כמובן ה„גש־רים". אלה הם ימי עבודה רגילים החלים בין חופשה שבאמצע השבוע לסוף־שבוע רגיל, כך שגם הם נהפכים לימי חופשה. מעסיקים רבים עושים לעצמם חשבון שלא כדאי להם להחזיר פועלים ולהתחיל את הייצור ליום אחד בלבד, והעוב־דים מקבלים רעיון זה.

במשך השנה עוברת ספרד חצי תריסר „גשרים". על כך יש להוסיף, כדברי מעסיקים שנוהג זה אינו מו־צא חן בעיניהם, „כבני אקוואדוק־טים" (אמות המים"). בשם זה מתכו־נים לפרק־זמן כפול, של יומיים, בהם אנשים רבים באים לעבודה בגלל „יום עליית ישו השמימה" ויום „קור־פוס כריסטי" (גוף המושיע). שני חגים אלה חלים בימי ה׳ לשבוע, ר־שבתות עדיין נחשבות לחצי יום עבו־דה.

שפע „הגשרים" ו„האקוואדוקטים" הוא מאותות הזמן המשקפים את עיפור מצבם של הספרדים בדרך כלל. אך יש אנשים המסתכלים ב־תופעה זו יותר מקרוב, ובבקורתיות. הם שואלים כמה מימי חופשה אלה הם מיותרים. העתון „אינפורמסיו־נאס" במדריד טוען, שה„גשרים" בל־בד — בלי להביא בחשבון את ימי החופשה הסדירים — עולים למדינה 111 מיליון דולר לשנה בייצור אבוד. העתון דורש רוויזיה בלוח השנה הספרדי, כך שאפשר יהיה לצרף כמה מימי החופשה של אמצע השבוע לימי סוף־השבוע, ולמנוע „גשרים" יקרים.

ובהקשר לסחר־החוץ מציין העתון: „יום שהוא יום חופשה בארץ אחת ואינו חופשה בארץ אחרת מתכבם ביום אבוד, במידה שהמדובר בעשיית עסקים במישור הבינלאומי."

מבקרי ה„גשרים" הספרדיים שוא־לים: „כמה פעמים קרה שיבואך בכח בחוץ־לארץ של מוצרים ספ־רדיים צלצל לחברה בספרד וגוכח שאין הוא יכול למסור הזמנה מפני שבחוג כאן יומו של איזה קדוש שמעולם לא שמע עליו, וכל אחד לקח לעצמו חופשה ?"

לוא היה הפריון בספרד שווה ל־פריון במקומות אחרים, לא היתה לימי החופשה הרבים חשיבות כה רבה. אולם, מציין הפרסום „אל אי־רופיאו", בריטניה מייצרת פי ארבעה מספרד, אף שכוח העבודה שלה גדול רק פי שנים מן הספרדי, ובלגיה, שלה רק רבע מכוח־העבודה של ספ־רד, מגיעה לייצור השווה כמעט לייצור ספרד.

הנופש נעשה לתופעה נפוצה יו־תר, והנמשכת זמן רב יותר. היו זמ־נים שנחוק קבע כאורך מינימלי ל־חופשתו השנתית בתשלום של עובד — שבעה ימי עבודה רצופים. אולם עתה מקבלים הספרדים שניים עד שלושה שבועות, ומספר גדל והולך מהם מקבל חודש שלם.

במיראנדה דא אברו נסגר בית ה־חולים שנקראו שבעיר למשך חודש־תיים, מפני שהצוות שלו יצא לחופ־שה כולו יחד.

מסעדה במדריד, שהחליטה להת־ייצב מול פני מגמת העפשות על־ידי שתישאר פתוחה, הודתה לבסוף בתבוסתה על־ידי תלית שלט על דלת הכניסה: „סגור עד ל־1 בספ־טמבר, כהוסר לקוחות".

שנת תשל"ב היתה שנה טובה
★ חנכנו את מפעלנו המורחב,
★ שקדנו על ייצור חומרי ומוצרי אריזה באיכות גבוהה
★ ייצאנו אלפי קילוגרמים ממוצרינו.
שנת תשל"ג תהיה טובה יותר
★ נגדיל ונגוון את קשת מוצרינו ונכנס לייצור חידושים מהפכניים
★ נפתח שיטות ייצור וחומרים שימושיים
★ נייצא רבבות קילוגרמים ממוצרינו.
זאת אנו מאחלים גם לכל לקוחותינו ידידינו ולכל בית ישראל

ישראל פלסטיקס אינק.
חברת בת של פיבודיט פלסטיק קורפ׳ ניו-יורק
רח׳ הנפח 21, אזור התעשייה, חולון טל. 842202-847121

עולים חדשים
פטור ממיסים מסקנדינביה
רהיטים * שטיחים * מנורות * ואהילים
יעוץ אדריכלי ללקוחות
בקרו בשלושת קומות התצוגה שלנו
רהיטי נוחיות בע"מ
רחוב שלומציון 4 ירושלים טלפון 224064
(מול בנין ג׳נרלי)

להרחבת רשת הסוכנויות בכל הארץ
ולהגדלת צוות הסוכנים שלנו

אנו פותחים בחודש אוקטובר
קורסים לסוכנים ויועצים
לבטוח חיים

הקורסים יתקיימו בתל-אביב, חיפה, ירושלים, באר-שבע, חדרה וכפר-סבא בשעות אחה"צ והערב

מועמדות ומועמדים בגילים 25 — 50, בעלי השכלה תיכונית ומעלה, בעלי כישורי סבלנות ומכירה, המוכנים ללמוד מקצוע סוכן ביטוח מורשה יפנו בכתב אל מנהל ההדרכה, „הסנה" חברה ישראלית לביטוח בע"מ, תל־אביב, ת.ד. 805 — ויצרפו לפניהם קיצור תולדות חייהם. נא לפרט השכלה ונסיון בביטוח ו/או במכירה.

המועמדים המתאימים יוזמנו לשיחה אישית.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
המדור ללימודי חוץ
מודיע על הרשמה
ללימודי תעודה בניהול
אשר יתקיימו בשעות הערב בשנת הלימודים תשל"ג 1972/73 בחיפה ובתל־אביב

* ניהול תעשייתי
* ניהול הייצור
* ניהול הנדסי
* מינהל בתי חולים
* מינהל בתי-מלון
* ניהול מוסכים מתקדם
* ניהול רשומות משרדיות (בחיפה בלבד)
* ניהול הדרכה ופתוח (בתל־אביב בלבד)
* ניהול אספקה (בת"א בלבד)
* ניהול שווק (בת"א בלבד)
* ניהול כח-אדם (בת"א בלבד)

פרטים והרשמה:
בחיפה: הטכניון, בנין ראשי, הדר הכרמל, טלפון 667818, 661151
בתל-אביב: הטכניון, רחוב ליסין 14, טלפון 268126/7, 266992

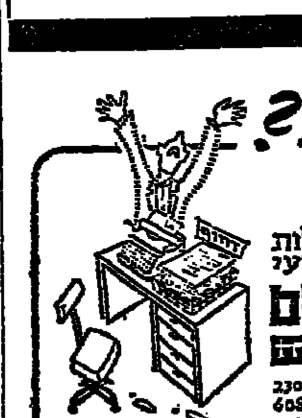

בספק לך
מזכירות וכתבניות מעולות
בכל השפות על בסיס ארעי
חבר המתרגמים
translators' pool
תל־אביב: רחוב דיזנגוף 3, טל. 238532, 230574
ירושלים: רחוב עזרבוס 5, טלפון 60884
חיפה: רחוב לוטוש 8, טלפון 84268

המזגן השקט

מזגן אמקור

מיתרונות מזגן אמקור:
* פעולה שקטה ויעילה.
* נסיון וידע של 17 שנה (עשרות אלפי מזגני אמקור מותקנים בדירות, חנויות, קיבוצים ומשרדים).
* עיצוב מהודר.
* המוצר הנבחר 1972.

המפיצים: אמפא וסוחרים מורשים

אמפא
שרות עם כל הלב!
לי תמכור רק אמקור

מחצית ממזגני-אויר של אמקור מיוצאים לחו"ל

קפיטליזם אסיאני

סינגפור: שמאל חלש, משטרה יעילה, צבא מודרני

מאת ז'אק דיקורנואה
ביוחד ל"הארץ"
מ"לא מונד"

סינגאפור

מאמר זה נכתב לפני הבחירות בסינגאפור שבהן שוב ניצחה מפלגתו של ראש הממשלה לי קואן יו.

כל ערב נערכות כאן ברובעים שונים אסיפות רבות מאד. המונים גדולים וקטנים יותר מהנכנסים לאסיפות בחירות) כדי להאזין לנאומים המדברים בניבים הסיניים השונים, במאלאית, בטאמילית או אנגלית. אמנם, החגיגות הסיניות של היום ה־15 לחודש השביעי מרכזות קהל רב הרבה יותר, בשל מופעים של תיאטרון מסורתי או להקות מוסיקת פופ.

ראש הממשלה לי קואן יו ניצל את האסיפות עממיות אלה, כדי להשמיע את דבריו ולהאשים פעם נוספת את האופוזיציה — בלי למנות שמות — שהיא מקבלת כספים מחוץ לארץ. ברובע אחר הגן המנה סיני צעיר מן השמאל הקיצוני על תוכניתו. ברחובות מופיעים דגלים, וכן כרזות רבות, שהוצבו בקפידה לסיסמה "שימרו על נקיון סינגאפור".

בשעת הבחירות האחרונות לא הציגה האופוזיציה ה"קשה" מועמדים. כל חבריה הנבחרים עזבו ב־196 את הפרלמנט, מתוך סירוב לשמש אליבי למשטר שאותו הם מוסיפים לראות כדיקטטורה למעשה, כי לא מצליחים להורידו מן השלטון. דעה זו נובעת מן העובדה שמפלגתו של לי קואן יו, מפלגת הפעולה העממית (פ. א. פ.), היא מפלגה לייבור הנחשבת ימנית, מתמזגת יותר ויותר עם המדינה ועם המנגנון האדמיניסטרטיבי הכלכלי שלה.

פילוג בשמאל הקיצוני

אולם הפעם החליטה הנהגת השמאל הקיצוני בבאריסאן סוסיאליסט, ההולכת כמיטב יכולתה בעקבות ביתוליה של המדיניות הסינית), שהיה בעמדתה בעבר להראות לאוכלוסיה את "האופי של פ. א. פ." את "האופי המלאכותי של עצמאות סינגאפור". עם זאת זוהי מפלגה קטנה מאד. כן מעמידה היא לעתים מועמדים נגד מועמדיה של מפלגות אופוזיציה קטנות אחרות, כיוון שלא הצליחו להקים שום חזית מול פ. א. פ.

לפני פחות מעשר שנים צבר באריסאן סוסיאליסט קרוב ל־33% מן הקולות, אולם המפלגה נתונה לגזירות מתמדת מצד המשטרה. מספר מנהיגיה נעצרו בלי שהועמדו אחר כך לדין; איגודים מקצועיים שבהם שלט השמאל הקיצוני נשברו והוחלפו באיגודים רשמיים.

אחר כך נתפלג הבאריסאן לשניים. סיעה אחת דרשה מן הבוחרים להחרים את הבחירות, בטענה שנשיא התנועה בגד באידיאלים שלה, ומוכיחה כי "רוב האינטלקטואלים שלנו יושבים בכלא".

לי קואן יו

מצב מיוחד במינו

מאבקים אלה בין אישים וסיעות הם כמובן לטובת השלטון. אך הם גם משקפים את חוסר האפשרות לגבי מפלגה שמאלית להעלות אידיאולוגיה ותכנית מותאמות למצב היחיד במינו של סינגאפור, אחת מ"ערי הקודש" ו"האבנים השואבות" של היזמה החופשית והשקעות המערביות. כל תכנית מהפכנית לגבי סינגאפור לבדה היא בגדר אשליה, כי אין האי יכול להיות לקובה אסיאתית. הדרך הרצינית היחידה תהיה להקים ארגון שיקיף את סינגאפור ואת מאלזיה יחד, תוכה איפוא לתמיכה באינדונסיה השכנה.

באריסאן סוסיאליסט מבין מצב זה. אך הוא לחוץ בין רצונו לחרוג ממסגרת הגבולות שאת מציאותם הוא מכחיש (הוא מוסיף לטעון שסינגאפור היא חלק מן הפדרציה של מערב מאלזיה) ובין הצורך להסתגל בכל זאת להקשרים הלאומיים הקיימים. כדי שהכבוש תתגשם, צריכות להיעלם האיבה בין סינים למאלאים, והתהפכות העמוקות בקואלה־לומפור ובג'קרטה.

לשון אחרת, הבעייה אינה בשלה לפתרון. עד שהנהגה סוציאליסטית אפשריות יתנו ההודו־מה לדברים, אין־לבאריסאן סוסיאליסט דרך אחרת — בהעדר דמיון פוליטי — אלא לסתון מחדש נושאים ידועים. על כן אין פ. א. פ. צריכה לחשוש מפני מפלגה זו: באריסאן סוסיאליסט חסר "אמינות" ולא יידע מה לעשות בשלטון, כשם שלא יידעו זאת שאר מפלגות האופוזיציה הפעוטות, מעטים.

לא היה זמן לניהול מסע הבחירות

החלטת לי לפזר את הפרלמנט ולערוך בחירות חדשות היתה צפויה. אך ראש הממשלה השאיר למועמדים רק עשרה ימים כדי להציג את תוכניתם, בעוד שעל תוכנית פ. א. פ. חוזרים באריכות כזה שנים בפרלמנט שהוא כולו כעור אחד, ברדיו הממשלתי, ובעתונות הצייתנית. עם זאת ניתנה לאופוזיציה למשך זמן המסע גישה לראדיו ולטלוויזיה, באופן יחסי למספר המועמדים שהיא מעמידה.

לי קואן יו, בלי להזניח את השאלות הבינלאומיות (באמרים כאן בגלוי לבחירתו מחדש של הנשיא ניכסון ולהמשך שלטון הימין באוסטראליה), עמד בנאומיו ההורגים על האופי ה"מקומי" של התכניות שיש ללבנן במשך זמן מסע הבחירות. המילה "מקומי" אינה מתאימה אגב ביותר בהקשר של סינגאפור, משום שהיא מוכרחת לפנות מטבע הדברים כלפי חוץ. אך לי קואן יו לא התרחק בסופו של דבר מפירוש זה, כיוון שהדגיש כי האי צריך להיות עוד יותר מאשר בעבר למרכז בנקאי וכספי, למושב של חברות הענק הזקוקות לכבוש שווקים זרים.

פאר התחרות

ואכן מתפתחת סינגאפור יותר ויותר בכיוון זה. היא גן עדן לקפיטליזם הכבוש, על כל מה שכרוך בכך מבחינת הפאר במשרדי החברות ובבתי מלון של מותרות, של חוקים ברוח זו, של הקפאת שכר, של ריסון האיגודים המקצועיים. המכשיר לכך בה"א הידיעה הוא — בתמיכת המשטרה — מנגנון פ.א.פ. כוח המשיכה לגבי הון של חברות רב־לאומיות או מפעלים מקומיים גדול פי כמה, משום שאין השכירים נהנים משום בטחון באשר לתעסוקה או לרמת השכר.

מדיניות זו, שמר לי מבצע אותה ביד ברזל, זוכה בהצלחה בולטת, לפחות לגבי אלה הנהנים ממנה. סינגאפור מוסיפה לשנות את פניה במהירות מפתיעה. על חוף הים מתנוססים רבי קומות שנבנו במהירות קדחתנית, הם משמשים או ישמשו מושב לחברות זרות שתפקידן הכלכלי הכספי הוא בעל חשיבות לגבי האיזור כולו.

בצד מבנים ראוותניים אלה מתחילות החברות הבריטיות הוותיקות מן התקופה הקולוניאלית להיראות כסמלים של העולם הקולוניאלי של שיטות מיושנות. אמת, כדי להשיב על האשמות האופוזיציה, כי השלטונות "מכרו" את סינגאפור, מתחה הממשלה לרוחב כרזות־בד ענקיות הקובעות כי "פ. א. פ. שירות לסינגאפורים". אין זה משנה מן העובדה כי עתה היא שעתם הגדולה של הבנקים הגדולים — אמריקאים, יפאנים או אחרים — של חברות התעופה באומת אינדונזיה וברמות היבשתיות של האזור, המזקקות נפט הבא כן המזרח התיכון, או שמצאות כאן ידיים עובדות בזול המסתגלות להרכיב חלקים אלקטרוניים או לייצר טכסטילים.

נמל־ביניים לרבים

כבר מזמן נכנסה סינגאפור לפידן מטוסי הג'אמבו התעבלה הזריות בפיליות, נוסף על שמה הגדול כנמל־ביניים על מוסכיה. תפקיד אחרון זה, שממנו צמח כוחו, מוסיף האי למלא. על כל פנים, לא מאלזיה ולא אינדונזיה הצליחו לקפוצה לזהור על שירותי סינגאפור בתחום זה.

לי קואן יו אוהב לדבר על מדיניות בלשון של נשיא ומנהל כללי של חברה מסחרית ענקית. כדי להבטיח ש"העסק" יתנהל בצורה הטובה ביותר ומנהיג דאגה קישרו דוגמה מוחלט, הוא הקים משטרה יעילה מאד, צבא מודרני, ובצדו כוח צבאי־למחצה (מעין "פלוגות הפרצ'") המתנהג במידה רבה עם מפלגתו. הישראלים סייעו בהקמתו של כוח־מתנדבים זה והמצרב, מוואשינגטון עד פאריס, סיפק לסינגאפור נשק. לי אוהב להשוות את ארצו לישראל, בראותו אותה מוקפת אויבים־בכוח.

המשטר מנהל מדיניות שאפשר היה לכנותה מדינת סעד זריזה. הונהג חינוך יסודי חינם, לייהם שירותי בריאות, והוקם שיכון צבורי בתנאים נוחים, שאין דוגמתו בעולם. יחד עם זה חייב כל אחד להישאר באורגו מקום בהיררכיה הסוציאלית שנקבעה לו על־ידי הגיון השיטה. אמת שקם מעמד בינוני היכול להרשות לעצמו מכונית הירה בתשלומים לשיעורים; יחד עם בעלי הרכוש מהווה הוא את חוט השדרה של המשטר. אך לפחות מחצית מן האוכלוסיה היא עניה גם עניה מאד. אף כי לא פורסמו כל נתונים, אין ספק שהמצב בסינגאפור מאופיין על־ידי אבטלה ותת־תעסוקה באותה מידה כמו על־ידי הגיאות בבנקים.

ג'יאפ נהדף אך לא נוצח

מאת ארתור כהן
סופר "הארץ" בשווייץ

באזל

מיתקפת האביב של הגנרל ג'יאפ, שלפש בתג הפסחא לדרום וייטנאם עם 12 דיוויזיות צפון־וייטנאמיות, בהדשה — זאת השקפה הרווחת בקרב משקיפים אירופיים. יחידות דרום־וייטנאמיות שוב נמצאות בקוואנג טרי, בקונטום ובאן לוק. חיל האוויר האמריקאי מילא תפקיד חשוב בקרבות היבשה. נוסף לכך הוסיף להפציץ את מערכת כשרות התגבורת והאספקה של צפון וייטנאם, ולא עוד אלא שגם נמליה מוקשו.

אך אף כי ג'יאפ נהדף, הוא לא נוצח. הוא מוסיף ללחוץ על קוואנג טרי ועל הואה. את המתח התופי בידיו שוב הצליחה סייגון להביא, פחות או יותר, אל מתחת לשליטתה, אך המצב בדלתה של נהר מקונג הוא כיום פחות יציב משהיה לפני שלושה ושישה חודשים.

האיום בחזיתות הפליסה העיקרית אילץ את סייגון לערטל את הדלתה מצבא סדיר, וכך יכול היה הוייטקונג, בעזרת כמה טורים צפון־וייטנאמיים שהסתננו לאזור, לשוב ולכבוש בכפרים מסויימים עמדות שאבדו לו בשנים האחרונות. המיליציות האזוריות והמקומיות של דרום־וייטנאם אינן חזקות במידה מספקת, והכוחות היבשתיים הקרביים של ארצות־הברית שוב אינם נמצאים בדרום וייטנאם, כך שסייגון תלויה בעתודות כוחותיה שלה עצמה, שהנטל עליהן כבד מאד.

פעולות ההפצצה והמיקוש בצפון אמנם התלישו במידה ניכרת את משלוח התגבורת של ג'יאפ, אך לא הצליחו לשתקו. אנשים ותחמושת מוסיפים לעבור דרומה, בלילה, ובשעת הצורך ברגל ובאופניים. אספקת הדלק של צפון־וייטנאם נותקה רק חלקית. בנזין זורם מסין אל מעבר לגבול בצנורות־פלסטיק משרקים באמצע, והמצויידים, למקרה של פגיעות ותקלות, בסידורים המאפשרים חיבור מיספפים. מלאי מחזיקים לא רק במיכלים גדולים שניתן להפציצם, אלא גם באלפי חביות שלעתים קרובות מאחסנים אותן באזורי־מגורים מרכזיים. מלבד זה נעשתה ההגנה הנגד־אווירית של צפון וייטנאם יעילה מאד.

עד כאן באשר למצב הצבאי בווייטנאם. מה בדבר מצב המשא ומתן? מה שנעשה כל יום ה' בפאריס הוא "הקראה־הברה" מן החלון החורגה" כדברי "נויע צירכר צייטונג". אם מתנהל משא ומתן בכלל, הרי זה במקום אחר, למשל בין קיסינג'ר לבין ראשי המשלחת הצפון־וייטנאמית.

הנשיא ניכסון הציע להוציא תוך ארבעה חודשים את כל הכוחות האמריקאיים מהדרום, אם תסכים האנוי לשביתת נשק בפיקוח בינלאומי ותחזיר את שבויי המלחמה האמריקאיים. האנוי עומדת על כה של שלה, כלומר: ל פ נ י הפסקת האש יש להכריע בעתידה הפוליטי של דרום וייטנאם, ושעל הגנראל תיאו לפנות קודם את מקומו ל"ממשלת קואליציה".

זה גרעין הבעייה. הקומוניסטים דורשים מן האמריקאים לא רק את פינוי כוחותיהם — דבר שלגבי כוחות היבשה כבר נעשה במידה רבה — אלא גם בגידה מחפירה בבעלי בריתם. האנוי דורשת זאת משום שלא נתממשה "ההתקוממות העממית" ההפכנית בדרום, שעליה היא הכריזה בתעמולתה כבר פעמיים — בשעת מתקפת טט ב־1968, ובעת ראשית מיתקפת האביב השנה. "האנוי חוששת ששביתת נשק בעלת־אופי צבאי בעלמא, תאפשר לממשלת תיאו לחזק את עמדתה בדרום־וייטנאם — שאוכלוסיתה רוצה ברפורמות, אך לא בקומוניזם — עד ששוב תהיה כה חזקה כפי שהיתה ב־1969/71", כותב "נויע צירכר צייטונג".

הנשיא ניכסון יכול עתה להכריז לפני הבוחרים, כי החזיר את הבחורים מן הג'ונגלים. אך איזו מתנה תהיה זו לקראת הבחירות, אם יוכל לבשר גם על שביתת נשק ועל שובם בקרוב של הטייסים השבויים בהאנוי! תוך ניצול מצב זה מנסים עתה הצפון־וייטנאמים לסחוט ויתורים נוספים מארצות־הברית, שתצאינה נרחים למדי בלאו הכי.

ניכסון וקיסינג'ר עשויים אולי להפקיר אף את תיאו, אך לא את הצבא הדרום־וייטנאמי המלוכד — לפי שעה — סביבו, והבוחרה לעת עתה את האלטרנטיבה האמינית היחידה לשלטון קומוניסטי־צפוני זר בדרום וייטנאם — לא רק מבחינה צבאית אלא גם מבחינה אדמיניסטראטיבית ופוליטית. "הדיבורים על פתרונות ביניים, כוח שלישי, ממשלת קואליציה, ממשלות מקבילות, רק מערפלים את העובדות", הצהיר העתונאי השווייצי אריק מטלר, הכותב על מדיניות חוץ.

לפי ההשקפה השווייצית יהיה בשבועות ובחודשים הקרובים משקל לא מבוטל להערכת האנוי את הסיכויים במלחמת הבחירות האמריקאית. אם ייבחר מקגאוורן, יתקרבו מנהיגי צפון־וייטנאם [...] וייטנאם. לעומת זה יהיה, לפי ההשקפה השווייצית, ניכסון שייבחר מחדש, נוקשה יותר מניכסון עתה, כשטרם אושרה לו תקופת כהונה נוספת.

מכאן, שלפי גישה זו צריכה היתה גם האנוי להיות מעוניינת לצמצם ע ת ה, במקצת, את דרישותיה הקיצוניות — מה עוד שפקינג ומוסקבה מעוניינות באחרונה יותר ביחסים פוריים עם ארצות־הברית מאשר בהודרסין שבצפון־וייטנאם שלטת בה.

לדעת מטלר מאלפת מבחינה זו ההתפתחות בתאילנד. הנוכחות הצבאית האמריקאית שם חזרה והגיעה עתה לשעורה בשיא המעורבות שהיה בימי הנשיא ג'ונסון: כ־45 אלף איש, מהם 39 אלף אוויראים עם מטוסי הקרב וההפצצה שלהם ומפציצי ה־ב־52, בשישה בסיסים.

יש מקום לשאול מדוע נענים התאילנדים במפורש כי זאת ובאופן חיובי כזה לבקשות אמריקאיה ל"שרותים" נוספים — בה בשעה ששחקני פינג־פונג מתאילנד, בלוויית דיפלומאטים תאילנדים, מתקבלים בפקינג. עד כה אפשר לפרש תופעה זו רק על פי התנאה, שסין אמנם עוזרת להאנוי (עד לנקודה מסויימת), אלא שיש לה הבנה למשקל־נגד אסטראטגי קרוב, בצורת חיל אוויר וצי, לעומת הכוח הסובייטי.

"הגיהנום הציוני" הוא גן־עדן לתיירים

שירות "שפיגל" מיוחד ל"הארץ"

ישראל, שתחנת השידור הפלשתינאית "סאות אל־ערבי", מוסיפה לכנותה "הגיהנום הציוני", הפכה בתודעתם של ערבים רבים למשהו שונה לגמרי: גן־עדן לתיירים. עד סוף השנה יבקרו בישראל יותר מ־200,000 ערבים, ויהוו בזה את הקבוצה הגדולה ביותר בין 750,000 התיירים לישראל.

אמנם, באופן רשמי הם באים לארץ אויביהם רק כדי לבקר קרובים וידידים בשטחים. הם מנצלים הסדר המאפשר להם מאז 1968 לעבור בחודשי הקיץ את הגבול ללא פורמליות בירוקרטיה. ב־1968 נוצל הסדר זה רק על ידי 16,000 פליטים ערבים, וב־1969 על ידי 26,000. העליה התלולה שחלה בשנה שעברה מוכיחה כי הערבים האורחים, המגיעים בחלקם ממדבריות נידחים, גם מסיירים ביסודיות במדינה האויבת, לאחר שבאו אליה.

הם ממשיכים לנסוע לישראל שבגבולות הקו הירוק, מבקרים בתל־אביב ובגנן החיות שלה, מתרחצים על שפת הים של הרצליה ועכו. עד יולי בלבד הסתיק 25,000 ערבים לבקר בכנסת — בתקוות השווא למצוא שם את "מפת יצר התוקפנות הציונית" (כלשון רדיו קהיר) והאגדית, בה רשומה כביכול ישראל המשתרעת מן הפרת עד היאור.

שומרי גבול ירדניים מזהירים את האורחים לא לבזבז את כספם בישראל "מפני שהציונים קונים בזה מטוסים אמריקאיים". אך התיירים מסעודיה, מלבנון ומירדן אינם מקמצים גם בארץ אויב בריאלים, בפיאסטרים ובדינרים שלהם: הם מוציאים בישראל בממוצע 1,500 מארק (כ־1.30 ל"י למארק) — כמעט כפליים הסכום שמוציאים רוב התיירים מחוץ־לארץ (805 מארק).

ירדנים בגשר דמיה

מסירים התוויות מהמצרכים

ההבדל היחיד: מתוך הרגשה הפטריוטית או פשוט "כדי למנוע אי־נעימויות" (כדברי מנהל פנקסים של חברת־נפט בלוב) מסירים רוב האורחים לפני שובם הביתה את התוויות הסמלים המסחריים ממצלמות ושואב־אבק שקנו בישראל.

כי שלא בא לישראל לשם שעשוע, בא אליה מסיבות אחרות: הוא עבר כדי ניתוח או טיפול: נגר מולה כדי בית בבתי חולים ישראליים (כמו אחותו של ג'ורג' חבש, מנהיג "החזית העממית לשחרור פלשתין"), או שאף רוצה להיות שותף ברווחים מגיאות התיירות הערבית. למשל, שני כוכבי פופ מקובלים מרבת־עמון מתגוררים במלון "איסתיקלאל" האקסקלוסיבי בשכם, ומופיעים בערב במועדוני הלילה של רמאללה.

ויש תיירים שאינם רוצים לחזור. 6,000 ערבים זריזים בעסקים הגישו עתה בקשות לרשות ישיבת־קבע בישראל. בם האלד סלאח בן ה־55, לשעבר מיניסטר החוץ של ירדן, אחר כך יו"ר של לשכת עורכי הדין הירדנית ועתה עורך דין, מקווה להשיג בישראל ציבור לקוחות טוב יותר. טרם נתקבלה החלטה על בקשתו.

התיירות על פני נהר הירדן היא עסק של הרדיות. לפני מלחמת ששת הימים ביקרו בעבר הירדן שממזרח לנהר חצי מיליון אורחים לשנה, ועד לשנה שעברה ירד מספרם ל־85,000. אף על פי כן השקיעה ירדן כסף רב בתיירות שלה, וב־1948 הקדישה לה את תקנות הכניסה לאורחים מישראל — אף לאורחים יהודים, רק לא ישראלים.

תוך כדי רדיפה אחרי מטבע החוץ מתיירות, הדרוש לו מאד, ניצל המלך חוסיין הערמומי את מראית־העין הפוליטית. הגירסה הרשמית היא שהאורחים כבר נמצאים בלאו הכי בירדן כשהם נכנסים למזרח ירושלים הכבושה, ועל כן אין יותר צורך בתקנות הכניסה המחמירות שהיו נהוגות עד כה — דרך־העקיפין יקרה על פני אתונה או ניקוסיה.

בצל הפוליטיקה ניגשו סוכנויות הנסיעות לנצל הקלות אלה ניצול מסחרי. איסט"א, סוכנות הנסיעות הישראלית לסטודנטים, ממנה תיירים הבאים לישראל, לטיולים בני שלושה עד שבעה ימים לפטרה, רבת עמון ועקבה. משרדי נסיעות ירדניים בוחרים בדרך הקרובה לגביהם עוד יותר: הם עצמם עושים בחוץ לארץ פרסומת — אמנם, לפי שעה עוד כאילו "מתחת לשולחן" — לתיירות לישראל. את התיירים שהם מבקשים למשוך בדרך זו, רוצים הם להעביר דרך ירדן, כך שהנסיעה תעלה להם פחות — בטיסת שכר מארצות הברית או מאירופה. כי ישראל אוסרת טיסות שכר לגבולותיה.

עד כה עשתה זאת ישראל כדי לא לקפח את "אל על". אך להבא היא תנהג גם כך כדי להשאיר — תוך ידיעה ברורה — ביתרון עסקי לשותפים העסקיים האויבים מעבר הירדן. אמנם, אין ישראל נוהגת כך מתוך נדיבות לב — היא מבקשת לקנות בכסף התאספקות ירדניות.

העסק מתחיל יפה: לרבת־עמון כבר באו בטיסות שכר יותר מ־15,000 תיירים לישראל, רובם הגיעו מארצות הברית, כאם גרינבאום, סטודנט יהודי הרדי מניו־יורק, הופיע במידת ההסתגלות: במלון פילדלפיה ברבת עמון הוגש לו אוכל כשר כאילו היה זה מובן מאליו.

מכינים הסדר דומה עם לבנון

תוך שתיקה בדוקה מכינות עתה ישראל ולבנון הסדר דומה. זה שבועות מחודשים ומפתחים במורד של ראש הנקרה את מעבר הגבול הרשמי היחיד בין שתי הארצות. מאז 1948 עברו כאן רק, בהזדמנות, דיפלומטים או נציגים של הצלב האדום. להבא אומרים לאפשר גם לתיירים לעבור, ללא קשיים, מעולם ציוני אחד לאחר.

טופז חדש

חומר הפלא החדש — לנקוי תנורים והברקתם

לבריאות ונקיון — כוכבים ראשון!

משרד העבודה · משרד החינוך והתרבות · אורט ישראל

המכון הממשלתי להכשרה טכנית

המרכז להכשרה טכנולוגית

למה לא תתאמץ היום לקראת המחר...?

למד ורכוש את התואר טכנאי

החלה ההרשמה למועד ספטמבר למגמות הבאות:

* אלקטרוניקה
* חשמל
* בנין
* מתכת התמחויות
* מכונות
* קירור ומיזוג אויר
* תעשיות ומינהל (יצור)
* מכשור ובקרה
* כימיה (התמחות מעבדנות במזון)

יתקיימו כתות הכנה מיוחדות במקצועות:
מתמטיקה • פיסיקה • אנגלית

פרטים והרשמה:
במשרד הראשי: שד' דוד המלך 39, ת"א, טל' 261688/7.
בסניף ביה"ס שבפ־טל: רח' שבפ־טל 12, שכ' מונטיפיורי, תל אביב, טל' 269360, 264292.
בסניף ביה"ס סינגלובסקי: רח' משה ניתובסקי 31 ת"א, טל' 51046.
בסניף ביה"ס חשמונאים: שד' החשמונאים 6 שכ' מונטיפיורי, ת"א, טל' 32634.

הנהלת עזבון המנוח מרדכי פריילינג ז"ל

מכרז למכירת דירה

מנהל עזבון המנוח מרדכי פריילינג ז"ל, בהסכמת האפוטרופוס הכללי, מעמיד בזה למכירה את הדירה ברחוב מסדה 32, חיפה, הרשומה כחלקת משנה 6 בחלקה 436 בגוש 10810.

הדירה, הנמצאת בקומה שניה־מעל לקומת החנויות, מורכבת משני־חדרים, מטבח וחדרי שרות. מצבה טוב וניתן לשמוש מידי.

ניתן לראות את הדירה תוך תאום עם מר פישר, טלפון: 723218, קרית ביאליק חיפה.

הצעות לרכישת הדירה יש להגיש בכתב בצרוף פקדון בשעור של 10% מגובה ההצעה, למנהל העזבון, ד. ספיר, עו"ד, רח' שפינוזה 14 תל־אביב, עד לתאריך 7.10.1972.

הפקדון יהא ניתן לחלוטין אם יחזור המציע מהצעתו.

כל הוצאות הרכישה וההעברה על הקונה.

המכירה כפופה לאישור בית המשפט המחוזי בחיפה.

הצעת מחיר שתפול מהערכת השמאי הממשלתי לא תובא בחשבון.

אין מנהל העזבון מחוייב לקבל הצעה כלשהי.

ד. ספיר, עו"ד
מנהל עזבון המנוח
מרדכי פריילינג ז"ל
לפי צו ביהמ"ש המחוזי בחיפה מיום 20.10.71 בתיק הנ"ע עז־ 1003/71

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

ה. ע. 3525/72

בענין: המנוחה רבקה אפרתי ז"ל, ת.ז. 9705486, שכתובתה האחרונה היתה רח' פרישמן 9 תל־אביב, ותאריך פטירתה — 20.3.71.

המבקש: יהודה אפרתי ת.ז. 1038795 מרח' פרישמן 9 ת"א, ע"י ב"כ עוה"ד צ. גרוסמן ו/או א. אליטיב ו/או ג. קירשנר, מרח' הנביאים 26, תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי המבקש הגיש לבית המשפט המחוזי בתל־אביב בקשה למתן צו הסכרין על ירושת המנוחה רבקה אפרתי ז"ל, הריני מזמין כל אדם הטוען שיש לו זכות או טובת הנאה בעזבון המנוחה הנ"ל, והרוצה להתנגד לבקשה — להגיש לביהמ"ש תוך חמשה עשר (15) יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות לבקשה הנ"ל ושאם לא כן, יתן ביהמ"ש צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם ביהמ"ש המחוזי

רשות הנמלים בישראל
נמל חיפה

מינהלת נמל חיפה מודיעה, כי הכניסה לנמל לשם קבלת פני נוסעים או ליווים תותר אך ורק לנוהג ברכב הבא להסיע את הנוסעים

הכניסה לילדים לשם ליווי או קבלת פני נוסעים אסורה בהחלט.

בנק משכנתאות וחסכונות בע"מ

הודעה

בהתאם לסעיף 23 של חוק ניירות־ערך
תשכ"ח — 1968

בנק משכנתאות וחסכונות בע"מ מודיע בזה כי פרסם היום תשקיף בקשר להנפקת סדרה 3 של 6% אגרות־חוב 1978 — 1989 צמודות למדד יקר המחיה, רשומות על־שם, בסכום נקוב כולל של — 6,000,000 ל"י.

עותק מהתשקיף העתק מהיותר לפירסומו הוגשו לרשם החברות.

רשימת החתימות תיפתח ביום 13 בספטמבר 1972 ותיסגר לא יאוחר מיום 5 בדצמבר 1972.

עותקים של התשקיף ניתן להשיג בסניפי בנק לסחר חוץ בע"מ ואצל סוכני ניירות־ערך החברים בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

את ההזמנות לניירות־ערך המוצעים יש להגיש לבנק באמצעות בנק לסחר חוץ בע"מ, הסניף המרכזי, שדרות רוטשילד 39, תל־אביב, במישרין או דרך חבר הבורסה כאמור.

אין לראות בהודעה זו הזמנה לציבור לרכוש את ניירות הערך המוצעים.

כ"ז באלול תשל"ב, 6 בספטמבר 1972.

ILFORD
HP4 FP4

עם סרטי "אילפורד" HP4, FP4 מצויידים חובבים ומקצוענים לכל אתגר צילומי. FP4 "החד" יעניק לך חדות מצויינת ודקות גרעין. HP4 "המהיר" יעניק לך מהירות גבוהה ותחום חשיפה רחב. בנפרד הם מעולים. כצוות הם מושלמים. בעלי איכות יוצאת דופן בשטח סרטי צילום.

להשיג בכל בתי המסחר המובחרים לצלום

הסוכנים: א. ברנר ובניו בע"מ
BERNER

עירית תל־אביב־יפו

מכרז פומבי מס' 420/72
הקמת קיוסק בפארק הירקון

דחית התאריך להגשת הצעות

מודיעים בזה למעוניינים, כי התאריך האחרון להגשת ההצעות במכרז הנ"ל נדחה ליום 21.9.72 (במקום 7.9.72).

יהושע רבינוביץ
ראש העיריה
כ"ז באלול תשל"ב
6.9.72

עכשיו תוכל לקבל
יותר ריבית
יותר הצמדה
יותר פטור ממס

בתכנית החסכון מתמיד של בנק הדואר

אין צורך בבול! שלח ותקבל פרטי התכנית

לכבוד
בנק הדואר
רח' צלאח א־דין, ירושלים.
אבקש לשלוח לי פרטים על תכנית החסכון החדשה "מתמיד".
שם ____
כתובת ____

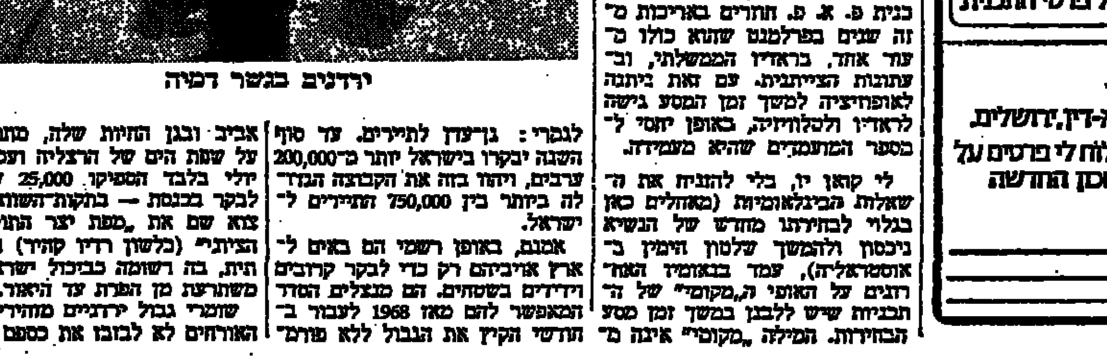

קולט אדים וריחות • מדיח כלים • מכונת יבוש כביסה • מיקסר CHEF • מעגילה חשמלית

Kenwood

פאר תוצרת אנגליה
לעולה החדש

מעתה, במחלקה המיוחדת לעולים חדשים!

* מיקסר KENWOOD אנגלי אורגינלי עם אחריות, חלפים מקוריים ושרות ע"י הסוכנים הבלעדיים "ברימאג" בע"מ. אספקה עד 15 יום. בתנאים דומים תוכל לרכוש אצלנו את מבחר מוצרי האיכות של KENWOOD: * מדיחי כלים * מעגילות חשמליות * קולטי אדים וריחות * מכונות לייבוש כביסה.

אזהרה: עולה חדש! בקנותך מוצר של KENWOOD, הבטח כספך ומנע רמאויות ע"י ביצוע התשלום, בהמחאה במטבע חוץ, אך ורק לפקודת THORN DOMESTIC APPLIANCES LTD. אין אנו אחראים למוצרים שלא נרכשו עפ"י המחאה לפקודת החברה הנ"ל, מבחינת התאמת הסחורה, וכמו כן לא יינתנו כל שרות ואחריות.

ברימאג בע"מ, סוכנים בלעדים בישראל של חברות הפאר מאנגליה: KENWOOD, PARNALL
רחוב לבונטין 11, תל־אביב, טלפון: 621931.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

דו"ח מבקר המדינה על עירית ת"א־יפו

תקנים ★ כבישים ★ ביוב ★ סעד

בבדיקות שנערכו בנובמבר 1968 ובאוגוסט 1970 נמצא כי לסוף מרס 1969 פעלו בלא רשיונות למעלה מ־5,000 עסקים מהם למעלה מ־1,000 העוסקים בייצור מזון וכמי־רתו כולל 250 אטליזים, 14 אולי־מות למסיבות ואירועים, שלושה מ־לונות ו־184 מסעדות, 15 בתי שחי־טה, חמישה בתי קולנוע, תיאטראות ושעשועים ציבוריים.

לגבי השנים שלאחר מכן לא רו־כזו בעיריה נתונים על עסקים בלי רשיונות. המבקר קובע כי העיריה אינה מוציאה רשיונות לאטליזים ול־מקומות לייצור נקניק ומוצרי בשר אחרים אשר אין בידי בעליהם אי־שור מהמחלקת הכשרות של המועצה הדתית בתל אביב יפו. בהיעדר סי־פול־בענין הרישוי לא היה לעיריה בסיס לפיקוח תברואי בהם ולהגשת תביעות משפטיות בשל פגיעות תב־רואיות. באגף התברואה של העיריה לא־היו נתונים מרוכזים על מספר העסקים מסוג זה, אך על פי אר־מדן מדובר ב־200—250 עסקים, של שליש מהם ספק אם אפשר בכלל לתת רשיונות עקב מצב המבנים או התנאים התברואיים.

הביקורת מצביעה על העדר הסד־רים לדיווח מצד המפקחים על פעו־לות הצוותים בתחום עבודות הנק־יון בעיר, שיאפשר מעקב תקין אחר פעולות הניקוי ואיסוף האשפה ו־קבלת מידע מלא ומעודכן על מצב הנקיון בעיר. מבקר המדינה חוזר העלה ביקורת על ניהול שטחי ה־אשפה בחיריה ובכלל זה העלה כי לא מולאו הוראות רשות הכיבוי לפעולות למניעת דליקות במקום.

תאונות עקב פגמים בכבישים

בדבור על החזקת כבישים בעיר קובע המבקר כי לא הונהגו הסדרי טיפול־מונע ולא נערכו סיורי פי־קוח שיטתיים כדי לעמוד באורח שו־טף ומעודכן על מצב הכבישים. ב־בדיקה בקיץ 1968 נמצא כי ב־1967 היו 42 תאונות דרכים עם נפגעים עקב פגמים בכבישים ובמדרכות. בשנת 1969 היו 38 תאונות בהן נג־רמו פגיעות גופניות עקב הגורמים האמורים. מהרישום בתיקים מש־תקף כי במקרים לא מעטים לא עמדו תקני הכבישים על רמה נאו־תה או שנעשו באיכות גרועה.

הביקורת העלתה מקרים בהם הו־חל בביצוע סלילה לפני שנעשו כל העבודות התת־קרקעיות, דבר שגרם לעיכובים ממושכים בסלילת כבי־שים ולהפסקות בעבודות. במספר מקרים נמשכו העבודות פי שלושה או ארבעה על הזמן שנקבע בחוזה. כן העלתה הביקורת שינויים רבים בביצוע העבודות ב־1968 וב־1969 בכמויות ובסוגי החומרים.

ביוב ללא תכנית מאושרת

הביקורת מצאה כי הונחו כשלו־שים קווי ביוב שלא נכללו בתכ־נית־האב לביוב ומבלי שהתכנית הועברה לאישור הועדה המחוזית ו־משרד הבריאות כפי שהחוק מחייב. עוד העלתה הביקורת כי העיריה לא התקינה על פי דרישת משרד הבריאות אגני תימצון מקומיים במ־קומות הדרושים. היא מזרימה את השפכים של כפר שלם אל ערוץ נחל איילון דבר המהווה מיפגע תברואי. נמצאו גם מקרים שבהם צינורות ל־סילוק מי גשמים משמשים לסילוק שפכים.

כן נמצא כי העיריה לא הקימה, כפי שנקבע, מכון טיהור לשפכים האלה מוזרמים לים בלי טיהור, מול רדינג ולאורך החוף באזורי מנשיה ויפו. נמצא גם שלא בוצעו עבו־דות למניעת סתימות ברשת הביוב. בעקבות סתימות ברשת הביוב ניגלו מקרים של חיבורים בלי היתר, מהם שני מקרים שמפעלים התחברו אל רשת התיעול והזרימו אליה פסולת תעשייתית, דבר הנוגד את הוראות החוק.

ממצאים חמורים על הפיקוח הוטרינרי

ממצאים חמורים במיוחד מעלה המבקר בתחום הפיקוח הוטרינרי: „הפיקוח הוטרינרי לא הקיף את כל העסקים הטעונים פיקוח כזה ובאו־תם העסקים שנערכו בהם ביקורי פיקוח, היו הביקורות בדרך כלל בשיעור של אחד לשנה. בדצמבר 1970 נמצא כי הוגברה תדירות בי־קורי הפיקוח".

בתחום העיריה נמצאות 39 מש־חטות לעופות ועוד 38 חנויות בהן קיימות משחטות לעופות. פרט לשתי משחטות, פעלו כל המשחטות בלא רשיונות. בפברואר 1968 הפנה ה־רופא הוטרינרי העירוני את תשו־מת לב סגן ראש העיריה הממונה על המחלקה הוטרינרית למצב החו־מור שנתגלה בבדיקות בשר טחון שנועד לייצור נקניק המורכב מבשר עוף: הרופא הוסיף כי החיידקים שנמצאו בבדיקות האחרונות מה־וים סכנה לבריאות הציבור ועלולים להיות מקור פוטנציאלי להרעלה המונית. לדעתו מצב זה הוא תוצאה של שחיטת עופות בתנאים בלתי נסבלים.

בסוף דצמבר 1970 נקבע כי שחי־טות עופות ומריטתן מתבצעת בתנ־אים העלולים לסכן את בריאות ה־ציבור. בינואר 1971 קבעו נציגי העיריה ומשרד הבריאות כי המצב בתחום שחיטת עופות קשה מאוד, סוכם להקים מרכז עופות מודרני תוך שלוש שנים ועד אז ייסגרו על פי צווים מינהליים של ראש ה־עיריה משחטות ומקומות שחיטה ש־יתברר כי מצבם ירוד. ליתר יקבע השירות הוטרינרי תנאים מינימ־ליים, מבלי שיוענק להם רשיון.

נגד 34 משחטות הוצאו צווים מינהליים לסגירה ל־30 יום, ב־29 מקרים נעשו צעדים משפטיים. אר־בע משחטות נסגרו סופית.

הביקורת העלתה כי הפחת במפעל המים העירוני מגיע לכדי 19.2% מן הצריכה הכוללת, שהוא פחת גבוה יחסית לגבי ישוב עירוני. הנהלת בדיון עם העיריה המבקר העיר כי יש לאתרו באמצעים כדי לצמצם פחת זה.

בבדיקת משלוח חשבונות מים העלתה הביקורת כי בדרך כלל הומ־צאו חשבונות מים כארבעה חודשים לאחר תום הצריכה (בדיקה מאוגוסט 1971). כן הוברר כי העיריה העניקה לצרכני מים הנחות על בסיס החל־טות „ועדת הנזילות" בשל דליפות ברשת בסכום של 1.3 מיליון לירות בשנים 1966—1971, אך בניגוד ל־קבוע בחוק לא הובאו הנחות אלה לאישורה של מועצת העיריה.

בבדיקת סדרי הטיפול במאור ב־רחובות הוברר כי לא הוכנה תכנית בכתב לסידורים שתקיף במחזוריות תקופתית את כל אזורי העיר ואת הרחובות בהם על הצוות לסייר בכל ערב.

לדעת הביקורת מן הראוי שהנה־לת המאור תבצע על פי תכנית כוללת שתוכן מראש לפי סדר עדי־פויות.

בבדיקת שרותי כבאות עירוניים קובע המבקר כי חלק ניכר מבתי ה־מגורים של תל־אביב, בעיקר בחל־קה הדרומי, בנויים בצל מפעלים ובתי מלאכה ותעשיה. המפעלים ו־בתי המלאכה שמספרם מגיע לכ־7,000 מהווים סיכון אש למקום המג־ אם ולסביבתם הקרובה. בשנת 1969/70 פרצו באזור תל־אביב 1,575 דליקות שגרמו נזקים לרכוש 12.5 מיליון לירות.

כדי שהכבאים יצליחו לכבות את הדליקה דרוש שיגיעו למקום תוך שלוש עד ארבע דקות. מקומות רבים בתחום תל־אביב נמצאים במרחקי זמן של 13—15 דקות ואף למעלה מזה, כך שאם פורץ דליקה במקום מרוחק לא יספיקו הכבאים להגיע בעוד מועד כדי לכבות את הדליקה בראשיתה ופעולתם תצטמצם במני־עת התפשטותה למקומות אחרים.

שרותי הסעד

בבדיקת שירותי הסעד ניגלה כי תדירות הביקורים במשפחות אומ־נות לא היתה מניחה את הדעת וכי ב־28 מבין 125 תיקים שנבדקו לא נרשם אם נערכו מטעם המחלקה לטיפול בילד ביקורים במוסדות וב־משפחות האומנות. באפריל 1969 נמצאו 254 ילדים מפגרים שטרם סודרו במוסדות. בבדיקת 40 תיקים נמצא כי ב־13 מקרים מהם חיכו ה־ילדים לסידורם כ־4 עד 14 שנה.

היו גם מקרים בהם לא ניצלה העיריה בשנת 1967/68 מקומות ב־מוסדות סגורים, שאושרו לה על ידי משרד הסעד. הביקורת גילתה כי במעון הילדים בהדר־השרון עו־בדי המוסד לא נדרשו ולא הוציאו אחת לשנה אישורים רפואיים שאינם חולים במחלות מידבקות כדרוש על פי החוק.

במאי 1970 נמצא בביקורת כי ב־מרכז העיר, בו נמצאים כמחצית מכלל הקשישים שבתחומה, לא אור־גנה עבודה קהילתית בשביל קשי־שים. גם נמצא כי 200 אלף לירות שנגבו מדמי כניסה מקשישים למעון קשישים עירוני לא נכללו בתק־ציב העיריה ובדו"חות הכספיים.

לא הקרו סיבות דליקות

המבקר קובע כי בניגוד לקבוע בחוק לא הסמיכה העיריה עובד כי־בוי לחקור סיבת דליקות וגורמיהן, דבר המוסבר בחוסר כח־אדם מאומן לתפקיד זה. במרס 1972 הודיעה ה־עיריה כי לאחר שמספר כבאים הש־תלמו בקורס בנושא חקירות, נערכת עתה חקירת סיבות לדליקה על ידי רשות הכיבוי.

בבדיקת 120 מפעלים ומוסדות ב־יוני 1968, נמצאו 20 מקרים שלא נערכו בהם ביקורת ציוד כיבוי, או שהבדיקה שנערכה לאחרונה היתה לפני שנים אחדות. בין מפעלים אלה היו מוסך, נגריות, מחסן נייר, בית ספר מקצועי ובתי־מלאכה בהם מצו־יים חמרים דליקים וכן מצבורי ארג־זים. ב־1971 הוגברה תדירות הבדי־קה במוסדות ובמפעלים.

העיריה לא הכינה תכנית רב־שנ־תית להקמת מוסדות חינוך, בדרך כלל נקבעו החלטות בתחום זה סמוך להתחלת שנת הכספים ורק עם אי־שור ההקצבות לביצוע פרויקטים מסויימים, נערכו תכניות אדריכליות. בשלושה בתי ספר שנכללו במסגרת הבדיקה נעשו במהלך העבודה שי־נויים בתכניות שהביאו להארכת זמן הביצוע משישה חודשים עד שנה, לעומת הזמנים שנקבעו בחוזים, ול־הגדלת ההיקף הכספי של העבודה בשנויים מהם בשיעורים של 28%—42% לעומת הנקבע בחוזים; או שבוצעו בכמויות מופחתות מאלה ש־נקבעו מראש, עקב הצורך לכסות את ההוצאות הנוספות שנבעו משי־נויים ותוספות.

בבדיקת עבודות שנמסרו על ידי העיריה לקבלנים נמצאו פיגורים ב־גמר העבודה לעומת המועדים שנק־בעו בחוזה. העיריה לא אחזה באמ־צעים נגד קבלנים שפיגרו בביצוע אף כי בחוזה נקבע כי הם יחוייבו בתשלומי פיגורים.

נמצא כי התכנון של עבודות ה־שיפוצים והפיקוח לשיפוץ שלב ב' בבית חולים הדסה הוזמנו אצל ה־מתכנן כשנתיים לפני שנחתם אתו חוזה בדצמבר 1965. במהלך העבו־דה נעשו מדי פעם עבודות נוספות שלא היו מתוכננות מראש והסתכמו בלמעלה מ־100% מההיקף הכספי של החוזה המקורי עם הקבלן.

בבדיקת שלב ג' של עבודות ה־שיפוץ בבית החולים בין ינואר 1968 ליוני 1971 נמצא כי במהלך העבו־דות חלו שינויים ותוספות שהגדילו את היקפן הכספי כמעט פי שלושה מן הסכום המקורי. שינויים ותוס־פות בהקמת מרכז קהילתי לנוער בבית צ'רנר ביפו, הגדילו את היקף הכספי של העבודות מ־850,000 לי־רות ל־1,674,000 לירות.

העסקת עובדים ללא אישור

מספר עובדי עירית תל־אביב גדל מ־10,048 בשנת 1967 ל־10,760 ב־שנת 1971. העיריה טרם הכינה תקן עובדים שיקבע את מספר העובדים וסוגיהם, כדרוש לכל אחת מיחידו־תיה, על בסיס התפקידים והיקף ה־עבודה המוטלים על היחידות.

מספר שעות העבודה לשבוע של עובדי העיריה היה פוחת מהשעות שנקבעו בשירות המדינה (העיריה נוהגת בהתאם להוראות התקשי"ר) ומספר ימי מועד ושבתון עלו על אלה שבשרות המדינה.

מבקר המדינה קובע כי העיריה מעסיקה עובדים בניגוד לחוק, במק־רים לא מעטים הובא לאישור המו־עצה דבר קבלת עובדים באיחור רב לאחר התחלת העסקתם. לחמישה עובדים הממלאים תפקידים של מנה־לי מחלקות באגף החינוך משלמת העיריה משכורתם על בסיס שבוע עבודה בן 24 שעות ותשלום נוסף בעד ההפרש בין 24 שעות הוראה בשבוע לבין שעות העבודה הנהו־גות בעיריה. המדובר בעובדי הור־אה לשעבר העוסקים במינהל בתחום החינוך. הסדר זה לא הובא להחלטת מועצת העיריה.

הביקורת העלתה כי הובאו לידיעת ועדת הכספים העירונית נתונים ש־לא התאימו למציאות ביחס להטבות המשולמות לפורשים לגימלאות. ב־שלושה מקרים ניתנו הטבות בנימוק של ביטול משרה אך ניגלה כי ה־משרות לא בוטלו למעשה.

בינואר 1969 הודיעה העיריה ל־משרד מבקר המדינה כי פעולות ה־עיריה בתחום הענקת הטבות לגימ־לאות נעשו במסגרת מבצע חד־פעמי לצמצום המנגנון העירוני וכי המב־צע הופסק בדצמבר 1967 ומאז נה־גת העיריה בהתאם לחוק שירות ה־מדינה (גימלאות), אולם בבדיקה ש־נערכה ביוני 1971 נמצא כי העיריה המשיכה במתן ההטבות לעובדים ש־פרשו לקיצבה.

לאחד ממנהלי האגפים העירוניים שילמה העיריה מפברואר 1969 תש־לומים של 300 לירות לחודש בעד עבודה נוספת הכרוכה בטיפולו ב־ענייני מוסד עירוני שבתחום אחריו־תו, נוסף על משכורתו. באוקטובר 1971 הוגדל התשלום ל־500 לירות לחודש. בפברואר 1972 הובטח למ־צוא פתרון הסדר למצב הנוגד את החוק. עד סוף יולי 1972 לא חל שינוי במצב.

תיקונים בתנאי מיכרזים

בבדיקת תנאי מיכרז למכירת מג־רש עירוני של ארבעה דונם נמצא כי הוכנסו תיקונים בתנאי המיכרז לאחר ששתי חברות מבין שלוש ש־השתתפו בו קיבלו את התנאים ש־לפני התיקון, שלא נכללו בהם הט־בות עליהן הוחלט בישיבה אצל ראש העיריה. העיריה טוענת כי שינוי תנאי המיכרז נמסר למציעים בטל־פון. בתיק המיכרז לא נמצא תיעוד על כך.

לפי סקר שערכה העיריה באוגוסט 1968 נמצאו כ־90 מחזיקים בחמישה מגרשים עירוניים בגבעת עמל א' על שטח כ־22.5 דונם שנועדו לדר־כים וצרכי ציבור. בחמישה מהמק־רים נתפסו השטחים לאחר שכבר נרשמו על שם העיריה. בעיריה לא היו נתונים על שמות המחזיקים ו־תקופות החזקה. בפברואר 1971 נמ־סר ל־34 מבין 90 המחזיקים בגבעת עמל א' על ביטול רשות השימוש בנכס.

מבקר המדינה הגיע למסקנה כי במקרים רבים רכשה העיריה טובין בלי מיכרז על פי המלצת ועדת ה־מיכרזים לאחר שהוסבר לועדה כי קיים ספק אחד בלבד בעוד אשר לפחות בחלק מהמקרים היו עוד ספ־קים. ב־1971, בעקבות הערות היועץ המשפטי של העיריה בענין זה, הוחל להזמין ספקים, אולם עד יולי 1972 לא בוצעה ההחלטה.

הועלו מקרים של אי־תקינות מד־מהירות ומרחק ברכב עירוני, דבר הנוגד את החוק ומגביל אפשרות ל־פקח על השימוש ברכב וצריכת דלק. בעבר עמדה הביקורת על מקרים שהעיריה שילמה לנהגים בעד היענה בשעות נוספות לפי רישומים שלהם. התקן שעון נוכחות במוסך הרכב אולם בבדיקה באוגוסט 1971 נמצא כי הנהגים המועסקים במדור ההסעה לא החתימו את הכרטיסים בשעון. ההוצאה בשנת 1970/71 לשעות ני־צול של רכב עירוני עלתה ב־100% ומעלה על ההוצאה לרכב שכור.

טעויות בהודעות תשלום

בדיקה מסודרת של חשבונות ל־חייבים העלתה באוגוסט 1971 כי 5% מהחשבונות הוחזרו לעיריה עקב טעויות ברישום המען או בפרטים אחרים. אגף הגביה לא פעל לבי־רור הטעויות ולתיקונן כדי להבטיח שהודעות התשלום ייגעו לתעודתן. העיריה הודיעה כי בפברואר 1972 סיימה את בירור הטעויות. העיריה חייבה חשבונות המפגרים בתשלום מסיהם בקנס פיגורים רק בחשבונות שנוהלו במערכת לעיבוד נתונים ו־אילו בחשבונות שנוהלו בציוד קונ־בנציונלי נרשם חיוב הקנס רק בעת גבייתו דבר הפוגם במעקב תקין אחר גבית קנסות.

העיריה לא נהגה להודיע לחייבי מסים על עיקולים שהוטלו על דמי שכירות או על כספים אחרים המגי־עים להם כדי לאפשר להם להגיש במידה שיראו צורך בכך, תובענה במועד שנקבע בחוק.

בדיקת סדרי גביה של היטל ביוב ואגרת תיעול העלתה שבמקרים רבים לא היתה פעולה תקינה לגביית סכו־מים המגיעים לעיריה; בין מועד המשלוח של דרישת התשלום לבין מועד משלוח התזכורת הראשונה ל־אלה שלא סילקו חובם, עברו במק־רים אחדים עד שנתיים.

לסיכום הביקורת בעירית תל־אביב קובע מבקר המדינה כי הלי־קויים בתחום הפיקוח על הבניה הם בעלי משמעות לגבי רמת הבניה ו־תכנון העיר ויש בהם כדי לפגוע בכיבוד החוק. ליקויים ביתר התחומים האמורים נוגעים לבריאות הציבור ונוחותו. לגבי עסקות בנכסים דרושה תשומת לב לכל יישום הליקויים עלי־הם הצביעה הביקורת.

המבקר מציין כי הנהלת העיריה היתה ערה להערות משרד מבקר ה־מדינה וליקויים לא מעטים תוקנו עוד במהלך הביקורת. הפעלת מעקב מצד יחידת הביקורת הפנימית של העיריה אחר תיקון הליקויים, עשויה להגביר ולהחיש את תהליך התיקון. על העיריה להקדיש תשומת לב ל־ארגון גביית הארנונות, מס העסקים ויתר התשלומים המגיעים לה ובכך תהיה תרומה לא מבוטלת להקלת מצב הנזילות של קופת העיריה ול־הקטנת ההוצאה למימון שוטף.

בתחום הספריות העלתה הביקורת העדר מעקב תקין אחר החזרת ספ־רים, אי נקיטת צעדים להחזרת ספ־רים והעדר מיון קטלוגי ורישום מלאי הספרים.

„ממצאי הביקורת עולה כי הפי־קוח על בתי־הבראה לא ענה על הד־רוש. לדעת הביקורת על העיריה לנקוט צעדים כדי להגיע לפיקוח תקין בתחום זה".

(החלק הראשון של בקורת דו"ח המבקר פורסם אתמול)

פרסום גיל

אתה
בחבורה הגבוהה
עם
'President'
יפני

פאר תוצרת יפן
מנעולים אוטומטיים לסגירה קלה ונוחה
מבחר דגמים בצבע שחור וזית

„Diplomat"
ישראלי
פאר תוצרת ישראל
כל האביזרים מתוצרת יפן
מבחר צבעים

להשיג בחנויות המובחרות לארנקים וציוד משרדי, בכל חלקי הארץ

ישראפלקס חברה בע"מ
יבוא • ייצור • הפצה

החברה הישראלית לבטוח־משנה בע"מ

מאזן ליום 31 בדצמבר 1971

סעיף	ל"י	ל"י רשום	ל"י מונפק ונפרע	31.12.70 ל"י
הון, קרנות ועודפים:				
הון המניות:				
מניות רגילות, בנות 100.— ל"י		3,000,000	2,301,600	1,901,600
מבקשי מניות			300,000	200,000
קרן הון:				
פרמיות על מניות			254,550	254,550
עודפים:				
קרן שמורה		200,000		200,000
יתרת הרווח שלא יועדה		165,190	365,190	38,075
			3,221,340	2,594,225
עתודות ביטוח:				
ביטוח חיים:				
עתודת ביטוח חיים	91,692			70,759
בניכוי ביטוח שילש	50,329			39,831
		41,363		30,928
עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל		533,789		435,245
		575,152		466,173
ביטוחים כלליים:				
עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל		679,344		410,210
			1,254,496	876,383
התחייבויות אחרות:				
עתודה לסיכונים שטרם חלפו				
בביטוחים כלליים	5,734,801			3,491,389
בניכוי ביטוח שילש	2,730,130			1,653,34[illegible]
		3,004,671		1,838,04[illegible]
תביעות תלויות בביטוח חיים	26,067			39,16[illegible]
בניכוי ביטוח שילש	15,941			22,78[illegible]
		10,126		16,37[illegible]
תביעות תלויות בביטוחים כלליים	8,420,207			4,174,72[illegible]
בניכוי ביטוח שילש	2,915,204			1,500,93[illegible]
		5,505,003		2,673,786
חברות־ביטוח:				
פקדונות של מבטחי ביטוח שילש	5,364,106			3,170,461
חשבונות אחרים	956,477			369,904
		6,320,583		3,540,365
זכאים ויתרות־זכות		126,000		43,398
דיבידנד מוצע לתשלום (ברוטו)		115,080		—
			15,081,463	8,111,973
			19,557,299	11,582,581

סעיף	ל"י	ל"י	31.12.70 ל"י
השקעות (באור 2)			
אגרות־חוב (כולל התשלומים על חשבון):			
של הממשלה	2,147,232		1,681,475
אחרות, רשומות בבורסה (שווי השוק, בניכוי רבית שנצברה 604,605 ל"י; 1970: 480,802 ל"י)	601,865		449,780
	2,749,097		2,131,255
רבית שנצברה על אגרות־חוב לזמן ארוך (לפרעון עם פדיון אגרות־החוב)	828,935		* 577,787
		3,578,032	2,709,042
הלוואות, בניכוי רבית מראש:			
בערבות בנקים	3,236,460		2,173,919
מובטחות במשכנתא	—		3,680
		3,236,460	2,177,599
מקרקעין:			
בנין להשכרה (בניכוי פחת שנצבר 10,488 ל"י; 1970: 10,007 ל"י)		16,897	17,378
		6,831,389	4,904,019
רכוש קבוע:			
מכונית וציוד משרדי, בשווי סמלי		1	1
סכומים לקבל ומזומנים:			
חברות־ביטוח:			
פקדונות בקשר לביטוח משנה	8,458,759		4,316,996
חשבונות אחרים	3,091,083		1,908,669
	11,549,842		6,225,665
חייבים ויתרות־חובה	35,769		40,083
רבית לקבל (אגרות־חוב)	31,329		* 11,925
פקדונות בבנקים לתקופה שאינה עולה על שנה ושלא למטרת מתן הלוואות	503,539		—
מזומנים	605,430		400,838
		12,725,909	6,678,561
		19,557,299	11,582,581

* מוין מחדש

הבאורים לדין־וחשבון הכספי מהווים חלק בלתי נפרד ממנו.

בשם חברי הדירקטוריון: א. סתרוב מ. נוסבוים

בשם החברה המנהלת: ש. ינאי

דין-וחשבון המבקרים לבעלי המניות של החברה הישראלית לבטוח-משנה בע"מ

בדקנו את המאזן של החברה הישראלית לבטוח־משנה בע"מ ליום 31 בדצמבר 1971 ואת דו"ח רווח והפסד לשנה שנסתיימה באותו תאריך. בדיקתנו נערכה לפי תקני בקורת מקובלים ובהתאם לכך נקטנו באותם נהלי בקורת אשר חשבנום לדרושים בהתאם לנסיבות. עתודות ביטוח־חיים נכללו בהתאם להצהרת האקטואר של מנהלי בטוח־משנה בע"מ — החברה המנהלת.

לדעתנו ובהסתמך על בדיקתנו ועל הצהרת האקטואר כלעיל, המאזן ודו"ח רווח והפסד הנ"ל משקפים באופן נאות, בהתאם לכללים המקובלים בענף הבטוח ולכללי הדוח הכספי שנקבעו בהוראות לפי חוק הפקוח על עסקי הבטוח את מצב עסקי החברה ליום 31 בדצמבר 1971 ואת תוצאות פעולותיה לשנה שנסתיימה באותו תאריך.

בהתאם לסעיף 109 של פקודת החברות, אנו מציינים שקבלנו את כל הידיעות והבאורים שנדרשו על־ידינו וכי חוות־דעתנו על המאזן ועל דו"ח רווח והפסד ניתנת לפי מיטב ידיעותינו והבאורים שקבלנו וכפי שנראה מתוך פנקסי החברה.

12 ביולי 1972

האפט את האפט
רואי־חשבון

דו"ח עסקי ביטוח חיים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1971

סעיף	ל"י	ל"י	שנה קודמת ל"י
פרמיות	823,089		625,596
בניכוי ביטוח שילש	469,526		361,459
		353,563	264,137
רבית		46,617	33,725
		400,180	297,862
פחות: גידול בעתודת הביטוח (בניכוי ביטוח שילש)		10,435	25,219
		389,745	272,643
תביעות: תשלומים ותלויות:			
מקרי מוות	407,491		388,770
בניכוי ביטוח שילש	247,933		229,199
	159,558		159,571
הפרשה לעתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל	98,544		103,700
		258,102	263,271
		131,643	9,372
דמי עמלה ששולמו	171,780		127,264
הוצאות הנהלה וכלליות (באור 5)	6,902		6,647
	178,682		133,911
בניכוי דמי עמלה כביטוח שילש	102,571		78,426
		76,111	55,485
רווח (הפסד בשנה קודמת) — עובר לדו"ח רווח והפסד		55,532	46,113

דו"ח עסקי ביטוח כלליים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1971

סעיף	ל"י	ל"י	שנה קודמת ל"י
פרמיות	17,039,567		9,393,954
בניכוי ביטוח שילש	7,977,327		4,581,003
	9,062,240		4,812,951
פחות: גידול העתודה לסיכונים שטרם חלפו (בניכוי ביטוח שילש)	* 822,380		155,815
פרמיות לשנת הדו"ח		8,239,860	4,657,136
תביעות: תשלומים ותלויות	10,588,542		5,930,296
בניכוי — ביטוח שילש	4,484,608		2,577,126
	*6,103,934		3,353,170
הפרשה לעתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל	269,134		149,619
		6,373,068	3,502,789
		1,866,792	1,154,347
דמי עמלה ששולמו	4,409,386		2,691,573
הוצאות הנהלה וכלליות (באור 5)	79,623		65,051
	4,489,009		2,756,624
בניכוי דמי עמלה מביטוח שילש	2,222,809		1,426,980
		2,266,200	1,329,644
הפסד — עובר לדו"ח רווח והפסד		399,408	175,297

* היתרות לראשית השנה הוגדלו בהתחשב בפיחות. כאמור בבאור 3ב.

דו"ח רווח והפסד וייעוד הרווחים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1971

סעיף	ל"י	ל"י	שנה קודמת ל"י
הועבר מדו"חות עסקי ביטוח:			
רווח מביטוח חיים (הפסד בשנה קודמת)	55,532		46,113
הפסד מביטוח כללי	399,408		175,297
הפסד מעסקי ביטוח		343,876	221,410
הכנסות אשר לא נכללו בדו"חות עסקי ביטוח, נטו (באור 5):			
רבית, הפרשי הצמדה והכנסות מרכוש, נטו	755,250		482,745
רווח ממימוש השקעות וביטול הפרשה לירידת ערך ההשקעות בסך 52,908 ל"י (שנה קודמת — הפרשה לירידת ערך ההשקעות, בניכוי רווח ממימוש השקעות בסך 16,670 ל"י)	90,918		(10,082)
הכנסות אחרות, נטו	31,184		—
		877,352	472,663
		533,476	251,253
פחות: הוצאות הנהלה וכלליות אשר לא נזקפו לדו"חות עסקי ביטוח (באור 5)		200,794	124,759
		332,682	126,494
הפחתות: הפחתת רכוש וציוד עד לשווי סמלי		30,487	19,227
רווח לפני הפרשה למסים על ההכנסה		302,195	107,267
הפרשה למסים על ההכנסה		60,000	—
רווח נקי, לאחר מסים על ההכנסה		242,195	107,267
רווח בלתי מיועד מתחילת השנה (שנה קודמת — הפסד)		38,075	(44,192)
רווח הניתן לייעוד		280,270	63,075
ייעוד הרווחים:			
העברה לקרן שמורה	—		25,000
דיבידנד מוצע לתשלום — 5% (ברוטו)	115,080		—
		115,080	25,000
יתרת הרווח שלא יועדה		165,190	38,075

הערה: פחת מבנין וציוד שנזקף בדו"חות (כולל הפחתה עד לשווי סמלי) הם בסך 30,968 ל"י (בשנה קודמת — 19,708 ל"י).

הבאורים לדין־וחשבון הכספי מהווים חלק בלתי נפרד מדו"ח זה ומדו"חות עסקי הביטוח.

באורים לדין-וחשבון הכספי ליום 31 בדצמבר 1971

1. הדו"ח הכספי ערוך ומוצג בהתאם לכללים המקובלים בענף הביטוח ולכללי הדוח הכספי של חברות ביטוח לפי חוק הפיקוח על עסקי ביטוח.

2. **השקעות:**
אגרות־חוב (כולל התשלומים על חשבון):

	1971 ל"י	1970 ל"י
א. כוללות:		
צמודות למדד יוקר המחיה לפי בחירה	2,148,078	1,682,209
צמודות לשער הדולר של ארה"ב או במטבע־חוץ	601,019	449,046
סך־הכל	2,749,097	2,131,255

ב. רשומות במאזן — לפי העלות או שווי השוק, כנמוך שבהם.
ג. אגרות־חוב בערך נקוב של 32,100 ל"י מופקדות בבנק ישראל לטובת אוצר המדינה.

3. **יתרות ועסקי ביטוח במטבע-חוץ:**
א. יתרות במטבע־חוץ נכללו במאזן לפי השערים הרשמיים לתאריך המאזן (4.20 ל"י = $ 1.00 או בשערים מקבילים).
ב. עקב שינוי שער החליפין הרשמי של הלירה הישראלית באוגוסט 1971 הותאמו יתרות בעסקי ביטוח כלליים לראשית השנה (עתודה לסיכונים שטרם חלפו ותביעות תלויות) לפי השער הרשמי לתאריך המאזן, בהתאם להוראות המפקח על הביטוח. ההפרשים כנ"ל שנוצרו מהפרשי שער החליפין הרשומים בדו"ח רווח והפסד בסעיף „הכנסות אחרות, נטו".

4. **עסקי ביטוח:**
א. כמקובל בחברות ביטוח, עסקי הביטוח נרשמו במידה שנתקבלו חשבונות בגינם מהחברות המוסרות עד לתאריך עריכת דו"ח כספי זה ע"י החברה. התביעות התלויות לסוף שנת־החשבון בעסקי ביטוח כלליים, שלגביהן לא נתקבלו הודעות, נקבעו לפי הערכת ההנהלה.
ב. עתודות ביטוח חיים נקבעו לפי הצהרת האקטואר של מנהלי ביטוח־משנה בע"מ — החברה המנהלת. העתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל נקבעה ע"י האקטואר בהתאם לסיכון המשוער לסוף שנת־החשבון.

5. **הכנסות והוצאות הנהלה וכלליות:**
הכנסות והוצאות הנהלה וכלליות נרשמו בדו"חות עסקי הביטוח ודו"ח רווח והפסד בניכוי חלקה של החברה המנהלת — מנהלי ביטוח־משנה בע"מ. הבסיס לחלוקת יתרת הוצאות הנהלה וכלליות בין דו"חות העסקים ודו"ח רווח והפסד נקבע לפי הערכת ההנהלה, כבשנים קודמות.

6. התחייבות החברה עבור פנסיה לעובדים (באמצעות החברה המנהלת) מכוסה ע"י הסכומים שנצברו בקופת גמל. קיימת התחייבות תלויה בקשר להשלמת סכום הפיצויים במקרה פיטורין. אך בהתאם לנסיון בשנים קודמות, השלמת תשלומי הפיצויים בכל שנה אינה סכום מהותי. ולכן אין ההנהלה רואה צורך בהפרשה מיוחדת לכך.

7. **מסים על ההכנסה:**
לחברה הוצאו שומות סופיות עד וכולל שנת־המס 1969 (והשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1969). השומה לשנת־המס 1967 נמצאת בהשגה, ויש לחברה הפרשה מספיקה לכיסוי ההתחייבות האפשרית בגין ההשגה הנ"ל.

8. **ערכו של הרכוש:**
לפי מיטב ידיעותינו, ערכו של הרכוש המופיע במאזן אינו קטן מהסכום הרשום בו.

כלכלה ועסקים

[ק]יצוץ תקציב הבטחון

נגיד בנק ישראל נזקק ללוליינות ניסוחית בדו"ח שהגיש ה[...]ע לממשלה, בנסותו לשרת מטרות כלכליות הכרחיות למשק [...]ר עם זה לא להציק מדי לגורמים רבי השפעה בממשלה.

כבר העירו למר זנבר שהניפוח בחוליל מכבש המסים אם [...]יות הייצור ייפגעו על ידי תביעות שכר מוגזמות, היא בבחינת [...]בב מין בשאינו מינו. הסקטור הפרטי, שעלויות הייצור שלו [...]פצות ישירות מהגדלת השכר, כבר סיים את המו"מ עם העוב[דים]. במידה שהשכר ישפיע כאן יתכנו שתי אלטרנטיבות: עליית [...]דים או ירידה ברווחיות החברות.

החלק הקשה מתחיל רק עתה כאשר הממשלה צריכה לפתוח [...]נים על שכר עם 120 אלף עובדיה. הביצוע סקטור זה עלולות [...]יב את הממשלה להדק למכבש המסים, או לחליפין למכבש [...]פסת כסף. אולם להגדלת השכר כל עובדי הציבור אין קשר [...]ליות הייצור, בעוד שהשפיע על הגדלת אמצעי התשלום במשק. [...]אן שהבעיה המרכזית בתחום המלחמה באינפלציה מוקיפה להי[...]ר בתחום המוניטרי.

פרובלמטית יותר מסאלת הנגיד שהתקציב הבא יהיה כאוזן, [...]ד שמנכ"ל משרד הרחיק לכת כאשר המליץ כי הדבר ייסגר תוך [...]ול המקדמות הארציות שהממשלה מקבלת מן הבנק המרכזי. [...]שי בנק ישראל לא קבעו לאיזה היקף תקציב הם מתכוונים. [...] שנת התקציב הנוכחית בעיצומה ורבים הסימנים שהאוצר יבקש סיומה תקציב נוסף. כבר היו דברים מעולם.

דומה כי למעשה ביקש הנגיד להציב כבר עתה כיצד, קיצוץ [תק]ציב משרד הבטחון. נראה כי מיליארד ל"י (שהם 15% מתקציב [הב]טחון) שהאוצר ידחק בתקציב הבא לשם תשלום משכורות מוג[דל]ות וסתימת חורים אחרים, יבואו רוב רובם מתקציב הבטחון. פעם [נו]ספת ממלא מר זנבר את תפקיד חיל-החלוץ של הסר ספיר, בהס[...]ות הקרובה על מבצרו של בר ליין.

[ר]וב מתנות על חשבון הכלל

הפטור ממס בולים במיליונים ל"י, שסר האוצר הציק לשותפי [...]ק התחדש להון חוזר — הוא מעשה שאין להשלים עמו.

השימוש שעשה שר האוצר בסמכויות שהעניק לו המחוקק הוא [...]מא ליחס של זילזול כלפי ציבור משלמי המסים במדינה. במשק [...]מודעים מאות אלפי כפרנסים תחת עול מסוי שאין לו אח בעולם, [...]נמקה של צרכי בטחון עליונים, ניגלה באורח מקרי שהשר [...]זם המפקח על מערכת המסים, מוכן להעניק מתנות לגורמים [...]טיים על חשבון הכלל.

ההנמקה כי זוהי מדיניות למיזוג בנקים קטנים אינה מתקבלת [על ה]דעת. שעה ששר האוצר הסכים להזרים לבנק החדש למעלה 200 מיליון ל"י, בצורת מניות ושטרי הון, הוסיף לעודד קיומם [של] מוסדות בנקאיים קטנים. אחת הדוגמאות לכך היא הבנק למלאכה [שה]אוצר סיפק לו עשרות מיליונים ל"י אך ויתר על השליטה בו [...]דמים מקרב בעלי המלאכה. גילויו של מבקר המדינה על הנעשה [במו]סד זה, דיים כדי לעורר חלחלה.

ושמא יסבירו אנשי האוצר כיצד מתישבת המדיניות למיזוג [בנ]קים קטנים עם מתן רשיון לבנק אוצר החייל? איזו הצדקה היתה [לה]קמת מוסד בנקאי נפרד לאנשי מערכת הבטחון? כשם שלא ברור [...] היום הטיעון שבהקמת גוף מיוחד שדרכו יזורם הון חוזר ל[תע]שיה.

קיומו של הסכם עם המשקיעים מחו"ל בבנק החדש, שתוכנו [טרם] פורסם עדיין, מעורר חששות כבדים כי נכונו לנו עוד הפתעות.

היהלומן ערבליך ריכז בידיו 100% מהשליטה במפעל ארטיק

[מ]את סופרו הכלכלי של „הארץ"

היהלומן היהודי-בלגי שמעון ער[ב]ליך רכש את חלקו של מר גולדמן [במ]פעל ארטיק, ובכך ריכז בידיו [100]% מהשליטה על המפעל. בחודש [...]ך ב-4.2 מיליון ל"י מכונס הנכ[סים ...]ב. תחילה היו למר ערבליך 40% [...]ברת תחיה, ולהייה ברוך שינפלד, [...]י דרדיקמן (שניהם יהלומנים מקר[...]ים) וגולדמן 20% כל אחד. ביולי רכש מר ערבליך את חלקם של היה שינפלד והדרדיקמן, ועתה רכש גם את חלקו של מר גולדמן, שהוא מותיקי הסוכנים של ארטיק. לא נמסר כמה שילם מר ערבליך לשלושת שותפיו-לשעבר בעד המניות בתחיה.

מר ערבליך עומד למנות ישראלים לניהול המפעל, בעוד שהוא עצמו ימשיך לגור בבלגיה. עם זאת, רכש דירה בצפון ת"א והוא מתכוון לבקר בארץ לעתים קרובות.

2.9 מיליון ל"י הלוואה נוספת מהבנק לפיתוח תעשיה לסנפרוסט

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

ועדת ההלוואות של בנק לפיתוח התעשיה אישרה בתנאים מחמירים מתן הלוואה נוספת של 2.9 מיליון ל"י למפעל המזון הקפוא סנפרוסט באשדוד. הלוואה היא לשמונה שנים. התנאים שנקבעו הם: ✱ הגדלת המשכנתא על קרקעות המפעל וציוד, שכבר שועבדו בהלוואות קודמות. ✱ שיעבוד קבוע ראשון על מכונות וציוד במסגרת תכנית ההשקעות וכן שיעבוד שוטף נוסף על השיעבודים הקיימים ✱ ערבות אישית של בעלי המניות על כל סכום ההלוואה. ✱ ערבות חיצונית — ז.א. של בנק מסחרי או גוף דומה — בגובה של 60%—65% על כל הלוואות סנפרוסט. ✱ הגדלת ההון הנפרע של סנפרוסט מ-5.25 מיליון ל"י ל-6.67 מיליון ל"י עם חתימת חוזה ההלוואה, ועד 8.53 מיליון ל"י בשלב מאוחר יותר.

מדו"ח ועדת ההלוואות של הבנק מתברר פרט מעניין: בהודעות לעתונות (למשל ב„הארץ" מ-16 באוגוסט אשתקד) מסרו מנהלי המפעל, כי הלוואות הבעלים הגיעו ל-5.25 מיליון ל"י. אולם אחד התנאים לאישור ההלוואה הוא, כי „הלוואות הבעלים יוגדלו עד ל-4.56 מיליון ל"י, מזה 2.7 מיליון ל"י כבר ניתנו. הרבית לבעלי המניות על ההלוואות תשולם רק מרווחים, וההלוואות הללו יוחזרו רק במקביל לפרעון הלוואת הבנק לפיתוח התעשיה".

מכאן שהלוואות הבעלים לסנפרוסט קטנות בהרבה ממה שהוצהר.

פרופ' יעקב נאמן:

משרד האוצר מחבל בעבודת ועדת אשר

מאת אלעזר לוין, סופרו הכלכלי של „הארץ"

„האוצר מנסה לא לשתף פעולה עם ועדת אשר, שהוא בעצמו הקים אותה; או שזו הכוונה, או שהדבר נעשה בחוסר" — האשים חבר ועדת אשר פרופ' יעקב נאמן, בישיבה האחרונה של הוועדה (21 באוגוסט). גם חברים אחרים בוועדה הצטרפו לביקורת ואמרו, כי האוצר אינו מספק לוועדה את החומר הדרוש לעבודתה. לפחות אחד מחברי הוועדה, מר יעקב פרנק, רמז כי לדעתו יש לפרק את הוועדה.

בישיבה השתתפו רק 9 מתוך 15 חברי הוועדה.

פרופ' נאמן הביא כדוגמה שיטת עבודה של ועדה ציבורית בבריטניה, המקבלת את כל הסיוע והמידע מן הממשלה. בישראל, לעומת זאת, „האוצר אינו שותף לוועדה בעבודה. לא קיבלנו כל הצעה מהאוצר בנושא של מס חברות — והגרוע ביותר הוא שלא קיבלנו נתונים. אבקש מהשופט (יו"ר הוועדה) שיעביר הערה זו לשר האוצר. אנו דנים על התפלגות של חברות, רווחיהן, מה הכס האפקטיבי — זה לא ניתן לנו כחומר. אין כשהו מינימלי ביותר מצד האוצר שיכין חומר רקע לוועדה. אין נכונות באוצר לבוא לוועדה בצורה מכבית — ואני כבר לא מדבר על צורה בחשיבה, שעד היום לא קיבלנו תשובה מהאוצר כשהצענו לשנות את הגדרה של הכנסה חייבת במס. מבטיחים לנו שיביאו נתונים, ולא מביאים. זה דבר חמור מאוד מבחינה ציבורית! הוועדה אינה יכולה להמשיך בפעולותיה אם אין שיתוף פעולה מצד האוצר. הפעם אני יוצא מגדרי, אחרי שכמה פעמים הערתי על כך בעדינות, כי זו ממש חבלה בפעולות הוועדה".

מר גבאי מהאוצר טען בתשובה, כי בישיבת ועדת-משנה לענין מיסוי חברות מסר נתונים. לפיהם בשנת 1969 חילקו חברות רווחים בסך 183 מיליון ל"י. על כך הגיב מיד פרופ' איתן ברגלס: „בישיבת ועדת המשנה בה לא נוכחת, ביקשתי נתונים. אני מוכרח להגיד שבאותה ישיבה היה עוד נציג של האוצר, שטען שהסכומים גדולים יותר פי שלושה. בין שני הנציגים של האוצר היה ריב שלא נגמר. זאת היתה הפעם האחרונה שקיבלתי מהאוצר נתונים. עכשיו חוזר מר גבאי על הנתונים שנאמרו שם. אני רוצה [...] לפחות שמצד האוצר יהיה מכתב רשמי חתום לגבי הנתונים".

נציג ההסתדרות מר שמעון זיסר [...] תקף אף הוא את האוצר ואמר, כי הוועדה אינה יכולה לסיים את עבודתה בלי שיהיו לפניה הנתונים.

מר גבאי ניסה בתגובה למסור מספר נתונים בהרצאה קצרה, אך השופט אשר הפסיקו והעיר לו: „את המידע היינו נוהגים לתת ב[...] צורת טבלאות, ולא בצורת הרצאה על רגל אחת. בהרצאה אינך יכול להביא את כל המידע. אנו מעוניינים גם בהצעה מטעם האוצר, ולא רק במידע... בענין מיסוי חברות רק ראיתי מצד האוצר את ההכוונה היסודית שהיתה לגבי מסים אחרים. אינני יודע כיצד זה קרה. לא קיבלנו שום דבר. יתכן מאוד שבגלל זה נצטרך להפסיק את הדיון בתב[...]ות, כדי לתת להם את האפשרות לאסוף את החומר ולהציגו בצורה מסודרת ובדפוס ד'" (הישיבה הבאה של הוועדה תתקיים לאחר ראש השנה).

מר יעקב פרנק פיקפק בעצם ה[...] הצדקה להמשך עבודת הוועדה: „מ[...] או פרסום התקנות האומללות על הרצאות עיסקיות יש לשאול באיזו מידה אנו הולכים בדרך הנבונה". הוא הציע לקיים על זה דיון מיוחד.

מושביץ: מוצרי עלית זולים מאלה שברוב הארצות במערב-אירופה

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

מחירי הקפה הנמס והשוקולד מתוצרת קונצרן עלית זולים ממחירי מוצרים מקבילים ברוב ארצות מערב אירופה — טען יו"ר מועצת המנהלים של הקונצרן, מר מרק מושביץ, במכתב לשר המסחר והתעשיה חיים בר-לב. מר מושביץ כותב, כי ביקש לערוך בדיקה השוואתית של מחירים, נוכח „האשמות שהופיעו בעתונות נגד מפעלי עלית, המוכרים את תוצרתם במחירים מופקרים ומרוויחים על חשבון הצרכנים".

„להלן תוצאות הבדיקה. המספרים — בלירות. יצוין, כי בכמה ארצות מוכרים קפה נמס באריזות של 50 או 200 גרם, והנתונים תוקנו כדי להשוותם למידות הישראליות:

	עלית	דניה	שוודיה	גרמניה	בריט.	צרפת	שווייץ
קפה נמס 56 גרם	2.39	3.59	4.52	3.54	1.55	2.42	2.90
קפה נמס 227 גרם	8.15	11.97	12.88	9.74	5.15	9.13	—
ק. נמס בג'בישי 50 ג.	3.35	4.07	4.36	3.65	—	2.82	4.72
שוקולד עממי 100 גרם	0.78	1.17	—	0.91	0.88	0.80	0.89
שוקולד מיוחד 100 גרם	1.39	—	—	1.33	0.91	1.05	1.00

מר מושביץ אומר, כי מחיר הקפה בבריטניה נמוך, כי בריטניה קונה פולי קפה במחירים נמוכים, וכן ב[...]תוך שם יחסית המכס על קפה. עוד הוא אומר, כי בישראל גבוהים מאוד המסים על שוקולד וקפה (כולל על חמרי גלם), ובלי היטלים אלה היו המחירים בארץ נמוכים עוד יותר יחסית למחירים בחו"ל (כאשר מנכים גם את המסים בחו"ל). התמונה המתקבלת במקרה של ניכוי המסים היא זו:

	עלית	דניה	שוודיה	גרמניה	בריט.	צרפת	שווייץ
קפה נמס 56 גרם	1.50	2.93	3.81	3.29	1.32	2.04	2.90
קפה נמס 227 גרם	5.65	9.62	10.81	8.95	4.39	7.66	—
קפה נמס בג'בישי	2.43	3.35	3.68	3.39	—	2.38	4.72
שוקולד עממי	0.65	1.02	—	0.85	0.75	0.67	0.86
שוקולד מיוחד	1.14	—	—	1.24	0.77	0.87	0.99

סופר „הארץ" מבין, עם זאת, כי גם הבדיקה של הנהלת עלית עצמה מורה שמחירי השוקולד הביתה-שלה יקרים ממחירי שוקולד דומה באירופה.

מר מושביץ אינו מפרט במכתבו לשר את רווחי עלית. אך הוא אומר, כי „יחסית למפעלים דומים בחו"ל, שהוא מנוהל עלית כאוד סבירים, והעובדה [...] גרמה דוחקא לכך ש[...] גילה רגישות רבה לגבי המחירים לצרכנים... שיטות הניהול והייעול שיושמו במפעלי ליבר הפכו אותם תוך תקופה קצרה יחסית ממפעלים מפסידים מאוד למפעלים רווחיים, ללא כל יקור מיוחד במחירי מוצריהם".

לא יאושרו לבניה 130 דונם ליד אור-יהודה

מאת אלעזר לוין, סופרו הכלכלי של „הארץ"

הסיכויים להפשרה לבניה של „איזור האגנסנות" ליד אור יהודה, בשטח 1300 דונם, פחתו באחרונה, לאחר שמשרד הפנים תקיף בהתנגדותו לשינוי יעוד השטח מקרקע חקלאית לקרקע למגורים. מינהל מקרקעי ישראל הציע להפשיר את הקרקע לבניה ולבנות עליה 7000—8000 דירות לצרכים ציבוריים, לאחר שמשרד התקשורת פינה את המקום (המשרדים הועברו לאיזור הדרום).

אולם משרד הפנים עומד על דעתו, כי יש להשאיר איזור של כ-5000 דונם מזרח לכביש הסיינים, משכונת התקווה ועד אור יהודה, בלתי בנוי. המשרד סבור, כי יש להשאיר שטח זה כ„ריאות ירוקות" לתל-אביב. בענין זה יש למשרד מחלוקת לא רק עם המינהל — המבקש להפשיר את איזור האגנסנות כדי למנוע לחץ להפשרה לבניה של קרקעות באזורים אחרים — אלא גם עם עיריות תל-אביב ורמת-גן. עירית ת"א מבקשת להפוך את איזור שכונת עזרא, בקצה המערבי של האיזור השנוי-במחלוקת, לקרית תעשיה, מלאכה ומחסנים. עיריית רמת גן מבקשת להקים מול הפארק הלאומי רובע של תעשיה עתירת-מדע. משרד הפנים החליט סופית לפסול שלוש התכניות.

מקורות ממשלתיים בכירים ציינו בשבוע שעבר, כי גדלו סיכוייו של משרד הפנים להצליח במאבק נגד העיריות והמינהל, לאחר פסק דין של בית המשפט העליון בבג"צ של תושבי סביון: בפסק דין זה, שניתן באחרונה, נקבע כי אדמה חקלאית אפשר להפשיר לבניה „רק בהתאם לצרכים החקלאיים של האיזור". הפירוש המעשי של החלטה זו הוא, כי יש להפשיר קרקע חקלאית רק במקרה שלמעשה היא אדמת בור או נטועה בפרדסים זקנים וכיוצ"ב. אולם השטח המדובר הוא קרקע חקלאית המעובדת בצורה אינטנסיבית על-ידי ישובי הסביבה, לכן, לפי החלטת בג"צ, אין להפשירה למגורים.

אין פיקוח על מחיר בירה זהב

נמשך המחסור

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

אין פיקוח על מחירי בירה גשר הזהב — אישר עוזר הממונה על המחירים, מר עובדיה שרבאי. הוא הסביר, כי הפיקוח חל רק על מוצרים שהיו בשוק ביום הפיחות, לפני יותר משנה, ואין פיקוח על מחירי מוצרים חדשים. גשר הזהב הוא מוצר שהופיע בשוק לפני כחודשיים.

מחיר בירה גשר הזהב הוא 70—72 אגורות לעומת 44—46 אגורות מחיר בקבוק בירה לבנה רגילה. במסגרת מבצע פרסום הורידה גשר למשך כמה שבועות את המחיר ל-60 אגורות.

נמשך המחסור בחנויות בבירה הזולה, ואפשר להשיג בקלות רק את הבירה החדשה, היקרה יותר. בדיקה שערך סופר „הארץ" בכמה סופרמרקטים וחנויות מכולת בתל-אביב העלתה, כי ברוב המקרים אין הבירה הזולה בנמצא.

ליברליזציה במטוויות

מחיר בד ובגדי כותנה יעלה בכ-15%

מאת אלעזר לוין, סופרו הכלכלי של „הארץ"

הפיקוח על מחירי הכותנה הגלמית וחוטי הכותנה יבוטל בימים הקרובים, על פי החלטת הנהלת משרד המסחר והתעשיה. לאחר שנים רבות של פיקוח ממשלתי, תונהג ליברליזציה בענף. יותר יבוא כותנה גלמית וחוטי כותנה ללא מכס. הליברליזציה תביא ליקור חוטים לאורגים בכדי 25%, ולעליית מחירי בדים ובגדי כותנה בכ-15%.

עד כה שילמו המטוויות 3.20 ל"י לקילו כותנה גלמית, וכן קיבלו המגדלים תמיכה של 20 אג' לק"ג מן הממשלה. מעתה ישלמו המטוויות לפי המחיר הבין-לאומי. לגבי העונה הנוכחית קיים ויכוח בין הצדדים אם המחיר שישמש כבסיס הוא 36 סנט לליברה, שהיה המחיר עד לפני מספר חדשים, או 30 סנט לליברה, שהוא המחיר הנוכחי בבורסות אירופה להזמנות גדולות. במקרה האחרון יהיה המחיר 3.33 ל"י, אך אם יוכר מחיר של 36 סנט יעלה המחיר עד 3.90 ל"י לק"ג. תבוטל הסובסידיה הממשלתית למגדלים. המטוויות יורשו לייבא כותנה גלמית, ללא מכס, אם הדבר יהיה כדאי להן מבחינת המחירים.

מצד שני, יותר למטוויות לגבות מחירים לפי הצורך מן האורגים. כבר שובר לוח מחירים חדש, שבו כלולה העלאת מחירים של כ-25%. למשל, בעד חוט ברוד 20/1 ישלמו האורגים 7.70 ל"י, במקום 6.18 ל"י כיום (לא כולל מס קניה 20% בכל מקרה). לדברי המטוויות, המחיר הבין-לאומי כיום הוא כ-8.15 ל"י לק"ג (ממוצע בין מחירי ארה"ב ואירופה), ולכן אין לאורגים יסוד לטענות. הם אומרים, כי העלאת המחיר תאפשר למטוויות לשפר את רווחיותן, שהיתה עד כה ירודה. מצד שני, יותר לאורגים לייבא חוטים, אם הדבר יהיה להם כדאי. גם על חוטים לא יהיה מכס.

עוד הוחלט לבטל את הפרמיות הניתנות על יצוא חוטי כותנה. מעתה יקבלו המטוויות 5.05 ל"י לק"ג, במקום 5.70 בממוצע שקיבלו עד עתה. בעתיד כמעט ולא יהיה יצוא חוטים.

הסכם חדש זה מבוסס על ההנחה, שהמחירים בארץ יקבעו לפי הרמה הבין-לאומית. המטוויות יתבעו מהמגדלים להקטין את התוספת שיש לשלם בעד קנית כותנה לאחר היבול (כחצי אחוז לחודש), וכן להנהיג את הסיווג הבין-לאומי, שלפיו תוספת המחיר בעד אריזה מהבסים אינה גדולה. אם יתבעו המגדלים מחירים גבוהים מן הבינלאומי בעד כותנה, ידרשו המטוויות להטיל מכס על יבוא חוטים.

יורחב בית הנתיבות באילת

מאת סופר „הארץ" באילת

בית הנתיבות של אילת ושדה התעופה עוברים עתה שיפוצים והגדלות בהשקעה של כחצי מיליון ל"י. מנהל שדה התעופה מר ג'ק פומס מסר, כי לדעת שלטונות התעופה יש להמשיך ולתת את השירותים בשדה עד לתחילת בנייתו של השדה הבין-לאומי. לשם כך מגדל אולם בית הנתיבות ב-180 מ"ר וכן תבנה מסעדה במפלס התחתון הסמוך לרחבת המטוסים. שטח המשרדים של חברת ארקיע בשדה יוגדל וכן אזורי הכניסה לנוסעים. שטחו של בית הנתיבות יגיע ל-1200 מ"ר כשהוא בנוי על שני מפלסי גובה.

מר פומס מסר עוד, כי בהשקעה של 160 אלף ל"י תורחב רחבת החנייה למטוסים וכן תחוזק בשכבות אזבסט-צמנט חדשה שתעמוד במעמס של המטוסים. כמו כן תותקן במקום תאורה מיוחדת שתתן אור יום על רחבת החניה למטוסים והיא תוצב לאורך כל בית הנתיבות. הורכבה מערכת מטאורולוגית חדשה למגדל הפיקוח שתיתן אינפורמציה מאיזור המסלול. כן תוגברו אמצעי הבטחון בשדה בהתאם להוראות הבטחוניות החדשות.

בנוסף לשיפורים ראוי לציין מגרש החניה ל-30 מכוניות שנבנה בסמוך והנותן שרות לבאים לשדה ולאלה המשאירים מכוניתם במקום כדי להמריא לת"א ליום-יומיים.

יעקבי סיגרים
מוצר המומחים

אהרן רוזנפלד ובניו בע"מ

סוכני אניות · משאות · נוסעים · מכוליות

משאות קוי מערב אירופה ישראל

	Hamburg	Bremen	Rotterdam	Antwerp	Israel
Auriga	—	—	—	—	25.8
Troyburg	—	—	—	—	30.8
Apus	28.8	29.8	2.9	1.9	12.9
Inga	30.8	5.9	8.9	7.9	20.9
Auriga	11.9	12.9	15.9	14.9	28.9
Verna	21.9	22.9	26.9	25.9	7.10

משאות קוי דרום אנגליה פורטוגל ישראל

	Fowey	Leixoes	Haifa
Ocean Blue	20.8	25.8	12.9

שרות מכולות ארה"ב—ישראל (מזרחה)

	New York	Savannah	Baltimore	Norfolk	Israel
Young America	—	—	—	—	28.8
Deffiance	—	—	—	22.8	4.9
Great Republic	29.8	2.9	4.9	5.9	20.9

שרות מכולות ישראל—ארה"ב (מערבה)

	Israel	Boston	New York	Philadelphia	Savannah	Baltimore	Norfolk
Young America	29.8	—	13.9	15.9	17.9	19.9	20.9
Deffiance	5.9	19.9	21.9	—	23.9	25.9	26.9
Great Republic	21.9	3.10	4.10	—	7.10	9.10	10.10

נוסעים — ADRIATICA

דרגת סיווג בטיחותית: „אנוטריה" נבנתה ב-1952 דרגה ב' „מסאפיה" נבנתה ב-1951 דרגה ב'

	Genoa	Naples	Piraeus	Haifa
Enotria	6.9	7.9	9.9	12—13.9
Messapia	13.9	14.9	16—17.9	19—20.9

	Trieste	Venice	Piraeus	Limassol	Haifa
Enotria	19.9	20.9	23.9	25.9	26—27.9
Messapia	27.9	27—28.9	30.9	2.10	3—4.10

גור ושמור כפוף לשינויים.

עם אפשרות להמשיך לצפון ודרום-אמריקה

חיפה טל. 533261 · אשדוד טל. 32110 · תל-אביב טל. 55157/8/9 · ירושלים טל' 234951

פיתחנו שיטות חדשות למבני תעשיה
נבנו בארץ לפי שיטתנו עשרות אלפי מ"ר

כיום בבניה-12.000 מ"ר, מפעל אלקטרה החדש בראשל"צ במחיר 230 ל"י/מ"ר
4.400 מ"ר, באזור התעשיה בראשל"צ במחיר 200 ל"י/מ"ר
3.000 מ"ר, חב' כלכליות לירושלים במחיר 250 ל"י/מ"ר
ועוד אלפי מ"ר למערכת הבטחון ולאחרים.

היתרונות - (1) כלכליותם (2) מהירות הקמתם (3) מפתחים הגדולים (4) תאורה צמודית (לפי מסמס מיוחד) (5) הצעות התוקה מינימליות (6) צורה נאה

השימושים - לתעשיה הקלה והכבדה, לתעשיות נקיות לאחסנה וכו'

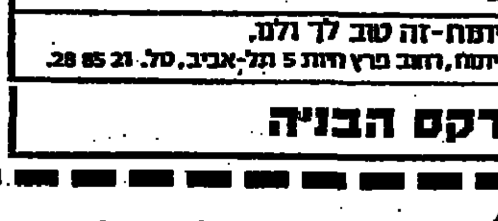

אנו מקימים מפעלים ב„מחיר מפתח" - "TURN KEY"

אבמן בע"מ — אנו משקיעים בפיתוח - זה טוב לך ולנו.
החברה להנדסה ולפיתוח, רחוב פרץ חיות 5 תל-אביב, טל. 28 85 21

המחירים צמודים לאינדקס הבניה

הנדסת התפלה לישראל (תהליך זרחין) בע"מ

ת.ד. 18041, תל-אביב
הוף היט, תל-ברוך

מכרז מס' 339/72

מוזמנות בזה הצעות לביצוע מקלט ויסודות עבור מתקן להתפלת - מים באילת

טפסי המכרז, מפרטים, תכניות ושרטים נוספים אפשר לקבל תמורת 20.— ל"י במשרדי החברה (מול המשק) בתל-ברוך כל יום בין השעות 8.00 עד 14.00.

את ההצעות יש להגיש בצרוף ערבות בנקאית בשעור 5% מערך ההצעה.

המועד האחרון להגשת ההצעות: יום ד' 20.9.72 בשעה 12.00.

החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

נחושתן — NECHUSHTAN
סיטונאים ותעשיינים בע"מ

הודעה על תשלום דיוידנד
לבעלי מניות רגילות מבוכרות למוכ"ז

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 29 ביוני 1972 ולאחר אישור השלטונות המוסמכים, תחולקה מניות הטבה עבור שנת הכספים 1971 בשעור 12%.

בנק לאומי לישראל בע"מ מונה כסוכן לבצוע החלוקה שתעשה החל מיום 15.9.1972 נגד הצגת תלוש מס' 12 של גליון התלושים המצורף לתעודת המניות.

הואיל ותלוש מס' 12 הוא אחרון התלושים בגליון התלושים יינתן נגד הצגתו גם גליון תלושים חדש.

טוביה רייכמן
מזכיר

הבהלה לזהב !!

בלוגרף "סיגנום" - אינו עט לכל כיס ולכל הזדמנות!
בלוגרף "סיגנום" - עט היוקרה מהווה סמל למעמדך!
בלוגרף "סיגנום" - עשוי זהב, כסף או כרום במגוון עשיר של דוגמאות. מחירו נע בין 50 ל"י ל-400 ל"י.
בלוגרף "סיגנום" - מתנה נערצת אך גם מכשיר כתיבה מעולה.
אם אינך מוצא בלוגרף "סיגנום" אצל ספק מכשירי הכתיבה שלך או בחנות הכשיטים, פנה אל נתן קרביץ בע"מ

BALLOGRAF
SIGNUM

مكذا من الأصل

هكذا من الأمل

כלכלה ועסקים

נסיגה ברמת שערי המניות

בשוקי ההון והכספים
מאת מרדכי צבי

נסיגה חדה נרשמה ברמת שערי המניות. המחזור היומי הסתכם ב־3.65 מיליון ל"י, מזה 1.75 מיליון ל"י בשלב השערים המשתנים. הדולר נתייד עלה באגורה אחת ל־4.25 ל"י, המחזור 100,000 דולר. בשוק השחור נסחר הדולר לפי 4.40 — 4.41 ל"י. הזהב לפי 9,650 ל"י הק"ג. בשוק אגרות החוב הסתכם המחזור ב־3.8 מיליון ל"י, המגמה מעורבת.

ירידות חדות נרשמו בשערי מניות רבות. הירידה היתה תגובה צפויה לאחר העליות הרצופות של השבוע האחרון. יחד עם זאת נראה כי רבים נתנו ביטוי לחששות מפני המחירים הגבוהים ומפני הספקולציה סביב מניות אחדות, שהגיעה לעתים לדרגת השתוללות. גורמים אחרים, שניסו „להתלבש" על מניות שונות, נוכחו לדעת כי הדבר עלול לצלות ביוקר. בגלל היקפו הנוכחי של השוק אין שום גורם היכול להכתיב את תנאיו. יתכן להשפיע על מניה זו או אחרת, לפרק זמן מוגבל בלבד. כאשר אותו גורם מרפה מנסיונות התמיכה שלו מתחילה מיד ההידרדרות.

בין המניות שבלטו:

✱ חלפסון, למוכ"ז — ירידה של 4.5 נק' ל־121.5 המחזור 205 אלף ל"י ערך נקוב.

✱ קרור הספקה, בנות 10 ל"י — ירידה 15 נק' ל־398 המחזור 27,000 ל"י ע"נ.

✱ דיסקונט להשקעות, חדשות — ירידה 6 נק' ל־231, המחזור 50,000 ל"י ע"נ.

שטחי המרעה בגולן טרם נוצלו דיים

בבין הפרשים הרוכבים בגולן ר־שטחי קרקע לא עמוקים רבים נחשב האיזור כטוב לגידול בקר לבשר. לפי סקרים שנערכו עד כה מצויים בגולן כ־800 אלף דונם הניתנים לניצול בגידול בקר. אמנם עד כה עומדים לרשות עדרי הבקר לבשר רק 350 אלף דונם וגם בהן אין ניצולת מלאה של גידול בקר.

לפי הנתונים שנמסרו באחרונה על־ידי משקי הגליל העליון מצויים ב־8 משקים שונים בגולן עדרי בקר לבשר, עם שטח מרעה מגודר של 155 אלף דונם. במכלאות אלו מצויות 2190 פרות־אם ורק 420 עגלות. מכאן שקיימת אפשרות ניכרת של הגדלת העדרים לפחות ל־5000 אמהות בשטח העומד עתה לרשות המשקים, ומספר דומה של עגלות.

אינג' לוי מונה מנכ"ל סיסמולוג'י

בישיבת ההנהלה האחרונה של חברת סיסמולוג'י מונה אינג' ג.י. לוי מנהל כללי של החברה.

חברת סיסמולוג'י עוסקת בהנדסת מערכות משולבות הוקמה ע"י חברות קסי, קינן מערכות, ניקוב ומרגיר. החברה מספקת שרותים בתחום הנדסת מערכות, ארגון וניהול חקר רשימות וביצועים, מערכות ציוד אלקטרוני ועוד.

אינג' לוי היה בעבר יועץ לאוטומציה במשרד הבטחון, בחברת תה"ל ובחברת מע"ק. בראשית 1968 הקים את חברת קסי — מערכות עיבוד אינפורמציה בע"מ. ב־1971 זכה בפרס אי"א (ארגון ישראלי לעיבוד אינפורמציה) במדור המחשב על פיתוח ובניה של מעבדת משרד לבת לעיבוד נתונים גרפי, השיטה קרויה „לוי — רייך ודרייק".

ג'ק סטיוארט — מנהל מכירות למלון סברה שיוקם בבת־ים

מר ג'ק סטיוארט, לשעבר ממאסי־ביק', נתמנה למנהל המכירות של מלון „סברה מדיטראניאן" (500 חדר) העומד לקום בבת־ים. הבניה תתחיל בקיץ 1972.

המלון, שבהקמתו יושקעו 40 מיליון ל"י, ייבנה על־ידי רובין, החברה הקנדית לפיתוח ולהשקעות בע"מ. מר סטיוארט (49) ינהל את פעילותו במשרד המכירות של מלון „סברה" שייפתח בקרוב בתל־אביב.

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

5.9.1972

מניות

שם	שער	שינוי	שער קודם
תעשיה, מסחר ושירותים			
חשמל (ש)	62.5	+0.5	63
אליאנס ב' (ש)	786	+5	
אלקו 1 (ש)	123.5	—1	124
אלקו 2.5 (מ)	123.5	—1	123.5
אלקטרה 1 (ש)	270.5	+1	275
אלקטרה 5 (ש)	274		274
ארגמן (ש)	449	—4	
ארגמן (מ)	450	—7	440
ארגמן (ר"מ) (מ)	450		449
אתא ב' (ש)	169.5	+0.5	169
אתא ג' (ש)	169	+0.5	168.5
אתא מסנה (ש)	157.5	+1.5	157
בית הרכב (מ)	79		77
דובק ר"מ (מ)	375	+5	376
קרור 1 ✱ (ש)	475	+23	
קרור 10 (ש)	403		398
כבלים (מ)	183	—1	184
כריב. ר"מ (מ)	161.5	—5.5	160
ספנות (ש)	229		221
כימיקלים (ש)	62.5	—1	62.5
ל.—אפי ר"מ (מ)	97	—2	97
מולר (ש)	183.5	—3	
נחושתן ר"מ ✱ (מ)	410	+20	
סבע (ש)	907		915
סבע (מ)	930		
פיניציה ר"מ (מ)	114.5	—1.5	116
מפעלי ניר (ש)	645	—10	650
עסיס ב' (ש)	273.5	—6.5	280
שמן ר"מ (מ)	108		108.5
תצל ב' (מ)	294	—10	302
ערד (ש)	125		125
כספים וביטוח			
אוצר שלטון (מ)	165		163
איהיה (מ)	297	—2.5	
אוצר לתעשיה (מ)	415	+5	419
אי.די.בי. ר"ג (ש)	217.5		217.5
אי.די.בי. ב' (ש)	247		
בנק אגוד (ש)	264		264
אפותקי (מ)	215	+1	216
איי בריטי ר"מ (מ)	285		280
איי בריטי (מ)	268	—2	262
דיסקונט א' (ש)	464		460
בנק לחקלאות ר"מ (ש)	96.5	+0.5	
בנק מזרחי (מ)	149	+1	147
פועלים (מ)	285		285
פועלים ר"מ (מ)	301		
בנק כרמל (מ)	164	+2	165
לאומי רגיל (ש)	324	—0.5	324.5
לאומי חדשות (ש)	320.5	—0.5	321
משכ' בנין (מ)	168.5		
סחר חוץ (מ)	400	—15	
פ' תעשיה 8% (ש)	85.5		86
פ' משכי (מ)	223	+3	223
משכי שכי (מ)	176		177
כלל תעשיות (ש)	181	—1	179
מרכזית ב' (ש)	260		260
הסנה (מ)	179.5		179
ריקמ' —1. (ש)	211	+4	
ריקמ' —10. (מ)	125	—1	121.5
ספחות (מ)	215	—6	219
ספחות (מ)	211.5	—3	210
סהר ג' (מ)	179.5	+0.5	178
צור (מ)	142.5		
מקרקעין ופיתוח			
אזורים (ש)	183	+2	181
אפריקה 1 (ש)	317		
אפריקה 10 (ש)	272	+1	272
הכי הישוב (ש)	235	—3	234
הכי הישוב (מ)	241		238.5
מבטי הדר (ש)	105	—1	105
ישרום (ש)	175	—3	174.5
ב' ובנין (ש)	241		239
נכסים חדשות (ש)	231		229

שם	שער	שינוי	שער קודם
מהדרין (ש)	178	+1.5	178
פרי־אור (ש)	159	+0.5	159.5
אגג' — ישי (מ)	126	—1	126
נאות אביב (ש)	86.5	+1	86
ריאלקו (ש)	137		137
רסקו ר"מ (ש)	110	—1	108
רסקו (ש)	76	—2	75
דלק ונפט			
דלק ב' (מ)	194	+3	193
דלק (ש)	177.5		179
ירדן א' (ש)	88	+1.5	
חברות להשקעה			
אלגר (מ) (מ)	111	—2	110
אלרן (מ)	213		212
פועלים (מ)	241		240
יצוא (מ)	95.5	—1	95
פז (מ)	116	—0.5	116.5
אמפא א' (ש)	140	+1	137.5
דיסקונט (מ)	249		247
דיסקונט חדשות (ש)	233	—4	231
עט (ש)	194		
לאומי (ש)	214	—0.5	213.5
סחר חוץ (ש)	102	—2	104
מזרחי ב' (מ)	116	—1	
פריון ב' (ש)	96.5	—0.5	95
כלל (ש)	155		156
שוק חופשי			
נפטא (ש)	73		725.5
לפידות (ש)	158	+1.5	
לפידות (מ)	176		
מניות בכורה			
אי.די.בי. (ש)	222.5	+1	222.5
אמישר (ש)	67		
7% בנק משכ' לשיכון (מ)	139	+1	138
6.5% כור (ש)	168	+1	
7% צים (מ)	240		
מניות הנסחרות במטבע חוץ			
אוניקו א' (מ)	79	—2.5	
8% אוניקו (מ)	92.5		
7% פ' התעשיה (ש)	217		
6% פ' התעשיה ג' (ש)	163		
6% פ' תעשיה גג (ש)	98		
6% פ' תעשיה גג 1 (ש)	98		
גזית (ש)	65		

אגרות חוב

שם	סגירה	שינוי
צמודות לדולר		
5% זוסא ים המלח (ש)	211.5	+1.5
5% אג"ח ים המלח (מ)	119	
6% חשמל חטיבה ב' (ש)	131.5	+0.5
חלפסון קלור מאיר 6.5% אג"ת (ש)	86.4	
הולליס 5	115.6	
הולליס 6	117.6	+0.1
הולליס 7	119	—0.5
הולליס 8	104.7	+0.4
הולליס 9	106	+0.3
הולליס 10	104	+1
הולליס 11	105.7	
הולליס 13	107.4	+0.4
הולליס 14	108	+0.3
הולליס 15	104.5	—1.7
הולליס 16	105.7	
הולליס 17	103.5	—0.2
הולליס 18	106.2	+0.1
צמודות למדד קרן דרכית		
מלוה במחזן 1967		
סדרה י"א	175.5	
סדרה מ"ד	174	+0.2
סדרה י"ט	171	
מלוה במחזן 1968		
סדרה א'	153.8	+0.3
סדרה ה'	152.2	—0.1
סדרה מ"א	151	—0.1
מלוה במחזן 1969		
סדרה א'	147.3	+0.2
סדרה ס'	142.2	+0.2
סדרה מ"א	140.8	+0.1
מלוה קליטה 1962 אינדקס 132.6	154.6	
מלוה קליטה 1963 אינדקס 132.6	219.1	+0.4
מלוה קליטה 1964 אינדקס 138.5	199.5	
מלוה קליטה 1965 אינדקס 110.1	181.1	+0.2
מלוה קליטה 1966 אינדקס 118.7	152	

מדד שערי המניות בבורסה התל־אביבית
100 — 31.3.67

	5.9.72	4.9.72
כל המניות	289.02	270.19
כספים וביטוח	207.89	208.68
מקרקעין	253.60	256.01
תעשיה ומסחר	423.41	424.97
חברות להשקעה	226.65	228.80
חברות נפט	227.21	225.70

מפתח: ר"מ — רגילות מבכורות: א' — מניה א': ב' — מניה ב': ג' — מניה ג': (ש) — על שם: (מ) — מוכ"ז: בלתי מסומנת — מניות רגילות: ● — מוכרים בלבד: ✱ — קונים בלבד.

779 מיליון ל"י הכנסות ממסים בחודש אוגוסט

בחודש אוגוסט הגיעו ההכנסות ממסים ל־779 מיליון ל"י לעומת 636 מיליון ל"י בשנה שעברה. מתוך זה גבה אגף מס הכנסה ומס רכוש 386 מיליון ל"י לעומת 325 מיליון ל"י אשתקד. אגף המכס והבלו גבה 373 מיליון ל"י לעומת 298 מיליון ל"י אשתקד; ויתר המשרדים גבו, על חשבון אגרות ורשיונות 20 מיליון ל"י לעומת 13 מיליון ל"י אשתקד.

סכום ההכנסות הכולל באפריל־אוגוסט מגיע ל־3,717 מיליון ל"י לעומת 3,005 מיליון ל"י אשתקד. בתוך זה גבה אגף מס הכנסה ומס רכוש 1,843 מיליון ל"י לעומת 1,583 מיליון ל"י אשתקד, ואגף המכס והבלו גבה 1,774 לעומת 1,315 מיליון ל"י אשתקד (לא כולל היטל על יבוא בטחוני).

משרדים אחרים גבו על חשבון אגרות ורשיונות 100 מיליון ל"י לעומת 37 מיליון ל"י אשתקד.

סכום ההפקדות באותה תקופה הגיע ל־133 מיליון ל"י לעומת 130 מיליון ל"י אשתקד.

שפע פרוטאין מגדיל הייצור ל־500 טונה בחודש

מאת מרדכי צבי, סופר הכלכלי של „הארץ"

כמפעל שפע פרוטאין מערד, העוסק בייצור בשר סינתטי מחומר פרוטאין, יתחיל בראשית החודש הבא להריץ מכונה חדשה בעלת תפוקה של 500 טונות לחודש. כיום מופעלת מכונה בעלת הספק של 30 טונות לחודש.

שפע פרוטאין הוקמה לפני כשנה וחצי על־ידי האחים סול וסיד קצין, שעלו מארה"ב. סול הוא ד"ר לביוכימיה ואחד המומחים הגדולים בעולם בשטח התזונה. סיד הוא מהנדס חקלאות ומכונות. עד כה הושקעו במפעל כ־1.8 מיליון ל"י, מזה מיליון ל"י, על־ידי האחים קצין בצורת הון מניות הלוואות בעלים, 420 אלף ל"י נתקבלו כהלוואה מהבנק לפיתוח התעשיה ו־350 אלף ל"י כמענק. ברכוש הקבוע הושקע 1.4 מיליון ל"י, מזה חצי מיליון ל"י ברכישת מכונת הייצור הראשונה.

בשלב ההרצה, לפני כשנה וחצי, הפיקה המכונה 7—8 טונות לחודש. כיום, מסביר מנכ"ל החברה מר אריאל בעמן, הגענו ל־30 טונות ואין הייצור מדביק ההזמנות. די לציין, כי ב־21 חדשי הפעילות הראשונים היה מחזור החברה 180 אלף ל"י. בשנת 1971/72 הסתכם המחזור במיליון ל"י. שני שלישים מן הייצור משווקים באמצעות המשביר המרכזי למוסדות, קיבוצים, בתי־ספר, בתי־חולים, צה"ל. השליש הנותר בשווק באריזות קמעוניות באמצעות חברת מסיב.

1. מיליון ל"י המחזור ב־1971/2

מר בעמן מדגיש בסיפוק את העובדה, כי הממשלה הכירה בחשיבות ייצור הבשר מפרוטאין, הדומה בצורתו החיצונית ובטעמו לבשר רגיל, למשק המדינה. הוא מסתייע בנתונים הבאים להמחשת טענתו: טונה בשר כשר שלה למדינה 1400 דולר. חומר הגלם לייצור טונה בשר פרוטאין עולה 225 דולר. אך טונה של חומר יבש נמהל לצריכה בשתי טונות מים ומשקלו הסופי שלוש טונות. מכאן שכל טונה בשר פרוטאין למאכל עולה למדינה 75 דולר.

הפעלת מכונת הייצור הגדולה מבוססת על תחזיות לצריכת בשר בעולם. בשנת 1971/72 הסתכם מחזור המכירות בעולם של בשר פרוטאין ב־50 מיליון דולר. בשנת 1980 תגיע הצריכה ל־2 מיליארד דולר, והיא תהווה 10% מצריכת הבשר [illegible] בעולם באותה שנה.

המפעל החל לייצא [illegible] טונה קיבל מחיר פר־ב של [illegible] דולר. הוקמו קשרים עם יפ[illegible] כן להגשבי ארץ זו [illegible] אכילת סויה. השיווק [illegible] באמצעות חברת אריגה [illegible] בחברת גיבור.

גם לארה"ב נשלחו 5 טונות [illegible] ימות הזמנות נוספות. [illegible] לארה"ב יישלחו 20—30 טונות [illegible] צל לחודש. כל טונה שנוצל [illegible] כילה 40,000 יחידות, העלות [illegible] רק 2 סנט ליחידה. בצד ש[illegible] הטי הנמכר לצרכן מקבל [illegible] 0.75 עד 1 דולר.

תפוזי ישראל יפגעו ביותר מהצטרפות בריטניה לשוק

מתחרי ישראל נהנים מהסכמי־מס מיוחדים

מאת סופר הכלכלי של „הארץ"

הפרדסנות הישראלית עלולה להיות הקרבן העיקרי של הצטרפות אנגליה לשוק המשותף. מבין מוצרי היצוא הישראלי לאנגליה, הפגיעים ביותר יהיו התפוזים — למסקנה זו מגיע מנכ"ל פרדס סינדיקט, מר צבי קינן, המתבסס על מחקר של לשכת המסחר אנגליה־ישראל.

מתוך הנתונים מתברר, כי המכס על תפוזים מישראל יעלה ביותר מכפליים במשך חמשת השנים הבאות. כיום מטילה אנגליה על תפוזי ישראל מכס של 5%. כשתצטרף לשוק המשותף בינואר 1974 יועלה המכס עד ל־7½% ובאופן הדרגתי עד כדי 12% בשנת 1977.

ההפרש עלול להיות יותר גדול (עד כדי 20%) אם מחירי התפוזים הישראלים לא יעלו מעל למחיר מסויים בכל עונה, שהוא „מחיר הרפרנס" הנקבע על־ידי מוסדות השוק המשותף.

באותה עת, מתחרים חשובים של ישראל כגון יוון, מרוקו ותוניס ימשיכו ליהנות מהסכמי מכס מיוחדים המעניקים להם יתרון על ישראל.

הנזק כלפי הישראלי הינו גדול עוד יותר בהתחשב בכך שאנגליה הינה שוק התפוזים הגדול ביותר לישראל.

מנהלי פרדס סינדיקט סבורים שכתוצאה מכך מחירי התפוזים הישראלים יעלו בהשוואה למחירי מתחריהם העיקריים, הצלולים לכבוש את השוק האנגלי שבמשך כל השנים העדיף את התפוז הישראלי.

אושרו שתי הלוואות למפעלים פטרוכימיים

מאת סופר הכלכלי של „הארץ"

שתי הלוואות בסכום כולל של 1.55 מיליון ל"י אושרו באחרונה על־ידי ועדת ההלוואות של בנק לפיתוח התעשיה למפעלים פטרוכימיים. מפעל הפוליסטרן קיבל הלוואה של 1.12 מיליון ל"י ל־7 שנים, כאשר רוב הסכום (900 אלף ל"י) ב־9% והיתרה (200 אלף ל"י) ב־12% רבית. התנאים לקבלת הלוואה זו הם הגדלת ההון ל־5.3 מיליון ל"י והלוואת בעלים של 4.4 מיליון ל"י ברבית של 8%. מלבד זה, אושרה הלוואה של 430 אלף ל"י למפעל הפוליאתילן.

חיים הרצוג פתח משרד עורכי־דין

אלוף (מיל.) חיים הרצוג פתח משרד עורכי־דין במגדל שלום. שותפיו למשרד הם עורכי הדין מיכאל פוקס ויעקב נאמן. המשרד יתמקד בטיפול במשקיעים זרים. מר הרצוג פתח את המשרד לאחר שפרש מחברות פעילה בהנהלת כלל, אף כי הוא ממשיך להיות יועץ לקונסרן כלל, בכמה נושאים.

מחירי פירות וירקות ללא תנודות ניכרות

שווקים סיטוניים לתוצרת חקלאית
מאת לילי אילון

אספקת ירקות מצומצמה, בשבוע מ־27.8 עד 1.9 בשוקי ארבע הערים — תל אביב, חיפה, ירושלים ובאר־שבע הסתכמה ב־3,584 טונות לעומת 3970 בשבוע הקודם. הצמצום חל בכל המינים כמעט לצנון ובצלית, והבולט ביותר היה בעגבניות ובמלפפונים. אספקת העגבניות הסתכמה ב־1412 טונות, לעומת 1639 בשבוע הקודם. הצמצום הביא להקפצת עודפיהן 88 ט' סוג א' ו־95 ט' סוג ב'. מרבית העגבניות באות כעוזור בארו־טוביה ורובן באיכות טובה המשיגות מחיר מירבי של 70—80 אג' הק"ג.

ההפחתה באספקת המלפפונים היא עונתית הסתכמה ב־680 טונה לעומת 760 בשבוע שעבר, אך תחום מחיריהם לא קובה והוא 50—90 אג' בימים הראשונים של שבוע עד 1.30 ל"י ביותר היפים.

אספקה קישואים מצומצמת ובלתי סדירה וגורמת לתנודה במחירים הנעים במשך השבוע כ־60 ל־1.30 ל"י לק"ג. בחצילים האספקה בלאה ובמחיריהם יציבים ונמוכים — 20—50 אג' הק"ג. אספקת פלפל כאוזנת ובמחיריהם בשארו ברמה גבוהה יחסית. זן גמריה עולה 50—1.00 ל"י הק"ג לפי הטיב וגם הקליפורני משיג בשוק מחיר כמעט זהה.

ההפחתה באספקת הירקות גרמה לעליה כתונה יחסית במחיר הממוצע השבועי של מינים אחדים, אם כי מחירי התקרה זהים לאלה של השבוע הקודם. העודפים הצבורים הסתכמו ב־230 טונה, לעומת 345 לפני שבוע.

באספקת פירות חל צימצום ערנתי קל בעקבות הירידה במשלוחי אפרסקים ושזיפים. כמויות תפוחים, ענבים, רימונים ותבושים גדלו בבקוצה. סה"כ הובאו 2597 טונה פירות (בחוץ ללימונים והמגרות מקשה) ב־179 ט' פחות כשבוע הקודם. למרות החגים המתקרבים היה זה שבוע רגיל והמסחר התנהל באפיק רגוע. כן לא חלו תמורות במחירי הפירות בחוץ לעליה כתונה במחירי כבה זני התפוחים מהסוג המעולה וענבים שעונתם מתחילה — סולטנינה ומוסקט המבורגי. העודפים היו 600 טונות — מהם 236 ט' אגסים, כמות דומה של ענבים והיתר היו שזיפים, אפרסקים ותפוחים.

כמות הפטמים גדלה בשבוע הנסקר ל־293 טונות, לעומת 761 בשבוע הקודם. גם משלוחי תרנגולי הודו גדלו ל־100 טונות, לעומת 58 בשבוע שחלף. כן נמכרו הודים בכמויות מוגבלות. המחיר הסיטוני לפטמים עלה השבוע בכל הערים. בשוק תל־אביב עלה המחיר הממוצע השבועי ב־6 אג' הק"ג — ל־2.84 ל"י, לעומת 2.78 בשבוע הקודם.

המחירים הבאים (סיטוניים, באג' הק"ג) נרשמו לשוק תל־אביב:

ירקות: עגבניות 30—80, מלפפונים 50—130, גזר 30—90, קישואים 60—130, שעועית צהובה 80—160, צנון 25—70, צנונית 20—40, חצילים 20—60, פלפל 40—100, בטטות 60—120.

פירות: תפוחי גרגר אלכסנדר 50—130, דליש רגיל 80—170, אורליאנס 80—140. אגסים 50—150. שזיפי סנטה־רוזה 90—150. ענבי סולטנינה 90—150, מוסקט המבורג 80—180. בננות 90—220, אפרסקים 50—180, אבוקדו 150—300, רמונים 50—100.

עופות (חיים): מצלבות ולגהורן 1.00—1.30, רוק לבן 1.75—1.85, פטמים 2.85—2.90, ברווזים 2.90—3.10, הודו 3.20—3.75, פטם בלי ראש עם כבד 4.90—4.95.

SAALOM ALEICHEM

כאשר טסת בפעם האחרונה לריו דה־ז'ניירו, הדאי שלום אותך דרך רומא או פריס.
עכשיו, יש דרך חדשה לריו, דרך טובה ומלוהבת, דרך יוהנסבורג.
בדרך זאת תבלה (ללא כל תוספת מחיר) יומיים או יותר, אם רצונך בכך, בדרום אפריקה ובשם תמריא, ב־9.30 בבוקר (היה לא מוקדמת מדי ולא באוחרת מדי) תגיע לריו ב־2.20 אחר הצהריים.
ואם בכל זאת אתה מעדיף לטוס לריו דרך רומא — אתה תמיד יכול לטוס דרך יוהנסבורג. לטוס מדרום אפריקה דרך דרום אפריקה או לטוס לדרום אפריקה דרך דרום אפריקה זאת באמת דרך חדשה והדרך הקלה ביותר לעשות את זה היא עם נתיבי אויר דרום אפריקאיים, סאא, ברחוב שלום עליכם 5, תל־אביב.
סאא גם תקל עליך בכל סידורי הנסיעה, והסיג לך את צורת הכניסה לדרום אפריקה במינימום של זמן.
לכן, טע עם סאא, לברזיל, ופנה עוד היום למשרדנו בתל־אביב, לרחוב סאאלום (סליחה: שלום) עליכם 5, פינת רחוב הירקון או אל סוכן הנסיעות שלך. הבכיר גם הוא את הדרך החדשה בדרום אפריקה לדרום אמריקה.

SAA
SOUTH AFRICAN AIRWAYS
תל־אביב, רחוב שלום עליכם 5, טלפון: 51844 57759

יבואן בלעדי לישראל
ה.בלמוט בע"מ
שד' רוטשילד 35 ת"א טל. 621369 - 615032
מכירה לסוחרים: - „נובניק" בע"מ
רח' ברנר 12 ת"א טל. 283730
להשיג בחנויות המובחרות למיכון משרדי
מאושר לרכישה ע"י משרדי הממשלה.

Experts on Austrian Holidays

סתיו מקסים באוסטריה

חופשות מרפא
החל מ־
Bad Aussee $ 141.55
Baden $ 143.35
Badgastein $ 137.00
Bad Gleichenberg $ 140.60
Bad Hall $ 73.90*
Bad Hofgastein $ 159.80
Bad Ischl $ 137.00
המחיר כולל: 21 ימים + 21 לילות אכסון בבתי מלון, חצי פנסיון.
פירוט שירותי המרפא להשגה על־פי בקשה.
* רק ארוחת בוקר

חופשות נופש וסיורים
החל מ־
Kitzbuehel $ 49.65
Poertschach $ 39.60
Seefeld $ 45.70
Semmering $ 42.65
Velden $ 36.85
המחיר כולל 7 ימים ו־7 לילות אכסון בבתי מלון, חצי פנסיון.
הסיור הפנורמי האוסטרי וטיול בשלוש ארצות האלפים מתקיימים עד סוף ספטמבר.

חורף נהדר באוסטריה

חופשה לבנה
החל מ־
Badgastein $ 64.50
Kaprun $ 46.30
Kitzbuehel $ 72.80
Semmering $ 58.55
Zell am See $ 45.65
המחיר כולל 7 ימים ו־7 לילות אכסון בבתי מלון ופנסיון מלא.
אפשרות של השכרת מגלשים וציוד לסקי.

תרבות באוסטריה
וינה האצילה
4 ימים — 3 לילות
המחירים החל מ־25.75 $ ליחיד
זלצבורג — עיר הפסטיבלים
4 ימים — 3 לילות
המחירים החל מ־16.70 $ ליחיד

ימים: א' ד' ו': 08.25 המראה תל־אביב נחיתה 22.15 ימים: שבת, ג' ה'.
11.00 נחיתה וינה המראה 18.00

שירות מעולה ונוחיות מירבית לנוסע.

המחירים במקומות המרפא והנופש הינם זולים יותר מחוץ לעונה.
שפע של אירועים תרבותיים, הצגות תיאטרון, הצגות אופרה וקונצרטים החל מספטמבר.
ההנו משלג, שמש, סקי ובידור בחופשה חורפית נהדרת באוסטריה המקסימה.

בשיתוף פעולה עם אל על נתיבי אויר לישראל

AUSTRIAN AIRLINES

רחוב נחלת בנימין 52 תל־אביב, טלפון 53535

הקונגרס היהודי העולמי נאבק לביטול „כופר העליה"

ההנהלה הישראלית של הקונגרס היהודי העולמי התכנסה ביום ה', 24 באוגוסט כדי לדון על ההתפתחויות האחרונות בבריה"מ בקשר להטלת כופר עליה על יהודי רוסיה. בישיבה הושמעו דיווחים על פעולות הקונגרס היהודי העולמי בזירה הבינלאומית בקשר לזה והתקבלה ההחלטה הבאה: — „ההנהלה הישראלית של הקונגרס היהודי העולמי מביעה את הזדעזעותה העמוקה נוכח כופר הנפש על אקדמאים יהודים שהטילו שלטונות ברית־המועצות, על היהודים המבקשים לעלות ארצה.

החלטת ממשלת ברית־המועצות להטיל כופר על אקדמאים יהודים המבקשים לעלות לישראל היא פגיעה גסה וחמורה נוספת בזכויות האדם האלמנטריות והיא מנוגדת לעקרונות החברה האוניברסלית על זכויות האדם ולאמנות בינלאומיות שבריה"מ תמכה בהן.

ההנהלה הישראלית של הקונגרס היהודי העולמי מוקיעה בשאט נפש את ההגבלה החדשה והאכזרית על זכותם לעליה של אקדמאים יהודיים בריה"מ. היא מזדהה עם קריאת הכנסת מיום ד' 23.8.72 והיא פונה למוסדות המרכזיים של הקונגרס היהודי העולמי ולכל הארגונים המסונפים אליו, בפניה להעביר את כל מאמציהם כדי להלחם נגד הגזירה החדשה ולבטלה, בהתאם לשיטות המאבק שייקבעו ע"י הנציגות המאוחדות והמאורגנות של יהדות העולם. פעולה זו תיעשה בשיתוף כל הארגונים היהודיים ועם דעת הקהל הנאורה בעולם כולו, יהודי ולא יהודי.

הזדהות ההנהלה הישראלית עם החלטות לונדון

משלחת של הקונגרס היהודי העולמי השתתפה בדיונים של כנס חירום של ארגונים יהודיים התכנס בלונדון בכדי לדון על המאבק נגד כופר העליה. ה"ה י. קרון, יו"ר ההנהלה הישראלית של הקונגרס היהודי העולמי, הביע את הזדהות של ההנהלה הישראלית עם ההחלטות שהתקבלו בכנס החירום הזה. ד"ע שההנהלה התכנס ב־14 ח. ז. בכדי לדון על דרכי ביצוע של ההחלטות האלה.

מועצת המינהל של הקונגרס היהודי העולמי דנה במצב קהילות ישראל בעולם

בעיות יסוד המעסיקות את העם היהודי ובמיוחד מצבן של הקהילות היהודיות ביבשת האמריקאית, בריה"מ, בריה־המועצות והארצות ערב עמדו במרכז הדיונים של הוועד המנהל של הקונגרס היהודי העולמי שקיים דיוניו בניו־יורק.

במושב הפתיחה של הכנס אשר אליו הוזמנו כמה חברים חשובים ממוסדות הקונגרס באמריקה וכן מנהיגים אחרים של הציבור היהודי באמריקה מסר הנשיא, ד"ר נחום גולדמן, סקירה מדינית שבה גם האיר בקצרה את הכיוונים הראשיים שבהם היבטת להתפתחות בעתיד פעולת הקונגרס היהודי העולמי.

לאחר מכן דנה המועצה בשני מושבים ארוכים בקיטוב בציבור היהודי האמריקאי כתוצאה מן המשבר הפוקד אותה מדינה ושאלות אחרות השנויות במחלוקת.

פתחו בוויכוח פרופ' סימור סיגל וד"ר ארתור הרצברג (נשיאו החדש של הקונגרס היהודי האמריקאי, שנבחר זה עתה), שבו השתתפו כמה מנהיגים מכל ההסתדרויות היהודיות באמריקה המשתייכות לקונגרס היהודי העולמי.

שגריר ישראל בארצות־הברית, מר יצחק רבין, סקר את המצב הנוכחי במזרח התיכון. ביתוחו הרציני המעמיק הבהיר שאלות רבות שעליהן ענה השגריר בפרוטרוט ובנימוס רב. ההנהלה חזרה ואישרה את תמיכתו האיתנה של הקונגרס היהודי העולמי במדינת ישראל, וקראה לחברה הבינלאומית לעזור במשא־ומתן להשגת שלום צודק ובר־קיימא במזרח התיכון לטובתם ולרווחתם של כל העמים השוכנים בו.

ההנהלה הביעה דאגה הממשיכה להטריד אותם ביחס למצבה של קהילת יהודי סוריה.

מצבה של יהדות בריה"מ

ד"ר ש. לבנברג, יו"ר הוועדה לענינים בינלאומיים, פתח בדיון מיוחד במצבם של יהודי רוסיה הסובייטית.

ההנהלה הבטיחה, אף זה בהתאם להמלצת הוועדה לענינים בינלאומיים, תמיכה מלאה באיסטרטגיית הפיתוח הבינלאומית של האומות המאוחדות, וקראה לכל הארגונים החברים בקונגרס היהודי העולמי להשתתף ולקדם בפועל את מטרותיה של איסטרטגיה זאת, בייחוד בהסבת תשומת הלב של דעת הקהל למצבם את הפער בין הארצות המפותחות והמתפתחות.

כלבד הבעיות הפוליטיות נתנה המועצה דעתה לבעיות הכתיחסות לארגון תכנית הקונגרס היהודי העולמי ותפקידיו.

הגזבר, ד"ר סיבור רוזנבאום, דווח על מצבו הכספי של הקונגרס, ועל הדיונים בוועדת הכספים והתקציב שנועדה בראשותו של מר שאד פולאר.

על שולחן המועצה הונח הדו"ח של ועדת הארגון, בראשותו של מר מונרו אבבי, מי שהיה נשיא הקונגרס היהודי הקנדי שנועדה ערב מושב המועצה. המועצה החליטה, בהתאם להמלצותיה של הוועדה, את ההחלטות דלהלן: —

1. בתשובה לפניותיהם של חברי ההנהלה הישראלית לקיים מושב מיוחד של הקונגרס היהודי העולמי בשנת 1973 לרגל חצי היובל של המדינה, החליטה המועצה לקיים מושב של ההנהלה העולמית של הקונגרס היהודי העולמי בירושלים, בסוף חודש מאי, או בתחילת חודש יוני, 1973 בירושלים.

2. כן החליטה המועצה לדחות את כינוס המליאה לשנה ולקיימו בהאג, הולנד, בפורים או באפריל, 1974 (במקום פורים, 1973).

3. המועצה רשמה לפניה את החלטתו של הנשיא להזמין את יו"ר ההנהלה, את הגזבר, את המזכיר הכללי, ואת יו"ר ההסתדרות הציונית העולמית להשתתף אתו בדיונים בענייני הקונגרס היהודי העולמי. כן רשמה המועצה לפניה כי ברצונו של הנשיא להזמין לכינוסי קבוצת מנהיגים אלה — אם הנושאים העומדים על הפרק ידרשו זאת — את יושב־הראש האזוריים, את ראשי הוועדה לענינים בינלאומיים והוועדה המדינית הישראלית, וכן את ראשי המחלקות, במקרה שעל שולחן הדיונים יועלו נושאים שהם בתחום סמכותם, וכן יוזמנו נציגים של ארגונים ראשיים הקשורים בקונגרס היהודי העולמי במקרה שהשתתפותם בדיונים שעל הפרק תהיה דרושה.

הוסבר שמושב ההנהלה בשנת 1973 יסקור את המצב ויאשר את הרכב קבוצת המנהיגות, או יעשה שינויים כפי שידרש, וכי על ההרכב הסופי של קבוצת המנהיגות יוחלט בכנס המליאה בשנת 1974 שעליו מוטל לבצע את השינויים החוקתיים הדרושים.

השינויים המסכנים עתיד יהודי אמריקה הלטינית

מה יעלה בגורלם של 800 אלף היהודים הפזורים על פני היבשת הדרום אמריקאית? — שאלה זו מעסיקה את יהדות העולם. היא אינה יורדת מסדר יומן של ועידות, כנסים יהודיים וכו'. גם בישיבה של הוועד המנהל של הקונגרס היהודי העולמי היתה לבטוי זה. לא זו בלבד, אלא ימים אחדים לפני כינוס המליאה של הוועד המנהל נערכו ימי עיון בהם נסקרו בהרחבה מצבן ועתידן של קהילות ישראל ביבשת הדרום אמריקאית.

ד"ר נתן לרנר מנהל המשרד הישראלי של הקונגרס היהודי העולמי, ניתח מצבם של יהודי אמריקה הלטינית והגדיר את מרכיבי המשבר ההולך ומתקרב בחיי קיבוציהם. הגורם הראשון למשבר, מקורו בגידולה המהיר של האוכלוסיה בארצות דרום־אמריקה על רקע משק מפותח. גידול זה יקטין בלי ספק את חשיבותם הכמותית של הציבורים היהודיים וידגיש עוד יותר את האופי הסוציאלי השולי של הציבור היהודי לגבי ציבורי רוב האוכלוסים. כאן יש חשיבות לעובדה חשובה נוספת: אין עוד הגירה יהודית לדרום־אמריקה, זרמי ההגירה הקיימים הם פנימיים בלבד, מארץ לארץ בתוך האזור ומעיירות קטנות לכרכים.

באמריקה הלטינית מתחוללת גם „התפוצצות תרבותית" שפירושה מגמה לקראת התגבשות מסורות ספרדיות ופורטוגליות השתולות על קרקע של תרבות אמריקה־אינדיאנית ועקבותיהן של תרבויות אחרות, ובכללן יסודות אפריקאיים. היסוד היהודי הוא אחד החלשים ביותר בתוך „עקבות" אלה, ומכאן שמקומם של היהודים יהיה גם מבחינה התרבותית שולי בהתפתחותה של ההוות התרבותית הלטינו־אמריקאית. מעולם לא היה פלוראליזם בגדר מציאות תרבותית באמריקה הלטינית, כך שההתפתחות העתידה תעמוד ודאי בסיכון שטשטוש הבוסיף הולך של יסודות מיעוטים כדוגמת היסוד היהודי.

אלמנט לא חיובי אחר לציבור היהודי, מקורו בהגבלת ההתפתחותם של משטרים אוטוריטאריים, בעיקר צבאיים, הנוטים לדכא מוסדות ליבראליים הדמוקראטיים, בעשור האחרון פחת במידה גדולה מאד חלקם של יהודים במוסדות השלטון ובחיים האינטלקטואליים של הארצות הראשיות של האזור. די להשוות את מקומם של יהודים בחיים הפוליטיים, האקדמיים והאינטלקטואליים של ארגנטינה ובראזיל בסוף שנות החמישים למצבם של יהודים כיום בארצות אלו בשביל לעמוד על העמקת האופי השולי של חלקם של יהודים בכל התחומים האמורים בארצות הנ"ל.

על אלה נוסף גורם האלימות, שהיא כיום קראקטרי מובהק של הנוף הדרום־אמריקאי. אלימות זו איננה בדרך־כלל מכוונת נגד היהודים כי יהודים (להוציא מעשים של קבוצות קיצוניות של הימין הקיצוני), אבל כמיעוט רגישים יהודים יותר לגילויי האלימות ואי־הסדר הציבורי. כאן צריך, כמובן, להוסיף את היסוד האנטי־ישראלי התופס מקום בחשיבתן של כמה מקבוצות הגרילה בדרום אמריקה, וכמעט טבעי הדבר, שיסוד זה לובש אופי אנטי־יהודי.

בתחום הכלכלי ברורה לגמרי הרעת מצבם של היהודים עם התמורות המתחוללות בשידודי־המערכות הסוציאליים של היבשת. תמורות אלה נוהגות היום את אותותיהן, בצורות שונות, בארגנטינה ובקובה, בצ'ילה, פרו ובבוליביה. באותו הכיוון פועלים הגורמים הפוליטיים בארצות אמריקה הלטינית, ובכל ציטות עם גורמים „חיים" רואים עבר־הרוב את היהודים לא כחלק מצבם.

כל הגורמים האלה משפיעים השפעה מכרעת על עמדתם של יהודים באמריקה הלטינית, וביחוד של בני הדור הצעיר, שעוברים עליו תהליכים מעמיקים של חשבון־נפש. לכל המועט צריך לומר, כי חוגים נרחבים ביהדות דרום־אמריקה הם כיום אובדי־דרך.

קשה לנבא עתידות, אך אותות רבים מעידים, כי יהודי אמריקה עומדים פנים־אל־פנים עם מערכה חדשה של מאבק לשרידה וזכויות.

הכנס הששי של הקהילות היהודיות באמריקה הלטינית

הכנס הששי של הקהילות היהודיות של אמריקה הלטינית יתקיים בלימה, בירת פרו, בין ה־28 לאוקטובר ל־2 בנובמבר 1972. בועידה, שתשמש ארגון משותף של הקונגרס היהודי העולמי באמריקה הלטינית ושל ההסתדרות הציונית ישתתפו ד"ר נחום גולדמן, נשיא הקונגרס היהודי העולמי, מר אריה פינקס, יו"ר ההנהלה הציונית, ד"ר גרהרד ריגנר, המזכיר הכללי של הקונגרס היהודי העולמי, חברי הנהלת ההסתדרות הציונית מר אברהם שנקר ופרהיים פינקלשטיין, ומוזמנים אחרים.

הוועידה תדון על בעיות החיים הקהילתיים ביבשת ושל התפתחות הציונית. חלק מהישיבות יוקדשו לבעיות למצב במזרח התיכון וליהדות ברית המועצות.

פתיחת הוועידה תהיה במוצאי שבת — 28 באוקטובר. הנואמים המרכזיים בערב זה יהיו ד"ר יצחק גולדנברג, יו"ר הקונגרס היהודי הלטינו־אמריקאי, ד"ר אליעזר רובינזון יו"ר ההסתדרות הציונית בארגנטינה, וד"ר נחום גולדמן, נשיא הקונגרס היהודי העולמי.

פניה למזכיר האו"ם

הקונגרס היהודי העולמי שיגר מכתב אל מזכיר הכללי של האו"ם ד"ר קורט ולדהיים, בבקשה להתערב אצל השלטונות הסובייטיים, כדי להביא לביטול „כופר התעודה".

במכתב אל מזכ"ל האו"ם מצביע הקונגרס היהודי העולמי על תמורת התקנות החדשות שפירושן המעשי — נעילת „שערי־היציאה" מברית המועצות.

„כופר התעודה" — נאמר במכתב — אף נוגד את זכויות האדם וחופש הפרט.

ברית המועצות — מציין הקונגרס היהודי העולמי — רשמה הישגים חשובים בתחומים שונים ביניהם — בתחום הסוציאלי והחינוכי אין ספק שהקניית השכלה חינם לאוכלוסיה הישג בלתי מבוטל, אך לא ייתכן שבצד הישג של חינוך חינם נהיה עדים של פגיעה בזכויות האדם.

ד"ר גולדמן מוחה נגד „הכופר"

נציגי הקונגרס היהודי העולמי, אף ביקשו לאפשר להם להופיע בפני הוועדה לזכויות האדם של האו"ם, כדי להעלות בפניה נושא זה.

נשיא הקונגרס היהודי העולמי ד"ר נחום גולדמן פירסם הודעה נגד „כופר התעודה" בה נאמר בין היתר: ההגבלות החדשות ברוסיה אינן רק צורה חדשה של הטרדה וקיפוח זכויות האנוש היסודיות, אלא גם אמצעים שקשה להבינם מבחינת הגישה העקרונית הסובייטית עצמה.

ד"ר גולדמן מדגיש בהודעתו שכאשר מנצלים את זכויות ההשכלה כדי להעניש אנשים שנהנו מן החינוך וכדי לעשות את ההשכלה למכשיר להגבלת זכויות אנוש חמורות הגירה, הרי זה כתם על דיוקן החברה הסובייטית.

עתה הזמן לגולל את כל הפרשה

מאת צבי ברנשטיין

עם ישראל ומדינתו, על כל ארגוניהם ופלגיהם, הכריזו על מאבק עז ונמרץ ביותר נגד כופר היציאה שהוטל על אקדמאים יהודים בברית המועצות. דעת הקהל בכמדינות הפשיזה והאורות נזעקה אף היא נגד הקנס המביש שאין לו אח ומשל בעולם התרבותי. קהה הזמן הנשאים להציג בפני המבשל האנושי את דרך התנהגותם העולם ויצורים המנהל המשפיל, אשר כיהם חייב לעבור כל יהודי בברית המועצות גם במקרה שרשיון היציאה לישראל ניתן לו במופת של היהדי. רע וכר קוד יותר הוא גורלו של יהודי שהרשיון איננו ניתן לו ובעונש על רצונו לעלות לישראל הוא נתון לבידוי, למהומה, למצוקה ולביזיון.

ידוע כי „הכמות יוצרת איכות" ושנים עשר אלף רובלים, סכום שהוא כבראה הכופר הממוצע המוטל על מדען יהודי — הם הרבה יותר מ־900 רובלים שגם עד עתה חייבים לשלמו כל יהודי ויהודיה שקיבלו רשיון יציאה לישראל. 900 רובלים בתנאי השכר של ברית המועצות, הם כמעט שנת משכורת בגלל שער הרובל הרוסי שערכו בשוק הכספים הבינלאומי שונה תכלית שינוי מזה שברוסיה, אין אפשרות להעריכו בהשוואה למטבע זרוע(?). קנס בסכום כזה מוטל זה כמה שנים על עולה מברית המועצות. משפחה של כמה נפשות צריכה לשלם כמעט שנת משכורת לכל נפש. מה מצער שעובדה מכאיבה זו לא הוקעה ולא נתנה על ידינו ולא הועלתה מעל במות בינלאומיות! מדינת ישראל זוכה לעתים לגינוי על מס הנסיעות שבו חייב כל אזרח ישראלי היוצא לכסע תפגוגות — מס שאינו עולה על משכורת חדשית מבוצעת אחת. ואילו הטלת מס יציאה עצום בעל צביון של הפליה לאומית וקיצונית — לא עוררה בעולם את ההד השלילי שהיה ראוי לו. לא נוכל להגיד שאין זו אשמתנו.

תשלום קנס היציאה הוא כבר בסוף הדרך לאחר שהעולה־בכח כבר עבר שפעת תעלולים והתעללויות שאינם ולהונסיים לענין. הריצות לעשרות ולמאות ל„אובירי"; הצוררך להגיש דרישת קרובים מישראל; ביטול תקפה של דרישה זו לאחר שלא בהחית והצורך להגישה כל פעם עם פניה מחודשה; ה„כרקטריסטיקה" הדרושה לשמצה ואנדרשת ממקום העבודה (כדי לתת לנו אות כי פלוני רוצה לעלות לישראל ויש לפתוח נגדו במסע עונשין בלי שיהיה בכך משום שכך של בטחון כי אכן, הרשיון למבקש יינתן); ה„אישורים" המרובים מוועד הבית, מהאוניברסיטה. ולבסוף, כאשר המול משחק למבקש והוא נענה בחיוב — אקט הגירוש המדינה המקופל בצו שניתן לו כי עליו לעזוב את המדינה תוך מספר ימים קצוב, ותעלולי החיסול המרושע במסכן.

נראה כי בגישת השלטונות הסובייטים לענין העליה מצטלבות דעות והערכות נוגדות ומודגשות. התלבטויות והתחבטויות שונות באשר לנושא עצמו; באשר לדחייתה כלפי דעת הקהל העולמית; באשר למידת התועלת ההנאה שאפשר להפיק ממתן הרשות האנונסת למספר מסויים של עולים לעלות לישראל. כך חברו יחד אלמנטים שונים הכופים על הקרמלין לאפשר עליית יהודים אך לתבל את עלייתם בבזות־מרורים הגונות.

תחת לחץ דעת הקהל העולמית השאיפה האנטישמית הכמוסה להיפטר מקצת יהודים — באפשרים לחלק מהם לצאת. מאידך, כדי לשאת חן בעיני הערבים ולכפר בפניהם על חטא זה — משביעים אותם מרורים. אם אמנם הם דוצים לממש זכות זו. להיסוטם של יהודים רבים ברוסיה לעלות לישראל ושאיפת האחרונה לקלטם ויהי מה — נותנת הזדמנות להפיק בקלות רווח גבוה של מיליונים רבים וטובים ולאו דווקא ברובלים שאין להם מהלכים בחו"ל, אלא במטבע קשה. כך אפשר להסביר את האנומליה מדוע מותר לאזרחים רוסיים ממוצא יהודי לצאת מרוסיה לישראל ואילו לאזרחים אחרים שאינם יוצאים לישראל — ננעלים השערים. אסור הדבר! יש בזה חלקה מבל צד שהוא משום התהלה יהודים. מלכלת לכתו כפר נכהים שלא להסתבך בקשיים ביזותרים למקרה שירצו לצאת מהארץ וכך אפשר להשיג כלפיהם גרמרוס קלאוזוס ולמעט בסטודנטים ובמדענים יהודים — כמיזה סובייטית ישנה שמצאה ביטוי בדברי ברושציוב על ריבוי „רבינוביצ'ים". קיצורו של דבר: זהו הסדר עלייה הנותן תשובה לכל המחייבים והשדללים כאחד ויש בו משום. סיפוק כלשהוא לכל אחד מהם. זהו, להבדיל, מין „מן" אשר כל אחד הרגיש בו את הטעם שרצה בו.

כבר נאמר ונכתב רבות על כך כי שום אזרח רוסי, יהודי כלא־יהודי כאחד, אינו חייב שום כופר לממשלת ברית המועצות או לעמיה. ראשית, השכר הירוד המשתלם לפועל ולפקיד ברוסיה יש בו משום כיסוי כל השירותים שממשלתה מספקת לאזרחים בחינוך, בבריאות ובכל השירותים הציבוריים האחרים. שנית, רבים מהמדענים כבר פרעו מזמן את תובם למדינה באמצעות תרומותיהם המדעיות, מתן שהוסיפו כבוד רב לרמת המדע בברית המועצות. שלישית, בלי שתהיה לכך אסמכתא חוקית, אין ממשלת ברית המועצות משלמת ליוצאי המדינה שום גימלאות המגיעה להם גם אם הם נכי מלחמה! ואחרון אחרון — מדינה נושאת אידיאולוגיה של שוויון, הייתכן שתפלה בין עשיר לעני, תעניק את חירות היציאה מארצה לעשיר אך תשלול זכות זו מאדם מחוסר אמצעים?

יהדות רומניה — החוליה המקשרת

מאת ח"כ י. קורן

היישוב היהודי ברומניה מהווה כיום חלק מיוחד ומעניין בחיי יהודי מזרח אירופה הנמצאים תחת משטר קומוניסטי. התגיגות לציון שישים שנה להולדתו של הרב הראשי ד"ר משה רוזן, ראש הקהילות היהודיות ברומניה, חרגו הרבה בהרבה מציון הישגיו של היחיד, והפכו למאורע יהודי חשוב שהאיר את המצב המיוחד בו נתונים תשעים אלף יהודי רומניה.

מן הראוי לציין שזה עשרות בשנים נעשים מאמצים למצוא הסדר בין קיום חיים מסודרים של קהילה יהודית במזרח אירופה מחד לבין המשטר הקומוניסטי הקיים במדינות אלה מאידך.

ההכרה במעמדן של הקהילות

המשטר והממשלה ברומניה המשתתפים על השקפת עולם קומוניסטית עשו צעד חשוב ומכריע בגורל המיעוט היהודי ברומניה. הם הכירו בו כחטיבה דתית ועל ידי כך גם אפשרו לו לקבל את צרכי הדת וכל הכרוך בשמירת דתו ואורח חייו היהודי־מסורתי. השלטונות לא ראו סתירה בין המשטר הקומוניסטי לבין קיום מיעוט יהודי דתי־תרבותי. לפיכך סיפקו שלטונות רומניה לקהילות את ההקלות הדרושות לניהול תקין של חיים יהודיים־דתיים ואף הרחיקו לכת בהצדיקם את ההשתייכות של המיעוט היהודי למסגרות הארגוניות של היהדות בעולם.

המעמד המרגש בבוקרשט

זכורני שבבקור באפריל 1967 — כשמשלחת של הקונגרס היהודי העולמי ביקרה בבוקרשט ונתקבלה על ידי ראש משרד הדתות הרומני פרופ' דימיטרו דוגרו, נערך בירור יסודי על מצב המיעוט היהודי ברומניה היחסים בינו לבין הקונגרס היהודי העולמי. פרופ' דוגרו הדגיש: על דעת ממשלת רומניה, כי המשטר הקיים מבין את הצורך בהשתייכות והמגע של יהודי רומניה עם מסגרת יהודית עולמית, כיוון שזו פרי של לבטים עמוקים של אומה שנבצאה הקופה ממושכת בתלאות ורדיפות. הסולידריות הפנימית היהודית העולמית היא חלק של תפיסת מיעוט יהודי דתי בכל מקום בו הוא ימצא. נראה שזאת גם הסיבה האמיתית שהמשטר הקומוניסטי ברומניה התיר לנציגי הקהילות ברומניה להשתייך למסגרת הקונגרס היהודי העולמי.

גישה עקרונית זו אף מצאה את ביטוייה בתגיגות שהתקיימו בסוף חודש יולי 1972 בבוקרשט לכבוד הרב הראשי ד"ר משה רוזן. פרופ' דוגרו, בברכתו בפני המון גדול שהתאסף בבית הכנסת הכוראלי בבוקרשט, הצביע על הישגי הקהילות היהודיות כקהילות דתיות שהושגו הודות לאישיותו של הרב רוזן. מובן שכל זאת התאפשר הודות להכרה של ממשלת רומניה במיעוט היהודי. הפעם התבלטו כמה תופעות שהוסיפו חשיבות מיוחדת למעמד החגיגות: למעמד זה הוזמנו ובאו נציגי קהילות, מוסדות ואישים ממדינת ישראל, מארה"ב, אירופה המערבית ונציגי קהילות מזרח אירופה (הונגריה ויוגוסלביה). ההתכנסות של נציגים מחלקים שונים בעולם היהודי הוא ענין נדיר והתאפשר עקב התנאים המיוחדים שנוצרו ברומניה. דומה שבכך יש גם לראות את המשקל הסגולי של ההתכנסות בבוקרשט.

מזכיר הקונגרס היהודי העולמי, ד"ר ריגנר ביטא את העמדה המיוחדת של היחסים בין הקהילה היהודית ברומניה לבין הקונגרס היהודי העולמי בציינו שחשוב הוא כי גם ארצות אחרות באזור ילכו בעקבותיה. נציגי המוסדות והארגונים, בהביעם את ברכתם, הדגישו את הרציפות הכלל־יהודית שיש במעמד זה. הם לא הסתירו את שמחתם על ההישגים הרבים שנתגלו בתחום ה„יש" הקיים בקהילות היהודיות ברומניה. במיוחד יש לציין שהמשלחת הישראלית התקבלה באהדה ובתשומת לב רבה. הרב שלמה גורן, רבה הראשי של תל־אביב, זכה לרתק את הקהל בבית־הכנסת בהביאו את ברכתו לרב רוזן. הרב גורן קרא במעמד זה גם את הברכות האישיות שנשלחו לחוגגים מנשיא המדינה וראש הממשלה.

החוט המקשר: אהבת ישראל

גם כלפי כמייצג השבט הגדול של יוצאי רומניה בישראל, המונה קרוב ל־400 אלף נפש, הופגנה תשומת לב רבה הרגשתי בהפגנת אהדה. אמנם היה זה יומו הגדול של הרב משה רוזן, אך לא פחות מזה היתה זאת שמחתן של הקהילות היהודיות ברחבי רומניה.

עלי לציין שכמו במקרים רבים של תגיגות מסוג זה נוצרה רוויה בנאומים, אבל ברובם המכריע באה בהם לידי ביטוי אהבת ישראל שעברה כחוט שני בין קהל המברכים — נציגי הקהילות. אבל מי שהקדיש יתר תשומת לב להישגים של פדרציית הקהילות ברומניה, חייב היה לצאת בסיפוק שאמנם בהשוואה למצב לפני חמש שנים השתפרו הרבה דברים. כיום מורגשת העמקת תחושת ההשתייכות היהודית בקרב הציבוריות היהודית.

נוסף לקיום הצרכים הדתיים בשישים ושמונה הקהילות ברומניה, מורגשת התקדמות ניכרת בהקמת „תלמוד תורה" בעשרים ושלוש ערים ברומניה עם מספר ניכר של לומדים. „תלמודי תורה" משמשים לעיתים קרובות החוליה המקשרת בין הדור הצעיר לבין יסודות היהדות.

היה זה מעמד מרגש לראות את אחד מתלמידי „תלמוד תורה", בן 17, מביא בתגיגות את ברכתו לרב רוזן וכתודה לו על המאמצים שעשה להקנות לנוער היהודי ברומניה את הידע הבסיסי ביהדותם. דומה שהיה זה אחד הרגעים הנעלים בחגיגות בבוקרשט בהם ניתן ביטוי למאמצים הרבים מצד הרב רוזן לקיים את רשת „תלמוד התורה" כדי שהציבור היהודי לא ישאר עקר ויקום דור המשך, כפי שהרב עצמו התבטא בנאומו.

*

הפעילות בקהילות מקיפה גם עזרה בגוונה בשטח העזרה הסוציאלית, עזרה רפואית, מספר בתי ארכל לנצרכים לשם הבטחת מזון לכל דורש וכן הקמת מושבי זקנים. כל הפעולות האלה מצטרפות למאזן חיובי שמוכיח כי המאמצים לשמור על קיום יהדות חיה ופעילה ברומניה לא היו לשווא.

הזכרתי רק חלק מעט מהתחויות הרבות שהיו מנת חלקנו בזמן התגיגות לכבוד הרב משה רוזן. עם זאת ניתן לומר בבטחון שקהילה יהודי רומניה על השישים אלף יהודיה מהווה כיום חוליה נבדלת הקשורה לגוף האומה.

בתנאים המיוחדים שיהודי רומניה חיים בהם חובה עלינו למכה את הקשרים אתם ולעודדם.

יש חשיבות מכרעת לעתיד הקהילה ולקשריה עם העם היהודי ועם מדינת ישראל.

אהבת עמים: הרב הראשי רוזן עם הפטריארך הרומני בבית הכנסת הגדול בבוקרשט.

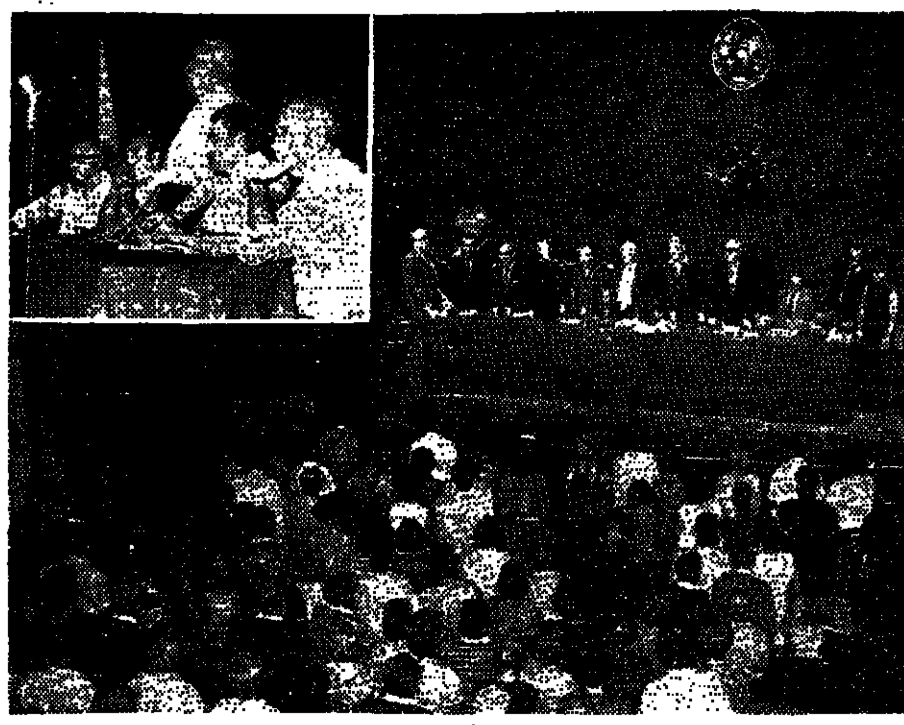

המונים בעצרת לציון רצח הסופרים.

עצרות עם לציון עשרים שנה לרצח הסופרים היהודיים בבריה"מ

עצרות עם לציון עשרים שנה לרצח הסופרים היהודיים בברית־המועצות נערכו על־ידי ההנהלה הישראלית של הקונגרס היהודי העולמי, במעמד ראשי המדינה, סופרים ואנשי רוח והרבות.

במעמד ראש הממשלה גב' גולדה מאיר, התקיימה בירושלים עצרת עם לציון 20 שנה לרצח הסופרים היהודיים בברית־המועצות.

בעצרת נשאו דברים נשיא האוניברסיטה, אברהם הרמן, פרופ' דב סדן וד"ר מידון שסקין, מר הרמן אמר, כי רצח הסופרים היהודיים היה עובדה שסתרה את טענת הרוסים, כי אין תרבות יהודית בבריה"מ, משום שהיהודים אינם רוצים בכך.

הוא ציין, כי פרשה זו, יחד עם משפט הרופאים בינואר 1953, גילה לעיני העולם את מצבם של יהודי ברית־המועצות.

פרופ' סדן עמד בדבריו על „הדמיון בין יציאת מצרים הרחוקה והקרובה". ד"ר שסקין עמד על מאבקם של יהודי בריה"מ, „לא נשכח את אלה שהלכו מאתנו גם בדורות הבאים ונגיד לזכרם יתגדל ויתקדש שמיה רבא".

לאחר הדברים קראו המשוררים נתכן ראפ, יוסף קרלר ומאיר הרץ, שירים יהודיים מבריה"מ. בתכנית האמנותית הופיעו השחקנית חנה רדבינא, הזמרת נחמה ליפשיץ והכנר אלדר גראודב.

הנחה את העצרת פרופ' אריה טרטקובר והיא אורגנה על־ידי עירית ירושלים, ארגון האקדמאים עולי בריה"מ, הקונגרס היהודי העולמי, אגודת סופרי האידיש והמועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ.

בירושלים ורמת־גן

בקריאה לארגונים יהודיים בעולם, לממשלות ואנשי רוח למחות נגד גזירת הכופר שהטילה ברית־המועצות על עליית יהודים אקדמאים, יצא ח"כ יצחק קורן בערב המוקדש לציון 20 שנה לרצח הסופרים היהודיים בברית המועצות, באוגוסט 1952.

האספה אורגנה ע"י הקונגרס היהודי העולמי, „בית שלום עליכם", בתל־אביב והמועצה הציבורית למען יהודי ברית המועצות, וכה נאמו, נוסף למר קורן, ד"ר אריה הראל, שגריר ישראל בבריה"מ לשעבר, אברהם ליס, מנהל „בית שלום עליכם" והמשורר יוסף קרלר. המשוררים יוסף קרלר ומאיר הרץ קראו מיצירותיהם ובחלק האמנותי השתתפו הזמר בישה אלכסנדרוביץ' והשחקנית דינה רויטקופ.

ביוזמת הקונגרס היהודי העולמי והמועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ ובשיתוף פעולה עם עיריית רמת־גן, התקיים בבית האורח ברמת־גן ערב שהוקדש לציון 20 שנה לרצח הסופרים בבריה"מ.

ראש העיר — ד"ר ישראל פלד, מנהל הקונגרס היהודי העולמי — ד"ר נתן לרנר והמשורר יוסף קרלר העלו את זכרם של הסופרים שנרצחו. הזמרת שרה ליפטון השתתפה בחלק האמנותי.

הודעת הקונגרס

בהודעה שפורסמה על־ידי הקונגרס היהודי העולמי נאמר בין השאר, רצח הסופרים היהודיים בברית־המועצות זעזע את כל העולם היהודי שראה בפשע הזה מעין התחלה של חיסול רוחני, ואולי גם פיסי, של הישוב היהודי הגדול בתחומי ברית־המועצות ובארצות הגרורות במזרח אירופה.

הסופרים אשר נרצחו על־ידי סטאלין היוו את האבנגרד הרוחני של הישוב היהודי הפורה במזרח אירופה ורציחתם היה בחינת הנפת גרזן על כל־מה שנשאר מהעם היהודי במזרח אירופה והצעד שסנני לקראת חיסול מוחלט של המשך היצירה היהודית בחלק זה של העולם.

ההתעוררות הלאומית העצומה בישוב היהודי בברית־המועצות שאנו עדים לה בשנים האחרונות מהווה לכשעצמה זעקת מחאה אדירה על רצח היהודים שנעשה ביהודי רוסיה בשנים האפלות של שלטון סטאלין ואשר יורשיו לשלטון אינם מרפים ממנו.

קריאה לשלטונות בריה"מ

למעלה מארבעים סופרים ידועים באמריקה, אנגליה וצרפת — יהודים ולא יהודים פירסמו קריאה לשלטונות ברית המועצות, לרגל יום השנה העשרים, כי נרצחו עשרים וארבעה סופרים יהודיים בבית הסוהר לוביאנקה שבמוסקבה.

בקריאת־הודעת הסופרים נאמר בין היתר: „לפני עשרים שנה, ב־12 באוגוסט 1952, הוצאו להורג בברית המועצות עשרים וארבעה מטובי הסופרים היהודיים והפופולאריים ביותר בספרות היהודית־סובייטית, בתוכם דוד ברגלסון, איציק פפר, לייב קויטקו, דוד הופשטיין ופרץ מארקיש.

אשמתם?

הם ביקשו לתת ביטוי למיעוט הלאומי־תרבותי של השפה, התרבות, השירה היהודית, כפי שאלה השתקפו בהיסטוריה של העם היהודי.

כעבור עשרים שנה אנו קוראים למנהיגי ברית המועצות, לאפשר ליהודי ארץ הסובייטים, לאלה שרוצים בכך להיות חיים יהודיים שלמים ולתת להם אפשרות של בחירה חופשית לעשות כן, כפי שזה מובטח בחוקה הסובייטית לכל שאר הלאומים. — אנו קוראים להכיר בזכות היהודים לעליה לארץ־ישראל, לשם איחוד משפחות, או לשם הגשמת החזון של חיים בארץ האבות.

על הקריאה חתומים:

צירלס לאנדסמן — היסטוריון ומבקר תיאטרלי; יוסף לפמהיק — סופר וביאוגרף; [illegible] — מחזאי; י. ליפקי — עורך; ברנרד ליבוביץ — ביאוגראף; [illegible] — מבקר; [illegible] — משורר וביוגרף; לואיס מארקס — מחזאי; גרלד ריישליגר — היסטוריון תקופת השואה; בנו שולץ — פסל; יעקב סונצאג — עורך ומוציא לאור; ד"ר ג'ורג' שטיינר — סופר ומבקר ספרותי; א. ב. סנגל — משורר ואיור; [illegible] — מחזאי; פיליפ זק — קריקטוריסט; [illegible] — סופר; פאדי היבסקי — כותב ומפיק; [illegible] — מחזאי ומפיק; ויליאם סמיירן — סופר; אלי היזל — סופר.

„מבצע צדקה" של בנקים שוודיים ע"ח רכוש יהודי

סניף הקונגרס היהודי העולמי בשוודיה מחה בצורה תקיפה, נגד התנהגות איגוד הבנקים השוודיים שמסר לצלב האדום השוודי, לחלק בשוודיה כבארצות אחרות סכום של 1.200.000 כתרים שהוא רכוש יהודי שהיה שייך ליהודי שנפטר ללא יורשים, ושלא נתבע ע"י כישהו בחזרה.

„אנו בדעה, כי איגוד הבנקים לא יכול לחלק צדקה מרכוש שאינו שלו", — נאמר בהודעה. הבנקים צריכים לבטל ללא איחור את החלטתם; הצלב האדום השוודי נדרש לא ליהפך לכלי מבצע מבצע כזה.

ראש ממשלת שוודיה פאלמה הדממשלה מתבקשים לעזור שהעוולה לא תיעשה. הקונגרס היהודי העולמי, ה„ג'וינט" הסוכנות היהודית מסרו לרשויות הנוגעות בדבר תזכיר מפורט בענין.

בעתונות השוודית ובידיעות שפורסמו בעתונות חוץ, נוצר הרושם כאילו ביצעו הבנקים, בהסכם עם הצלב האדום, מעשה הומניטרי. מצב הדברים האמיתי הוא לצערנו אחר. זה שנים נשאו ונתנו הסוכנות היהודית, הג'וינט והקונגרס היהודי עם איגוד הבנקים בשוודיה בדבר תפיסת ושחרור נכסים יהודיים ללא יורשים, כדי שאלה יוקדשו להגשת עזרה לנרדפי הנאצים שנותרו בחיים. התנהגות הבנקים היתה, — אם נתייחס בזהירות, — מאד לא מעודדת, למרות שידוע לכל כי סכומים ניכרים הופקדו בבנקים שוודיים ע"י יהודים שחיו בארצות הבאלטיות.

הארגונים היהודיים הבינלאומיים, שפעלו יחד עם הקהילה היהודית בשוודיה, הצביעו על ההתנהגות בארצות אחרות בנכסים יהודיים ללא יורשים; לכן גם הסכומים שהופקדו בשוודיה על ידי יהודים לא־שוודיים, יש למסרם במיוחד לג'וינט ולסוכנות היהודית למען פעולותיהם המסועפות. אין להשלים עם הופעה זו. זוהי שערוריה ממש, כאשר איגוד הבנקים השוודיים, ללא כל הודעה מוקדמת, מסר ל„צלב־האדום" השוודי מעל למיליון כתרים. הארגונים היהודיים דרשו סכום הרבה יותר גדול, כסכום כולל עבור הנכסים שנשארו ללא יורשים. איגוד הבנקים ציפה להתחמק מדרישה זו על ידי „מבצע צדקה", הצלב האדום עזר לו בזה, בלי לדעת מהו המצב האמיתי ובלי להצטייד באינפורמציה הדרושה במקרה כזה.

קיימת הסכנה כי ילכו לאיבוד סכומים ניכרים שהיו צריכים לשמש למטרות שיקום קונסטרוקטיביות, — אם לא יושם לב למחאה הארגונים היהודיים הבינלאומיים.

פ.ז.ב.

דורשים ביטול כנס נוער ניאו־נאצי

מחאה נגד קיום הכנס הניאו־נאצי של הנוער בגרמניה הוגשה לשגריר מערב גרמניה בלונדון ע"י ההנהלה האירופית של הקונגרס היהודי העולמי.

מנהל המשרד האירופי של הקונגרס במכתבו אל שגריר גרמניה המערבית בלונדון מצביע על העובדה שכנס זה הוא בעל אופי ניאו־נאצי. כנס זה — הראשון מסוגו — עלול להקיף את הנוער האירופי בעל ההשקפות הלאומניות־ניאו־נאציות.

הקונגרס מבקש למנוע קיום הכנס שנקבע ל־17—16 בספטמבר ש. ז. אולם אם לא ניתן למנוע קיום הכנס מבחינה חוקית, מבקש הקונגרס מהממשלה הפדראלית לנקוט באמצעים הדרושים, כדי שלא יהפך כנס זה להפגנה נאצית וכו'.

כדי להדגיש את הסכנות שכנס מסוג זה טומן בחובו הפנה הקונגרס תשומת לבו של השגריר לשורה של פירסומים בעתונות הגרמנית המעידים על אופיו הלאומני־נאצי של הכנס.

המכתב נשלח בסוף אוגוסט ש.ז.

מופיע:
בחינות
עיון ומחקר בבעיות יהודי ברית־המועצות ומזרח־אירופה
2—3
להשיג בקונגרס היהודי העולמי
יהודה הלוי 123, ת"א, טל. 229139, 229246

פרסומים של המכון לעניינים יהודיים
(INSTITUTE OF JEWISH AFFAIRS)
ע"י הקונגרס היהודי העולמי

ספרים:

THE JEWS IN SOVIET RUSSIA SINCE 1917
edited by Lionel Kochan, with an introduction by Prof. Leonard Schapiro,
published by Oxford University Press for the Institute of Jewish Affairs.

THE JEWISH COMMUNITIES OF THE WORLD,
Third revised edition 1971,
Published for the Institute of Jewish Affairs by Andre Deutsch, London,

(בקרוב תופיע מהדורה עברית בהוצאת הקונגרס היהודי העולמי בישראל).

JEWISH POPULATION STUDIES 1961—1968
Edited by U. O. Schmeltz and P. GLIKSON
Published jointly by the Institute of Jewish Affairs and the Institute of Contemporary Jewry of the Hebrew University, Jerusalem,

THE U. N. CONVENTION ON THE ELIMINATION OF ALL FORMS OF RACIAL DISCRIMINATION
A Commentary by Natan Lerner
Published for the Institute of Jewish Affairs by A. W. Sijthoff of Leyden,

כתבי־עת

PATTERNS OF PREJUDICE, bi-monthly journal devoted to the study of racial, religious and ethnic discrimination.

CHRISTIAN ATTITUDES ON JEWS AND JUDAISM, a bi-monthly review of statements and publication relevant to the Churches' new approach.

SOVIET JEWISH AFFAIRS, a survey of views and events affecting the life of the Jewish minority in the USSR and Eastern Europe.

BACKGROUND PAPERS ON CURRENT JEWISH AFFAIRS

להשיג במשרדי הקונגרס היהודי העולמי
יהודה הלוי 123, ת"א, טל. 229246—229139

מופיע
בימים הקרובים עומד להופיע קובץ בנושא:
"תרבות יהודית בברית־המועצות"

הקובץ מכיל הרצאות ומחקרים שהושמעו בסימפוזיון שנערך מטעם מחלקת התרבות של הקונגרס היהודי העולמי בימים ו־ז' בשבט תשל"ב — 31—30.1.72, בירושלים.

בקובץ משתתפים מלומדים יהודיים, סופרים וחוקרים שעלו לאחרונה מבריה"מ, ביניהם: פרופ' מיכאל זאנד, פרופ' מ. צוקרמן, המשוררים: רחל בויכמאן, ז. מלפין ודוד קרלר וכן כותבים בתחום זה מישראל: פרופ' ש. אטינגר, ד"ר י. [illegible] ופרופ' ח. שמרוק.

המבוא לקובץ נכתב ע"י ראש הממשלה, הגב' גולדה מאיר.

הקובץ מופיע מטעם הקונגרס היהודי העולמי ובשיתוף פעולה עם משרד הקליטה, המח' לקליטה תרבותית.

בהזמנות נא לפנות אל: הקונגרס היהודי העולמי, המח' לתרבות, רח' בן־יהודה 1, ירושלים.

עמוד זה מוגש ע"י הקונגרס היהודי העולמי/ההנהלה הישראלית

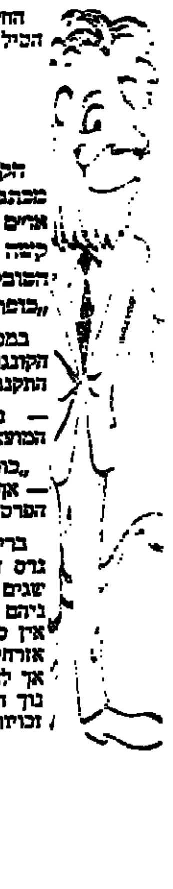

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

לאשה ולבית

מורות הריתמיקה מושבתות

מאת יגאל יששכרוב

הופסקו שעורי המוסיקה והמקצב בגני חובה בגלל העדר מעביד רשמי ✶ משרד החינוך: עלינו ללמוד את הבעיה ✶ ובינתיים נתבעים ההורים לשלם

המורות לריתמיקה ומוסיקה העובדות עם גני הילדים העירוניים משבתות מעבודה בעל כרחן. הורים שבאו לרשום את ילדיהם לגנים בתחילת שנת הלימודים הנוכחית נתבשרו על ידי הגננות כי ספק אם, במצב שנוצר, יקבלו ילדיהם שעורי ריתמיקה השנה. אך מן ההורים ניגבו סכומי הכסף המיועדים לשעורים הללו.

המורות לריתמיקה נקלעו למצב מביך. השבתת שעורי הריתמיקה בגנים אינה נעוצה בסכסוך עבודה במובן המקובל — סיכסוך בין מעביד לעובד. שכן אין להן כלל מעביד וזוהי הסיבה לאי־יכולתן לעבוד. הן מחפשות עתה „אבא" שידאג לתנאי עבודתן.

לפיתוח השמיעה והקצב

כ־500 מורות לריתמיקה מאורגנות באיגוד משלהן. במשך שנים נהגו לתת פעמיים בשבוע חינוך ריתמי־מוסיקלי בגני הילדים. זה כלל אימונים בתנועות ותמיות: התעמלות בתנועות קצובות על פי רוב בליווי מוסיקה. אימוני הריתמיקה מפתחים בילד את השמיעה, את הבעת הגוף על פי מקצבים, את כושר הריכוז וההקשבה וחוש לקצב ותנועה. המורה לריתמיקה שיתפה פעולה עם הגננת בתגיגות שנערכו בגני הילדים וכל הפעולות המוסיקליות נעשו בתיאום עמה.

שכירות או עצמאיות

כל השנים הללו לא היה ברור מה מעמדה של המורה לריתמיקה והיא לא הגדירה מבחינת שוקד. כלום שכירה היא? או אולי בחזקת עצמאית או אמנית? הגננות קיבלו היתר מרשות החינוך המקומית לגבות מההורים במסגרת הגביה החודשית סכום כסף בעד שעורי הריתמיקה. קודם לכן הסבירו הגננות להורים את הצורך והחשיבות בחינוך הריתמי מוסיקלי ואלה גילו ענין והבנה. הגננות שימשו איפוא מתווכות בין ההורים ששילמו את הכסף, לבין המורות לריתמיקה.

ב־3.8.72 פורסם בקובץ התקנות 2885 מטעם שר העבודה צו בדבר סיווג מבוטחים על פי חוק הביטוח הלאומי. לפי שניתן לפרש צו זה מסתבר, כי המורות לריתמיקה הן כשכירות ומשלם גמול העבודה חייב לשלם בעדן ביטוח לאומי. ר מכאן שהיחסים בין המורה לריתמיקה לבין משלמי גמול העבודה בעשים יחסים של מעסיק ושכיר על כל המשתמע מכך. השאלה היא מי ישלם עתה את גמול העבודה שכן עתה הן שכירות וצריך למצוא להן מעסיק. ארגוני הנשים קיבלו על עצמן להעסיקן במסגרת גניהם הבעיה אצלם אינה קיימת. הדבר אמור אף לגבי הגנים הפרטיים. ברשויות חינוך כמו ראשון־לציון ופתח־תקוה קיבלה על עצמה העיריה את העסקתן.

השלטון המקומי מתנגד לראותן כשכירות שלו

נודע לי כי ברחובות אוספות הגננות כסף מההורים ומעבירות אותו לעיריה. העיריה משלמת שכר המורות לריתמיקה. פעולה זו נעשית כך משום שמרכז השלטון המקומי מתנגד שהרשויות יעסיקו את המורות לריתמיקה כעובדות מן המנין. כן מתנגדות לכך העיריות הגדולות שהן עצמאיות. וכך, יש מי שמוכן לשלם להן אבל אין מי שמוכן לקבל על עצמו להעסיק אותן כמעביד. מנהלת המחלקה לגננות בהסתדרות המורים גילה רם, סיפרה לי כי הגננות מכירות בחשיבות הריתמיקה בגני הילדים אך אינן מוכנות לשאת באחריות הכספית והמשפטית הקשורה בהעסקת המורות. לדבריה פנתה המחלקה לגננות אל מרכז השלטון המקומי ו־משרד החינוך כדי שיקחו על עצמם את הטיפול בעניין. נודע כי מרכז השלטון המקומי טוען שהנושא פדגוגי ולכן זה מתפקידו של משרד החינוך לטפל בו.

סמנכ"ל משרד החינוך והתרבות מר אבנר ישראלי אמר לי: אנחנו לומדים את המשמעות הארגונית והתקציבית הנובעת מן הצוק ולפי המסקנות של ניתוח המצב נגיע לידי החלטה ברורה תוך מגע עם הרשויות המקומיות, ארגוני הנשים והגופים האחרים הנוגעים בדבר.

ובינתיים, המורות רוצות להמשיך לתת שעורי ריתמיקה שכן זו פרנסתן, הגננות מעוניינות בשעורי הריתמיקה, ההורים מעוניינים, והשעורים אינם מתקיימים. עד מתי? לדבריו של מר אבנר ישראלי, זה ענין לכמה שבועות...

FÜR SIE

הגיע Heft 15

להשיג בקיוסקים

etr

הגיע

מס' 6

WITH ENGLISH TEXT SUPPLEMENT

להשיג בקיוסקים

השמלה הצבאית

המגנון הספורטיבי־צבאי שולט בשמלת שמיזה זו המשמשת גם כמעיל קל מעל לשמלה קלה. כאן שמלת שמיזה בצמר גברדין בגוון קוניאק כשמתחתיה הולצת שרוולים ארוכים בלבן. הקישוטים צבאיים בכנונם: כיסים עם דשים, כפתורים הופתים לרב.

הארוחה החגיגית בראש השנה – כמזנון קר

כדי להקל ממך את ההכנה הרבה הכרוכה בחימום האוכל בצהרי היום שביום ראש השנה, אנו מביאים הפעם ארוחה חגיגית במתכונת מזנון קר.

התפריט

הפתעת מלון
חמיצת עגבניות
שוק צלוי
בקר צלוי
סלט תפוחי אדמה
רסק תפוחים
סלט סלק
סלט עגבניות
סלט מלפפונים
עוגה איטלקית — לקינוח

הפתעת מלון

(8 מנות)

4 מלונים עגולים קטנים, 150 גרם חזה הודו מעושן (או לשון), כוס אורז מבושל, 2 מלפפונים חמוצים, 12 זיתים ירוקים, חופן שקדים, עלי חסה.

רחצי את המלונים, נגבי וחצי אותם. הוציאי את הגרעינים. הרחיקי בעזרת כפית כחצי מבשר המלון — כדי שתתקבל מעין קערית בה תתני את שאר המרכיבים. קצצי את חתיכות המלון, חתכי את פרוסות חזה ההודו (או הלשון) לפסים, קצצי את הזיתים והמלפפונים החמוצים. צקי מים רותחים על השקדים, קלפי אותם וקצצי. ערבבי את כל המרכיבים למלוי, בתוספת האורז ו־2 כפות מיונז, ומעט מיץ לימון. מלאי בתערובת את חצאי המלון דמויי הקעריות, הניחי על עלי חסה רחוצים וקשטי בדובדבנים או אננס.

חמיצת עגבניות

(8—12 מנות)

8 כוסות מיץ עגבניות טבעי, צנצנת שמנת פרוה, 4 ביצים, 2—4 כפות סוכר, 4 כפות מיץ לימון, עלי מנטה, פלפל לבן, כפית מלח.

הרתיחי את מיץ העגבניות בתוספת הסוכר ומיץ הלימון. טרפי את הביצים והכניסי לתוכן את מיץ העגבניות הרותח, תוך כדי הקצפה, והוסיפי בהדרגה את השמנת. צנני היטב והגישי למחרת. בכל כוס פזרי פלפל לבן וקשטי בשני עלי מנטה.

שוק צלוי

נתח בקר (כתף או צלעות, ללא עצמות), שמשקלו קילו וחצי עד שני קילו, אפשר גם נתח בשר קפוא שהופשר לפני הצליה; קמח, שמן, 8 שיני שום, כפית פפריקה, קורט פלפל, כף דבש, כף חרדל, 1—2 כפיות מלח.

נגבי הבשר, גלגלי בקמח. הרתיחי מעט שמן בסיר עמוק וטגני את הבשר מכל צדדיו בשמן הלוהט. הרתיחי. כתשי את השום וערבבי יחד עם כל שאר המרכיבים. מרחי בהם את הבשר. אפי בתנור בחום גבוה מאוד, משך כ־20 רגע. הקטיני את האש, המשיכי לאפות כשעה. סגרי את האש והוציאי את הבשר אחרי חצי שעה. כאשר הבשר קר, חתכי לפרוסות דקות וגלגלי. הניחי בצורה דקורטיבית על כלי הגשה.

סלט תפוחי אדמה

8—10 תפוחי אדמה, 6 בצלים ירוקים, 3 כפות פטרוזיליה קצוצה, כפית מלח, 1—3 כפיות חרדל, 3 כפות מיונז, 3 כפות שמנת פרוה, 3 כפות חומץ הדרים.

רחצי היטב את תפוחי האדמה ובשלי אותם על קליפתם במי מלח.

ממטבחה של אביבה גולדמן

סנני, קלפי וקררי. קצצי עד דק את הבצל הירוק. חצי את תפוחי האדמה לאורכם וחתכי לפלחים דקים. פזרי על תפוחי האדמה את הבצל ואת הפטרוזיליה הקצוצה. הכיני רוטב מכל שאר המרכיבים, צקי על תפוחי האדמה וערבבי תוך כדי ניעור.

רסק תפוחים

8 תפוחים לבישול, 4 כפות סוכר, 2 כפות מיץ לימון, חתיכת קליפת לימון, טיפות אחדות תמצית שנף, 2 כוסות מים.

קלפי את תפוחי העץ ובשלי עם כל המרכיבים עד שתפוחי העץ יתרככו לגמרי והנוזלים יתאדו מעט. הוציאי את קליפת הלימון וערבבי במערבל חשמלי.

סלט סלק

4 ראשי סלק בגודל בינוני, 3 עלי דפנה, פלפל אנגלי, כף סוכר, חצי כפית מלח, כוס מים, מלפפון חמוץ, בצל קטן, כפית חרדל, 2 כפות שמן, 4 כפות מיץ לימון.

קלפי את הסלק וחצי אותו. בשלי בתוספת חצי כף סוכר, חצי כף מלח, עלי דפנה ומים עד שיתרככו. סנני, קררי, חתכי לקוביות קטנות או לפלחים דקים. קצצי את הבצל והמלפפון החמוץ. ערבבי את הסלק, הבצל, המלפפון, חצי כף סוכר, חצי כפית המלח, הפלפל, השמן, החרדל ומיץ הלימון.

סלט עגבניות

8 עגבניות קשות אדומות, 2 בצלים ירוקים, 2 שיני שום, כף פטרוזיליה, מלח, סוכר, פלפל לבן, מיץ לימון ושמן.

צקי מים רותחים על העגבניות. קלפי וחתכי לפרוסות. סדרי את פרוסות העגבניות שורות שורות בתוך כלי. קצצי את הבצל השום והפטרוזיליה. פזרי מעל העגבניות. פזרי גם מלח, פלפל, מעט סוכר, מיץ לימון ושמן. אין לערבב!

סלט מלפפונים

8 מלפפונים, בצל בינוני, מלח, כף שמיר קצוץ, פפריקה, עלי מנטה אחדים, רוטב מ־4 כפות חומץ הדרים, 2 כפות סוכר, 4 כפות מים.

קלפי את המלפפונים. חתכי אותם ואת הבצל לעיגולים דקים. פזרי מלח והעמידי לשעה. סחטי היטב. שפכי על המלפפונים הסחוטים את הרוטב. פזרי שמיר קצוץ ופפריקה וקשטי בעלי מנטה.

עוגה איטלקית

8 ביצים, 9 כפות סוכר, כמה כפות תמצית שנף, טיפות אחדות תמצית שקדים, מיץ מלימון שלם, קליפה מגורדת מלימון שלם, 3 כפות שמן, 8 כפות קמח תופח.

הפרידי החלמונים מהחלבונים. הקציפי את החלבונים והוסיפי תוך כדי ערבול את מחצית כמות הסוכר. כאשר הקצף קשה ולבן כשלג, הוציאי מהמערבל. הכניסי לקערת המערבל הריקה את החלמונים עם הסוכר והקציפי. הוסיפי, תוך כדי הקצפה, את כל שאר החומרים. לתוך החלמונים הכניסי את קצף החלבונים וערבבי קלות בעזרת כף. מרחי במרגרינה תבנית אפיה עגולה (בקוטר של כ־28 סנטימטר). פזרי על פני התבנית המרוחים מעט קמח והפכי כלפי מטה כדי להרחיק את עודף הקמח. חממי את התנור בחום בינוני משך כרבע שעה לפני האפיה. תני את העיסה לתוך התבנית ואפי בחום בינוני משך כשעה. בטרם תוציאי את העוגה מהתנור, נעצי בה סכין. אם הסכין נותר יבש לאחר שהוצאת אותו מהעוגה — העוגה מוכנה. קררי מעט, הוציאי את דפנות העוגה בעזרת סכין, הפכי את העוגה על צלחת הגשה.

קרם לציפוי

2 חבילות פודינג אינסטנט וניל, 2 כפות אבקת סוכר, כוס שמנת פרוה, כוס וחצי יין לבן שולחני, קופסת שימורי אפרסקים, 100 גרם שקדים, כף מרגרינה.

ערבבי היטב את האינסטנט פודינג באבקת הסוכר, היין והשמנת. סנני את האפרסקים וכאשר העוגה קרה, צקי עליה את רוטב האפרסקים. השאירי כ־10 דקות כדי להניח לרוטב להיספג בה. מרחי ביד רחבה את פני העוגה וצדדיה. חתכי את האפרסקים לפלחים. קשטי בהם את פני העוגה. צקי מים רותחים על השקדים. קלפי אותם, קצצי דק וטגני במרגרינה. סנני. הניחי על ניר סופג ופזרי על דפנות העוגה. הכניסי למקרר (לפי כמות הקרם, יש להניח שיוותר גם קרם לעוגה נוספת.)

נייר לצרכים קוסמטיים במונטנה

מאת יהודה אריאל

מפעלי נייר מונטנה בנהריה שהחל בייצור ושיווק מוצרי נייר רך לפני שמונה חודשים, מרחיב עתה את המפעל בהשקעה של חצי מיליון לירות על ידי תוספת 900 מ"ר לאולם עיבוד המוצרים כדי לאפשר ייצור נוסף של מוצרים חדשים שבחלקם מיובאים מחו"ל ובחלקם לא ניתן להשיג בשוק המקומי.

מנכ"ל החברה מר יהודה פרי־הר מסר אתמול שמונטנה ישראל היא חברה־בת של מונטנה באירופה ובקנדה, מעבד תאית לנייר „טישו" ולליגנין המשווקים בשם „מולטי". כדי לשמור על מחיר המוצר הוא מודפס מעתה על כל האריזות. בימים אלה יצא לשוק המוצר החדש „צץ־רץ" נייר רך במיוחד לצרכי איפור וניגוב זיעה הנמצא בקופסת קרטון ומשיכת נייר אחת מוציאה מקצת מן הנייר הבא. קופסא בת 100 חתיכות מחירה 2.3 לירות. באריזה מיוחדת למכוניות 75 חתיכות כפולות בפורמט יותר קטן 1.5 לירות.

„צץ־רץ" נמכר בספטמבר כמוצר החודש. כן יצאו לשוק מפיות שולחן בגודל 40×40 בשבעה צבעים כהים ומספר צבעים בהירים. עקב המחיר היקר של הצבע המיוחד לנייר נמכרות המפיות הכהות 25 חתיכות ב־2.95 לירות והבהירות ב־2.30 לירות. מפיות בגודל 33×33 עשרים וחמש חתיכות בכהה, 1.95 לירות ובצבע בהיר 1.70 לירות. במפיות שולחן ישנו מוצר חדש של 50 מפיות בשני צבעים עם מיכל קרטון שמעמידים אותו על השולחן. המחיר לקופסא 2.95 לירות.

לדברי מר פרי־הר הוברר, בסקר שווקים כי בארץ מועדפים צבעים כהים ובעיקר הצבעים אדום ותפוז. מוצרי נייר טואלט חד־שכבתיים הם בגלילים הרחבים ביותר בארץ — 11 ס"מ. עד כה יצרו במונטנה היתולים בחתיכות של 5 או 10 מטר עם שירות חיתוך עצמי. הפעם משווקים גם חיתולים מוכנים בחבילה של 15 חתיכות ב־3.3 לירות, חיתולים אלה הם לשימוש חד־פעמי בשלוש שכבות, החיצונית מפוליאתילן.

עם הרחבת המפעל עומדים לייצר סדינים על בסיס של ליגנין ושכבת פוליאתילן לשימוש בחדרי מיון ולחולים כרוניים. מוצר חדש על אותו בסיס יהיה מפת שולחן לשימוש חד־פעמי בצבעים שונים.

מונטנה מיצאת חלק ניכר של מרצריה למלטה, קפריסין, אתיופיה, איראן וארצות אחרות, אליהן ההובלה הימית ממפעל האם באירופה אינה כדאית.

מר יהודה פרי־הר הטעים שהמפעל הוקם בנהריה בגלל אספקת מים טובים ורכים במיוחד במקום. המפעל התקין מערכת לנקוי מי השפכים מפסולת נייר וצבע כדי למנוע בעיה אקולוגית בשל שפכי המפעל.

זה עתה הגיע
משלוח טרי
Manner WIEN
LEBERKNOEDEL
יבוא:
סוכנות יונתי
ריינס 4 תל־אביב
טל. 243041 ת"א

מתנה יקרה לגבר יקר
Brut

after shave. after shower. after anything!
Fabergé for the love of life.
להשיג בפרפומריות מובחרות
מופץ ע"י לון

מסיבת גת

מסיבת 'גת' חייבת להיות מסיבה מוצלחת!
בראש ובראשונה בגלל הכיבוד הטעים - שקדים ובוטנים של "גת" קלויים ללא שמן (dry roasted), זיתים פיקנטיים
מתוצרת "גת"
- מיץ אשכוליות או תפוזים,
או מיץ עגבניות צונן ומרענן.

הוסיפו למוצרי "גת"
בקבוק "מרתף"
- ברנדי היוקרה של ישראל, ו...כמה ידידים טובים -
והרי לכם מסיבה מוצלחת, מסיבת "גת".

כולכם מוזמנים להשתתף במסיבת 'גת' עם ברנדי "מרתף"

המורה נשא את תלמידתו לאשה — ועל כן פוטר

מאת לאה פורת

הוא היה מורה לפילוסופיה. היא היתה תלמידתו החביבה ד־השקדנית. היתה ביניהם סימ־פטיה אינטלקטואלית, שצמחה והתפתחה לסימפטיה הגשית. אחרי כן פרחה האהבה ולבסוף נישאו. זהו עוד אחד מהרומנים הנסתרים שבין מורה לתלמידתו, היוצאים לאויר העולם רק עם הנישואין המאושרים. מקום ה־עלילה של הרומן שלנו: בית הספר להכנה לבחינות בגרות בצרפתית של הסוכנות היהודית בנתניה. הזמן: שנת הלימודים שחלפה. הנפשות הפועלות: מנ־חם רוזן המורה לפילוסופיה, ר־התלמידה, העולה הצעירה רגי־נה ורוספל שאחרי כן שינתה את שמה לרחל.

כשנישאו השנים בטקס צנוע ב־24 ליולי השנה, זכו בברכו־תיהם החמות של ידידיהם הקרו־בים אולם מעבידיו של הבעל זיכו אותו בשי מקורי: פיטוריו מעבודתו כמורה בבית הספר מסיבות פרופסיונליות או אם תרצו, מסיבות חינוכיות. לא־מור, מורה המחזר בחשאי אח־רי תלמידתו ולבסוף מתחתן אתה, אינו יכול מטעמים חינו־כיים להמשיך וללמד.

רגינה־רחל בת ה־19 היא צ־עירה חיננית בעלת עיני שקד גדולות ונבונות, המתבוננת בהן בהערצה בבעלה המבוגר ממנה ב־19 שנה, שעה שהוא מדבר. אך עם היותה צעירה ממנו ב־הרבה, היא בטוחה בעצמה ויוד־עת בדיוק מה שהיא רוצה. ומה שהיא רוצה הוא לסייע במאבקו של בעלה כדי שיוכל לשוב ל־עבודתו והיא תוכל להתחיל ב־לימודיה באוניברסיטה. מנחם רוזן שעלה לארץ לפני 16 שנה, הוא בוגר האוניברסיטה העברית בירושלים ושוקד עתה על ה־תואר M.A. הוא המבקש לעי־בוד מצא עצמו לאחר ארבע שנות עבודה בסוכנות מחוסר עבודה, והיא המבקשת ללמוד נאלצת לעבוד כפקידת קבלה ב־אחד מבתי המלון בנתניה. ואם לא די בכך, נודע לה שלא תוכל לקבל סטיפנדיה, כעולים חד־שים אחרים, לצרכי המשך לימו־דיה.

מנחם ורגינה־רחל רוזן

כששאלתי את מר רוזן כיצד נודע לו על פיטוריו, סיפר לי כי הדבר התברר לו במקרה, שעה שביקר אצל הממונה עליו מר שמעון הדר (הנמצא עתה בחו"ל) כדי לדווח לו על נישו־איו. תגובת מר הדר היתה, ל־דבריו, כי הועדה הפדגוגית של בית הספר החליטה שלא ל־אפשר לו להמשיך בעבודתו כ־מורה. הנימוקים שנמסרו לו היו שהוא ניצל לרעה את מעמדו כדי להשפיע על מי שעתידה היתה להיות אשתו שתינשא לו בניגוד לרצון משפחתה הנמצאת בחו"ל שלא ראתה בעין יפה את הבדל הגיל הגדול ואת עברו (מר רוזן הוא גרוש זה מספר שנים). כן הוטחה בפניו אשמה כאילו בגללו נטשה אשתו את מצוות הדת בהן היתה מורגלת כל חייה. ובכלל, יש עליו רכי־לות.

טוען מר רוזן: כל מה שאש־תי החליטה ועשתה היה מרצו־נה החפשי ומעולם לא נסיתי להשפיע עליה. טענה אחרת ש־לו היא שמעולם לא הוזמן לט־עון בפניה טענותיו או לשמוע את דיונותיה.

הדברים נראו תמוהים היות וכפי שמסר לנו מקור הקשור לועדה הפדגוגית לא התכנסה זו מזה חודש מרץ.

פניתי לאותם אנשים בסוכנות ובמחלקת עלית הנוער הממונים על מר רוזן או הקשורים לענינו כדי לקבל את תגובותיהם. רו־בם ככולם סירבו לדבר מתוך טע־נה שרק האחראי מוסמך לדבר. רק שניים הסכימו להגיב בתנאי שלא אצטט אותם ולא אכתוב את שמותיהם.

נימוקים

טענת השניים שעמם שוחחתי היתה כי בעצם לא פיטרו את מר רוזן, אלא פשוט לא חידשו אתו את חוזה העבודה שנגמר בסוף השנה. אך הם הודו שה־חוזה לא חודש בשל נישואיו ב־הם ראו „פגם אסתטי". ההסבר הוא שתלמידות המחזורים הב־אים שידעו כמובן על נישואי המורה והתלמידה, עשויות לפ־רש סיטואציות תמימות באור לא נכון. למשל, כשהמורה יגלה התעניינות בתלמידה, עוד עלו־לים לחשוב, רחמנא ליצלן, שכל כוונתו אינה אלא לחזר אחריה. גיחכה אמרת היותה שהורים ה־נמצאים בצרפת יסרבו לשלוח את בנותיהם לבית ספר שבתוך כתליו נרקם רומן בין מורה ל־תלמידה שעשו מעשים „לא מו־סריים" עוד לפני נישואיהם, אלא אם כן יפטרו את המורה הזה.

„טובת הכלל קודמת לטובת הפרט"

אחד מאנשי הסוכנות שעמם שוחחתי גילה לי כי תלה תקוות רבות ברגינה אך אחרי כל מה שקרה היא בשבילו כשלון חי־נוכי גדול. כששאלתי אותו כי־צד מתיישבת העובדה של שלי־לת מקור הפרנסה מבעלה של עולה צעירה שחפצים בטובתה, היתה תשובתו שטובת הכלל קודמת לטובת הפרט.

בעוד בני הזוג ממשיכים ל־האבק — בראשית השבוע נפ־גשה הגב' רוזן עם מר שרי גרקיס מנהל מחלקת העליה — החליטו תלמידותיו של מר רו־זן לארגן מאבק משלהן כדי ל־החזיר אותו אל כנו כמורה. אם יצליח המאבק תוכל רגינה־רחל להגשים את שאיפתה ללמוד ב־אוניברסיטה. המקצוע שבחרה הוא חינוך. „בחרתי במקצוע זה כי הייתי רוצה לתקן את שיטות החינוך בארץ", אומרת מי שחשה על עצמה בתקופת שהייתה ה־קצרה בארץ את שיטות החינוך הנהוגות בה.

האיפור החדש

מאת דסי ווגנר

ניו־יורק

גישתו של סרג' לוטאן לאיפור פני האשה היא רעננה, מחודשת וניכר היטב דמיונו של המאפר אותו פגש־נו לאחרונה בהדגמה שערך כאן. כמתכנן האיפור בבית דיור — עובד לוטאן מאז 1968. הוא עובד לצידו של מרק בוהן, כמתכנן האופנה בבית דיור, ובהשראת יצירות האופ־נה מעניק המאפר לפני האשה גוו־נים, הדגשים וקווים שונים מעונה לעונה.

לאחר תקופה קצרה של שהייה בפאריס „גילה" את סרג' לוטאן ירחון האופנה „ווג" וכך נפתחו בפניו השערים לעולם האופנה. ב־התחילה עבד עם צלמי אופנה ידועים, עוד שעבר לעבודה בבית דיור כמ־תכנן האיפור הראשי בבית. נוסף ל־התמחותו באיפור האופנה עוסק סרג' לוטאן גם בתכנון תכשיטים ואביזרי אופנה שונים.

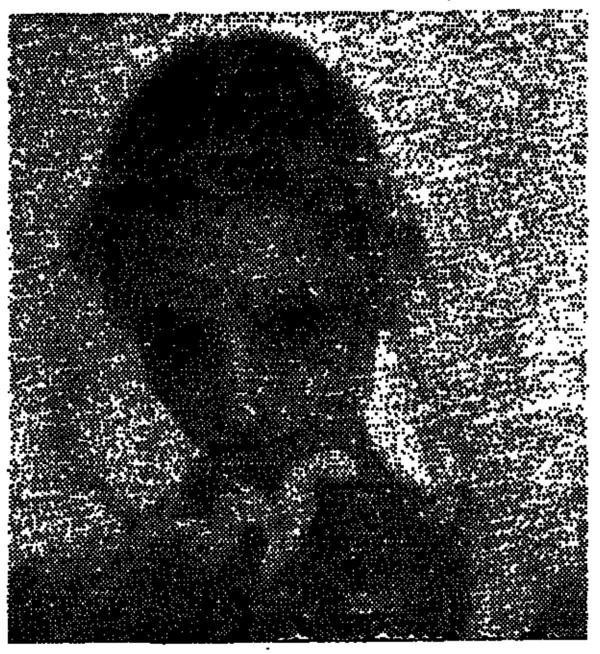

מראה החלב של הכלה. האיפור עדין ורק בגוונים בהירים, השפתיים מראה שבירי

לחורף 1972/73 מדגיש סרג' לו־טאן את החזרה למציאות, ובפירוש אין הכוונה לחזרה לטבע. איפור זה מבליט את אישיותה של האשה ה־מהדרנית, המשתדרת, שחיה בעיר הגדולה הסואנת. זהו איפור הבראה פשוט, אך למעשה מורכב ממשחק מפורט של אור וצל.

כך רואה המאפר הצרפתי לוטן את פני האשה בעונת החורף הקרובה.

צבע הבסיס לפנים שקוף וחיוור אך בעל ברק. העפעף העליון מודגש בגוון שורש האף, בצללית כהה בצבע עשן; צבע הצללית הולך ו־מתבהר לקראת הקו החיצוני של העין. אותו צבע בגוניו הכהים מו־פיע על בעל עצם הרקה לצורך הדגשתה, ולאורך האף לעידונו. ריסי העין מודגשים במסקרה כהולה. השפתיים וצפורני הידיים משוחות, כמובן, בצבעי האדום והם־להם ובעל המראה הלח.

אופנת הסנדק

היום מתקיימת תצוגת אופנה של עשרות דגמים, הלקוחים מ־תוך הסרט „הסנדק" (שהוסרט על פי ספרו של מאריו פוזו).

בוטיק מצפון תל אביב, בשם „בכבה", החליט להעתיק את שמלות ראשית המאה, מתוך ב־טחון שאכן יימצאו קונות ש־ירצו להתלבש כפי שהתלבשה אם סבתנו.

מראה שמלות ראשית המאה אמנם מעניין, ונאה, אך ימים יגידו באיזו מידה נרצה בעונה הבאה ללבוש את השמלות ה־ארוכות, בדוגמאות הסלסלאות וב־צלות הצללית המיוחדת.

הספרית המתעטשת

במספרה היתה אחת העובדות מצוננת. היא לא פסקה מלהת־עטש ולקנח את אפה. הערתי לה שכדאי לכסות את האף וה־פה במסכה קטנה (כמו בחדרי הניתוח) כאשר עובדים במקום ציבורי. היא פרצה בצחוק לגל־גבי, ואחריה שאר עובדות ה־מספרה. כשאמרתי לאחר מכן לבעלת המספרה, כי זו חובתה לדאוג לכך שלקוחותיה יהיו מו־גנים בפני הידבקות במחלה ב־מספרה — נעלבה. היא אמרה, שאין נדבקים בקיץ מאף דולף, וגם שלא הייתי צריכה לדבר על כך עם עובדת בנוכחותן של לקוחות. האמנם נהגתי לא כשו־רה?

נמוס ונוהג
מאת
חנה בבלי

דאגתך והצעתך היו במקום. בין שפנית לעובדת בקול לחישה בין שדבריך נשמעו על ידי כמה לקוחות־הצדק אתך ועל בעלת המספרה ללמוד פרק בהיגיינה וביחסי אנוש. אגב, המסכה הקט־נה היא אמצעי שימושי. למשל, ביפן, מטיילים במסכות כאלה אפילו ברחוב.

פרחים למנהל

אני עובדת כמזכירתו של מנ־הל חברה גדולה, האם עלי ל־הגיש לו פרחים כאשר הוא שב ממסע עסקים בחו"ל? ואם כן, האם לסדר את הפרחים באגר־טל על שולחנו או להשאיר את זר הפרחים באריזת הנייר כדי שהמנהל יוכל לקחתם הביתה?

אני בטוחה שהמנהל ישמח למצוא בשובו פרחים על שולחנו. סדרי את הפרחים באגרטל אך שמרי על הנייר במגירתך — אם ירצה לקחת את הזר הביתה. כיוון שאינך הפקידה היחידה, את יכולה לצרף לזר פתק ברכה ב־חתימתך.

מעון ומרכז למשפחה של א.א.ע. בנוה אביבים

מאת סופרת „הארץ"

שכונת נוה אביבים שבצפון תל־אביב תזכה באמצע שנת הלימודים הבאה במעון יום שיוכל לקלוט כ־50 ילדי אמהות עובדות בגילים שבין שנתיים לחמש. הבנין המוקם הולך בימים אלה ונבנה בתקציב משותף של משרד העבודה (60%) וארגון אמהות עובדות (40%), שקיבל הרי־מה להקמת המעון מפיוניר וימן בברזיל. המעון ינוהל ויוחזק על־ידי ארגון אמהות עובדות.

למרות שהמעון ישלם רק בעוד 8 חדשים, עשתה לה השמועה כנפיים ואמהות עובדות תושבות נוה אביבים כבר פנו למשרדי ארגון אמהות עוב־דות בבקשה לרשום את ילדיהן ל־מעון. לכולן ניתנה התשובה שההרש־מה טרם החלה. להיטותן של ה־אמהות מנוה אביבים (רבות מהן בעלות מקצועות חפשיים) לרשום את ילדיהן למעון, נובעת מקשייהן ל־השיג מטפלות לילדיהן וגם בגלל השכר הגבוה שדורשות המטפלות. במעון ישהו הילדים מ־7.30 בבקר עד 4 אחרי־הצהרים כל השנה חוץ משבוע הפסח ושבועיים בקיץ.

המעון שייפתח יהיה חלק ממרכז למשפחה — זאת המתכונת החדשה של מרכזים של ארגון אמהות עוב־דות, כדוגמתם יש כבר בנוה שרת. באבו כביר ייפתח מרכז דומה בעוד חודש ויישא את השם בית צ'ורלי.

הקו המנחה במרכזים כאלה הוא לתת באותו הבית לילדים ולנשים שירותים שאין הרשויות המקומיות נותנות. לילדים: קורסים וחוגים שונים בתחומים כמו ציור, מלאכת־יד, ספורט, דרמה וכדור וכן עזרה בשעורים. לנשים: טיפוח החן, ה־תעמלות, שמירה על משקל, תפירה, בישול, חוגים תקציביים למשק הבית, שירותי שמירת טף וכדומה. דברים שיכולים לעזור לנשים עובדות. קו מנחה אחר הוא ללכד את הנשים ולהעזר בהן להתנדבות ולטיפוח ה־תודעה האזרחית. אולם, אמרה לי מזכירת א.א.ע. בתל־אביב הגב' אר־רה זמיר, בכל איזור שונים הצרכים ולא דומים צרכיה של נוה שרת לאלה של נוה אביבים. הכוונה היא, איפוא, להקים ועדה מתושבות המקום ויחד עמהן יוחלט מה הם צרכי ה־מקום בהתאם לכך.

ראש השנה
אצל בית הלחמי
רכוז גדול של
מתנות מקוריות לכל כיס

חדש! שרפרפים, כסאות מגולפים, אצט־באות, פמוטים, מאפרות ועוד — יבוא מספרד.

מערכות אכל וקפה תוצרת מקומית (סטודיו) ותוצרת חוץ, רהוט קל כפרי, כלי קרמיקה עבודת יד החריעת, זכוכית, עץ ופוליאסטר.

אריזות חג מפוארות, משלוחים עד ערב החג לכל חלקי הארץ.

חניה בפתח החנות מובטחת

בבית הלחמי קנית
במלוא התמורה זכית!

בית הלחמי מוצרי נוי בע"מ
רח' פנקס 33, תל־אביב, טל. 443523

מרי קוואנט מעניקה קוסמתיק

'קוסמתיק' - תיק האיפור הנאה והשימושי. לנשיאה בארנק. מוענק לך ע"י מרי קוונט עם רכישת שלושת מוצרי היופי המעולים הנמצאים בתוכו:

TEARPOOF MASCARA — מסקרה מעולה לריסים ארוכים ונאים.
FACE FINAL — פודרת קומפקט קלה. שקופה וחיונית.
EYE GLOSS — צללית עינים זוהרת.

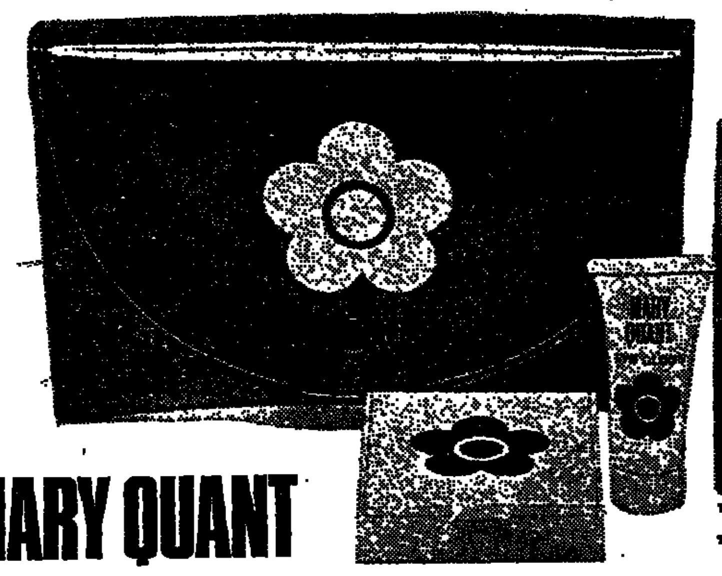

MARY QUANT

מחיר 3 מוצרי היופי 40 ל"י
תיק האיפור כשי

ידיעון כיס תשל"ג

זהו הפרס המובטח לכל קוראי הארץ

פרטים בגליון הארץ

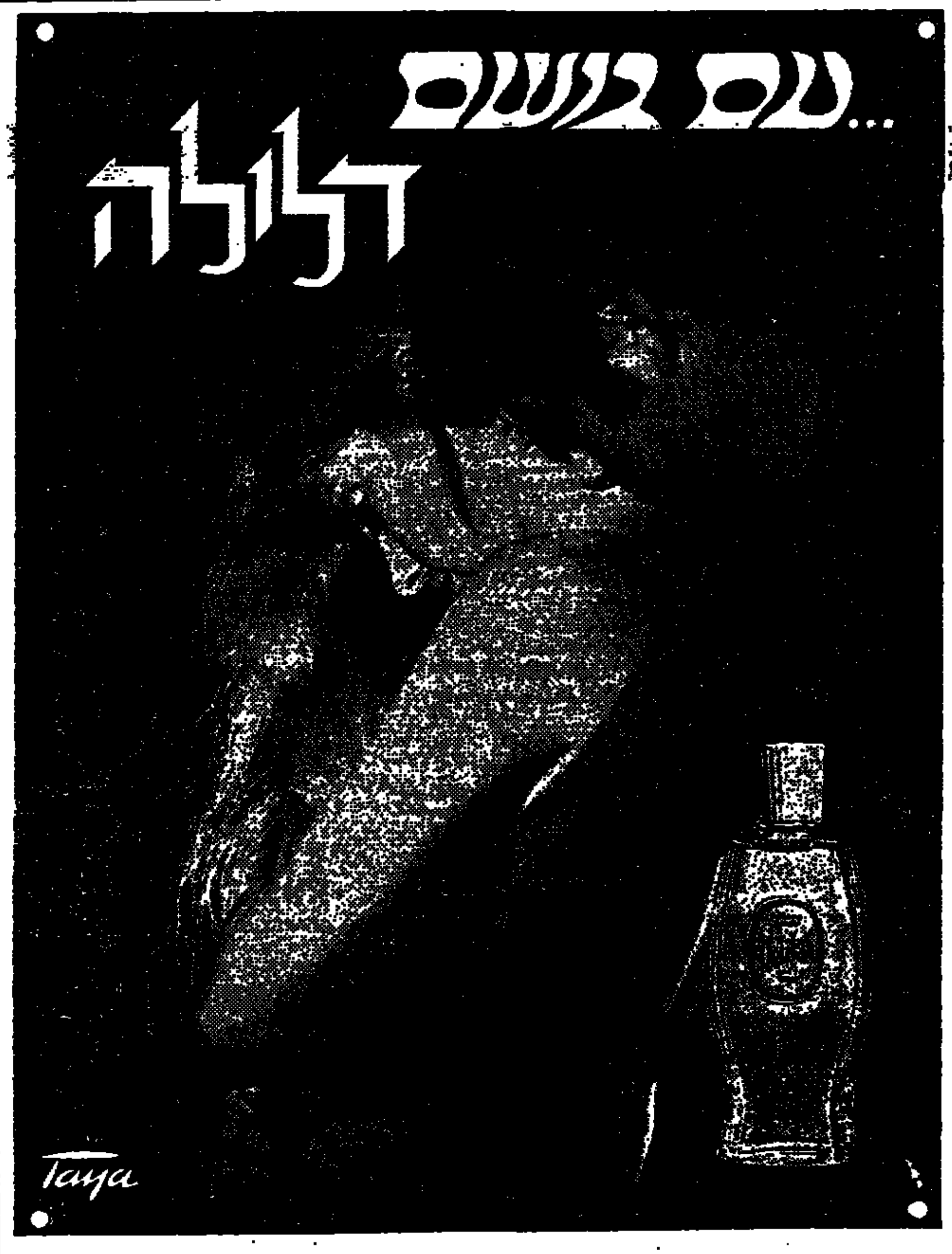

כתיבה במכונה
תלמדו היטב ב־12 שעות
בבית הספר למסחר
"רימון"
ת"א דיזנגוף 85, טל. 281985
שיטה עיוורת. פיקוח ממשלתי

מתנת חג לילדות-
3 זוגות גרבי
פופ-סוקס צבעונים
באריזה אחת

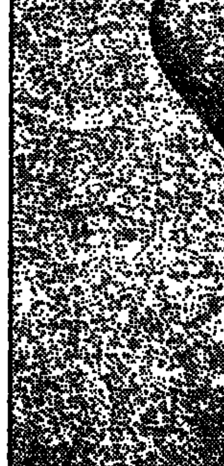

sabrina

מחיר לצרכן 5 ל"י

פרסום קדמון

המועצה המקומית מבשרת ציון

דאר מעוז ציון טל. 522458 — 527940
ירושלים

מכרז פומבי 3/72 סלילת כבישים

1) מוזמנות בזה הצעות מקבלנים לביצוע עבודת סלילת כבישים במקומות הבאים:
  א) כביש מס' 4 במבשרת ירושלים
  ב) כביש מס' 1 במעוז ציון א'
  ג) כביש (דרך שרות) במעוז ציון ב'
  ד) כביש המשך הטבעת במעוז ציון ב'
2) את החומר המיפרט הכללי אפשר לקבל במועצה בכל ימות השבוע תמורת תשלום של —.25 ל"י לכל כביש.
3) מגיש ההצעה חייב לצרף ערבות בנקאית בשעור של 10% מהיקף העבודה לתקופה של 3 חדשים. הצעה שלא תכיל ערבות כנ"ל לא תובא לדיון.
4) את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה בעילום שם המציע. על המעטפה בציון מספר המכרז בלבד.
5) המועד האחרון להגשת ההצעות הוא 21.9.72.
6) אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה אחרת וכמו כן רשאית המועצה לפצל את העבודה לקבלנים אחדים.

גבאי נתנאל ראש המועצה המקומית

מלון „שלום"
בית וגן ירושלים

הצעה מיוחדת לראש השנה

במשך תקופת ההרצה
3 ימים פנסיון מלא
—.165 ל"י לאיש
(בחדר כפול, כולל מסים ושירות)

כשר למהדרין

בהזמנות נא לפנות: 02—533131

مكذا من الأصل

مكذا من الأمل

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י למלה / יום ו': 1.20 ל"י למלה

פרקי היום בתנ"ך

● דברי הימים, א' (י"ב).

המשנה היומית

● נזיר, ד' (ס"כ).

רדיו — גל א'

6.00	"מה טובו אהליך" ושיר של יום
6.10	התעמלות בוקר
6.20	שעון מוסיקלי
7.05	סקירת עתוני הבוקר
7.15	זמר זמר לך
7.55	"אור ירוק"
8.10	בוקר טוב
10.05	לעקרת הבית
11.40	לאן הערב
12.05	במקצב יוצר
12.30	בחצי היום — פרמונים והרשות

חדשות — רשת ב'

6.05	7.00	8.00	9.00
10.00	12.00	18.00	14.00
15.00	16.00	17.00	18.00
21.00	22.00	23.00	24.00
01.00			

חדשות בלועזית — רשת ד'

7.00	18.30	20.30
7.15	14.00	20.45

18.10 "קונצר בוקר" — שיום: משתקים כוכבקליס, פנלסון; וארישציות רצי-ביות (ברונקה כוסולין — סמנתר), היידן: סימפוניה מס' 74 במי במול מג'ור (מנצח: אנטאל דוראטי), ג'מיניאני: מוסיקה ל"ער המכושף" (סולני ונציה), י"ס ב' באך: חמישיה בדה מג'ור לחליל, אבוב, כנור, בטנון וצ'מבלו (אנסמבל ה' בארוק מאאריס), בריטן: סימפוניה פשוטה (התזמורת הפילהרמונית המלכותית ב' ניצוח סר מלקולם סרג'נט); 16.05 "נגינה בצוותא", ה' רביעייה הישראלית הרשה מנגנת 4 הרביעיות לכלי קשת של היידן; 11.05 שיר ומזמור; 11.15 שידורים ל' תלמידים בבתיה"ס היסודיים, תכנית לחינוך המוזיקה; 12.15 שידורים לתלמידים בבתיה"ס היסודיים, אנגלית לחתחלים; 14.10 לי אם (לילד: א) לפעוטות — "תקליטו של גדי", ב) "ה' זכובב" — מאת טובה הרש, ג) שירים "כבשה בסה" ד) "הרפתקאות שכוו נגוגבא"; 16.05 "שירת הפקהלה" — זמרי ג'ון קאריר; 16.10 "באהלי תורה"; 16.05 "מגבו של המשפט העברי"; 16.20 "מאוצר הסרטים" — "עבודה על התזמורת" — הבית על המחר ברלין; 18.05 עקרית אלון מספר על נוף הארץ; 18.10 בשבילי כפר; 18.40 רוחני השכנה היומית; 18.55 לחקלאי; 19.30 מוסיקה זירה: 19.50 פרקי יום שבתנ"ך: דברי הימים א'; 20.10 כרי סוף; 20.50 פרקי חזנות; 21.30 "עולם המורל"; 22.06 ג'וכטאב מאהלר: סימפוניה מס' 8 במי במול מג'ור; 00.05 רגע של שיר.

טלויזיה

18.00 אולימפיאדה 17.30 קיצור החרשות: 18.02 ד"ש עם שיר; 18.30 תכנית דת; 18.57 סקירת תכניות; 19.00 חדשות וענייני היום; 19.30 בעקבות הצי-לום — פרק שלישי "הכבוש הסודי" (חלק א'); 20.00 קבם להרסות; 20.20 קונצ'ר-טו לשני מסתהרים מאת ה' א' כוכארב, עם ולאדימיר אשכנזי, דניאל בארנבוים ו' הזוכרות הקאמרית האנגלית; 20.45 פרס קולנוע — "הגנבה הגדולה" — סיפור הרפתקאות של שלם... 22.00 חדשות; יום באולימפיאדה.

בטלויזיה הלימודית

08.15 גיאוגרפיה ה'; 09.05 הצורה החברתית; 10.20 אנגלית ה'; 11.25 אנגלית ח'; 12.20 גיאומטריה ו'; 13.15 מבט ו'; 14.10 הברת הארץ — בתי כנסת עתיקים; 16.00 כסיפורי שפת המולדת ... 16.15 טיול בספרי אגדות — המסוזר מכפר אזי"; 16.24 תכניות ילדים בכפר הדרי (כרם); 16.44 בצר ובגד — עליה וסוע בהן.

הודעות

● בית הדין הרבני האזורי ירושלים תיק מס. 2978/ ...

וילות ובתים

● בהרצליה פיתוח רעננה, קוטג'ים למכירה "בית דור", ...

● "מפלים" וילות וקוטג'ים ב"רוב — "2000" ...

הגל הקל

40.10 "מוסונים לא נימי": 14.58 "הדרך"; 15.05 "הכל עליך"; 16.04 רגע של עברית; 16.06 "מהדורה עברית"; 16.30 "בתוכת שבתך את הלשון"; 17.05 "לי ולך"; 18.05 "יומן האולימפיאדה"; 20.08 מתוי הסזורה; 21.54 נקלטות קליל; 22.05 אכסבר ... 22.54 "נקימות קלות"; 23.07 "יומן האולימפיאדה"; 23.20 "לית עתונות"; 00.20 "אדום עתיק".

גלי צה"ל

15.05 נא לצלצל; 16.50 פינת המתנאה הקכנה; 17.05 חיו יקסתו; 17.30 יומן צה"ל; 17.50 האולימפיאדה על ה' קו; 18.05 זה פרגוי אותי; 19.05 בהוכה כבירה; 19.50 באולת סליזה; 19.50 שיחה אישית עם חכה ביהו; 20.05 פרקי מוסיקה לאכית — באור: פרליוד ופוגה בביצוע גנן, הגיטרה ג'וליאן בריםס, דריוס מ. ספארמאו — ביצוע תפסנתרים ברכה ערן.

תורנות רופאים לפי המקומות

תל-אביב
● ד"ר סגל, בלוך 12, טל. 247860, ד"ר הראבן, אפשטיין 6, טל. 443281.
● במד"א, טל. 101, 614333, רופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר, המבקר חולים בבתיהם.
ירושלים
● המגנת רופאים במקרים דחופים מ־8 בע"ב עד לכבודת ב־7 בבוקר, טל. 101, בתחנת מד"א מרפאה ורופא לטיפולים דחופים מ־7 בערב עד להצות, מיוחד למקרים דחופים בלבד.
חיפה
● רופא תורן במד"א טל. 101
קופ"ה לאומית
● קופת לאומית בתל-אביב רח' מנטפי-פיורי 9, טלפון: 57663 מ־8 בערב עד 1 אחר חצות משעה 1 בלילה נא לפנות לתור-נות לילה של מד"א, טלפון 101.
קופת חולים מכבי — תורנות לילה
● בין השעות 8.00 בערב עד 7.00 בבוקר.
● תל-אביב: מגן דוד אדום, טלפון 101.
● בת-ים: מד"א, טל. 843134 ● פתח-תקוה: מד"א, טל. 912333 ● אשדוד: מד"א, טל. 22222 ● ירושלים: מד"א, טל. 101 ● חיפה: טל. 63333, כל לילה עד שעה 7 בבוקר וכן בימי שבת וחגים.
עזרה ראשונה בפשית
● שרות טלפוני: 2—69911.

תורניות בתי חולים

תל-אביב
● איכילוב.
ירושלים
● שערי צדק (ילדים, נשים), הדסה (מנו-פיה, כירורגיה, עיניים).
חיפה
● רוטשילד (כירורגיה, פנימית, תאונות עבודה, נשים, ילדים), רמב"ם (נוירוכי-רורגית).

תורנות בתי מרקחת

תל-אביב
● מרשקוביץ, המלך ג'ורג' 25, טלפון: 282650; רמת-אביב, שכון רמת-אביב, טל. 413353; נגה, יפו, ע"י קולנוע "נגה", טל. 821896
ירושלים
● ד"ר בלה, דוד המלך 6, טל. 224851; פרטי: ד"ר בלה, רמבי"ן 27, טל. 34109; אלסנסדאל, רח' צלאח א-דין, טל. 82196; פרטי: ברתיק בריהיקאן, רח' אבן בטוטה, טל. 82196.
חיפה
● רשיי, בריגודרא 36, טל. 668266.
בכל הארץ
● חדרה: נגבי, סמואל 74.
● נתניה: הרסה, הרצל 24.
● מחוז השרון: אלרס, רמת השרון, רח' סוקולוב.
● פתח-תקוה: רסל, רוטשילד 89, טל. 911406.
● רמת-גן: ליפשיץ, הרצל 19, טלפון: 721771.
● בני-ברק: בני-ברק, עקיבא 110.
● בת-ים וחולון: נגה, יפו, ע"י קולנוע "נגה".

מגרשים

● לקבלנים למכירה מגרש במרכז גבעת רמב"ם 28 חד' ...

● בנדרה מגרשים, סרקע פר-טית עם קושאן במאבק ...

דירות בשכר חודשי

● "צור" מציע במרכז הר-לון 2½, 3, 3½ חדרים להשכרה. 855108.

דירות מרוהטות

מחסנים

משרדים

עסקים

דירות בדמי מפתח

חדרים מרוהטים

ביקוש דירות

ביקוש עבודה

הכשרה לעבודה

הצעות עבודה

קבלנים

● "צור" מציע במרכז חולון דירות לוקסוס בנות 3—4 חדרים. 558108.

דירות

דירות למכירה

חנויות

אולמות

מכוניות

● סובארו — מוכנות הש-נה, אולם תצוגה ומכירות אבן-גבירול 54 ת"א טל' — 261916.

השכרת רכב

שרותי רכב

אופנועים וקטנועים

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י לשורה / יום ו': 1.20 ל"י לשורה

ביקוש רב

...יב תיכון — 448078
...ב כל סוגי המכוניות ב...יום הגבוהים ביותר ב...

...קונים כל סוגי כוסיתנה ...שים במוזון ...ה, התחיה 20 (ליד בלפור) 820192

חוצים לקנות

...גים מלוה קליטה ובמ... דיין שדרות רוטשילד תל־אביב.

קונים דברים משומשים ...צים, פריג'ידרים ריהוט ...די והיטולים 870818

הלובה" קונה ומוכר רהיט משומשים ופריג'ידרים 874341

מלווה קליטה ובסחורות ...ימים מחירים גבוהים הון", לילנבלום 43 ת"א.

חיצוטים למכירה

...לוויזיות ומכונות כביסה ... 1973 גם ב־50 ל"י ...ים, התקשר עוד היום ...240292

...הזדמנות למכירה מקרר ...ין 11 קוב כ־5 שנים ...ב מצויין ברזילי טלפון ...

...הזדמנות למכירה מכונת ...רה זינגר 700 כמעט חד... 861080

...קווירים גדול על רגלים ...ר אפיה זהר 747297.

...למכירה 2 ספות זוגיות יפה 6000 ל"י 418072.

...טריאו פישר מקצועי + ...לים קי.אל.ה. מודל 5 ...41

...צורת קריסטל בלגי 10 ...ו + פריג'ידר קורעון — 449306.

...עגלת תינוק היתה בשי... 3 חודשים חלדי מרר... דוד 53 פתח־תקוה ...

הלוואות

2000 ל"י מיידית לעוב... מדינה, צבא וציבור. — 449...

הלוואות לרוכשי ובעלי ...בור" — מכר ודבש ...ם, יהודה הלוי 62, ת"א, ...612305

...די שמש וחשמל

...רדיאור, הדוד נוזל? — ...ן 32300 או 31929 דוודי ... וחשמל, תל־אביב רח' ...מבי 34.

...ניל" תקוני דוודים מכל ...נים באחריות מלאה — ...ון 3098 דרך פתח־תקוה תל־אביב.

"פירומיה" — סימן מס' ... דשום, 10 שנות אחריות. ...נם דשום, צפוי פלקטיבי ...מייל, החלפות ותיקונים. ...פיצי דודי שמש והחשמל ...רקון 323 תל־אביב. — ...4441, 441486 ירושלים ...נב 5 — 234069

"פלוחיבר" — "אמקור" ... דודי שמש והחשמל. כצר ...ם באמאייל — חיי... ...2809 תל־אביב, המס... ...רנ' 66.

"סליס" תקוני דוודים מ... הסוגים באחריות מלאה ... מומחים. טל' 84158 ת"א ...ד פתח־תקוה 80.

"הבונה" הדוד נוזל. — ...יני דודי שמש וחשמל מ... הסוגים הוד שעתיים, 80 ...ת שרות נאמן, לרגם מ... ...ה 6 שנים אחריות. תל־... ...יב דרך־השלום 7 טלפון ...259750, 2511

"כנרת" — תיקון וה... ...פת דודים נוזלים תוך ש... ...יים 237980, בנצחיים.

היוצר — הדוד נוזל? כל ...האזור, 860812 חרושת דו... ...ים רח' סלמה 16 ת"א.

חקלאות

למכירה 80,000 מקצוה ...בו ביפר, מכבב אודביוזין ...9271

למכירה: שתילי ברוב ...נהגו, שתילי ברוב אדום ...עי חרו) מושב בוזעפי ...או טלפון 04-920816

שרותים

"המבריק" — פלפסים ...ריקים מרצפות וממכזה ...פוליש שוויצרי, 242224

"מזמנת" זפות והקו... ...ת טלפון 251783

"קטרוניק" קיבוצים ...ציים בלילים אבוגבירול ...442726

...זיפות ובידוד גגות — ...את החורף שרות וביצוע ...יד וסחיטן אחריות מל... ...444390 — 445

...ליטוש והברקת מרצפות, ...שיוצרי (פוליאסטר) ...ון יהודי 152271.

...ליטוש והברקה בדירות ...זות וייבנות באחריות מל... ...763425

"זהר" ליטוש והברקת ...זבות ונקיון יהודי טלפון ...243

...פרטי השיפוץ מבצע צי... ...תיקרות וקירות עד כב... ...יים פלסטיים ושיפוצים. ה... ...ר בשלמה המלך 102 טל ...3476

"פלטר", ביצוע עבודות ...ומזורה ליתרוש רהיטים ...צים טל. 820202 בערב 824860

...מפן ביתר מ־א' עד ת' ...בו השיפוץ. החלוץ 36 ...זה טלפון 04-661402

טלוויזיה

...20 ל"י הביטוח כולל מ... ...ת "רנסוף" 775335.

עקיבא — תיקוני טלויז... בביתכם באחריות טלפון: 823 לפנה"צ 444452 אחרי הרים.

עד 1000 ל"י תקבל עבור ...שיר הישן בהחלפה לטל... ...ה טלוויזיה דגם 73 היתרה ...בגבירול 12 267080.

...טלוויזיות נפלאות דגם 73 ...ב־50 לירות לחודש התק... עוד היום לטלפון: ...29 והמכשיר בביתך.

"כאבא" סוכנות כללית ...ראל מעבירה בלעדית ל... ...נ טלוויזיה "כאבא" — ...טלכביזראל 17 ת"א טל' ...239, 246513, 222665 ... ...נות אינה אחראית לכל ...דה אהרה בנוש זו.

...25 ל"י — ביטוח טלוי... לשנה החרשה טכלוג ...ם ישלח לכל דורש — ...ב. טלפון 02-257952.

- התיקוני אקספרס למכשירי טלוויזיה ואנטנות בביתך — ...צלצל 36806 — 825133
- "אלקטרוסל" תיקוני טלוויזיה הרכבה ושיפוץ אנ... ...טנות 825207
- זכיתי בהגרלה טלוויזיה וסטיגנהאוז חדשה בארגז ס... ...נור במחיר הזדמנותי טל: 31975
- תיגם היקון טלוויזיה ל... מכשח "באינדסטרוניקס" טל. 248008 ת"א.

טפטים

- קל רמנגם הדבקת טפטים מכל הסוגים טל. 442726.
- בכל הזדמנות לקנו מה... דקורטור שלכם קטלוג חדש 1973 של טפטים: קראון וו... ניל תוצרת אנגליה.
- "באר" הדבקת טפטים מ... כל הסוגים באחריות לצבי... ההדבקה סיוד התקרה היום מחירים נוחים 874916 — פיינברג.

מי מצא?

- אבדה תעודה זהות ע"ש ליבוביץ ליאופולד שמספרה 6480958 ולזה היא מבוטלת.

שידוכים

- "צבר נאה" (34) מעונין ב"תחיכה", ת.ד. 2568 רמת־גן.

נופש

- כפר הנופש הבינלאומי בראש הנקרה מציע בילוי הופשה נהדרת לכל הגיליה. נותרו מקומות בודדים ל... ספטמבר ולחגים, טלפונים: 03-248300, 04-612567 — 04-609640, 053-22047 — 02-226073
- מלון גן־המלך נהניה כ... 053-23013, כשר נופש, הב... ראה ויורה רבש בחדרים מבר... אריב עם שרותים צמודים ... מלא החל מ־30 ל"י ... בחדרי חוץ, פרט לחגים.

מקררים

- מחיר מזבוז עבור המקרר המשומש שלך מיטלם 824535.
- קניה, מכירה, החלפה, — אמקור 10 בהזדמנות —.390 ל"י בטוח לכל החיים "קירור לוינסקי", לוינסקי 102 תל־אביב טלפון 829554.
- 111827061 קונים מקררים משומשים משלמים מחיר גבוה 827061.
- מקררים משומשים מ... 150 ל"י בהזדמנות כולל בי... טוח "קירור לוינסקי", לוי... נסקי 102 תל־אביב 829554.
- משלם מחיר גבוה עבור המקרר הישן שלך 826282.
- תיקוני מקררים מכל הסו... גים קניה מכירה צביעה ... החלפה ת"א סלמה 76 טל: 823417.
- אמקור 10 הפשרה אוטו... מטית במצב מצויין 836967 חולון.

שטיחים

- מכון לניקוי ותיקון שטי... חים פורת את כרמל טל' — 824120 שרות מבית הלקוח.

כלי נגינה

- פסנתרים אורגנים ונגי... נות מכירת החלפה קניה ... השכרה "רסיטל" בן־יהודה 148 תל־אביב 239891.
- פסנתרים חדשים ומשומ... שים ליטורות ואורגנים מבי... חר גדול, תנאים נוחים, ...125 ... טלפון 220803.

בתי־ספר ושיעורים

- מורה לכבתהר נוהגת עצ... רים בפסנתר לטלפן — 833012 בה"ם.

תריסים

- מבצע חג כל הזולת מחי... רים תריסי הזזה — .30 ל"י המטר, הרמוניקה — .90, — חלונות זכוכית — .105. הכל מצופה אינודייז אחריות מל... אה תצוגה בחברת "באלי" אבן־גבירול 105 פול השקם תל־אביב 233643.
- התריסי כסף מבעל יצור והרכבת תריסים והלונות ראוה מודיע על מבצע הר... זלות טל' 823904.
- חברת תריסי הכרן בע"מ מכריזה על מבצע ראש הש... נה במחירים ללא תקדים. תריסי הזזה צפוי — .30 ל"י למ"ר. ממוכב החשוכים, אח... ריות 4 שנים, המפעל: תל־אביב, רח' גולומב 33, טל. 824254, סניף חולון: רח' הנקין 56.
- במחירים ללא תקדים תר... יסי הזזה מצופה 28 ל"י ממ"ר הלונות זכוכית 100 ל"י כמ"ר מוצרי השלושה מפעל והצוגה בחברת יהודה העברי 11 ת"א 824661.

הודעות לציבור

משרד המסחר והתעשיה
חטיבת המזון והכימיה

הודעה למשווקי בירה

הועדה לבדיקת דרכי שיווק הבירה, שמונתה על ידי שר המסחר והתעשיה, על־פי סעיף 31 של חוק ההגבלים העסקיים מבקשת ממשווקי בירה (סיטונאים, קמעונאים ורשתות שיווק) שיש להם תלונות על התנאת מכירת בירה בקנית משקאות קלים מתוצרת יצרני הבירה, להגיש את תלונותיהם בכתב ליו"ר הועדה, מר חיים שפי צוני, במשרד המסחר והתעשיה, ירושלים, רחוב אגרון 30.

רהיטים

- קונה רהיטים משומשים ועתיקים פריג'ידרים ירושות והיטולים כהן 772771.
- ארונות מטבח בשלל צב... עים מתקבלות הזמנות במ... חירים נוחים העליה 74 טל' 825680.
- דהוף בהזדמנות ארון 4 דלתות במצב מצויין 904292.

חיות בית

- למכירה פודל בת 8 שבו... עות עם תעודות טלפון — 904694.
- למכירה לברדור בן שנה עם תעודות להתקשר 770625.
- לכלבה פוי פומרניין גד... עיה דרוש כלב, מאותו גזע. 944251.

מכונות כתיבה

- השאלה, מכירה ותיקונים. דיין שדרות רוטשילד 10 טלפון: 59046.
- בירומכניקה — מכונות כתיבה וחישוב, מכירה ותי... קונים והשכרה, אלנבי 94 — 612623.

מכונות כביסה

- מכונות כביסה חדישות 1973 גם ב־30 לירות לחודש, התקשר עוד היום לטלפון: — 240292 והמכונה בביתך.

נופש

- הזמנת מקומות לכל בתי מלון ובתי הבראה ללא כל הוצאות נוספות ע"י "אור", ארזה ונופש 08-612567, או: 03-248306, 053-22947, או: 04-669640, 02-226075.

דרושים
חשמלאים
לעבודה באזור תל־אביב
טל. 822734
ובערב 415258

דרושה בחורה
למשק בית
בלי או עם לינה
(רצוי עם)
תנאים מצויינים
רק על פי המלצות
לטלפן 56025
או 268463
אחה"צ עד 21.00

דרושים
✶ טכנאי טלויזיה
בכל הדרגים
✶ מנהל עבודה
לאנטנות מרכזיות
ומערכות טלפוניות
פנימיים
✶ מרכיבי
אנטנות
וטלפונים פנימיים
לפנות: קו־תוך בע"מ,
רח' סמילנסקי 12,
נתניה, טל. 24467

דרושים
מדריך חינוכי
עוזרת לגננת
מגורים במקום
לפנות בכתב לכפר־הנוער מאיר שפיה
ד. מאיר שפיה

דרושים בחורים אחרי צבא
לעבודה קבועה
תנאים טובים
לפנות למגרשי התערוכה הישנים, מפעלי „אל־בן — זופר" (סוף רח' דיזנגוף)

דרושות
נקבניות
להפקיד אחראית חדר ניקוב

✶ בעלת 4 שנות ותק לפחות כנקבנית.
✶ נסיון בתפקיד דומה — הכרחי.
✶ התפקיד יהיה כרוך בעבודה מינהלתית משולבת בניקוב.
✶ למועמדת המתאימה יוצעו תנאים מיוחדים.
נקבניות
✶ בעלות 2 שנות ותק לפחות כנקבניות י.ב.מ.
✶ רצון לעבודה קשה תוך שתוף ברווחי החברה.

המועמדות הפנינה בכתב לקביעת ראיון עם ציון המשרה המבוקשת ופרוט הנסיון ל„שני" — שרותי ניקוב ומיכון בע"מ, ת.ד. 20032, תל־אביב.

סודיות מובטחת

דרושה מיד
כתבנית עברית מנוסה
ל־8 שעות
מ־9.00 עד 17.00

לפנות טלפונית
ת"א 32833
בשעות 8.00
עד 14.00

דרושים מפעילים לאקסטרודרים
תנאים טובים למועמדים המתאימים
העבודה במשמרות
לפנות: מפעלי ירדנלמי לחבלים
רח' מודיעין 1, רמת־גן

דרוש
מכונאי עצמאי
למנועי דיזל
ומדחסים
לפנות לגוש ציוד בע"מ
רחוב תימנע 19
איזור תעשיה חולון
(ליד המ"ש)
טלפון 852076

דרושה פקידה
למשרה חלקית
במערכת
ידיעות אחרונות
חיפה
לפנות: יום חמישי
7.9.72, בין השעות
10—11 לפנה"צ —
הנביאים 28, קיב חיפה

דרושה
מזכירה עצמאית
ובעלת יוזמה לטיפול בנושאי פרסום מיוחדים
הנסיון בניהול משרד
שעות העבודה 8.00 — 16.00

לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים ודרישת משכורת לעבודי פרסום ושילוט בע"מ בני ברק רח' ז'בוטינסקי 140

למשרד רואה חשבון
דרושים למשרדים בת"א
1. בוחן מרכז
2. בוחן
3. מזכירה כתבנית
למשרדים בחיפה
1. פקידה כללית (למחירון, טלפון ותיוק)
לפנות בכתב יד ת.ד. 29664 ת"א • ת.ד. 441 חיפה

דרוש ספרן/ית מוסמך/ת
חצי משרה
מעונינים יפנו לפי הכתובת ביה"ס התיכון כפר יהושע

מוסד צבורי מחפש
מנהלת למרכז קהילתי
בשכונה באזור תל־אביב. יום עבודה מלא ומפוצל (כולל עבודה בערבים). נסיון בעבודה קהילתית הכרחי. השכלה —רצוי תואר ראשון מדעי החברה.
נא לפנות בכתב לפי הכתובת: ת.ד. 4077 ת"א עבור מנהלת מרכז קהילתי, בצרוף קורות חיים

למפעל מתכת באיזור תל־אביב
דרוש
טכנאי מכונות או ייצור
לנהל עבודה
לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. 26069 תל־אביב

למפעל תעשייתי בתל־אביב
דרושים:
1) פקיד טכני — ידע מסוים בשרטוט רצוי.
2) עובדים/ות — בביקורת איכות.
על המעונינים להתקשר טלפונים:
772883, או 770360.

חברה לעמילות מכס
בשדה התעופה לוד
דרוש
פקיד מתחיל
לפנות בכתב בצרוף קורות חיים
לת.ד. 2986 תל־אביב.

דרושים
מסגרים רתכים
ברמת החייל
תרמאויל,
עשר מחנות 8
אגד (מתחנה מרכזית),
קו 75

להברה
בקנה מידה ארצי
דרושים נהגי גרר
בעלי רשיון לגרירה
ולתילוך באזור ת"א
חיפה

לפנות לטלפון ת"א
256168, 263974
ירושלים 222503
חיפה 525262
באר־שבע 3654

כל מודעה
המתפרסמת בלוח זה —
מתפרסמת ללא תשלום נוסף
גם ב„הארץ"
על פי הסכם מיוחד בין
„ידיעות אחרונות"
ו„הארץ"

דרוש
מנהל מחלקת אחזקה והתקנות
(MANAGER OF MAINTENANCE & INSTALLATION WORKSHOP)
לניהול מחלקה ומעבדות המטפלות בציוד אלקטרוני, ציוד מכני/אופטי, ציוד מעבדתי, ציוד רפואי, מכשיר בקרה וכו'.
על המועמד להיות מהנדס או טכנאי בכיר עם נסיון בניהול מעבדות ועם כושר ארגוני ותפעולי.
✶
נא לפנות עם פרטים מלאים למ.מ. ת.ד. 39300 ת"א.
— סודיות מובטחת —

דרוש
מנהל עבודה
מעולה ומנוסה
לעבודות עפר וכבישים
המעונינים יפנו בכתב יד עם ציון קורות חיים ונסיון בעבודה לת.ד. 989 תל־אביב עבור „מנהל עבודה". סודיות מובטחת

אלומאייר בע"מ
מוצרי אלומיניום לבנין ראשל"צ
דרושים:
1. הנדסאי
2. טכנאי שרטט
3. שרטט
4. מחסנאי
(רצוי קצין אפסנאות משוחרר צה"ל)
נא לפנות בשעות העבודה אלומייר בע"מ אזור התעשיה ראשל"צ, טלפון 5—948894.

עירית רמלה
הודעה מס' 11/72
מכריזים בזה על משרות פנויות של:
סגן מהנדס העיר
הכישורים הדרושים:
מהנדס רישוי, בוגר הטכניון, בעל נסיון של 8 שנים לפחות בהנדסה אזרחית (דרכים, ביוב, תיעול, יציבות מבנים) ובעל כושר מינהלי מתאים למשרה זו.
הדרגה המוצעת א' בדירוג המהנדסים ובתקופת הנסיון של 6 חודשים ב' בדירוג המהנדסים.
מודד
בוגר בי"ס למדידות.
דרגתו תקבע בהתאם לכישוריו.
על המעונינים להגיש קיצור תולדות חיים, העתקי תעודות והמלצות למזכיר העיר רמלה, עד 20.9.72
א. אבוחצירא
ראש העיריה

דרוש
• מנהל אדמיניסטרטיבי
הכישורים הדרושים:
✶ נסיון בתפקידי ניהול בדרג בכיר. רצויה השכלה גבוהה במינהל או בכלכלה.
✶ שליטה בשפה העברית וידיעה טובה של השפה האנגלית.
✶ מקום העבודה — חיפה ועל העובד להיות תושב חיפה ובעל רשיון נהיגה.
✶ העבודה כרוכה בנסיעות באיזור הצפון.
✶
מועמדים רציניים בלבד, העונים לדרישות, יפנו בכתב־יד עם ציון קורות חיים ונסיון עבודה קודם לת.ד. 4696 תל־אביב.

הצטרף למפעל מתקדם
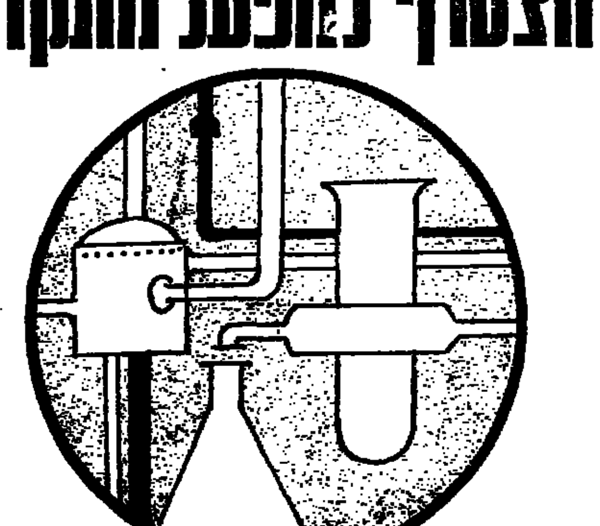
למד מקצוע מעניין ואחראי
מפעיל מתקני ייצור

✶ ההדרכה לרכישת המקצוע על חשבון המפעל
✶ תנאי שכר טובים
✶ אפשרויות קידום

הכשורים הדרושים:
1. השכלה: 10—8 שנות לימוד לפחות
2. גיל: אחרי צבא, עד 45
3. נכונות לעבוד במשמרות

המעונינים יפנו בכתב או טלפונית
סודיות מובטחת

תעשיות אלקטרוכימיות
פריגוקרום
ת.ד. 1929 חיפה טלפון 715211, 04-910531, 04

למפעל תעשיה ברמת־גן
דרוש
מנהל ייצור
מועמדים יואילו לפנות בכתב לת.ד. 2243 ר"ג למס. 22.

דרושות
ציירות טקסטיל
עם כשרון הנסיון בעשיית רפורטים וקונטורות תנתן משכורת טובה
לפנות לסטודיו לוי משעה 8.00 — 4.00 בבוקר רח' שטמפפר 29 קומה ג' פתח־תקוה טלפון 906237
סודיות מובטחת

ליפאורה בע"מ — רחובות
דרוש
כימאי או טכנולוג מזון
רצוי בעל נסיון בתעשית פרי הדר
לפנות בכתב יד בפירוט קורות חיים ונסיון ליפאורה בע"מ ת.ד. 540 רחובות

דרושה
פקידה כללית
בעלת ידיעה בשפה האנגלית
עם כתב־יד ברור בעברית ואנגלית.
לפנות אישית למנהל מחלקת חלקי חילוף בחברת ליאו גולדברג בע"מ
דרך פ"ת 65, ת"א, או לטל. 284111

דרוש
• מנהל אדמיניסטרטיבי
הכישורים הדרושים:
✶ נסיון בתפקידי ניהול, רצויה השכלה גבוהה במינהל או בכלכלה.
✶ שליטה בשפה העברית וידיעה טובה של השפה האנגלית.
✶ מקום העבודה — ירושלים ועל העובד להיות תושב ירושלים.
מועמדים רציניים בלבד, העונים לדרישות יפנו בכתב־יד עם ציון קורות חיים ונסיון עבודה קודם לת.ד. 4696 תל־אביב.

נציבות שירות המדינה
מודיעה על
הארכת ההרשמה למכרז מספר 784
עקב טעות בפרסום מיום כ"ו באב תשל"ב (6.8.1972).

תואר המשרה ומקום העבודה: עוזר דיור באגף החשב הכללי, תל־אביב (ולא עוזר ציוד כפי שפורסם), בדרגה י"ד אחיד.

פרטים נוספים והגשת בקשות בנציבות שירות המדינה, ירושלים, הקריה, או באחת מלשכותיה המחוזיות, תל־אביב, הקריה, רח' ה' מס' 5, בחיפה בבית הממשלה, בבאר־שבע, לשכת הנגב, משרד הפנים, דרך הנשיאים.

המועד האחרון להגשת בקשה: י"ג בתשרי תשל"ב (21.9.1972).

חברת בניה
מחפשת לעבודה באזור הרצליה פתוח את האנשים הבאים: —
1. מהנדס בצוע
2. מנהל עבודה
3. טפסנים מעולים
תנאים טובים מובטחים
בא לפנות בצרוף פרטים מלאים ונסיון בעבודה: — לת.ד. 3032 ת"א — עבור חברת בניה. טלפון: — 937490 בין השעות 17.00 — 19.00 אחה"צ

באשקלון
לעתון בוקר גדול דרוש
סוכן מחלק עתונים
למנויים.
לפנות מיד: ג'רוסלם פוסט
טל. 03—624215 למר מנדלסון.

המוסך המרכזי לילנד — יהוד
דרושים
1. פקיד קבלת רכב
2. פקיד למחסן חלקים
שכר בהתאם לכישורים
נא לפנות למזכירת ההנהלה, טלפונים: 755793 — 753411

לכפר הנוער יוהנה ז'בוטינסקי
דרושים
• אם בית קבוצתית
• מדריך חברתי
לכתה י"א
למדריך בעל משפחה אפשרות דיור.
לזוג נשוי — תנאים טובים.
להתקשר 965058 עד 15.30
או בכתב לת.ד. 12 באר יעקב

לחברה בינלאומית
דרושה
כתבנית מעולה
✶ 3 שנות נסיון לפחות בעבודה
✶ מהירות גבוהה בהדפסה
✶ ידיעה בהדפסות באנגלית
נא לטלפן ל־03—39841 לקביעת ראיון

דרוש
קצין מבחן באשקלון
בעל תואר ראשון ב.א.
בעבודה סוציאלית
או בפסיכולוגיה
או בסוציולוגיה
או בעלי כישורים
בעבודה סוציאלית
✶ המעונינים מתבקשים לפנות לשרות מבחן למבוגרים בית א.מ.י. — רח' העבודה אשקלון (טלפון 3385—051).

מכרז מס' 975
נציבות שרות המדינה מודיעה על משרה פנויה של
מהנדס תברואה נפתי במשרד הבריאות בלשכת הבריאות
מחוז הצפון — נצרת.
בדרגה ג—ב מהנדסים.
• דרישות המשרה:
השכלה אקדמית בהנדסה תברואתית (רישום בפנקס המהנדסים) והשתלמות בבריאות הציבור; נסיון של שש שנים במקצוע.
פרטים נוספים והגשת בקשות בנציבות שירות המדינה הקריה, ירושלים או באחת מלשכותיה המחוזיות בתל־אביב, הקריה רח' ה' מס. 5, בחיפה בבית הממשלה ובבאר שבע במשרד הפנים, רח' הנשיאים.
המועד האחרון להגשת הבקשות: י"ג בתשרי תשל"ב — 21.9.72.

משטרת ישראל
למשטרת ישראל דרושות כתבניות
לשירות בירושלים ובתל־אביב
על המעונינות לפנות אישית למטה הגיוס למשטרה בירושלים, רח' יפו 191, או למחלקת כח־אדם בבנין אגף המנהלה, בתל־אביב—יפו דרך שלמה 18 (על־יד איצטדיון „בלומפילד") ולהביא עמן: —
1. תעודת זהות.
2. תעודות השכלה.
3. פנקס מלואים.

مكنا من الأمل

הצליחו במבצע "הצלחה" של מטע

עשרות אלפים קנו וטעמו את המרגרינות הטעימות החדשות של מטע

ואלה הם הזוכים שטעמו את טעם ההצלחה הנוסף והעלו בגורל את הפרסים הגדולים:

שם וכתובת הזוכה	סוג הפרס
עינת לוי רחוב תמר 34 חיפה	מטבח רגבה
ביניו לבנה ואברהם רח' סיני 21, שדרות	תנור בישול ואפיה אמקור מס' 2010
שמואל ויקי רח' קליימן 13 קרית יובל ירושלים	מכונת כביסה אמקור קומפקט
סידרנסקי שרה קבוץ דפנה ד. נ. גליל עליון	תנור גריל ואפיה אמקור 400
אתי עמוס שכון ב' מס' 1 טבריה	שואב אבק אמקור
זק תלמה רח' חטיבה 9 בית 13 עפולה	מסחטת מיצומטיק אמקור
יפה הדסה רח' גורדון 55 רמת השרון	תנור אפיה ובישול אמקור 900
בוסקילה אלי 684/1 מגדל העמק	מערבל אמקור

נוסף לזוכים אלה זכו עוד רבים בפרסים נוספים.

כל הזוכים יקבלו הודעה לביתם על מקום ומועד קבלת הפרס.

טעמי גם את טעם גם אתה את המרגרינה הטובה של מטע.

ראיתי שמעתי

נקיון בכנרת

מינהלת הכנרת נקטה אמצעים מתאימים כדי לקדם את פני רבבות המתרחצים בכנרת בראש השנה ובעיקר בחג הסוכות. אשתקד שהו בראש השנה ובסוכות בחופי הכנרת יותר מ-120 אלף איש ואילו השנה צפויה עליה ניכרת במספר המטיילים. לכן החליטה מינהלת הכינרת להרחיב את השרותים הסניטאריים לאורך חופי האגם. נוספו 12 בתי-שימוש כימיים בחוף המערבי, מיתקנים לאיסוף אשפה, ויחולקו אלפי שקיות פלסטיק בין הנופשים על חופי האגם המיועדות לפסולת ושיירי מזון. יוגבר צוות המפקחים ויחולק חוברת הסברה בקרב אלפי המתרחצים ובה פניה לשמור על נקיון החופים.

בלי טלפון

שעה ארוכה חיפשתי טלפון ציבורי במרכז הכרמל. מישהו מהסוחרים היפנה אותי בלגלוג לבנין הדואר הסמוך במורד רחוב הגינות. פעם היה טלפון בודד בפינת רח' אלחנן — שדרות הנשיא. עתה הסוכה נעולה. לבסוף מצאתי בקרטי טלפון אחד ביציאה מן הכרמליה.

מרכז הכרמל הוא כיום אחד המרכזים הראשיים לעסקים בידור ותיירות בחיפה. מצב מביש הוא אם אין בו לפחות חצי תריסר טלפונים ציבוריים. מביש לא פחות הוא היחס האדיש של הגורמים הציבוריים שהיו צריכים לדאוג לדבר. אומרים לי שקיים גם מוסד הקרוי „ועד הדר הכרמל". מה עושה גוף זה לשיפור המצב?

נימוקים משונים

לפני זמן מה קניתי בחנות למוצרים משוחררים-ממכס בבלל ההצעה לי מכונת גילוח חשמלית מסוג „בראון". נדרשתי לשלם עבורה 33 דולאר. מה היתה גדולה הפתעתי כאשר נוכחתי כי אותו דגם בדיוק נמכר בחנויות רגילות ברומא ובז'נבה במחיר של 21—22 דולאר.

עם שובי לישראל פניתי במכתב לבעלת חנות ה„דיוטי-פרי" בלוד חברה „רמתם" (עם העתק לסוכן בראון בישראל) וביקשתי לברר כיצד יתכן שדווקא בחנות משוחררת ממכס, אשר בה יש לצפות למחירים נמוכים, נדרשים לשלם כחמשים אחוז יותר מאשר בחנות רגילה. חברת „רמתם" השיבה אמנם באריכות רבה אך קשה היה להעלות על הדעת נימוקים תמוהים יותר מאלה.

בין השאר תירצה:

* עבור המכונה משלמים למשרד התחבורה דמי שכירות ודמי זכיון של יותר מ-20 ל"י.
* אנו מפעילים את החנות 24 שעות ביממה, 7 ימים בשבוע, גם כשאין נסיעות.
* אנו קונים את המכונה באמצעות סוכן מקומי וגם הוא ודאי מרוויח.
* אנו מביאים את הסחורה בדואר אויר ממרחק רב.
* המחיר כולל גם אחריות לשלוש שנים (וכי מחיר 21 דולאר אינו כולל אחריות לשלוש שנים ?).

קשה להתווכח עם נימוקים משונים כאלה. אך רצוי לפחות שיתלו על החנות בלוד שלט אזהרה לאמור: „זו חנות משוחררת ממכס — אך המחירים מפולפלים".

תנובה לערבים

השינויים בהרגלי התזונה של התושבים הערבים בארץ מתבטאים בין השאר בגידול צריכה של מוצרי „תנובה". בפגישה עם חברי האגודה ליחסי ציבור בחיפה סיפר מר בנימין מור, ממנהלי תנובה במחוז, כי ערביי נצרת, למשל, צורכים כמויות גדולות של חלב טרי. תושבי ג'נין להוטים אחר צופות קפואים. הערבים הם צרכנים גדולים של גבינות קשות ויקרות המיוצרות בתנובה.

רד"ן

מכתבים למערכת הארץ

זלזול בלתי דמוקרטי בציבור

איני מסכים עם עמדת „הארץ" בענין החזרתו של מר שפירא לממשלה. כל ידיעותי בענין נתיבי נפט באו לי מ„הארץ", וכאשר הפרדתי בין הרטוריקה לעובדות נצטיירה בעיני תמונה שונה מזו שהתקבלה בציבור צמא הסנסציות.

חבי נתיבי נפט היא חזיון נדיר בארץ — חברה רווחית וכנראה גם יעילה. מאחר שכבהלה לא השתמש בשיטות עדינות להשגת מצב זה, קנה לו אויבים. למרות זאת לא הצליחה ועדת החקירה למצוא ממצאים פליליים נגדו. לכן צדק מר שפירא בהפרכותיו בענין נתיבי נפט. הממשלה הקריבה אותו על מזבח דעת הקהל, ולכן פרש.

נראה שהממשלה חזרה בה מן הכניעה לדעת הקהל, ולכן באה לחזור. יישר כוחו של איש שמילא בשעתו את תפקיד המבחן לעיצוב הדמוקרטיה, על שהסכים לחזור למקום שבו הוא נחוץ לעמו.

פרופ' בנימין פרנקל

ירושלים

*

בימים אלה נתבשרנו על שיבתו של י. ש. שפירא לתפקיד שר המשפטים. לאחר שה„רתוב" התפכח משיטת ה„התפטרות-ושיבה-מיידית-לכהונה-כתוך-קבלת-על-התגובה", החלט כנראה לנסות שיטה חדשה של תקופת צינון עד לרגיעת הרוחות.

האם מצפים מאתנו כי נשכח את האחריות שהשר לשעבר-לעתיד נטל על עצמו בפרשת שכר-הכירוחה? הם בהיה עדים לדוגמה נוספת של זלזול בדעת הקהל?

אכן, בתקופת הכהונה של הממשלה הנוכחית הוצבה שורה של תקדימים מסוכנים.

משה להב

קדימה

*

בגלל הזלזול האנטי-דמוקרטי בדעת הקהל מצד צמרת „המערך", בהשיבה את שר המשפטים, מר י. ש. שפירא לממשלה, החלטתי לא לתת את קולי ל„מערך" בבחירות הבאות. סבורני שרבים יגיבו כמוני.

אציין שבעבר הצבעתי החל מ-1924, בשביל „אחדות עבודה", אח"כ למפא"י, ולבסוף ל„מערך".

יהודה דוביאל

הרצליה

*

עם שובו של השר שפירא לממשלה אפשר לסכם את פרשת נתיבי נפט בפסוק סוף טוב — הכל טוב. כמה איסטניסים מאבו רודס, שהתריעו על ליקויים, פוטרו, ואילו סגן השר דינשטיין שחיפה על הנעשה בנתיבי נפט עומד לצאת לוואשינגטון ולשאת את נס ישראל לגויים.

כדי להשלים את המעגל יש רק למנות את מוטי פרידמן לתפקיד בכיר במשרד החינוך ואת האלוף זורע להחזיר לקיבוץ.

י. בן-ישראל

רמת-השרון

בעיית אנשי הפנים

קראתי בענין רב את מאמרו של ד"ר י. יורן בנושא משחקם הכפול של אנשי פנים בחברות ציבוריות („הארץ" 28.8).

הגם שמיקד את הבעיה במציאות-משתמע כד"ר יורן כי ניצול המידע הפנימי על-ידי „אנשי הפנים" (Insiders) הוא בבחינת עבירה כלכלית חדשה יחסית שכנגדה טרם העמידו שיטות המשפט סנקציה מתאימה. על פסק הדין בענין Percival-Wright משנת 1902 נמתחה בקורת חריפה בשורת פסקי הדין מאוחרים יותר. פרופסור גאואר שאותו מזכיר ד"ר יורן במאמרו כדאי בשטח בספרו כי עקרון פרסיבל נ. רייט עומד להיעלם במהרה.

תמוה בעיני מדוע התעלם ד"ר יורן מהחקיקה ומהפסיקה האמריקאית בסוגיה חשובה זו. חוק הבטחות (ניירות-ערך) האמריקאי מ-1934 מנסה פתרון יעיל לבעית „איש הפנים" המנצל מידע פנימי לסחר במניות החברה שבה הוא משמש כ„איש פנים".

סעיף 16b קובע כי כל רווח שהפיק איש פנים מסחר במניות חברתו בתוך תקופה של ששה חדשים יוחזר לחברה. מרכז הכובד אינו ביחסים שבין „איש הפנים" שהרויח ובין משקיע החיצוני, כי אם בהטלת סנקציה על „איש הפנים" כדי להרתיעו מסחר במניות על בסיס לא הוגן ופגיעה בציבור המשקיעים החיצוניים. בצד סעיף 16 b עומדת תקנה 5 b 10 שהותקנה על ידי ועד הבורסות האמריקאית גם כן בשנת 1934, אשר מטילה על „איש הפנים" חובה לגלות כל פרט מהותי העשוי לשנות את ערך המניות בשלבי המו"מ הקודמים לביצוע עסקת הקניה או המכירה של מניות.

הקושי בזהוי הצד השני השותף לעסקה מהווה בעיה על רקע היקף המסחר הרחב בבורסה. אולם גם כאן מרכז הכובד על איש הפנים שעליו למסור כל פרט רלבנטי, וקיימות דרכים לזהוי אבסולוטי או יחסי של משקיע שהפסיד. פרשת Texas Gulf Sulfur בארה"ב משנת 1968 הוכיחה כי ניתן למשקיעים שהפסידו כתוצאה מניצול מידע פנימי על ידי „אנשי פנים" לתבוע את השבת הפסדם, במקביל להטלת הסנקציה של החזרת הרווחים שבידי „אנשי הפנים" לחברתם (המנפיקה).

ועדות כהן וג'נקינס הבריטיות ביססו הצעת חוק ברוח התחיקה האמריקאית ונראה כי מגמת בית המחוקקים הבריטי תהיה לאמצן. בשיטות משפט אנגלו-סכסיות אחרות, בקנדה, בדרום אפריקה ובאוסטרליה, קיימים סעיפי חוק מקבילים לאילו האמריקאים.

יש להצטער על כך שהצעת החוק שלנו, כפי שצוטטה במאמרו של ד"ר יורן, לוקה בחוסר הבנה מכוונת לבעיה, וניכר כי אנשי משרד המשפטים לא התעמקו בסוגיה ובוודאי שלא עקבו אחר חידושי החקיקה בעולם. בימים אלו, כשהבורסה לניירות ערך בארץ מקבלת תנופה עזה ומתחילה להוות גורם בעל משקל במשק, חייבת בעית האינסיידר המנצל מעמדו לסחר במניות חברתו בצורה בלתי-הוגנת להטריד את מנחות המחוקק, הצבור וזכאי המשקיעים להגנה ספציפית.

רמי אזנר

תל-אביב

הזכות על חברון

בקשר למאמר הראשי „ליגה אין כה לחפש בחברון" („הארץ" 29.8), ברצוני להבהיר מספר דברים שבזמן האחרון נוטים לדעתי לשכחם.

זכותו של הרב כהנא וחבריו מהליגה להגנה יהודית לבקר או אפילו להפגין בחברון אינה פחותה מזכותו של ראש עיריית חברון השייך ג'עברי להתגורר בחברון.

זכות העם היהודי על חברון אינה נופלת מהזכות על ירושלים או על תל-אביב. כשם שכאשר יהודי רוצה לגור בירושלים או בתל-אביב אין הוא חייב לקבל על כך רשות מראשי העיריות שלהן, כך גם אין הוא חייב לקבל רשות מראש עיריית חברון לגור בחברון.

השייך ג'עברי אמר לא מכבר כי אם יסכימו שהערבים יחזרו ליפו, ללוד ולרמלה, יסכים הוא להחזרת היהודים לחברון. ראוי להזכיר לג'עברי כי היהודים נשחטו וגורשו מחברון ע"י הערבים ויש אומרים שלראש העיריה בכבודו ובעצמו היה חלק בזה. לעומת זאת הערבים לא נשחטו ולא גורשו מיפו או מלוד ב-1948 אלא עזבו מרצונם הטוב. כנראה האמינו שצבאות ערב ינצחו ואז יחזרו איתם ויוכלו לזרוק את היהודים לים. זהו ההבדל בין החזרת יהודים לחברון לבין החזרת ערבים ליפו וללוד.

מרדכי ביקוביץ'

דימונה

אינפלציה של ביקוש

הקורא את מאמרו של מר א. שוייצר „טעות בתקליט" („הארץ" 29.8) מתבלבל גם אם יש לו השכלה כלכלית כלשהי.

מר זנבר, נגיד בנק ישראל, הודיע באינפלציית ביקוש (תהי האינפלציה המאיימת על המשק) ולכן הפיתרון הוא לכל הדעות: העלאת המסים וקיצוץ בתקציב. הסימנים האופייניים לסוג אינפלציה זה הם: עליית מחירים, תעסוקה מלאה והעלאה שכר עקב ביקוש מוגבר.

לא נכון שבמשק הישראלי נחלש הלחץ מצד הביקוש ואין אנו עומדים בפני צמצום הייצור ולא בפני אבטלה, האופייניים לאינפלציית עלויות.

איני יודע איפוא מי החליף את התקליטים, מר זנבר או אולי מר שוייצר.

מרדכי בוהר

חולון

בתי הכנסת בעיר העתיקה

לצערי חלו מספר שיבושים וסטריות במאמרו של גדעון אלון „שיקום בתי-התפילה" („הארץ" 28.8).

ארץ-ישראל נכבשה ע"י הכורקים העותומאנים ב-1517 מידי הממלוכים ולא מידי הסמרים.

בבית-הכנסת רבי יוחנן בן זכאי הוכתרו כל הרבנים הראשיים בארץ-ישראל נושאי התואר „הראשון לציון", מימי הרב יעקב שאול אלישר, המכונה ישא ברכה (1893) ועד הרב בן ציון מאיר חי עוזיאל (1939).

הרשות לעשות בדק-בית יסודי בבתי הכנסת ניתנה ע"י מוחמד עלי ובנו בשנת תקצ"ה (1835), כך שבשנת תר"ל (1870) לא „היה ביהכ"נ אליהו הנביא במצב של התמוטטות". מכאן, שגם קביעת שנת הרבי"ה (1885) כשנה שבה הסהיים חידוש הבנין אינה מתקבלת על הדעת.

איני יודע מי היה עובר-האורח שהתפעל מבלאכת-הזיהוי ועורך השוואה בין תקופת הכבוד לימינו אלה, אולם דבר אחד ברור: בבתי הכנסת ע"ש ריב"ז נמצא מרכז החיים של היהודים הספרדים בזרות רבים. קדושתו ואף חינו של המקום מכונסים בשעבקים: צפור בלתי צפוי של חללים ומיבנים אדריכליים רבי-גוונים; פאר של עיטורים וקרטוסים למכביר בכל עבר ובכל פינה — בציצים, בפתחים, בבימה ובארון הקודש. הלזה ייקרא חורבת, מלוכלך ומדכא?

אברהם חיים

מכון עילוה

אוניברסיטת תל-אביב

במחנה

גליון ראש-השנה

ראיון עם הרמטכ"ל

רב-אלוף דוד אלעזר משיב לשאלות

הפשיטה לביירות

פרסום ראשון

הסיפור המלא מפי משתתפי הפעולה

מאת בנימין לנדאו

עכשיו

מאמרים ל„במחנה" מאת תשעה אנשי רוח, אמנות ומדע

לב-פתוח

מבט מקרוב, בכתבה וצילומים אל אדם העובר ניתוח לב פתוח ואל הניתוח עצמו

מאת ברוך נאדל

מח"ט. מודל 72

דיוקן לעומק של אחד מדור המפקדים החדש של צה"ל

מאת אהרון מגד

35 מינוס

מנכ"ל משרד ממשלתי, בעלת חברת ביטוח, רב וראש מועצה, כולם מתחת לגיל 35

מאת רפאל בשן

שיכון לצעירים: עימות

שיחה בין זוג צעיר הזקוק לדיור לבין שר השיכון

מאת אלי ניסן

זכרונות

פרקי-זכרונות מאת וולטר איתן משה כרמל וד"ר דב יוסף

ועוד כתבות, מדורים וצילומים רבים

100 עמודים - המחיר 2.00 ל"י

הופיע

המדרשה

מודיעה על פתיחת

קורסים לאנגלית

במסגרת

המעבדה ללימוד שפות

קורס אנגלית לבינוניים ביום 11.9.72

קורס אנגלית למתקדמים ביום 12.9.72

קורס אנגלית למתקדמים II (ניהול שיחות conversation) ביום 3.10.72

נותרו מספר מקומות פנויים!

נמשכת ההרשמה לקורסים לאנגלית

למתחילים, מזכירות ומינהלים

פרטים והרשמה: המדרשה למינהל, רח' אלנבי 113, טל. 624462, תל-אביב

למינהל

מיסודה של הסתדרות הפקידים

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

המרכז לתרבות ולחינוך

מרכז הנוער העובד והלומד

בי"ס לפעילי ההסתדרות

ע"ש זלמן ארן

ההרשמה לסמינר נמשכת במסגרת סמינר הערב לכלכלה, חברה, מינהל ויחסי עבודה.

נמשכת ההרשמה לחוג להכשרת מדריכי נוער.

צעירים בוגרי צבא עד גיל 35 בעלי השכלה תיכונית המעונינים להכשיר את עצמם כמדריכי נוער יפנו אישית או בכתב להנהלת הסמינר (רח' נהרדעא 5, ת"א) בימים א'—ד' בשעות 4.00 עד 6.00 אחה"צ.

משטרת ישראל

המטה הארצי / אגף המנהלה

מכרז מס' 48/72

1. משטרת ישראל מזמינה בזה להגיש לה הצעות מחירים להספקת כוננות בגודל 335×750×1900 מ"מ. בכוננה המיוחדת תהיה מבריג והיא 40×40×4 עם היזק אבצעי וגלי המיועד בברזל פרופיל בריבוע 30×30.
2. פרטים נוספים ומפרט אפשר לקבל במדור הקניות בשעות העבודה של המשרד.
3. המועד האחרון להגשת ההצעה הוא 12.9.72, שעה 12.00.
4. בהצעה יש לפרט את הפרטים הבאים:
   א. המחיר (כולל הביסים) ל-1,000 כיחה;
   ב. המחיר (כולל המיסים) ל-2,500 כיחה;
   ג. מועד ההספקה.

ההצעה יש להגיש במעטפה סגורה ולציין על-גבי המעטפה „מכרז מס' 48/72", לפי המען: משטרת ישראל / המטה הארצי, מזכירות אמ"ן, רח' אמץ 4, יפו.

המשטרה שומרת לעצמה הזכות לדרוש ערבות לקיום ההזמנה והנאותה.

אין משטרת ישראל מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

ראש מדור הקניות

עירית חיפה, מכרז עירוני מס' 72/72

לבצוע עבודות

1. נושא העבודה הנבצעת, פיקוד האוטומציה בתחנות שאיבה של הספקת המים.
2. במסמכים להגשת הצעות אפשר לקבל בחדר מס' 104 בהיכל העיריה תמורת 50.— ל"י.
3. פרטים המכרזים נוספים יתנו בעת סיור הקבלנים, שיתקיים ביום ב' 3.10.72 בשעה 9.30 במקום המפגש ברח' אנילביץ 83 — חיפה ובמשרדי הספקת המים.
4. ההצעות יש להכניס לתיבת ההצעות בחדר 321 בהיכל העיריה, לאחר השלמה ערבות בסך 4,000 ל"י.
5. המועד האחרון להגשת הצעות — שעה 12.00 ביום ה' 19.10.72.

משה פליקן — ראש העיריה

שיכון עובדים בע"מ

בשיתוף עם סולל בונה בע"מ

נתניה

ברח' יהודה הנשיא

דירות רווחה

3½ חדרים 96 מ"ר

4 חדרים 114 מ"ר

פרטים והרשמה: סניף סולל בונה בנתניה

רח' הרצל 51, טל. 053-23958

שיכון עובדים

ראש הממשלה במליאת הכנסת:

אין דבר המבליט יותר האופי הנפשע של הטרור נגדנו מאשר הרצח בכפר האולימפי

מחר — הדיון באישור שפירא כשר המשפטים * הדיון בפרשת מינכן — מחר או ביום ב'

מאת יהושע טירה

„אין להעלות על הדעת שמופעי האולימפיאדה יימשכו כסדרם, כאילו לא קרה דבר, כל עוד נתונים אורחינו לאיומים של רצח בתוך הכפר האולימפי. הורינו לירידי הכפר האולימפי הישראלי ולשגרירנו בגרמניה להבטיח לא לחדש את המשחקים האולימפיים כל עוד לא ישוחררו הישראלים". דברים אלה אמרה אתמול ראש הממשלה, גב' גולדה מאיר, שמסרה במליאת הכנסת הודעה קצרה מטעם הממשלה על ההתרחשויות במינכן.

בהודעה זו נאמר עוד כי במינכן מכונסים עתה רבבות מבני כל העמים ומשלחות מ-120 מדינות. הרוח הספורטיבית הטובה השורה באולימפיאדה גוברת על כל הניגודים בין העמים. לכן אין לך דבר המבליט את האופי הנפשע של הטרור נגדנו יותר מאשר הרצח הזה בכפר האולימפי, השם לאל את רוח האולימפיאדה שהפכה לביטוי וסמל של אחווה כלל-עולמית בין עמים ונוער.

ממשלת ישראל עומדת בקשר הדוק עם השלטונות של גרמניה המערבית ועם הוועד האולימפי הבין-לאומי, אמרה ראש הממשלה, ואנו מצפים כי הם עושים ויעשו כל אשר ביכולתם כדי לשחרר את אורחי ישראל מידי המרצחים. בהמשך ההודעה נאמר, כי שגריר גרמניה בישראל ביקר אתמול אצלה והביא שדר מיוחד מאת הקאנצלר הגרמני, המביע הזדעזעותו ממה שקרה והבטיח לעשות כל מה שאפשר כדי למנוע אסונות נוספים.

ראש הממשלה סיימה את הודעתה בדברים אלה: מעל במת הכנסת ובשעה זו לא נוכל להתעלם מצדדים השונים של מאורע שעודנו נתון בעיצומו. כל הגורמים, אשר נציגיהם משתתפים באולימפיאדה, נקראים לעשות כל הדרוש לחילוצם של אורחינו שחייהם תלויים להם מנגד ולהתייצב נגד מעשי הטירוף של טירור, חטיפה וסחטנות הקורעים את רקמת החיים הבין-לאומיים.

כולנו עם המשפחות בארץ, החרדות עכשיו כל כך לשלום יקיריהן, ואנו משתתפים בצער הבינון עם משפחת ויינברגר באסון שקרה לה.

*

מליאת הכנסת, שנקראה אתמול לשעה 10 לפני הצהריים לכנס מיוחד לפי בקשת הממשלה כדי לדון באישור מר י. ש. שפירא כשר משפטים, התכנסה רק קרוב לשעה שלוש אחר הצהריים, ועד אז התנהלה פעילות מאחורי הקלעים, כשהמאורעות במינכן האפילו על כל נושא אחר. ראש הממשלה קיימה התייעצויות עם שרים וקיבלה דיווחים על השתלשלות המאורעות במינכן. בינתיים התקיימה גם פעילות בין-סיעתית.

כבר בשעות הבוקר המוקדמות, לאחר שנודע על ההתרחשויות במינכן, החליטה סיעת גח"ל לדרוש קיום מושב מיוחד לשם דיון בהתרחשויות אלו. גח"ל אספה 35 חתימות של חברי הכנסת (התקנון דורש 30) שביקשו את קיום המושב המיוחד, והגישה אותם ליו"ר הכנסת. במקביל הציע מר בגין לגב' מאיר לדחות את הדיון על צירוף מר שפירא לממשלה, וגב' מאיר נענתה ברצון.

בשעות הצהרים קראה אליה ראש הממשלה את מר בגין והציעה כי היא תמסור הודעה לכנסת שלאחריה לא יקויים דיון. מר בגין ביקש להתייעץ עם סיעתו. סיעת גח"ל התכנסה והחליטה שלא לוותר על קיום הדיון, אולם הסכימה שלא לקיימו אתמול. הנימוק היה שאין לסגור את הדלת בפני קיום דיון לאחר סיום פרשת מינכן.

מר בגין הודיע לגב' מאיר על החלטת גח"ל והכנסת התכנסה. ועדת הכנסת החליטה בינתיים לקיים מחר בשעה 11 לפני הצהרים את ישיבת מליאת הכנסת לדיון בצירוף מר י. ש. שפירא לממשלה כשר המשפטים.

*

בשעות הבוקר הגישה סיעת המרכז החופשי הצעת אי-אימון לממשלה והכוונה היתה להעלותה בקשר לדיון על צירוף מר שפירא לממשלה. אך עם ההתפתחויות שבאו לאחר מכן החליטה סיעת המרכז החופשי לקחת בחזרה את הצעת אי-האימון בהתחשב בעיתוי הכיתוח והמאורעות במינכן שחייבה עמידה כאחדות מסביב לממשלה.

הודעת ראש הממשלה הושמעה בפני אולם מלא גם על ספסלי חברי הכנסת וגם מסביב לשולחן הממשלה. הישיבה זו היתה קצרה ביותר שארכה כעשר דקות בלבד. חברי הכנסת התפזרו מתוך הרגשת מועקה, מול ההתפתחויות במאורעות הצפויות במינכן. התפתחות זו גם תקבע מתי ייערך הדיון על מאורעות מינכן, אם מחר או ביום ב' הבא.

(ראה עמוד 7)

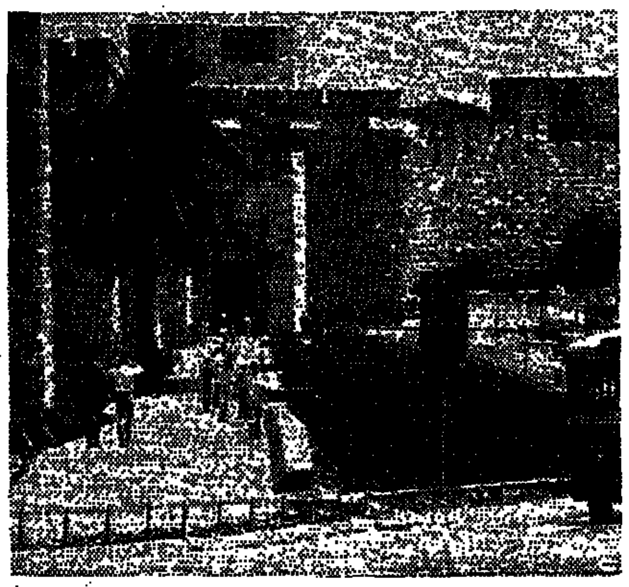

טיילת החומה על שם קורוב המשתפכת משער יפו עד לשער החדש

נחנכה הטיילת ע"ש קורוב

(ע). הטיילת הירושלמית „טיילת החומה על שם קורוב", המשתרעת לאורך החומה משער יפו עד לשער החדש נחנכה אתמול בנוכחות ראש עיריית ירושלים מר טדי קולק, קציני משטרה בכירים, ראשי הבמוהה בירושלים המזרחית ומוזמנים אחרים.

הטיילת נקראת על שם ריי וולף קורוב, הדייר של סיעני קורוב בלונדון, שתרם כחצי מליון לירות להקמת הטיילת.

העבודה שבוצעה על ידי רשות הגנים הלאומיים ארכה כשנה והיא מסגרתה בגבאו מימצאים ארכיאולוגיים מתקופת הצלבנים.

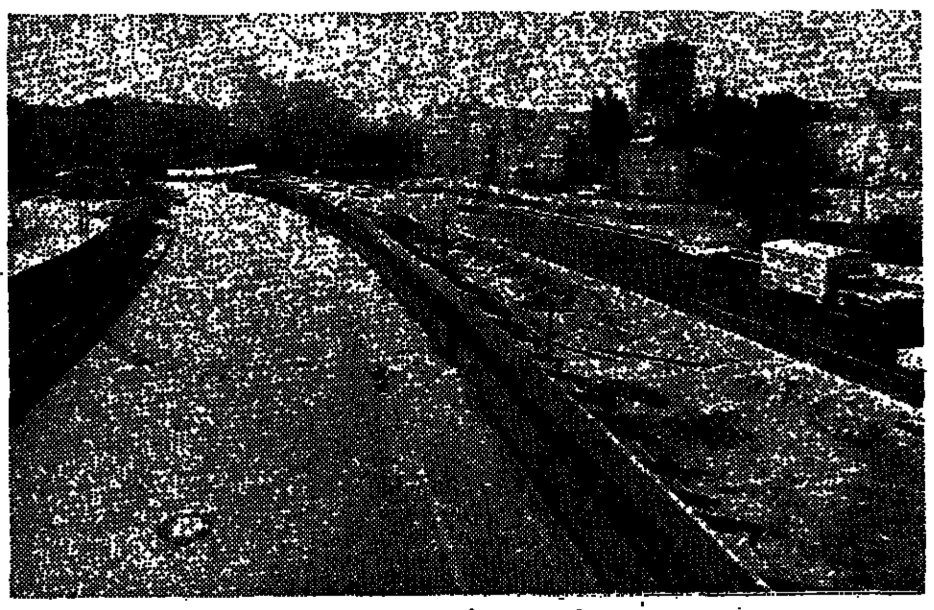

רחוב דיזנגוף, בקטע שבין רחוב המלך ג'ורג' ול פני ככר דיזנגוף, נסגר לתנועה בשל עבודות הבנייה בדיזנגוף סנטר. במקום הכביש נפתחה דרך צדדית. מימין הכביש החדש ומשמאל רחוב דיזנגוף הסגור לתנועה. (צילום: ישראל סאן)

אילת עלולה לשבות מחר

(צ). ועדי העובדים באילת התכנסו אתמול בערב כדי להחליט על סדרי השבתת העיר מחר, אם עד אז לא ייענו נציגי הממשלה להזמנה לדיון על האגודה המתגוררים באילת, אשר האחרון שבהם הוא העלאת מחירי הטיסה בארקיע לתושבי אילת.

אתמול פירסם ארגון הגג של ועדי העובדים גילוי דעת, ובו נאמר: „בהמשך לשביתת האזהרה בת השעתיים ב-4 לספטמבר, שנערכה בעקבות יוקר המחיה באילת, והגיע לשיאים חדשים עם עליית מחירי השרותים, הוחלט על השבתה ביום ה' של כל המפעלים בעיר, לרבות המסחר.

„לאור יוקר מחיה גואה זה אנו דורשים הגולת המסור במס הכנסה לתושבי אילת. במהלך השביתה ייסגרו הכבישים המוליכים מהעיר אילת דרומה וצפונה, כולל התנועה האווירית".

בעקבות כנס החירום:

הוקמה נשיאות למאבק נגד גזירת הכופר

בתום כינוס החירום של מנהיגים יהודיים שנעל ביום ב' בערב בלונדון, נבחרה נשיאות מתמדת, שתמשיך לנהל את המאבק נגד כופר העליה. כראש הנשיאות נבחר מר אריה פינקוס, יו"ר ההנהלה הציונית.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 13)

מר פינקוס יצא אתמול לווינה ויפגש עם עולים מרוסיה. הוא ישוב לישראל במטוס עולים שיגיע ללוד מחר בערב.

הסוציאליסטים הצרפתים לא יגיבו על האשמות הסובייטים נגד מיטראן

פאריס, 5 (עסס"א). מנהיגי המפלגה הסוציאליסטית הצרפתית החליטו לא להשיב על מכתבו של השגריר הסובייטי אל פראנסואה מיטראן, שבו האשם ב„התערבות בענייניה הפנימיים של בריה"מ", בגלל פנייתו נגד הכופר.

דווקה שמנהיג המפלגה הסוציאליסטית הצרפתית מבקש להמנע מלהרחיב את הפולמוס, העלול להרגיז את המפלגה הקומוניסטית, שהיא שותפה של המפלגה הסוציאליסטית בקואליציה השמאל שהוקמה לא מכבר.

בראיון שפורסם בעתון „סוד-ווסט", אמר מיטרן: „אנו הסוציאליסטים איננו רוצים לנהל מסע אנטי-סובייטי. הדבר עומד בסתירה לצורך בקואליציה עם הקומוניסטים, כדי להביא לשינוי המשטר בצרפת. אולם יש לנו גם הזכות למתוח ביקורת כשאנו רואים צורך בכך".

תמונת הכפר האולימפי במינכן: החץ מצביע על הבית שבו מוחזקים בני הערובה הישראלים. (צילום רדיו של אי.פי.)

משקיפים ערביים בביירות:

צפויה פשיטת גמול ישראלית נגד סוריה

בעקבות מינכן ופעילות המחבלים בגולן

ביירות, 5 (יופ"ע). — סוריה ...א המקום הסביר ביותר לפשי... גמול ישראלית, בעקבות הת...ת המחבלים במינכן — אמרו ...ן היום משקיפים דיפלומאטיים ...ביים.

הפלשתינים ריכזו את עיקר כוחם בסוריה והגבול בין סוריה לישראל היה הפעיל ביותר בשבועות האחרונים.

באחרונה ביצעו המחבלים חדירות לשטח הישראלי הניחו מוקשים ואף ירו לעבר סיורי צה"ל.

סברה: ערפאת השתתף בתיכנון

(סוף מעמוד 1)

כן ציינו כי „כפי שרוחות הור...ה מהמשחקים האולימפיים כך גם ...ן שום זכות לשתף את מה שקרה ...ראל במשחקים אלה". תנועות ה...בלים הודיעו כי מבצע המשתל...ת על ביתן המשלחת הישראלית במינכן כונה „פעולת איקרית וכפר ברעם", מפני שישראל לא שעתה אזהרות ארגוני החבלה להחזיר את תושבי הכפרים האלה לאדמותיהם. בביירות הודיע בשעות הצהריים דו...ר ארגון „ספטמבר השחור" כי אנ...יו הם אשר ביצעו את ההתקפה ...ל ביתן המשלחת הישראלית במינ...

מסר אתמול מביירות, בשם מקורות פוליטיים, כי המחבלים פעלו הפעם בניגוד לעצות ידידיהם המצרים והסובייטים. לעומת זאת מסרו מקורות דיפלומאטיים בביירות, כי התקפת הדמים נערכה בעת שראשי המחבלים מקיימים דיונים נרחבים בדמשק על רקע חילוקי דעות בין האירגונים השונים וכן מורת הרוח מצד חלק מארגונים אלה מפעולותיו האחרונות של ערפאת.

מר דילבר גילאט (מימין) מצרפת, יו"ר ועדת המשנה לענייני חוק של אירגון התעופה האזרחית הבין-לאומית, משוחח עם מיניסטר התחבורה מר ג'ון וולפה, בפתיחת ועידת 17 המדינות בוואשינגטון, שבה דנים בפעולה משותפת נגד חטיפות מטוסים. (צילום רדיו של אי.פי.)

חילוקי דעות

כתב סוכנות הידיעות הצרפתית

גם הצלב האדום „מוכן לפעול"

ג'נבה, 5 (יופ"ע). הוועד הבין-לאומי של הצלב האדום הודיע היום הוא מוכן לפעול כמתווך בישראל... כדי לקדם את ... במינכן. דוברי הצלב האדום ציינו עם זאת עד כה לא נתקבלה בקשה מעין זו ... הוסיפו שהאירגון יתערב רק ... יתבקש.

אשרה תכנית מיתאר לתחנת הכוח בנחל חדרה

בשלב ראשון יוקמו 4 יחידות ייצור בהספק של 1200 מגוואט

(ל.צ.מ.). המועצה הארצית לתכנון ולבניה, שהתכנסה אתמול במשרד הפנים בירושלים, אישרה את תכנית המיתאר לתחנת כוח ורשת חשמל, שתוקם מצפון לנחל חדרה. התכנית זו היא חלק מתכנית מיתאר ארצית לתחנות כוח ורשת החשמל, והיא תובא בשבועות הקרובים לאישורה של הממשלה.

באתר יוקמו בשלב ראשון ארבע יחידות ייצור בהספק כולל של 1,200 מגוואט אשר הקמתן תושלם עד 1980. המועצה כללה בתוכנית המיתאר שורת הצעות שהביא מנכ"ל משרד הפנים, מר חיים קוברסקי, שנועדו להבטיח שמירה מירבית על איכות הסביבה ומניעת זיהום לכל סוגיו בים, באוויר וביבשה.

הצעות אלה כוללות בין השאר: הקמת חמש תחנות למדידת איכות האוויר מסביב לאתר, עיבוד נהלי אתראה למניעת זיהום האויר ... כן המליצה המועצה לפני הממשלה להקים גוף מרכזי אשר יפקח על מניעת זיהום אקולוגי.

התחנה תיבנה צפונה לנחל חדרה ו-1200 דונם הוקצו למטרה זו. כן תפריד בין נחל חדרה לבין אתר תחנת הכוח, רצועת ירק ברוחב של 150 מ'. המועצה קבעה גם כי נחל חדרה יטוהר וחברת החשמל תסייע לרשויות המקומיות באזור בפעולה זו. השטח שמשני עברי הנחל יתוכנן כשטח ציבורי פתוח. המועצה הארצית המליצה גם בפני שר הפנים, לנקוט בהליכים לשם הכללת שטח אתר תחנות הכוח בתחומה של רשות מוניציפאלית סמוכה. יש להניח שהשטח יצורף לתחום השיפוט של עיריית חדרה. והמלצה נועדה להבטיח עמידתה על המשמר של הרשות המקומית הסמוכה, בכל הכרוך בהתחזויות הגבוהות ושמירת האינטרסים של התושבים הגובלים באתר.

שאווה משחזר ההתנקשות

(ע). חקירתו של ראש עיריית עזה בקשר לנסיון ההתנקשות בחייו ביום ב' נמשכה כל שעות הבוקר אתמול. ראש העיריה, מר א-שאווה, שיחזר בפני מפקח משטרת נפת עזה, סגן ניצב יצחק יהב והקצין החוקר המפקח עזר מצליח, את מהלך ההתנקשות.

בקרבת ביתו הצביע איך הגיע עם המכונית ליד הכביסה ואיך קפצו שלושת הצעירים שארבו לו, צמודים לקיר, בסימטה שמול הכביסה לביתו. שניים מהם קפצו מצד אחד של המכונית והשלישי מצד השני כשאקדחים בידיהם. מר א-שאווה גם הראה כיצד יצא מהמכונית ונאבק עם אחד מהם והצביע על השמשה האחורית היכבית שנפגעה מאחד הכדורים.

במשך כל שעות הבוקר והצהריים אתמול נהרו משלחות מכל ערי הרצועה לביתו של א-שאווה, שלא הלך למשרדו בעיריה במשך כל שעות היום.

סמוך לצהרים הסכים להשיב על שאלות כתבים שהיו במקום. מר א-שאווה נראה הרבה יותר רגוע מאשר יום קודם לכן והצהיר: „אני מצטער צער רב על המקרה. קשה לי להאמין שזה באמת קרה כך ושזה קרה לי, לאחר שאני פועל כל הזמן לטובת הציבור כולו. צר לי שהצעירים הוטעו במתכוון ביחס אלי ובודאי קיבלו מידע לא נכון בקשר למעשי".

בתשובה לשאלה, השיב שהוא מתכוון להמשיך הן בתפקידו כראש עיריה והן בפעילות המדינית בה החל בחדשים האחרונים.

* נציגי גח"ל בהסתדרות עזבו את ישיבת המחלקה לאיגוד מקצועי בעיצומה בשל מחלוקת שפרצה בעניני הבחירות להסתדרות פועלי ה... מכסטיל. אנשי גח"ל תבעו כי הכנת פנקס הבוחרים תהיה לא יאוחר מחודש לפני מועד הבחירות. יו"ר המחלקה מר אוריאל אברהמוביץ התנגד להצעה ונציגי גח"ל פרשו מהישיבה. המחלקה החליטה כי מועד הבחירות יהיה ב-5 לדצמבר השנה.

* ההסתדרות הכללית בירושלים מתנגדת להקמת נשיאות ארצית להתאחדות הסוחרים והאירגונית — מסר אתמול מזכיר ההתאחדות בבירה אברהם בירנבוים. הוא הכחיש את הידיעות כאילו דוד שיפמן מועמד לתפקיד יו"ר הנשיאות.

הסוחר שנגלה באילת:

עשיתי שטות ואני צריך לשאת באחריות

מסכים לתת גט ודמי מזונות

(צ) — הסוחר התימני שנתגלה כפועל בנין באילת לאחר שנעדר מביתו כשנה וחצי, הובא אתמול בפני דייני בית הדין הרבני בחיפה, והצהיר כי הוא מכיר בעובדה שעשה מעשה שטות וכי הוא מסכים לתת גט לאשתו.

„לא אעשה לה קשיים. אני מכיר בעובדה שעשיתי שטות ואני צריך לשאת באחריות לכך", אמר. אשתו הגישה לבית הדין תביעה לגט ולמזונות, לה ולשלושת ילדיה.

בית הדין, בהרכב הרבנים י. רוזנר, הדיה וקובר, חייבו את הסוחר, שנעשה לפועל בנין, לשלם מזונות בשיעור 500 לירות.

הסוחר דוד הירדוב בן ה-42, הובא לבית הדין הרבני לאחר שנתגלה לפני יומיים באילת, שם חי בשם בדוי כשדוד הירהבין. הוא נתון עתה במעצר וחקירה בתוקף פקודת מעצר ל-15 יום שהוצאה נגדו ביום ב' בבית משפט השלום בחיפה.

* (ל.צ.מ.). ביום ... רבי משתתפים במדרשת רופין בנושא: השבוע שני קורסים להדרכה חקלאית בהם השתתפו 41 משתלמים מארצות אפריקה. בכך מגיע לאלפים מספר המשתלמים מכל הארצות שסיימו קורסים מטעם שרות ההדרכה והמקצוע (שה"ם) במשרד החקלאות והמחלקה לשיתוף פעולה בין-לאומי במשרד החוץ.

הפגנת נשים בכיכר דיזנגוף

מאת סופרת „הארץ"

התנועה לשחרור האשה בישראל (סניפי תל-אביב, חיפה וירושלים) עורכת היום בשעה חמש וחצי אחר הצהרים, הפגנה בככר דיזנגוף בתל-אביב.

מלבד פעילות התנועה יקחו חלק בהפגנה זו, שהיא ראשונה מסוגה בישראל גם פעילות עלית, ופעילות ההסתדרות.

* (ע). דוד מוסרי, החשוד בגניבת תלושי דלק ממשלתיים באלפי לירות ובמכירתם, נעצר אתמול בבית משפט השלום בתל-אביב ל-10 ימים.

60% מהדירות החדשות שהוצעו למכירה ביולי לא נמכרו

מאת סופר „הארץ"

60 אחוז מן הדירות החדשות שהוצעו למכירה בתחילת החודש יולי לא נמכרו — כך מתברר מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. בתחילת יולי היו ב-12 הערים הגדולות 6950 דירות חדשות לא מכורות לעומת 6000 דירות חדשות לא מכורות שהיו ב-1.4.72.

שמעון פרס:

אוטוסטרדה טלפונית בין ת"א לירושלים

מאת סופר „הארץ" בירושלים

„פעילות פוליטית של מפלגת העבודה במזרח ירושלים, משמעותה העתקת מלחמות היהודים למזרח העיר. אני תומך בהצבת נציגים ערביים במוסדות המפלגה, אך הפסקת הפעילות הפוליטית תפגע במעמדה של המפלגה במזרח העיר" — אמר אתמול שר התחבורה, מר שמעון פרס, בפגישת עובדי העירייה חברי מפלגת העבודה במועדון באריה בירושלים.

מר פרס גילה כי משרד התקשורת עומד להקים אוטוסטרדה של קוי טלפון בין ירושלים לתל אביב שתכלול עשרת אלפים עורקים והתקנתה תסתיים בתום השנה ותשפר את הקשר הטלפוני בין שתי הערים.

כן ציין מר פרס שאת הרכב הממשלה יש לארגן לפי צרכים לאומיים ולא על פי זכרונות היסטוריים.

בא וויליאם הולדן

(ע). כוכב הקולנוע האמריקאי הנודע, וויליאם הולדן, הגיע אתמול לביקור קצר.

בשיחה עם כתב עתיים בלוד אמר השחקן כי בשלושה ימי ביקורו כאן הוא „שואף לספוג מריחה ומרוחה של ירושלים". לפיכך שכר מונית מנמל לוד ויצא ישר למלון בבירה.

מר הולדן עושה את דרכו מאדיס אבבה לניו-יורק. „זה מכבר חיפשתי

וויליאם הולדן

הזדמנות לבקר בישראל, ואני בטוח כי אעשה זאת שוב לזמן ממושך יותר. בשובי לניו-יורק מצפה לי סרט חדש, אשר עליו עומד להתחתם חוזה עם אחת החברות הגדולות. „עדיין אין זה סרט הנוגע לישראל, אבל לא מן הנמנע, כי בעתיד יהיה לי גם סרט כזה", אמר בתשובה לשאלה.

נדקר על רקע נקמת דם

(צ). תושב כנרת, שדקר נהג משאית ברגלו על רקע פרשה ישנה של נקמת דם, הואשם אתמול בבית המשפט המחוזי בגרימת חבלה חמורה.

בכתב האישום, שהגיש עו"ד אבנר בנדר רביד, סגן פרקליט מחוז חיפה והצפון, נטען כי גיבאל בן עבדאללה צווד (19), תקף את סלאל צבווח, נהג משאית שהועסק בחלוקת מוצרי ארטיק.

המקרה אירע ב-30 ליולי השנה, כאשר המותקף הגיע עם מכוניתו לקרבת בית הנאשם בשכונה המזרחית של העיר כדי לספק את תוצרתו לאחת החנויות במקום. אמו של הנאשם יצאה מביתה והחלה לגדף את המותקף. בין השניים התפתח דין ודברים כשלעזרתה של האם חש בנה ובידו סכין גדולה. הוא החל לרדוף אחרי נהג המשאית. הלה נבהל וכדי להתחמק מפגיעות בראשו ובבטנו, נפלט אל מתחת למכונית, ואז נפגע בירכו מהסכין.

מבצע ספר טוב
1000 פרסים

מועדים לשמחה

במבצע מיוחד של דן חסכן תתקיים, בין החוסכים, הגרלה של 1000 סדרות בנות 5 ספרים שמחיר כל אחת 36.- ל"י ממיטב הספרות לילדים. מקור ותרגום, מנוקדים ומצוירים. ספרים שזכו לשבחים והמלצות של מורים ומחנכים.

ישתתפו במבצע חוסכים שיביאו קופותיהם להרקה החל מה-7 בספטמבר 1972, כ"ב באלול תשל"ב ועד ל-29 בספטמבר 1972, כ"א תשרי תשל"ג ובחשבונם (כולל ההרקה) 30 ל"י, לפחות. המביאים קופתם להרקה יקבלו בסניף הבנק תלוש השתתפות בהגרלה.

עכשיו הזמן לחברים חדשים להצטרף ל: דן חסכן

בנק הפועלים בע"מ

مكذا من الأمل

הסקוד המהפכני ביותר בישראל
16 ענק
חדש
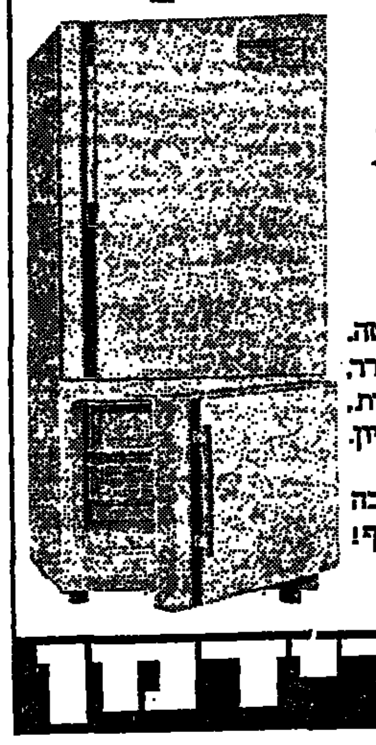
תא הקפאה ענק למטה.
כל המקרר,
גם תאי הירקות,
בהישג ידך בחלק העליון.
אינך צריכה
עוד להתכופף!
אמקור
בינג ליניאל

נסתיימה עונת הפירות בחירבת משוש

המדענים: ניכר שהאתר שייך לתרבות באר־שבע

הישוב הגדול במקום הוא מתקופת השופטים

מאב אבינעם חיימי,
סופר „הארץ" לעניני ארכיאולוגיה

מן התקופה הכלקוליתית באלף ה־4 לפנה"ס ועד לכיבוש הערבי במאה ה־7 לספירה היתה לסירוגין התישבות בחירבת אל־משאש (חירבת משוש) הנמצאת כ־15 ק"מ ממזרח לבאר־שבע.

הדבר נתברר בחפירה ישראלית־גרמנית משותפת, שמנהליה — פרופ' יוחנן אהרוני ומר אהרון קמפינסקי מאוניברסיטת תל־אביב, ופרופ' פולקמאר פריץ ממיינץ שבגרמניה. פרטים על תוצאות החפירה נמסרו אתמול במסיבת עתונאים פרטים על תוצאותיה.

האתר אינו תל אלא שטח של שלושה תלים קטנים סמוכים מתקרפות שונות, כל אחד סביב לבאר אחרת (משאש בערבית — בארות). תקופות אלה הן התקופה הכלקוליתית, „תקופת האבות" במאה ה־18 לפנה"ס בערך, ישוב גדול ובלתי־מבוצר מתקופת השופטים, מצודה ישראלית — מימי הממלכה המפולגת ווילה מן התקופה הרומית שהוקמה על חלק מן המצודה ונשתמרה עד לתקופה הביזנטית.

מן התקופה הכאלקוליתית נחשפו לשני שנה רק שרידי רצפות ובורות אפר, אך ניכר שהאתר שייך ל„תרבות באר־שבע" שממנה יש ריכוז אתרים צפוף באיזור. גם סוללת העפר שהקיף את המיתחם ההרוס ב־חלקו מן התקופה הכנענית התיכונה („ימי האבות") היא בנוסח סוללות העפר שנחפרה בתל מלחתה שבחורי באר־שבע, ואפשר שמיתחמי סוללות אלה שמרו על איזו דרך מסחרית מזרחה.

הישוב הגדול ביותר, בשטח כ־350 על 200 מ', הוא זה מתקופת השופטים, שבו שלוש שכבות. זמנן של שתי הקודמות שבהן הן המאות ה־11־12 לפנה"ס. זה הישוב הגדול ביותר מתקופה זו שנתגלתה עד כה בנגב (ר' עליו גם ב„הארץ" מ־31.8). נמצאו בו שתי דוגמאות, הקדומות ביותר שנחשפו עד כה, של „הבית בעל ארבעת המרחבים" הישראלי. אחד מהם בגודל 9 על 14 מ': שלושה חדרים סביב לחצר פתוחה, שבחלקם שימשו כאורווה והחלקם כחדרי עבודה. מפליהם נמצאה קומת מגורים, שעל קומה ניתן להסיק מתכנית הבית ומתאורים במקרא. בשכבה האחרונה של ישוב זה, שנפגעה מאד מסחף, נחשף בנין גדול, עם קירות בעובי 1.6 מ' שכנראה שימש מצודה.

ישוב ישראלי קדום זה פסק אי־אז בימי דוד או שלמה. אך בזמן בלתי ידוע בימי המלוכה המפולגת הקימו השלטונות המרכזיים בירושלים מצודה ממלכתית בגודל כ־30 על 50 מ' (קטנה קצת ממצודת ערד) במרחק 100—120 משטח הישוב לשעבר, כדי לא להפקיר את המקום. בחפירות עונה זו הגיעו רק למפולת השכבה האחרונה של המצודה, ואת על שטח קטן; אך מן הממצאים מתברר שהיא התקיימה עד סוף ימי בית ראשון וחרבה כנראה יחד עם המצודות של ערד ומלחתה שהגנו על הנגב המזרחי.

כן נתברר שבתקופה ההרודיאנית נבנתה על המצודה וילה רומית בגודל 18 על 30 מ' עם חצר לפניה, היא היתה מקושטת בעמודים ותבליטי טיח ומקורה בעזרת קשתות, והתקיימה עד לראשית התקופה הערבית במאה ה־7.

זיהוי המקום אינו ברור, אך יתכן שכאן חרמה המקראית, שאליה שלח דוד משלל העמלקים.

פרופ' אהרוני ציין שחפירת העונה היתה השלב הראשון של תכנית לארבע שנים לפחות, שמטרתה להכיר את התקופה הכנענית והישראלית בנגב המזרחי, איזור שבתוך חבל ספר מעניין במיוחד להכרת תולדות ההתישבות. על כן נועדה העונה הראשונה בתל־משוש רק לקבלת תמונה כללית, שתועמק בעונות החפירה העתידות, ותבוא בזיקה לממצאי החפירות בתל באר־שבע, תל־מלחתה ותל־ערד.

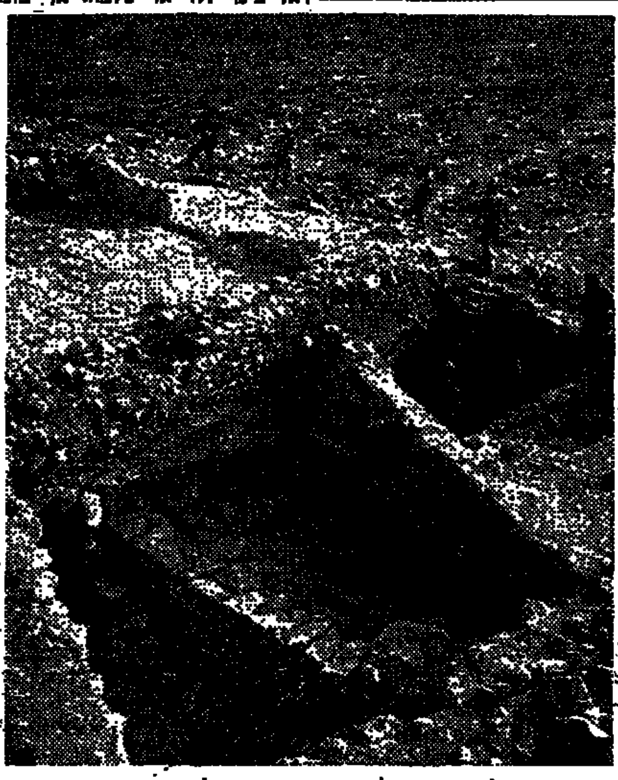
שרידי וילה רומית על גבי מצודה ישראלית בחירבת משוש

האסיר הנמלט נלכד לאחר מירדף נמרץ

(ע). לאחר רדיפה דרמטית הצליחו המשטרה וכוחות הבטחון ללכוד את האסיר הנמלט ג'מאל מוחמד סולטן מטירה, בעת שנסע במכונית מזרחית לשכם, בשעה 2 לפנות בוקר.

האסיר, השפוט ל־20 שנות מאסר באשמת פעילות עוינת וסיוע למחבלים, נמלט שלשום ב־10 בבוקר, בעת שהובא לבית הדין השרעי בטייבה לברור תביעת גירושין של אשתו.

ניצל מהומה מקרית

הוא ניצל מהומה שנוצרה בעת ריב בין שני בעלי־דין אחרים — ו־נמלט.

מפקד משטרת כפר סבא, פקד א. גבר, מסר כי מיד לאחר בריחתו של האסיר החל מירדף של אנשי משמר־הגבול, כוחות צה"ל, גששים וכלבי גישוש. תוך המירדף נתגלו עקבותיו של האסיר, שהובילו מזרחה מכפר טייבה. לאחר הליכה ־ סריקה של כוחות הבטחון בשטח הררי קשה הופסקה הסריקה עם רדת החשיכה. באותו זמן הקימו כוחות הבטחון מחסומים ואף הופץ תצלומו של האסיר, כדי למנוע בריחתו לעבר הגבול המזרחי.

בשעה 2 אחר חצות הבחין סיור ממונע של משמר הגבול בכבונית שנסעה סמוך לאחד הכפרים מזרחית לשכם. הסיור עצר את המכונית ואכן נמצא בה האסיר הבורח.

עם מעצרו ותחקירו של האסיר הנמלט עצרה המשטרה גם את אביו ואת שני אחיו, בני 19—17, מאחר שבחקירה הראשונה התעורר החשד כי הם גרמו בכוונה תחילה להתפרעות בבית הדין השרעי, כדי לסייע לג'מאל סולטן לברוח. האסיר נתפס והועבר לבית־הכלא של כפר־סבא.

מרכזן מירושלים זכה ב־150,000 ל"י בהגרלת מפעל הפיס

בהגרלה מס' 35/72 שהתקיימה ב־31.8.72 זכו הכרטיסים מס' 064005, 716957 ב־150,000 ל"י. הזוכה הראשון הוא שאבי חביב מרכזן במשרד הפנים. משפחתו בת 5 הנפשות מתגוררת בדירה בת חדר וחצי בירושלים, בשכונת בית ישראל, ברחוב רייכמן 19.

את כרטיסו קנה מר שאבי מידי סוכן בייד. הזוכה השני בפרס הגדול הוא תושב גבעתיים וגם הוא קנה את כרטיסו מסוכן בייד.

בהגרלה הקודמת מס' 34/72 זכה ב־150,000 ל"י כרטיס מס' 733645, ובעליו בא השבוע לפרעו. האיש הוא נגר מתל־אביב.

ראשונים בישראל
ורק בסביון
אומצות (סטייקים)
עסיסיות ועבות
בנוסח אמריקאי
ברני מייסון'ס
סטייק האוז
סביון

הצגה אחרונה עד החלטת בית הדין הגבוה לצדק
של
„חברים מספרים על ישו"
הערב 6.9 בשעה 9.00 באולם בת־דור
אבן גבירול 30 תל־אביב
כרטיסים להשיג ב„לאן", „רוקוקו", „קסטל", „הדרך",
בטל. 223212 בין 16—10 ובקופת אולם בת־דור

הארץ בשארם א־שיח
באדיבות ארקיע
המכירה: כפר הנופש קראוון־שארם א־שיח

שבעה מפעלים נסגרו במשך השנה בירושלים

90 העובדים נקלטו במקומות עבודה אחרים

מאת סופר „הארץ" בירושלים

במשך השנה האחרונה נסגרו בירושלים 7 מפעלים שהעסיקו כ־90 עובדים שכולם נקלטו במקומות עבודה אחרים. בו בזמן החלו בייצור סדיר 18 מפעלים חדשים בבירה המעסיקים למעלה מ־200 איש.

עוד 10 מפעלים קיימים הרחיבו את היקף הייצור שלהם בשנה האחרונה וקלטו 100 פועלים נוספים — זאת גילה מרכז האיגוד המקצועי של מפעלי התעשיה במועצת פועלי ירושלים סלמה לוריא במאמר המתפרסם ב„מועצה" בטאון מועצת פועלי ירושלים המופיע היום.

מר לוריא ציין, כי ההשקעה בכל המפעלים החדשים והמורחבים הללו כסתכמת ב־21 מיליון ל"י מהם 3 מיליון ל"י הלוואות במקורות ממשלתיים. בשלבי תכנון והקמה שונים נמצאים עתה 41 מפעלי תעשיה חדשים בבירה, שיעסיקו כ־500 עובדים. במפעלים אלה מושקעים כ־20 מיליון ל"י מהם כ־5 מיליון ל"י ממקורות ממשלתיים.

כן נמסר, שמספר המועסקים בענפי התעשיה והמלאכה בירושלים הוא עתה כ־13 אלף. בהם כ־2000 ערבים, המועסקים במזרח ירושלים אצל מעסיקים ערביים, וכ־1800 ערבים ממזרח העיר ועוד כ־500 מהשטחים, המועסקים אצל מעבידים יהודיים במערב העיר.

מר לוריא אמר שעדיין קיים מחסור משווע בידיים עובדות בירושלים ולפי נתוני שירות התעסוקה בירושלים קיים מחסור מיידי של 2000 עובדים בבירה בעיקר בענפי הבניה המלונאות והתעשיה.

ערעור על מעצר חשוד בהשתתפות ב־4 מקרי שוד

מאת סופר „הארץ" לעניני משטרה

ערעור על החלטת בית משפט השלום בתל־אביב לעצור את שמעון פוני, החשוד בהשתתפות בארבעה מקרי שוד בנקים בתל־אביב, הוגשה אתמול לבית המשפט המחוזי על ידי עו"ד צבי לידסקי.

הוא טוען כי לבית המשפט בתל־אביב לא היתה סמכות לעצור את שולחו ל־15 יום נוספים כיוון שבבקשת המעצר הקודמת טען כבר נציג המשטרה כי פוני נחשד שהשתתף במקרי שוד בתל־אביב.

הוא מוסיף, כי נכון היה אם המשטרה היתה מגישה ערעור על החלטת שופט בית משפט השלום באשדוד ששחרר את פוני בערבות של 10,000 ל"י ולא מבקשת לעצור אותו בתל־אביב כפי שעשתה.

* הכפר העתיק עין מאהל שליד נצרת חובר אתמול לרשת החשמל הארצית. העבודה עלתה כ־400 אלף ל"י והמשכה שנה.

תיאטרוני ישראל
הערב 6.9
הבימה:
בקץ הימים.
תל־אביב, האולם הגדול
טיקניק לשניים:
תל־אביב האולם הקטן
הקאמרי:
השבוי בקומה ה־14:
תל־אביב

אושרה תוכנית שיפוץ הבית הרעוע מעל הכותל הקטן

מאת גדעון אלון
סופר הארץ בירושלים

הועדה המחוזית לתכנון ולבניה בירושלים אישרה אתמול את התוכנית לשיפוצו של הבית הרעוע מעל הכותל הקטן והחדש הבוקר את עבודות השיקום.

בכך הגיעה לקיצה המחלוקת, שפרצה בראשית השבוע בין ראש עירית ירושלים טדי קולק והמנכ"ל משרד הפנים מר חיים קוברסקי שתוכלה בהטחת האשמות אישיות, בהן האשים מר קולק את מנכ"ל משרד הפנים כי יש לו סיבות פוליטיות להסתתר מאחורי החוק ומר קוברסקי האשים את ראש עירית ירושלים בהתבטאות סגנונית של הוצאת דיבה.

דיירי הבית הרעוע שוהים זה יותר מחצי שנה בבית מלון במזרח ירושלים האחזקתם בו עד כה עלתה לממשלת ישראל כ־110 אלף ל"י. שיפוצי הבית הרעוע התחדשו לפני כחודש ימים בלבד על ידי חברת מעץ, במגמה להחזיר את 60 התושבים לבנין לאחר גמר העבודות.

נודע כי ראשי סיעת גח"ל (הרב רבינוביץ) והמפד"ל (מר ברגמן) בעירית ירושלים ביקשו מראש עירית ירושלים טדי קולק לכנס בדחיפות את הנהלת העיריה כדי לדון בפרשה. כן נודע שחברי כנסת של גח"ל פנו אל יו"ר ועדת הפנים מר מרדכי סורקיס בדרישה לערוך דיון מחודש בועדת הפנים בענין ההחלטה לשפוץ הבית.

ועד נאמני הכותל פנה אתמול אל שר הפנים, ד"ר יוסף בורג, בדרישה שיתבע מראש עירית ירושלים, מר טדי קולק, לדחות את חידוש עבודות השיפוץ עד לאחר החגים, כדי למנוע פגיעה ברגשותיהם של המונים שיבואו לכותל המערבי בימי החג. כן החליט הועד, לערוך הזול בשבוע הבא מדי ערב תפילת מנחה ומעריב ליד הכותל הקטן, ו־לפתוח במסע הסברה ציבורי נגד ההחלטה לשפץ את הבית הרעוע.

תיקון

ברשימה ב„הארץ" משלשום — וילט כורי ערביה ראשונה בראש רשות מקומית — נפל שיבוש בסיום הרשימה. צריך להיות: בנות הכפר מעדיפות לעבוד בשדה יום תמים תמורת שש ל"י במקום לעבוד בעבודת בית, ולא כפי שהודפס, „מעדיפות לעבוד תמורת שש לירות לשעה".

נשיא המדינה, מר זלמן שזר, קיבל אתמול אורחות־כבוד של ה־ציר ראשון לציון.

מר שפיץ
קומדיה ישראלית
כפר סבא „עמל"
מוצ"ש 9.9 ב־9.00
תל־אביב „נחמני"
מוצאי ר"ה 10.9 ב־9.00
יום ב' 11.9 ב־8.30
יום ג' 12.9 ב־8.30

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

נוסדה בידי ברוניסלב הוברמן
יועץ מוסיקלי: זובין מהטה
העונה הל"ז תשל"ג 1972-73

12 קונצרטים למנויים
סדרה ראשונה

חידוש מנויים: החל ביום ג', 19 בספטמבר 1972, במשרדי התזמורת.
ירושלים בסוכנות כהנא, „כבר ציון", בכל יום בשעות 10—13, 16—18; בימי ששי בשעות 10—13 בלבד.
המקומות הקבועים יישמרו למנויים עד יום ג', 10 באוקטובר 1972.
חסוך זמן!
חדש את המנוי באמצעות הדואר!
רישום מנויים חדשים: מועמדים חדשים לכרטיסי־מנוי יכולים להירשם במשרדי התזמורת בכתובת הנ"ל החל ביום ב' 11 בספטמבר 72.
פרטים נוספים בפרוספקט העונה שנשלח למנויים.

1. רפאל פריהבה דה בורחוס, מנצח / קיונג והא צ'ונג כנרת
2. ז'אן מארטינון, מנצח / הוראציו גוטיארז, פסנתרן
3. שתי אופרות קצרות (בביצוע חלקי) „ג'יאני סקיקי" מאת פוצ'יני ו„ריטה" מאת דוניצטי סולנים מ„לה סקאלה", אלברטו זדה, מנצח
4. מנדי רודן, מנצח / ראדו לופו, פסנתרן
5. יוזף קריפס, מנצח / מנחם ברוייאר, כנר, ופסנתרן שעל שמו תבוא הודעה
6. סטניסלב סקרובאצ'בסקי, מנצח / מרתה ארגריך, פסנתרנית
7. זובין מהטה, מנצח / פנחס צוקרמן, כנר
8. אישטוואן קרטש, מנצח / לוציה פופ, סופראנו / אילזה גרמצקי, מצו־סופראנו / מישא רייזין, טנור / טאקאו אוקאמורא, באס / המקהלה הפילהרמונית תל־אביב
9. גבריאל כמורה, מנצח / מורין פורסטר, קונטראלטו
10. תומאס שיפרס, מנצח / אנדרה וואטס, פסנתרן
11. קארל אנדרל, מנצח / מרים פריד, כנרת
12. זובין מהטה, מנצח / צבי הראל, צ'לן

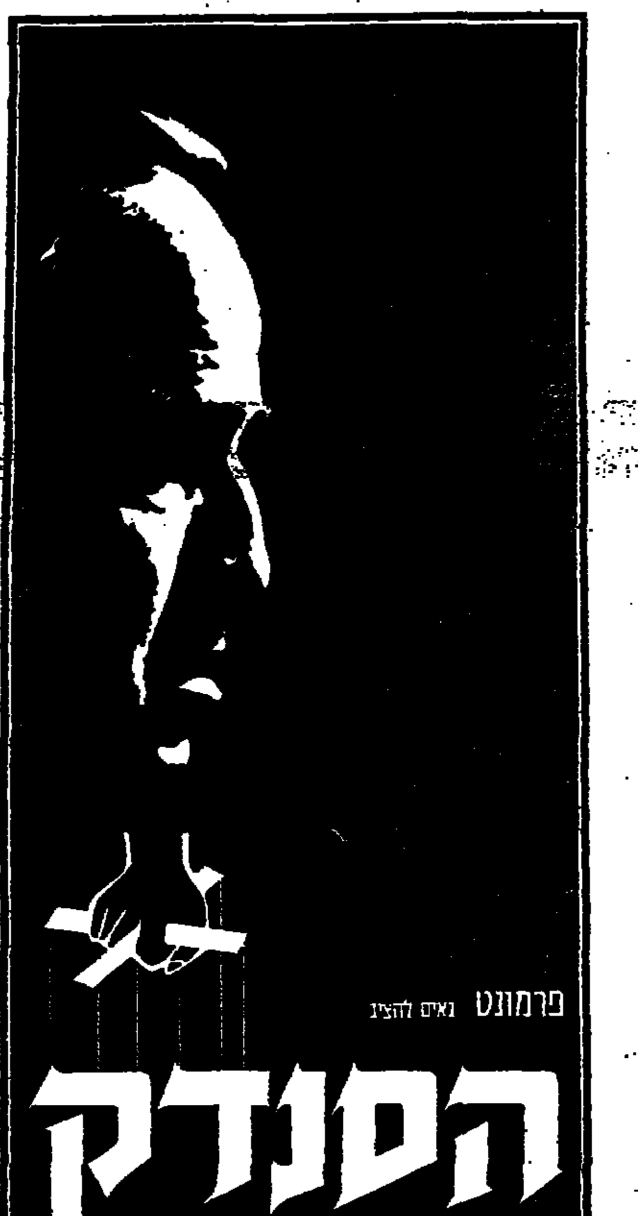

מרלון ברנדו
אל פצ'ינו · ג'יימס קאן · ריצ'רד קסטלנו · רוברט דובל
סטרלינג היידן · ג'ון מרלי · ריצ'רד קונטה · דיאן קיטון
מפיק אלברט ס. רודי · במאי פרנסיס פורד קופולה · מוסיקה נינו רוטה
על פי ספרו של מריו פוזו „הסנדק" „The Godfather" בהוצאת „שין־שין־שין"
בצבעי טכניקולור · התקליט המקורי של המוסיקה בהוצאת „איסטרפיקס"
הצגות גאלה חגיגיות:
בחיפה — בחסות שר העבודה מר יוסף אלמוגי — הערב, 6.9.72 ב„ארמון" — ההכנסות קודש ל„וראייטי"
בתל־אביב — הצגת בכורה חגיגית לצה"ל בחסות הרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר — מחר, 7.9.72, ב„אלנבי"
בתל־אביב — בחסות שר המסחר והתעשיה מר חיים בר־לב — מחר, 7.9.72 ב„חן" — ההכנסות קודש ל„וראייטי" ואקי"ם
הצגות בכורה ארציות לקהל הרחב ● ממוצאי ראש השנה 10.9.72 ● בעת ובעונה אחת בבתי הקולנוע:
„אלנבי" תל־אביב — במוצ"ש וחגים: 6—9.15 — בימי חול: 5.30—8.45
„חן" תל־אביב — במוצ"ש וחגים: 6—9.15 — בימי חול: 5.30—8.45
„עדן" ירושלים — במוצ"ש וחגים 6.30—9.30 — בימי חול: 4—8
„ארמון" חיפה — במוצ"ש וחגים 5.30—8.45 — בימי חול: 5—8.30
מכירת הכרטיסים החלה ● בגלל אורך הסרט שימו לב לשעות ההצגות

קולנוע „מוגרבי" ת"א
בהצגות יומיות ב־4.30
עדות של הצנחנים
בהצגות ערב ב־7.15—9.30
„הארגון"
עם סידני פואטייה

ירושלים
אדיסון — הפנטומסים בג'ונגל
אוריון — נורית
אורנע — הפורצים
ארנון — ספורי ביאטריס פוטר
הבירה — וולדו מגיע
חן — הארטיסטים בצבא
ירושלים — גמל תעופה
סמדר — הרחק מן ההמון הסוער
עדן — פאוסט הקטן והלוסי הגדול
רון — כנופית העקומים

חיפה
אורה — הגן של פינצי קונטיני
אוריון — ספרטקוס
אורלי — שגעון הגדלות
אמפיתיאטרון — בדנה בשלוש
ארמון — כנופית ההפקר
בית רוטשילד — אין סרט
גל-אור — שנת האפס
חן — דקמרון
מוריה — טריניטי
מירון — הזמן להרוג
עצמון — נורית
עמקי — שתי דפיקות לב
פאר — התולים בצמרת
רון — חטיפת באויגנ 707
שביט — כיתת האלימים

קריות (חיפה)
אורות — התיירים באים
בית-העם — שמש אדומה
היובל — שמש אדומה
זהר — אלוף שולפי האקדחים
יובל-אור — הבתולה והצוענִי
ניצן קרית ים — משחקי נוכלים
סביון — שמש אדומה
ספיר — מבצע חץ מקשת

חדרה
גן-זהר — פתוח — הפרס
סגור — שלוף צ'יקו, שלוף
חוף הדרה — נערת הטלפון הב...

נתניה
אסתר — החתול בעל 9 הזנבות
יגיל — הארי המזוהם
סטודיו — סגור — השיטה ההלם
פתוח — התחילו את המהפכה בלי
שרון — נורית

רמת-השרון
ניל — התוספה

הרצליה
דוד — בוטיק השקרים
דגניה — הפורצים
תפארת — מלחמה ושלום ב־9.00
היכל — רוכב עובר בסופה

פתח-תקוה
אורדן — ספור אחר של פשע
הדר — שתי דפיקות לב
היכל — המכונית שלי
שלום — הצגה

רמת-גן גבעתיים
אורדע — נורית
אורלי — מאדם x
ארמון — אריזונה קולט
אואזים — בגלל קפה קטן
גל-אור — הבית בצל העצים
הדר — הראש
לילי — בוני וקלייד
רמה — קשת האש
רמת-גן — מבצים
שביט — נערת הטלפון הבלש

ראשון-לציון
תפארת — הבריחה אל השמש

חולון
ארמון — נורית
רינה — הארטיסטים בצבא

בת-ים
אורנים — הארי המזוהם
בת-ים — תיאטרון דירת הרפקו
עצמאות — הבטחה עם שחר

יפו
צליל — במהדורה מסודרת

תל-אביב
שעות ההצגה: 7.15—9.30
אופיר — השוד האלגנטי
אורלי — המערבולת
אלנבי — מעל עץ הלוף
אסתר — שמש אדומה
בן-יהודה — שריקת הרוח
גורדון — הגן של פינצי קונטיני
גת — התולים בצמרת
דן — עיר המזורים
הוד — חטיפת באויגנ 707
זמיר — נשים וסמים
חן — צייד המדוענים
ירון — מיסטר בופש
מוגרבי — הארגון
מקסים — הערפדים
מרכז — נשים עושות זאת...
מתמיד — אהבה נפת

סינרמה
ג'ורג' פפרד
מייקל סרזין
כריסטין בלפור
המפתח לקשר
7.15—9.30

סטודיו — יום א' הארור
עדן — מריאדה
פאר — מה נשמע דוק
פריז — המכונית שלי
צפון — המרוץ לחיים
רמת-אביב — הארי המזוהם
שדרות — המעגל האדום

קולנוע „תל-אביב"
ערית
שבוע 5

רוח האולימפית נרצחה במינכן

בפעם הראשונה בהיסטוריה הופסקו המשחקים האולימפיים ליממה בעקבות התקפת מחבלים על מגורי הישראלים בה נרצחו משה וויינברג ויוסף רומנו

מאת יחיאל ארזי
שליח „הארץ" לאולימפיאדה

מינכן, 5 (מיוחד ל„ספורט הארץ"). הרוח האולימפית, המטיפה לשלום ואחוה, נרצחה הבוקר בכמה צרורות של תת־מקלעים ששמו קץ לחייהם של שני חברי המשלחת הישראלית למשחקים האולימפיים: מאמן ההיאבקות משה וויינברג ושיאן ישראל בהרמת משקולות יוסף רומנו.
כאשר צלצל הבוקר הטלפון, 20 דקות לפני 6, במעונות העתונאים של העתונות, לא העליתי על דעתי כי תהיה זו ראשיתה של הדראמה האולימפית הגדולה ביותר בהיסטוריה — יותר מכל השיאים שהושגו. הפרטים וקטעי השמועות הנפוחים סביב הפרשה שהתרחשה,

הוצא על אלונקה כשהוא שותת דם, אבל עד שהגיע באמבולנס לבית־חולים מקומי כבר לא היה בין החיים.
בשעות הבוקר, סמוך לתקרית, כאשר המהומה עוד היתה גדולה, לא ידע איש מה בדיוק התרחש במקום. גם מפקד המשטרה המקומית, ד"ר שרייבר, אמר כי לא ידוע לו דבר מלבד העובדה שאנשים מזויינים פרצו לכפר וירו.

האולימפיאדה נדחית

אותה שעה הגישו המחבלים את התביעה הראשונה שלהם והיא: שיחרור 250 מחבלים הכלואים בבתי־סוהר בישראל. הם קבעו אולטימטום שעתיד היה לפקוע בשעה 12 בצהרים. שאם לא כן איימו להרוג

הליקופטר של משמר הגבול המערב גרמני צולם לפני נחיתתו בכפר האולימפי, כנראה כדי להטיס את המחבלים הערביים לנמל התעופה של מינכן, אם יסכימו לתנאי הממשלה הגרמנית לשחרור בני הערובה הישראלים. (צילום רדיו של אי.פי.)

ין אינם ברורים וקשה לקבל תמונה מדוייקת.

הכפר האולימפי נחסם

אשר הגעתי ב־6 בבוקר עם כמה עיתונאים ישראלים לכפר האולימפי מצאתי חסום. לא נתנו לאיש להיכנס. מעבר לגדר ניתן היה לעקוב אחר המתרחש — כשאיש אינו יודע כיצד יתפתחו הדברים.
זה שהתרחש היה כך: בסביבות השעה 5 בבוקר ראו כמה מעובדי הכפר האולימפי כ־10 איש קופצים מעל הגדר, ופורצים לעבר ביתן המשלחת הישראלית שברחוב קונולי בכפר האולימפי. אחד לבש מסכה שחורה וכובע לבן. השני היה לבוש סוודר. כולם היו מצויידים בתת־מקלעים.
זו שעה בה נמו הספורטאים את שנתם. נראה גם ש־250 השומרים של הכפר, במדי התכלת שלהם, לא היו ערניים במידה מספקת. רבים לא שמעו גם את היריות. אבל שעה לאחר ההתרחשות כבר הוקף האזור במשטרה ואנשי שרות בטחון אשר לא איפשרו לאיש גישה למקום מלבד לישראלים.
זמן קצר לאחר השעה 6 בבוקר הוצא הקרבן הראשון של ההתנקשות — משה וויינברג. הוא היה מאלה שניסו להתנגד לפורצים וחסם את הדלת בגופו. המתנקשים ירו בדלת והכדורים חדרו בעדה ופגעו בו בראש, ביד וברגליים. הוא

שינו שלא היו נתונים בסכנה מצד המחבלים.
מזכיר הוועד האולימפי, חיים גלרבינסקי, אמר כי נעשו סידורים לאכסן את הספורטאים שאינם נמצאים תחת איום המחבלים בחדרי משלחות אחרות, תחת שמירה. שמות המשלחות שנענו לבקשה לסייע לספורטאים הישראלים לא ניתנו לפירסום מטעמים בטחוניים.
בעיצומה של המהומה הודיע נציג משלחת ארגנטינה, כי ספורטאי ארצו פורשים מהתחרות. גם הבלגים עשו כן. האמריקאים, שגלרבינסקי מיודד מאד עם כמה מראשי משלחתם, שוקלים עדיין בבקשה שלו לפרוש גם כן מהתחרויות.
בתוך כך נוצר גם קשר ראשון עם השייטים הישראלים, הנמצאים בקיל, שתפסו אתמול את המקום ה־19 בשיוט השישי. עוד לפני סיום השיוט, כאשר נודע להם על המקרה המזעזע במינכן, הוכו השייטים הישראלים יאיר מיכאלי ויצחק ניר בתדהמה, אך לא יכלו להפסיק באמצע השיוט מטעמים טכניים.
שני השייטים יגיעו ביום ד' (היום) או ביום ה' (מחר) לכפר האולימפי. עליהם להשלים עדיין סידורים אחרונים במקום ולטפל במשלוח הסירה, מדגם ה[illegible] המשופץ, בחזרה לארץ.

המחבלים דרשו מזון

חקירה נוספת העלתה, כי המחבלים התחקו אחר קרבנותיהם במשך כמה ימים, למדו להכיר היטב את השטח, ותיכננו כהלכה את המבצע כולו. מסתבר, כי לא היתה כלל כוונה לחזור לכפר האולימפי, שלא נשמר בצורה מדוקדקת, וסגור במשך כל שעות היום.
מפקד משטרת מינכן ושר־הפנים של ממשלת באווריה חידשו את המגעים עם המחבלים בשעה 17.00 ואז נודע, כי מועד האולטימטום נדחה שוב. לפני כן, לבקשתם של המחבלים, נשלח בשעות אחר הצהרים משלוח מיוחד של מזון.
על פי כמות המזון שנדרשה לא היה ברור בשלב זה אם מדובר ב־8 מרצחים שחולקו לשתי קבוצות של 4 כל אחת — או כפי שהועלה בסברה אחרת — מגיע מספרם ל־6 בלבד. מזון הוגש גם לתשעת בני הערובה הישראלים.
בעוד ששגריר ישראל בבון, אלישיב בן־חורין, מקיים מגעים עם ירושלים, נראתה כאן בשעה 4.50 אחר־הצהרים קבוצה של 8—10 אנשים הלבושים בבגדי ספורט צבעוניים כשבידיהם תת־מקלעים. אנשי בטחון מקומיים התמקמו בכמה קומות ומרפסות המשקיפות על הבנין הישראלי.

רודנסקי ביום הצגת הכנר

בתוך כל זאת נודע גם, כי אחדים מהספורטאים הישראלים וביניהם משה וויינברג ז"ל ויוסף גוטפרוינד, היו אמש (ביום ב' בלילה) בהצגת „כנר על הגג" בשפה הגרמנית, בה משתתף השחקן הישראלי הנודע שמואל רודנסקי. הם בילו לאחר מכן במסיבה עד 3 לפנות בוקר, חזרו למעונם והספיקו לישון פחות משעתיים, עד להתרחשות הטראגית. אגב, לאות אבל, הודיע הערב שמואל רודנסקי, כי לא יופיע בהצגת „כנר על הגג" עד להודעה חדשה. ההצגה קצרה כאן הצלחה גדולה.
המנהל המדעי של מכון ויצמן ד"ר אורי זמרי, הופיע בשעות אחר־הצהרים בראיון ששודר בטלוויזיה

את בני־הערובה שבידיהם — שניים בכל שעה.
בשעה 12.30, לאחר שהאולטימטום הארוך והעתונים המקומיים יצאו עם תמונות ענק של משה וויינברג, הסתננו ידיעות ראשונות לפיהן גם יוסף גוטפרוינד, שופט ההיאבקות פצוע קשה. בינתיים נדחה האולטימטום לשעה 2 ולאחר מכן לשעה 3 ולשעה 5.
דחיית האולטימטום של המחבלים לזמן בלתי מוגבל, עליה נמסר כאן בשעה 7.15, הפיגה את המתיחות ששררה בכל שעות אחר־הצהרים, בה הוסיפה העיר מינכן להיות נתונה בהלם כבד. כאשר נדלקו בשעות הערב האורות בכפר האולימפי, שוב לא היה זה אותו מקום של המולה ושלום.
מלחמת העצבים בין אירגון „ספטמבר השחור", שהוסיף להחזיק בתשעה בני הערובה הישראלים, לבין הנציגים המנהלים את המגעים נמשכה ללא הפוגה. המגעים הנמשכים כל שעות אחר־הצהרים, בהשגחת, עם אחד הטרוריסטים המדבר גרמנית צחה, אשר כפי שנתברר, עשה כאן במשך 8 שנים.

האורוגוואים והבלגים פרשו

ראשי המשלחת הישראלית, שהורשו להימצא כל אותה עת בכפר האולימפי, כשהאולטימטום נדחה מדי פעם לשעתיים — משעה 1 ל־3, מ־3 ל־5 ומ־5 ל־7 — דאגו בינתיים, באווירה כבדה ומעיקה, לאלה מאנ־

מאמן נבחרת ההיאבקות במשך שלוש שנים.

הגרמנית, הספיד במילים חמות את משה ויינברג, שעלה מגרמניה, והיה

„שימרו על בני" אמר וויינברג לפני צאתו לאולימפיאדה

מאמן המתאבקים שנירצח אתמול נתייתם בגיל צעיר ✱ „בני לא יגדל בלי אב", נהג לומר לרעיתו ששמעה על מותו ברדיו

מרים ויינברג (למעלה) רעיתו של מאמן ההיאבקות שנרצח אתמול בבוקר במינכן כפי שצולמה אתמול עם בנה גור, בן חמשה שבועות. למטה: מרים ומשה ויינברג ביום נישואיהם לפני כשנה.

מאת שפי גבאי,
סופר עתים

„שימרו על בני, שהוא רכושי היקר ביותר" — במלים אלה נפרד משה וויינברג ז"ל מבני משפחת רעיתו מרים, בנמל התעופה לוד, לפני צאתו למינכן.
משה וויינברג (33) היה בן יחיד להוריו. בהיותו ילד מת אביו ואמו עקרה לגרמניה. סבתו שגרה בארץ, לקחה אותו לביתה וגידלה אותו כבן. לפני 11 חודש נשא לאשה את מרים לבית לוי, ולפני שלושה שבועות נולד לו בן.
משה, הספורטאי החסון, היה האיש המאושר ביותר בעולם. הוא החליט לקרוא לתינוק גור. „אדאג שיהיה גור אריות, חזק, אמיץ וגיבור, שכולם יתגאו בו", אמר לרעייתו.
בבית משפחת רעייתו בכפר גנים בפתח־תקוה, נראה גור הפעוט שוכב בעריסתו. הוא היה בלתי שקט ופרץ בבכי מפעם לפעם. האם הצעירה שעיניה היו יבשות אך נפוחות ואילמות, מילמלה: „גם הוא יגדל בלי אבא".
מרים ההמומה מספרת, כי האב זכה להיות רק ימים מספר במחיצת בנו התינוק ונסע. הוא נהג לומר לרעייתו: „הוא לא יגדל כמוני. הוא יהיה תינוק בריא מכל הבחינות".

איש לא הודיע

משה וויינברג ז"ל, לא רצה להשאיר את רעייתו לבדה, זמן קצר לאחר הלידה, במכון וינגייט, שם התגוררו בני הזוג. ערב נסיעתו הגורלית הוא הביא אותה ואת בנו אל המשפחה בכפר גנים. „שימרו אותם בריאים ושלמים עד שאחזור", אמר לחותנתו.
החותנת מוסיפה ומספרת: „הוא היה יתום וחיפש משפחה. אצלנו הוא מצא בית חם. אנחנו היינו אמו ואביו מאז בא אלינו בפעם הראשונה ועד יום נסיעתו לאולימפיאדה".
משה וינברג עשה היכרות עם מרים השחרחורת היפה, בעלת מבנה הגוף הספורטיבי, לפני כשנתיים, כאשר באה לבקר במכון וינגייט, בהיותה מתעמלת בהפועל פ"ת.
אתמול בבוקר היתה מרים לבדה בבית הוריה. היא שמעה את מהדורת החדשות של השעה 9 על התקיפה הרצחנית. אמנם קלטו אזניה את שם משפחתו של בעלה, אך לא הבינה, מתוך היסח הדעת, במה מדובר. פתאום צילצל הטלפון ומעבר לקו היתה אחותה שסיפרה לה על התקריה. מרים המזועזעת הוכתה בהלם. מיד הגיעו בזה אחר זה כל בני המשפחה וניסו להרגיעה.
„מדוע מסרו על מותו, בלי להודיע לנו בצורה כלשהי כראוי?" שאלו בני המשפחה, שכולם ילידי ירושלים, צאצאי משפחה שעלתה מקוקז לפני יותר מדור. „מדוע איש לא בא לבקרנו שעות לאחר מכן?" — הם מוסיפים להקשות.
התינוק בועט ברגליו ושוב פורץ בבכי. האם מביטה בו ארוכות, אך מקור דמעותיה יבש.

המצרים עזבו את מינכן מחשש לגמול ישראלי

מאת שליח „הארץ" לאולימפיאדה

מינכן, 5 (מיוחד לספורט „הארץ"). כדורסלני מצרים שעזבו את מינכן וחזרו לקהיר, עשו כן מחשש לפעולת תגמול ישראלית — נודע ממקור מהימן.
הנבחרת המצרית ארזה את מזוודותיה ויצאה את מינכן, כאשר עיכובם מלווה בהצהרות מטעם ראשי המשלחת המגנות את ההתקפה הרצחנית. בשל פרישתם מהמשחקים לא התייצבה נבחרת הכדורסל של מצרים למשחקה נגד נבחרת הפיליפינים, משחק שאמור היה להתקיים בשעות אחרי־הצהרים.
על החשש של אנשי המשלחת המצרית מפעולת תגמול ישראלית, נרמז לא אחת בחוגים המקורבים לקהילה היהודית במינכן.

המצרים יבואו לטכס הזכרון

מינכן, 5 (עי"ע). כל חברי המשלחת המצרית ישתתפו מחר (הבוקר) בטכס העומד להיות באיצטדיון האולימפי לזכר קרבנות המשלחת הישראלית, שנפלו קרבן להתקפה הרצחנית של מחבלים פלשתינאים — על כך הודיע אל שאפי, ראש המשלחת המצרית.

מארק ספיץ חוזר לארה"ב

מאמנו: „כדי להבטיח בטחון משלחת ארה"ב"

מינכן, 5 (אי. פי.). מארק ספיץ השחיין היהודי־אמריקאי אשר היה לדמות המפורסמת במשחקים האולימפיים, המריא היום בדרכו לביתו בקליפורניה. „כבן אדם וכיהודי אני מזועזע ועצוב על מה שהתרחש הבוקר בכפר האולימפי", אמר ספיץ.
השחיין בעל 7 מדליות הזהב הוכהל מן הכפר האולימפי שעות אחדות לאחר ההתקפה, תחת משמר כבד, לאחר שהתעורר חשש לחייו בגלל היותו יהודי.
ספיץ קיים מסיבת עתונאים שנמשכה 40 דקות, במרכז העתונות האולימפי, ואז הובא על־ידי שומרי־ראש לאולפן טלוויזיה מקומי ומשם הועבר לנמל התעופה.
מאמנו שרמן שאבור אמר: „מארק לא ברח משום שפחד, כי אם משום שדרשנו, כי יעזוב את גרמניה, כדי להבטיח לא רק את בטחונו הוא כי אם את בטחונה של כל המשלחת האמריקאית".

חמי טבריה:
לבריאות ולשיפור הכושר
מעיינות „חמי טבריה"
יעשו ממך אדם חדש בכל גיל.
„חמי טבריה" טל: 21967-8 (067)

אמו של וויינברג הועברה לטיפול בבית־חולים במינכן

לקתה בהלם בהיוודע לה מות בנה

מאת יחיאל ארזי
שליח „הארץ" לאולימפיאדה

מינכן, 5 (מיוחד ל„ספורט הארץ"). אמו של מאמן המתאבקים שנרצח, משה וויינברג, הנמצא במינכן, הוסעה היום למשרדו של דובר הוועדה המארגנת, האנס קליין, שם שוחח עמה טלפונית יו"ר הוועדה המארגנת, ווילי דאומה, אשר הביע לפניה רגשות של השתתפות בצער, בשמו ובשם הוועדה המארגנת של המשחקים.
האם קיבלה הלם כשנודע לה דבר מותו של בנה. היא הועברה לבית־חולים מקומי לקבלת טיפול.
בין חברי המשלחת הישראלית היו גם כמה בני מזל, אשר הצליחו לחמוק מן העצוץ. השייטים מתגוררים בתחרויות השיוט בקיל והם רחוקים מן הכפר האולימפי מרחק מאות קילומטרים; והאתלטית אסתר שחמורוב והשחיינית שלומית ניר מתגוררות בחלק הכפר המוקצה לנשים, המרוחק ממקום התקרית.

לזקין הזעיק העתונאים

ספורטאים אחרים שהצליחו להתחמק היו המתאבק גד צברי ומאמן המשקולות טוביה סוקולסקי, וכן הסייפים דן אלון ויהודה וויינשטיין, והאתלט שאול לדני והשחיין אברהם מלמד, שנקלע בדרך כלשהי למגורי הישראלים.
הראשון שנמלט היה הקלע זליג שטרוך ואחריו הצליח לעשות זאת הנרי הרשקוביץ. כן חמקו מן הכליאה על־ידי המחבלים אלי פרידלנדר, מאמן השייטים, העושה עמם בקיל, וראש המשלחת שמואל ללקין, אשר היה הראשון שהזעיק את העתונאים.

מכרז
בדבר מכירת מקרקעין
מוזמנים בזה הצעות לרכישת מקרקעין המתוארים להלן:
תיאור המקרקעין:
המקום: רחוב השומר 8, חולון
מס' הרשום: חלקה 15 בגוש 7167
שטח החלקה: 540 מ"ר
ייעוד הקרקע: בניה
כל המעונין בקנית המקרקעין להגיש לח"מ עו"ד בן־שאול יעקב מרחוב מונטיפיורי 39, תל־אביב וזאת תוך 14 יום מתאריך פרסום מכרז זה.
להצעה יש לצרף המחאה בנקאית בסכום שלא יפחת מ־10% מהמחיר המוצע.
אין כל התחייבות לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.
מכירת המקרקעין כפופה לאישור בית המשפט המחוזי בתל־אביב.
יעקב בן־שאול, עו"ד

המתאבק שהתחמק מהשבי

גד צברי: נמלטתי בריצת זיגזג כשהמחבלים ירו לעברי

הקלע זליג שטרוק היה הראשון ששמע יריות ✱ הוא סיפר: ערב קודם לכן נכנסתי לויכוח עם ערבים במסעדת הכפר האולימפי. הם קיללו אותי וטענו: אתם אתם יושבים על אדמת פלסטין

מאת דן איילון
מיוחד ל„ספורט הארץ"

מינכן, 5 (טלפונית). — הדבר התרחש ב־5 לפנות בוקר. הקלע הישראלי זליג שטרוך, סטודנט בטכניון, התעורר בבהלה. אזנו קלטה נפץ יריות (אך לא במטווח האולימפי).
„מה כאן הולך?" זעק חברו לחדר הקלע הנרי הרשקוביץ. הנרי, ותיק חברי המשלחת הישראלית, שגן במקצועו, הציץ בעד החלון ולא יכול היה להבחין היכן היורים.
נתברר שהמחבלים פרצו משני צדי הביתנים שליד הבנין בו שכנו הקלעים.
סיפר זליג שטרוך: „באותו רגע חשבתי שאלה ערבים. יום קודם, במסעדת הכפר האולימפי, כשהלכתי לבוש בבגד האימון הישראלי, פגשו אותי ערבים שעבדו במסעדה וקיללו אותי בערבית. נכנסתי אתם לויכוח והם טענו כל הזמן: אתם יושבים על אדמת פלסטין".

רצנו לכיוון השער התיכון

באותה קומה, בחדר אחר, התגוררו הסייפים הישראלים יהודה וויינשטיין ודן אלון, שהבינו את המתרחש. הם ליוו את דיירי קומה א', הד"ר שאול לדני והשחיין אברהם מלמד ליציאה אחורית דרך המרפסת, שם נהגו להשתזף, בצד האחורי של הבנין.
מוסיף הסייף דן אלון: „רצנו משם לכיוון השער התיכון של הכפר, המוביל אל הפארק האולימפי".
סיפור דרמטי נשמע גם מפיו של המתאבק גד צברי: „שמעתי יריות, או פיצוץ, ואחר־כך צילצלו בדלת החדר. אחד הישראלים פתח את הדלת. בפתח היו ארבעה אנשים חמושים ברובי־סער קלאצ'ניקוב ובכובע אוטומטי, כשמאמן ההיאבקות משה (מוניה) וויינברג עומד בניגוד זב דם. „בואו" לדברי צברי שהיינברג. הוביל את הערבים לבניין של החזקים מתוך המתאבקים הישראלים, אך מול הערבים החמושים נאלצו כל הישראלים שבבנין להיכנע".
בבנין היו המשקולאים זאב פרידמן ויוסף רומנו והמתאבקים אליעזר הלפין ומארק סלאבין, שעלה מבריה"מ לישראל לפני יותר משלושה חודשים. בחדרו של צברי היה המשקולאי דוד ברגר. „הערבים הובילו אותנו דרך המרתף לכיוון היציאה למכוניות", סיפר צברי הוסיף, כי ברגע של סיכון, זינק וברח בריצת זיגזג בין עמודי המרתף כשהערבים יורים לעברו. משם רץ לכפר והצטרף אל הישראלים שנלקחו תחת חסות המשטרה לחקירות ארוכות.
נמלט נוסף היה מאמן המשקולאים טוביה סוקולסקי, שהצליח למלט נפשו בהסתתרו באחד החדרים האחרים.
במעצר אצל הטרוריסטים נשארו אנדריי שפיצר — מאמן הסייפים, קהת שור — מאמן הקלעים, עמיצור שפירא — מאמנה של אסתר שחמורוב, יוסף גוטפרוינד — שופט היאבקות בין־לאומי, יעקב שפרינגר — שופט בין־לאומי בהרמת משקולות, והספורטאים המשקולאים דוד ברגר, זאב פרידמן, ויוסף רומנו — (המדדה על קביים, בשל פגיעה קודמת בברכו), — והמתאבקים אליעזר הלפין ומארק סלאבין.
מאוחר יותר נמסר, כי משה וויינברג מת מפצעיו, ובין עשרה בני הערובה יש עוד הרוג אחד שלא זוהה.
תחת חסות המשטרה הגרמנית נמצאים השחיין אברהם מלמד, הסייפים דן אלון ויהודה וויינשטיין, הקלעים זליג שטרוך והנרי הרשקוביץ, המתאבק גד צברי והלך ד"ר שאול לדני.
בשעת מסירת הידיעה (3 אחה"צ לפי שעון ישראל) עדיין מתנהל מו"מ עם המחבלים בהשתתפות שגרירי ישראל ומצרים בגרמניה והטרוריסטים דחו את האולטימטום למילוי דרישותיהם לשעה מאוחרת מכפי שקבעו בתחילה.

הודעת הוועד האולימפי הבי"ל

העולם כולו מגנה פעולה ברברית זו

השר אלון קיבל מברק מהוועד האולימפי

מינכן, 5 (אי. פי.). משחקי האולימפיאדה ה־20 הופסקו היום ל־24 שעות וביום ד' (היום) בשעה 10 בבוקר לפי שעון מקומי יהיה טקס אזכרה באיצטדיון האולימפי לשני הספורטאים הישראלים שנהרגו בהתקפת המרצחים אור להיום.
בהודעה משותפת שפירסמו נשיא הוועד האולימפי הבין־לאומי אווריי ברנדג' ונשיא הוועדה המארגנת, וילי דאומה, במסיבת עתונאים נאמר:
„השלום האולימפי הופר בהתקפה רצחנית של מחבלים פושעים. העולם הנאור כולו מגנה פעולה ברברית זו בשאט נפש. תוך כבוד לקרבנות ובדאגה לגורל בני הערובה המוחזקים עדיין בידי המחבלים יופסקו התחרויות הספורט החל מהיום אחר הצהרים. כל התחרויות הנמשכות ישולמו. הועד האולימפי הבין־לאומי והועד האולימפי של מערב גרמניה, יחד עם כל באי האולימפיאדה ישתתפו בטקס זכרון לקרבנות ביום ד' (היום) בשעה 10 באיצטדיון האולימפי. טכס זה יוכיח ויבהיר, כי הרעיון האולימפי חזק מטירור ואלימות".
דובר הועדה המארגנת של המשחקים האולימפיים, האנס קליין, אמר כי אינו יודע אם האולימפיאדה תחודש ביום ד'.
השר יגאל אלון קיבל אתמול הודעה רשמית מהוועד האולימפי הבין־לאומי, המביעה צער על הפרשה כולה. בהודעה נאמר כי ביום ד' (היום) יקויים טכס באיצטדיון האולימפי לזכרם של שני הנרצחים מישראל.

מאמן המשקולאים טוביה סוקולסקי על רקע המיבנה אליו ברח אתמול בבוקר, כאשר החלה ההתקפה במגורי הספורטאים הישראלים בכפר האולימפי במינכן.

רעייתו של רומנו התעלפה כאשר הודיעה על מות בעלה

מאת אבי ולנטין
סופר „ספורט הארץ"

„רומנו איננו". למעשה עוד לפני שאריה הלוי, מנהל מכון וינגייט, אמר מילים אלה, כבר הבינו בני משפחת רומנו, כי יוסף שוב אינו ברשימת בני הערובה — אלא בין המתים.
השעה היתה 8.30 בערב. הלוי קיבל על עצמו להיכנס ראשון לביתו של יוסף בהרצליה, ולבשר לאשתו אילנה את הבשורה המרה. אילנה, שלושת בנותיה היו עדיין ערות ומסובות עם כל קרובי המשפחה, כ־20 במספר, היתה לבושה מכנסים קצרים וחולצת טריקו. היא סרבה להאמין. מבט פניהם של ארבעת הבאים להודיע לה את הבשורה הנוראה, יכולה היתה ללמוד, כי אסון פקד את יוסף. בפניהם של בני הבית ניבט השוד. הם הקדימו את הדוברים בשאלות: „הוא מת ? הוא מת ?"
לצעקות הכאב לא היה גבול. אחדים הכו באגרופיהם על הקיר, לאות אבל. בן משפחה אחר חבט ראשו בקיר. „יהיה רצח ! יהיה רצח !" צעק קרוב משפחה אחר, שרצה להביע את רצון הנקמה על רצח יוסף. אחרים זרקו עצמם על הריצפה ושברו רהיטים בבית.
אילנה התעלפה. ארבעת המלווים התיזו עליה מים. היא נזקקה לטיפול רפואי. היא התעוררה והתעלפה שוב, גופה הצנום, הרעיד בקושי את הבשורה. שעה עתה הוכה הפסה דיק של תקווה לעשבות חיים נוראה.
את הידיעה על הרצחו של יוסף רומנו, קיבלו בהתאחדות לספורט ממשרד החוץ. יעקב וילן אירגן את נסיעת הבחורים למשפחת רומנו. אליהם הצטרפו אריה הלוי, ישראל פרי ואביגדור דגן. ארבעתם נסעו לתחנת המשטרה בהרצליה והרב סמל מהתחנה צוו להם לאתר את כתובתו של רומנו.
רומנו תכנן לחזור היום ממינכן כדי לעבור כאן ניתוח מניסקוס. דגן נדבר עם רעייתו שלשום, כי יבוא לקחתה לשדה התעופה לוד, כדי לקדם את פני בעלה.
אתמול בבוקר, כאשר נודע לה על התרחשויות במינכן, טילפנה אילנה לביתו של דגן וביקשה לדעת על בעלה. היה זה בשעה 9. דגן הרגיע את אילנה ואמר, כי יש למשלחת רק הרוג אחד.
אתמול ב־6.30 בערב טילפן אל אילנה שוב. היא נשמעה מודאגת. אך דגן אמר לה, כי המו"מ עדיין נמשך והאולטימטום נדחה ללא הגבלה, ומכך יש להסיק, כי הכל יסתדר. אחרי חצי שעה צילצל הטלפון בביתו של דגן ונתקבלה הידיעה המרה.

רק אחרי שסוקולסקי טילפן ממינכן לביתו נרגעה כל המשפחה

(ע). שעות של חרדה פקדו אתמול בבוקר את בני משפחת סוקולסקי, שבן־משפחתם, טוביה סוקולסקי נמנה על משלחת ישראל לאולימפיאדה במינכן, כמאמן מרימי המשקולות.
אשתו של המאמן, גילה סוקולסקי סיפרה, כי בשעה 9 בבוקר בהזדמנה לשמוע את החדשות בשידורי ישראל חרדה נפלה על כל בני המשפחה. המשפחה נשמה לרווחה בשעה 11 בבוקר, משהודיעה הידיעה, כי טוביה סוקולסקי הצליח לברוח מידי המחבלים.
אמו של המאמן, צפורה סוקולסקי, בת ה־46, התרגשה מאד ורופא הוזעק לטפל בה.
כפי שנודע, צילצל טוביה סוקולסקי ממינכן לביתו ברחוב רוברט סאלד 29 בקרית חיים, סמוך לשעה 2 אחר־הצהרים וסיפר לאשתו, כי הוא חש בטוב ואין מה לדאוג לו. הוא סירב למסור פרטים על מה שאירע למשלחת הישראלית ואמר רק כי אינו יודע כיצד אירע הנס והוא ניצל. „אספר הכל כאשר אשוב הביתה", אמר.
טוביה סוקולסקי נולד בנטו למוב ועלה לארץ מרוסיה בשנת 1959. הוא נשוי ואב לשני בנים, האחד בן 6, שפקד בימים אלה לראשונה את ספסל הלימודים בכיתה א' והשני בן 3 וחצי.
אשתו אמרה, כי הילדים חשו בהתרגשות שאחזה בכולם. „הם ראו אותנו בוכים, אך לא סיפרתי להם דבר", סיפרה.
היא ציינה, כי בעלה ניחן בעוז רוח ושהותו בגמו היא שנתנה לו את התושיה להיחלץ ולברוח מידי המחבלים.
טוביה סוקולסקי, בן 30, היה במשך שנים אלוף ישראל בהרמת משקולות.

מברק הערכה נשלח למאמן עמיצור שפירא

(ע). מחלקת הנוער והספורט של עיריית הרצליה, שיגרה אתמול מברק ברכה לעמיצור שפירא, תושב העיר ומאמנה האישי של אסתר שחמורוב, על הישגיה המרשימים של חניכתו באולימפיאדה.
שעות מעטות אחרי שהמברק נשלח, נתקבלה הידיעה ממינכן, לפיה גם עמיצור שפירא, מורה לספורט במכון וינגייט והמאמנה מזה זמן רב של אסתר שחמורוב, הוא בין בני הערובה של המחבלים הערבים במינכן.

בבית משפחות בני הערובה

פרידמן ניצול השואה פונה לממשלת גרמניה

(ע). מתח וחרדה שררו אתמול בבתיהם של חברי משלחת ישראל לאולימפיאדה במינכן, מרגע היוודע דבר התקרית בה נמצאו את מותם משה וויינברג ויוסף רומנו.
בקריאה נרגשת לממשלת גרמניה המערבית לעשות כל שלאל ידה להביא לשיחרורם של הספורטאים הישראלים הלכודים כבני ערובה בידי המחבלים, יצא מר שלמה פרידמן, אביו של המשקולאי זאב פרידמן. האב הוא ניצול השואה שאיבד את משפחתו בה. עשרות בני משפחה ניסו להרגיע את אמו ואביו הנרגשים של המשקולאי פרידמן.

מתח בבית שור

בביתו של מאמן הקלעים קהת שור ישבו מאז הבוקר בצפייה ליד מכשיר הטלפון, כדי לשמוע חדשות על מצבם של הלכודים. ההרגשה בבית נעה בין שמחה — כאשר נדמה היה ששור אינו בין הכלואים — עד למתח, עם היוודע רשימת בני הערובה.

רווחה בבית ויינשטיין

בבית משפחת הסייף יהודה ויינשטיין השתררה אתמול אחר־הצהרים רגשת רווחה, כאשר הטלפון צילצל ומן העבר השני נשמע קולו של הבן יהודה הסייף הצעיר הרגיע את אמו בשיחה ממינכן, והבהיר לה כי הכל בסדר ואין מה לדאוג.

דאגה בבית הרשקוביץ

אשתו של הקלע הנרי הרשקוביץ קיבלה את הידיעה על הימלטו של בעלה מידי המחבלים רק בשעות אחה"צ. היא סיפרה, כי בעלה הרגיע אותה לפני צאתו למינכן שמסדרי הבטחון הם קפדניים ביותר ואין לה מה לדאוג.

תפילה בבית שפירא

בביתו של מאמן האתלטיקה עמיצור שפירא מתפללת רעייתו שושנה לשיחרור בעלה. „רק לפני יומיים שלחתי לו מברק ברכה להישגי חניכתו אסתר שחמורוב, ואני מקווה שמברק זה הגיע אליו". גם הוריו של עמיצור הצטרפו אליה וכולם יושבים דרוכים לקבלת אינפורמציה נוספת.

גוטפרוינד מיהרה לכותל

אשתו של שופט ההיאבקות, יוסף גוטפרוינד, מיהרה אתמול בבוקר עם היוודע השמועה על ההתקפה במינכן לכותל המערבי, ונשאה שם תפילה לשלום בעלה. לאחר מכן נודע לה על מות בעלה. האבל ירד על הבית. בידיעה יותר מאוחרת נמסר לה שיוסף גוטפרוינד חי ושוב מיהרה לכותל — הפעם כדי לברך על כך. יוסף גוטפרוינד הוא גבר בריא גוף אשר משקלו 130 ק"ג וגובהו למעלה מ־1.90 מ'.

בבית שפרינגר מאזינים

גם בביתו של שופט המשקולות יעקב שפרינגר התכנסו בני המשפחה והאזינו במתח רב לדיווחי החדשות ממינכן. עם זאת הביעו תקוה שהפרשה תסתיים בכי טוב.

המחבלים ערכו סיור ערב ההתקפה הרצחנית

חבר המשלחת האורוגוואית שנתקל בהם סיפר כי התבדחו וגילו בטחון רב

מינכן, 5 (אי. פי.). המחבלים הערבים אשר חדרו למגורי המשלחת הישראלית בכפר האולימפי במינכן, אור ליום ב', התנהגו בחופשיות רבה ונראו בטוחים במעשיהם — סיפר אחד מראשי המשלחת האורוגוואית המתגוררת מול חדרי הישראלים.
האיש, לואיס פרידמן, אמר כי הפלשתינאים נראו בטוחים בעצמם והתבדחו ביניהם. אחד מהם קרא לחברו ושאל אותו איך הוא מרגיש, זאת בשעה שהחזיק בידו ברשלנות תת־מקלע.

יריות וצעקות

פרידמן וחברו למשלחת האורוגוואית, המתגוררים יחדיו, סיפרו כי בשעות המוקדמות של הבוקר שמעו, כי מישהו מנסה לפרוץ את דלתם. „חשבנו שזהו שיכור שחזר מאוחר ממסיבה והתעלמנו ממנו". חצי שעה לאחר מכן שמעו קול יריות עמומות וצעקות על הגג מעליהם. דקות אחדות לאחר מכן נשמעו גם קולות של אנשים רצים. כעבור 20 דקות נשמעו באוויר יריות אקדח. השניים מוצבים, כי לא שמעו יריות של תת־מקלעים.
„הפלשתינאים היו בוטחים ושלווים", סיפר פרידמן. „אחד מהם אפילו התבדח אתי. הוא שאל: „יש לכם תחרויות היום ? — אם יש, ניקח אתכם לאיצטדיון".

סיור מוקדם

פרידמן סיפר, כי אתמול ראה את אחד הערבים בחדר של מארזות. הוא שאל מה מעשיו שם. „אני מחפש קצת פירות" השיב לו האיש. פרידמן הביא לו פירות והערבי עזב את המקום. לדעתו של העסקן האורוגוואי היה זה סיור למטרות ריגול של המחבל, הדבר זה מצביע על כך שההתקפה תוכננה בזהירות רבה.

המדרשה
מודיעה על
המשך ההרשמה לקורסים:
1. תקשורת ויחסי ציבור
בשיתוף האיגוד הישראלי ליחסי ציבור
חודשנתי
2. מראיינות (INTERVIEWERS)
בשיתוף המכון למחקר חברתי שימושי
חודשנתי
פרטים והרשמה: המדרשה למינהל,
רח' אלנבי 113,
טל. 624462, תל־אביב.
למינהל
מיסודה של הסתדרות הפקידים

مكذا من الأمل

هكذا من الأصل

שלם מראש
ותזכה בהנחה ניכרת

מנויי "הארץ" המשלמים באמצעות הבנק אשר מועד הפרעון של המנוי שלהם חל החודש, מתבקשים לפנות עד 15 לח.ז. עם תלושי התשלום לאחד מסניפי הבנקים:
בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק הפועלים, בנק לסחר-חוץ, בנק המזרחי ובנק קופת-עם.
תשלום דמי המנוי במועד מקנה הנחה ניכרת בדמי המנוי.
מנויים שעדיין אינם משלמים באמצעות בנק — יפנו לקבלת פרטים ל"הארץ", מח' ההפצה והמנויים, ת.ד. 233 תל-אביב.

הארץ

הרכבת תשתלב בפרוייקט נתיבי איילון – בשתי מסילות

הרכבת תשתלב בפרוייקט נתיבי איילון באמצעות שתי מסילות מקבילות שיחברו את תחנת הרכבת ברח' ארלוזרוב בתל-אביב לתחנת הרכבת הדרומית בקירבת הכביש לחולון. על כך הודיע אתמול מנכ"ל הרכבת מר יהודה רשף בברכתו לקראת השנה החדשה לעובדי הרכבת.

המסילות שאורכן כ-4.5 קימ כל אחת, ישמשו בשלב ראשון את הרכבת ובאופן כזה יוצר קשר רכבתי מנהריה וחיפה בצפון הארץ ועד לאזורה הדרומי — לכוון ירושלים מחד, ובכוון לבאר-שבע ודימונה מאידך, כן יקוצר באופן ניכר זמן הנסיעה בין ערים אלה.

תכנון וביצוע החלק הרכבתי של הפרוייקט יארכו כשנתיים וחצי, והשקעה תגיע ל-11 מיליון ל"י בערך.

מנכ"ל הרכבת, מר יהודה רשף, מאחל לאחד העובדים שנה טובה (צילום: שלמה לביא)

האנדרטה לזכר צוות הסטרטוקרוזר שהופל לפני שנה מזרחית לתעלת סואץ. הבוקר ב-10 ייערך טכס הקדשת חורש לזכר הנופלים במודיעין ליד בן שמן. אוטובוס ייצא ב-9 מרחבת היכל התרבות

"אני רוצה את מנטש כי הוא המעביד שלכם"

החלה שמיעת ההוכחות במשפט רצח יוסקאי

(ע). שמיעת ההוכחות במשפטו של יהושע מורחי, הנאשם בשליחת רוצחים לרצוח את יוסף (יוסקאי) מורחי בסוף ינואר השנה, החלה אתמול בבית המשפט המחוזי בתל-אביב.

התובע, סגן פרקליט מחוז תל-אביב עו"ד ס. שראמר, טען בכתב האישום, כי יהושע מורחי (38) מרחוב הדר 14 בבת-ים שלח את אברהם אקרישבסקי לרצוח את יוסקאי בנקמה על רצח אחיו עזרא שם-טוב מורחי. המניגור, עו"ד חיים קאזיס, כפר באשמה וטען, כי היתה זו קבוצה של בעלי מועדוני קלפים, אשר שלחו את העובר שלהם, אקרישבסקי, להעליל על יהושע מורחי.

ההודעה במשטרה

תחילה הציג איש המשטרה מפקח פוסטולסקי הודעה שנגבתה מן הנאשם כשלושה חודשים אחרי רצח אחיו (וכחצי שנה לפני רצח יוסקאי). בהודעה זו אמר יהושע מורחי, כי לאחר שיקולים ולאחר שהגיעה אליו אינפורמציה כי יוסקאי היה מעורב ברצח אחיו, החליט למסור על כך למשטרה.

באותה הודעה סיפר הנאשם, כי יוסקאי בא לסטקיה שלו בליל רצח אחיו. יוסקאי טילפן אל בית אמו וביקש את האם לבוא בדחיפות לפגישה. הנאשם טען באותה הודעה, כי הופתע לראות שיוסקאי ידע היטב שאחיו נמצא אצל אמם. כן אמר כי ביקש מיוסקאי להניח לאחיו, משום שזה היה חולה. יוסקאי סירב לבקשת הנאשם וטילפן אל אחיו. האח המנוח נענה להפצרותיו של יוסקאי והסכים לצאת לפגישה, אך סירב לקיים אותה בסטקיה של הנאשם. באותו ערב נרצח בידיות.

בסיום הודעתו זו במשטרה אמר הנאשם: „אני חושד ביוסף מורחי (יוסקאי) שיש לו יד בדבר מותו של אחי, היות שהוא הוציא את אחי למרות שאמרתי לו שהוא חולה".

„מנטש המעביד שלכם"

חוקר המשטרה, סמל דוד רונן, סיפר בעדותו אתמול, כי בעת שהנאשם היה עצור במשטרת גבעתיים, ביקש להועיץ את חוקריו. רב פקד פרסבורגר והם הגיעו למשטרת גבעתיים ושם ביקש הנאשם שיביאו אותו לפגישה עם מנטש. השוטרים שאלו את הנאשם מדוע הוא מבקש לפגוש במורדכי צרפתי (מנטש), שאין לו כל קשר לחקירה. הנאשם השיב, לדברי העד: „אני רוצה את מנטש כי הוא המעביד שלכם. אנחנו נשב ונסדיר את הענין על מנת למנוע שפיכות דמים, כי יכולות להיות התפתחויות נוספות אם לא נשב ונעשה סולחה".

קצין המשטרה הבהיר שהמעביד של המשטרה היא המדינה וכל חומר החקירה יובא לבית המשפט והנאשם חזר בו מדבריו, אך ביקש בכל זאת להפגישו עם מנטש.

אחר כך המשיך הנאשם ואמר לחוקרים, כי מנטש ואנשיו מן הקלובים (מועדוני הקלפים) הם שדאגו, כי האחים מורחי (הנאשם ואחיו) יוכבנו למעצר.

מורחי אמר לחוקריו, כי הוא ואחיו דיברו אחרי רצח אחיהם עם היועץ המשפטי לממשלה וכן מסרו חומר לעתונאי רן כסלו לסידרת כתבות ב„הארץ", אחרי שיחות אלה החמיר מאד היחס אל מועדוני הקלפים מצד השלטונות. כן מסרו על מנטש לשלטונות מס-ההכנסה.

באותה שיחה השיב הקצין פרסבורגר כי יש כבר די ראיות כדי להעמיד את הנאשם לדין ואין סיבה להזמין את מנטש לפגישה אתו.

„המתהוד"

תוך כדי שיחה הזכיר קצין המשטרה, כי ידוע לחוקרים שכינויו של הרוצח אשר נשלח על ידי הנאשם היה „המתהוד". על כך הגיב הנאשם וסיפר, כי אמנם צילצל אליו „המתהוד", בליל רצח אחיו, בשעה 3 לפנות בוקר.

בכתב האישום נאמר, כי הנאשם שלח את אברהם אקרישבסקי לרצוח את יוסקאי. הוא נתן בידו אקדח וזה שימש לאחר מכן לרצח וכן נקבע ביניהם, כי הרוצח יתקשר אל שולחו לאחר מעשה בכינוי מוסכם.

בדין יושב הרכב מיוחד של הי שופטים גב' מינה שמיר, אברהם חלימה ואהרון אולטקר.

מינויים במועצה הארצית לתכנון ובניה

(ל.צ.מ.). שר הפנים, ד"ר יוסף בורג, מינה את מר א. ברוכוביץ, מעובדיו הבכירים של אגף התכנון במשרד הפנים, כמזכיר המועצה הארצית לתכנון ולבניה במקומו של מר ל. פומרנץ שפרש לגימלאות.

מר מאיר זורע, נתמנה כחבר המועצה הארצית לתכנון ולבניה, במקומו של מר יצחק לוי, לשעבר מנהל מינהל מקרקעי ישראל. כן נתמנה כחבר במועצה המנכ"ל החדש של משרד הבטחון, מר יצחק עירוני, במקומו של המנכ"ל הפורש מר ישעיהו לביא.

בישיבתה מאתמול בחרה המועצה במר זורע, כחבר בוועדת הערר לימי חופים ולקרקע חקלאית וכחבר ועדת המשנה למרחבי תכנון מקומיים.

מר דוד וינשל, סגן הממונה על התקציבים במשרד האוצר, נתמנה על-ידי המועצה הארצית לתכנון ולבניה, כיועץ מקצועי למועצה לעניני כלכלה ותקציב. מינוי זה נעשה כדי להבטיח תאום פעולה של מערכת התקציבים במשרדי הממשלה, בתחום התכנון הפיסי.

ברכות בצפון לשנה החדשה

(ע). — ראשי העדות הנוצריות במחוז חיפה והצפון הביאו שלשום את ברכתם לרגל ראש השנה לממונה על המחוז ד"ר נפתלי אילתי.

בקבלת הפנים, שנערכה בלשכתו של ד"ר אילתי השתתף לראשונה הארכימנדריט, מריט ירייציאן, ראש העדה הארמנית בישראל.

הארכיבישוף ראיה, שבירך את הממונה בשם כל ראשי העדות, הזכיר בעקיפין את בעיית איקרית ובירעם באמרו, כי כולנו אזרחי המדינה והחובה באה לפני הזכויות. הוא הביע את תקותו, שהצדק ייעשה במקום שהוא צריך להיעשות, מאחר שיש לו אמון מלא במדינת ישראל ובממשלת ישראל.

לאחר מכן נערכה קבלת-פנים בצפת, שבה הביאו נכבדי העדה המוסלמית והדרוזית במחוז את ברכתם לממונה על המחוז לרגל פרוס השנה החדשה.

הגרלת מילווה עממי

בהגרלת המילווה העממי, נושא פרסים השיי — 1950 סידרה ב', שנערכה אתמול עלו בגורל האיגרות הבאות:

ב-30,000 ל"י — 84945 מסידרת משנה 4. ב-25,000 ל"י — 114537 מסידרת משנה 3. ב-10,000 ל"י — 114537 מסידרת משנה 4. ב-4,000 ל"י — 114537 מסידרת משנה 2. ב-2,500 ל"י — 114537 מסידרות משנה 1, 5. ב-1,000 ל"י — 79332 ו-83394 מכל חמש סדרות המשנה.
כן היו 20 זכיות ב-100 ל"י ו-47 זכיות ב-30 ל"י.

אנשי המכס מכחישים טענות על הברחות באילת

בתגובה על סידרת מאמרים ב„הארץ"

מאת שמואל תגר
כתב „הארץ" באילת

פרסום על פעולות המכס באילת נמסרו במסיבת עתונאים שנערכה באילת אתמול. פקידים בכירים של המכס הגיבו באותה הזדמנות על כתבתו של רן כסלו ב„הארץ" אשר דנה בהברחות מנמל אילת.

בפגישה השתתפו סגן מנהל המכס הכלל והאגף לעניני חקירות ופיקוח מר דוד שמעוני, דובר מינהל הכנסות המדינה מר דוד בר-חיים, הממונה על המכס באילת מר זאב הפנר ומפקד משטרת המכס, מר שמואל צדיק.

מר הפנר סקר את פעולות המכס בשנים האחרונות באילת. הוא מסר, שבשנת 1968/69 גבה המכס באילת 22 מיליון ל"י בשנה, ואילו בשנת 1970/71 ניגבו 132 מיליון ל"י. בשנת 1968 נפתחו 200 תיקי תפיסת הברחות ואילו ב-1971 391 תיקים, והסחורה שנתפסה היתה בסכום של 150 אלף ל"י. לדבריו עובדים במכס 46 איש בתוכם 24 בתפקידי שוטרי מכס.

מר שמעוני מסר, כי לגבי הנהלת המכס, אילת אינה שונה מערים אחרות ומבחינת התוצאות באילת המצב אינו גרוע מאשר במקומות אחרים.

„מתאמים הפשיטות"

בהתייחסו לכתבה ב„הארץ" בה נמסר על פשיטה של קבוצת שוטרי מכס מירושלים ללא ידיעת אנשי המכס באילת, בה הגלתה סחורה בשווי מאות אלפי לירות, ציין מר שמעוני כי אנשי חוליות ירושלים מתאמים תמיד את הפשיטות שלהם עם האחראים באילת ומעולם לא אירע שאנשי חוליה זו תפסו הברחות במאות אלפי ל"י. כל התפישות של שנת 1971/2 נתכמו באמור כ-150 אלף ל"י והכלו בידיעת הנהלת המכס.

בכתבתו של כסלו נאמר, כי על כל שעון סייקו המגיע ארצה בדרך חוקית — שניים נוספים מוברחים דרך אילת. באמר שבשנים 1969 — 1972 הובאו לארץ סך-הכל בממוצע כ-200 אלף שעונים לשנה, הרי לפי חישובו של מר כסלו מגיעים ארצה כ-600 אלף שעונים לשנה, מספר שאינו מתאים לצריכת המדינה.

לגבי נושא הוויסקי המוברח לאילת טוענים אנשי המכס, כי במזרח הרחוק, אפריקה והודו אין מייצרים ויסקי ולכן אין טעם להבריח כבדרך זה מסם, שכן מחיר הוויסקי במקומות אלה גבוה מאד.

הברחות הויסקי

הדברים התייחסו לתאור הברחת 3000 בקבוקים של 4.5 ליטר כל אחד דרך נמל אילת. כמות זו עצומה ותוספת לפתות נפה של מחסן שלם באניה.

אנשי המכס אינם יודעים היכן אפשר להבריח ויסקי דרך נמל אילת. הם טוענים כי פעם אחת הוגשה תלונה על אובדן ארבעה בקבוקי ויסקי קטנים בהובלת מכולות מסקוטלנד לאפריקה דרך נמלי אשדוד ואילת.

מר שמעוני הכחיש את הטענה בדבר הורדת הסחורה מהאוניות על-ידי הפעלת הסרט הנע של האשלג בכיוון הפוך — מהאוניה לחוף. אנשי המכס טענו, כי הסרט הנע אינו מסוגל לפעול בכיוון ההפוך.

מר דוד בר חיים, דובר מינהל הכנסות המדינה מסר, כי הכתבה הועברה לעיון של היועץ המשפטי של המכס כדי לבדוק את הנושא בכללותו.

* על חיבור הכפר הערבי עין מואל שליד נצרת לרשת החשמל נמסר אתמול בחיפה על ידי דובר חברת החשמל מר י. פריהלנדר.

אורט ישראל — המגבית המאוחדת קרן קימת לישראל

טכס הקדשת יער

לזכרו של זלמן ארן ז"ל

יתקיים ביום רביעי, ה' תשרי תשל"ג, 13.9.72 בשעה 11.00 לפנה"צ בשטחי הייעור של הקהק"ל ליד מעלה החמישה.

ידידיו ומוקיריו זכרו מוזמנים.

המשתתפים בטכס מתבקשים בשעה 10.45 ליד בריכת השחיה של בית ההרגוע במעלה החמישה.

אוטובוס מיוחד יצא בשעה 9 בבוקר מבנין המשרד הראשי של אורט ישראל ברח' שד. דוד המלך 39, ת"א.

המעוניינים בהסעה מתבקשים לטלפן למח' ליחסי ציבור, אורט ישראל, טל. 269165 בשעות 9.00—13.00.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אשתי, אמי, חמותי וסבתנו היקרה, האשה הצדקת היקרה

דבורה וינהבר

ההלויה תצא היום, יום רביעי כ"ז אלול תשל"ב, 6.9.72 בשעה 3.00 אחה"צ מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בנחלת יצחק.
אוטובוס יעמוד לרשות המלוים.

המשפחה המתאבלת

אנו מודיעים ביגון עמוק על פטירתו ללא עת של אהובנו

יהודה פרנס ז"ל

רחוב המלך דוד 27 ירושלים

ההלויה התקיימה ביום שני כ"ה באלול תשל"ב (4.9.72)

המשפחה המתאבלת:
אשתו, בנותיו, אחותו, אחיו, והקרובים

טכס האזכרה ליקירנו

נפתלי הרץ (בן פייבל) גריבסקי ז"ל

יתקיים ביום שישי כ"ט אלול תשל"ב (8.9.72) בשעה 10.30 בבוקר.
מתאספים ליד הכניסה בהר המנוחות, גבעת-שאול, ירושלים

המשפחה

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה למדעי החברה
החוג למדע המדינה

משתתפים באבלו של ראש החוג
פרופ' אשר אריאן
על מות
אחיו ז"ל

האוניברסיטה העברית בירושלים
הפקולטה למתימטיקה למדעי הטבע

מודיעה בצער רב
על פטירתו ללא עת של

ד"ר חיא עדן ז"ל

ומשתתפת בצער המשפחה

מורי, תלמידי ועובדי
ביה"ס למדע שימושי ולטכנולוגיה
מתאבלים על פטירתו ללא עת של

ד"ר חיא עדן ז"ל

מרכז המגמה לכימיה שימושית
ומשתתפים בצער המשפחה.

האוניברסיטה העברית בירושלים
ביה"ס למדע שימושי ולטכנולוגיה

האוניברסיטה העברית בירושלים
המכון לכימיה

אבל על מותו ללא-עת של

ד"ר חיא עדן ז"ל

מרצה בכיר בכימיה פיסיקלית

ומשתתף בצער המשפחה

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

יצחק גלברד

היערך אזכרה וגילוי מצבה
מחר, יום חמישי, כ"ח אלול, תשל"ב — 7.9.72 בשעה 4 אחה"צ. נפגשים ע"י השער החדש של בית הקברות בחולון.

המשפחה האבלה

במלאת שנה לפטירת

יוסף אורון (ויסנשטרן) ז"ל

יערך טכס גלוי המצבה, ביום שלישי, ד' בתשרי תשל"ג (12.9.72).
ידידיו ומוקיריו זכרו מוזמנים.
מתאספים ברחבת הכניסה להר המנוחות בירושלים, בשעה 15.00 אחה"צ.

המשפחה

לד"ר קרני נחום (קירסינסקי)
מאתתפים בצערך במות עליך אוהבך

רחל (חלה) רובינזון ז"ל

לבית קירסינסקי

הנהלת אגוד ערים ושירותים וטרינריים, ועובדיה
אזור רמת-גן, בני-ברק וגבעתיים

משטרת ישראל — מטה המחוז הצפוני

משתתף בצערו של

רב-שוטר דוד קדרון

על מות

אמו ז"ל

ברוך דיין אמת
גברו האראלים על המצוקים
נפלה עטרת משפחתנו

הרב זאב דרייזין זצ"ל

יו"ר המועצה הדתית רמת-גן
ונשיא לשעבר של התאחדות הרבנים באמריקה וקנדה

ההלויה נתקיימה אתמול, בבית העלמין סנהדריה, בירושלים.

משפחות: דרייזין, לויטס, עזריאלי, הוטנר, סילמן.

אנו המומים על מותו של מנהלנו הכללי

הרב זאב דרייזין ז"ל

היקר באדם

ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה

גלובוס למזרח בע"מ
ההנהלה וחבר העובדים

הרב זאב דרייזין

איננו

תנחומינו הכנים למשפחה האבלה

שלמה מגריזו ומשפחתו
יצחק מגידו ומשפחתו
בן-ציון כהן ומשפחתו

עירית רמת-גן

מודיעה בצער רב על הסתלקותו של האיש הדגול

הרב זאב בר' אהרן דרייזין

יו"ר המועצה הדתית בעיר
ומשתתפים בצער המשפחה המוסדות הדתיים.

ד"ר י. פלד ראש העיריה

לזיוה ויסמן
עמך באבלך על מות

אביך ז"ל

חברי המחלקה לחקר פולימרים
מכון ויצמן למדע

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו בעבודה
סלים שווהי
במות עליו
אחיו ז"ל

עובדי בנק ברקליס-דיסקונט בע"מ
סניף אלנבי 103 ת"א

אנו מתאבלים על מותו של

ד"ר אלפרד פויכטוונגר ז"ל

חבר מועצת המנהלים של חברתנו במשך שנים רבות

ומביעים את רגשי השתתפותנו העמוקים למשפחה השכולה

ההנהלה וחברי מועצת המנהלים של טבע בע"מ

מחר, יום חמישי, כ"ח אלול תשל"ב (7.9.72)
במלאת שנה לפטירת אבינו וסבנו היקר

אליהו חנוך בלאס ז"ל

מוורשה

תערך אזכרה וגילוי מצבה

בבית העלמין בקרית שאול, בשעה 4.30 אחה"צ.
נפגשים על יד שער בית העלמין.

התחבורה תצא בדיוק בשעה 3.30 מחבית ברח' חובבי ציון 36.

המשפחה

במלאת שנה לפטירת רעיתי, אמנו וסבתנו היקרה

רחל (גרטרוד) ריהן ז"ל

נעלה לקברה לאזכרה בבית העלמין החדש (כפר סמיר) חיפה, ביום השישי ערה"ש תשל"ג, 8.9.72, בשעה 09.30.

המשפחה

במלאת שנה למותו של יקירנו

יצחק גרפונקל ז"ל

תתקיים אזכרה ביום ה' כ"ח אלול תשל"ב, 7.9.1972, בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין בבני ציון.

המשפחה

אמו של נאשם בפריצות התעלפה כשבנה התפרע בבית המשפט בתל־אביב

(ע). פקודת מעצר עד תום ההלי־כים הוצאה אתמול בבית המשפט המחוזי בתל־אביב נגד שלושה נאש־מים בהתפרצויות לדירות בת"א. שני עצורים אחרים — אחד מהם פצוע קשה מיריות של שכן לדירה שאליה פרצו — שוחררו בערבות בסך 1000 ל"י כל אחד.

אמם של שניים מן הנאשמים הת־עלפה אתמול בבית המשפט, כאשר בנה החל להתפרע והתקוטט עם ה־שוטרים.

חמשת הנאשמים הם: אליהו אדרי, (18) ואחיו אברהם (30) מרחוב בר אילן 14 בבתיים, אבנר עזיז (18) מרחוב אסף הרופא ביפו, אברהם (אלברט) ראש (20) מרחוב הדס ביפו (שוכב פצוע בבית חולים) וסי־מן ניגו (18) מרחוב 198 ביפו.

מיחסים להם תשע התפרצויות ו־גניבות בתקופה של שלושה שבועות בחודשי יולי—אוגוסט השנה. התוּ־בעת, עו"ד רבקה שפיזר, מפרקלי־טות מחוז תל־אביב, אמרה לשופט אלישע שינבוים, כי החמישה היו מאורגנים בכנופיה, אולם לא כל הנאשמים השתתפו בכל ההתפרצויות.

היא הוסיפה, כי ב־ז' באוגוסט נעצר אדם על ידי המשטרה כשברשותו, בכבוניהו ובדירתו נמצא רכוש גנוב. הוא דיווח לחוקרים על הכנופיה ואמר, כי חלק מן הרכוש הגנוב כבר נמכר. בסך הכל מיוחסים להם גניבות רכוש בערך כולל של 21 אלף לירות.

התובעת ציינה, כי אחד הנאשמים, אלברט ראש, נורה על ידי שכן בשעת הפריצה והוא עדיין פצוע בבית חולים. סניגוריתו, עו"ד כרמי־לה חנוך, כפרה בשמו באשמה וביקשה לשחררו בערבות, כי מתוצית גופו בגבס ולא יוכל לצאת מן הבית.

אחד הנאשמים, אליהו אדרי, בי־קש להודות באשמה. פרקליטו, עו"ד יצחק גוטמן הודה בשמו באשמה וטען, כי אדרי ביצע את ההתפרצו־יות יחד עם נאשם אחר, אבנר עזיז. הוא טען, כי האח השני, אברהם אדרי, לא השתתף בהתפרצויות.

השופט החליט לשחרר בערבות את אברהם אדרי ואת אלברט ראש, בהתחשב במצב בריאותו.

את אדרי חייב שלא לצאת מביתו משעה 6 בערב עד 8 בבוקר ואילו אלברט ראש יישאר בביתו עד שי־יוסר הגבס מעל גופו. הוא חויב למסור דו"ח רפואי למשטרה כל שבוע. וכאשר יוסר הגבס מגופו, תהיה המשטרה רשאית לבקש חידוש מעצרו.

לאחר מתן ההחלטה ביקשה אמם של האחים אדרי למסור קופסת סי־גריות לבנה. אנשי המשטרה התנגדו לכך, שכן אין מרשים לקרובי משפ־חה למסור מתנות לעצירים באולם בית המשפט. כאשר ראה זאת אליהו אדרי, החל להתפרע והשוטרים נאל־צו להוציאו מן האולם בכוח.

האם פרצה בצעקות והתעלפה ב־אולם המשפטים. היא הוצאה למסד־רון וקיבלה טיפול מהשוטרים.

שגרירי גואטמלה ובארבדוס הגישו כתבי האמנתם

(ל.ע.מ.) שגריר גואטמלה, מר קרלוס כבואל פלסר דוראן ושגריר בארבדוס, מר ג'יימס קמרון טיודור, הגישו אתמול כתבי האמנתם לנ־שיא המדינה. נכחו פקידים של מש־רד החוץ ולשכת הנשיא.

* ד"ר איתמר רבינוביץ ש־שימש עד עתה כמרכז מכון שילוח לחקר המזה"ת באוניברסיטת תל־אביב, ימלא החל מה־1 לספטמבר את תפקיד ראש המכון במקום פרופ' שמעון שמיר היוצא לשנת שבתון. כמרכז המכון בבקומו של ד"ר רבי־נוביץ, מונה מר אלי רכס, הממונה על מדור ערביי ארץ־ישראל במכון.

הוועד האולימפי וההתאחדות לספורט:

האחריות לשלום ספורטאי ישראל – על הוועד האולימפי הבין־לאומי ומארגני משחקי מינכן

מאת אבי ולנטין וגדעון אלון

שני סרטי בד שחורים הת־נופפו על רקע הכחול־לבן של דגל ישראל — האחד בקומה הרביעית והשני בשלישית ב־רחוב מרמורק 10 בתל־אביב: ההתאחדות לספורט בישראל מת־אבלת על הרצחו של מאמן המת־אבקים, מוני וייברג בידי מחב־לים פלשתינים.

רבים מראשי הספורט אינם בישראל, אולם אלה שנשארו כאן התכנסו מיד בבוקר, כאשר קיבלו את הידיעה ממינכן, כדי להחליט על הצעדים של האיגו־דים המוסדות בישראל.

כל העסקנים הבכירים של ה־ספורט ואנשי הועד האולימפי התכנסו אתמול ב־5 במשרדי ה־ועד האולימפי בתל־אביב לישי־בה משותפת. בדקה של דומיה כיבדו את זכרו של מוני וינברג.

בקול נרגש אמר מר יצחק זאבי, ממלא מקום יו"ר הועד האולימפי בישראל: „אני מא־שים את הועד האולימפי הבין־לאומי במה שקרה במינכן. היו חייבים להפסיק את המשחקים מיד בבוקר כיוון שנפגם אופיים — אחוות העמים. אם ראשי ה־הועד האולימפי הבין־לאומי לא הבינו זאת הרי אנו כאן כדי לרענן את זכרונם. אנחנו מטי־לים את האחריות על הועדה ה־מארגנת של המשחקים שלא עמדה בהתחייבותה לשמור על שלומם של אנשי המשלחת ה־ישראלית באולימפיאדה".

*

בסיום הישיבה נשלח מברק לועד האולימפי הבין־לאומי ול־ועד הגרמני ובו נאמר: „ספור־טאי ישראל מרכינים את ראשם בפני קרבן התקפת הטרור ה־נפשעת על משלחת ישראל ב־כפר האולימפי. פשע זה נוגד את עקרונות המשחקים האולימפיים ואנו תובעים את הפסקתם המיי־דית עד אשר ישוחררו בני ה־ערובה, אחרת יהיה זה אות קץ לספורטאי העולם. אנו תובעים התערבות כל קהילות העמים, ממשלותיהם והועדים האולימפיים לשחרור מיידי של בני הערובה הנתונים בסכנת חיים. האחריות לשלומם של ספורטאי ישראל על הועד האולימפי הבין־לאומי ועל מארגני משחקי מינכן".

במהלך הישיבה הציע זאבי להכריז על הפסקת כל פעילות הספורט בישראל לכשך שבוע לאות אבל על הרצחו של מוני ויינברג, אולם יותר 12 חברים לישיבה הביעו התנגדות לתחום את הפסקת הפעילות בזמן מסו־יים כל עוד לא ידוע מה יקרה במינכן, וכן התנגדו להכרזת אבל בספורט כיוון שלא נעשה כך על ידי הממשלה או כל גורם ממלכתי אחר. בסיכום הני־קבלה החלטה להפסיק את כל פעילות הספורט עד שישוחררו תשעת הישראלים המוחזקים כבני ערובה בידי המחבלים בכפר ה־אולימפי.

*

תוסר הוראות לגבי מהלך ה־אירועים בכפר האולימפי איפיין את הישיבה. המשתתפים לא קיימו קשר עם יו"ר הועד ה־אולימפי הישראלי, יוסף עבבר הנמצא במינכן. ראשי המשלחות היו עסוקים בשידול משלחות

רשות הספורט הקימה מטה חירום

לפרוש מהמשחקים — כך מסר זאבי. החברים ביקשו לדון ב־קשר להמשך הופעת הספורטאים הישראלים באולימפיאדה. (מארק סלאבין היה צריך להתמודד את־מול בתחרויות ההיאבקות, אולם הוא בין בני הערובה; אסתר שחמורוב היתה אמורה להשתתף היום בריצת חצי הגמר ב־100 מטרים משוכות. השייטים היש־ראלים ממשיכים בתחרויות ה־שיט בדגם ה„פולגי" המפעף ב־קיל). לחברי הועד האולימפי נמסר כי השייטים הישראלים — יאיר מיכאלי ויצחק ניר — יצאו אתמול בבוקר לים כיוון שלא קיבלו כל הוראה אחרת.

ראשי המשלחת הישראלית ב־מינכן פועלים על פי החלטות הממשלה ולכן הבינו כי עליהם להודות לשייטים להפסיק את השתתפותם בתחרויות.

חברי הועד האולימפי בישי־בה החליטו כי אחרי דברי ראש הממשלה בכנסת חלה גם על ה־ועד האולימפי בישראל הוראת הפסקת הפעילות הספורטי־בית של המשלחת שלנו במינכן. עוזר מנהל רשות הספורט שנכח בישיבה אמר כי שר החינוך ו־התרבות, יגאל אלון, ביקש ממנו להעלות את הנושא בישיבת ה־ועד האולימפי כדי שהמוסד יק־בל החלטה כפי שהתקבלה.

באמצע הישיבה צלצל הטל־פון במשרדי הועד האולימפי. ה־דובר היה יצחק פינקלשטיין, מ־ראשי המשלחת שדיווח ממינכן לחבריו כי הוחלט להפסיק את המשחקים ושמחר (היום) תתקיים עצרת אבל באיצטדיון האולימפי לזכרו של מוני ויינברג.

*

ובמקום אחר כבר הורגש מתח האירועים — מטה החרום של רשות הספורט. מיד לאחר מה־דורות החדשות של השעה 3 אחה"צ אתמול, בה נמסרה ה־הודעה על הקמת המטה, החל ה־טלפון מטרטר בלי הרף: נשים, אמהות, הורים, קרובים וידידים התקשרו בחרדה ובתקוה לשמוע פרטים נוספים. לקבל מידע חדש.

— האם הגיע אליכם מידע חדש על שופט ההאבקות יוסף גוט־פרוינד?

— אין שום דבר חדש. הוא נמצא בין בני הערובה. תשאיר לי בבקשה מספר טלפון וברגע שיהיה לי מידע נוסף אודיעך.

— מדבר אביו של המתאבק מרק סלבין, האם התחדש מש־הו?

— לצערי לא. רק מה שפור־סם במהדורת החדשות. ברגע ש־אדע משהו נוסף אודיעך.

הטלפון בירושלים שמספרו הוא 225987 לא חדל לצלצל עד שעה ארבע. גילה דגן המזכירה הרי־מה את השפופרת, דיפדפה ב־פיסות הנייר שבידה ומסרה את המידע שברשותה.

— אולי שמעת משהו בקשר לסייף דן אלון?

— הוא איננו מופיע ברשימת בני הערובה, ואני מקוה שהוא בסדר.

— האם שמעת פרטים כל־שהם בקשר למשלחת הנוער ה־שוהה במינכן?

— עד כמה שידוע לי לכולם שלום. הם יחזרו לארץ ב־11 ל־חודש.

כל קרוביהם של תשעת בני הערובה התקשרו, לעתים פע־מיים, וביקשו לשמוע פרטים נו־ספים

גם בשעות אלה של חרדה היו שניסו לתמוד לצון ולהתחכם. היו שהציעו פתרונות כיצד לשחרר את בני הערובה. מישהו יעץ להרוג את כל המחבלים שבידינו.

*

המזכירה גילה דגן עמדה ב־קשר ישיר עם מנכ"ל משרד ה־חינוך אלעד פלד שהחליט על הקמת מטה החרום. הוא קיים קשר רצוף עם ראשי המשלחת במינכן.

— שלום. רשות הספורט.

— מדברת אמו של יצחק פוקס. יו"ר המשלחת, אני יודע שהוא איננו בין בני הערובה, אבל אולי שמעת עליו משהו? אולי תתני את מספר הטלפון במינכן?

— לא שמעתי שום דבר, מספר הטלפון במינכן הוא 3511364, את יכולה להתקשר ואולי תקבלי פרטים נוספים.

לאחר השעה ארבע פחת מספר הצלצולים. מדי פעם בשמע מ־עבור השני של הקו קול חרד. חייל טילפן לשאול לשלומה של אסתר שחמורוב. אחר התעניין ב־שחיינית שלומית ניר.

דממה מעיקה היתה במטה ה־חרום. חדר צר מבחוץ בשולי רחוב הנביאים בבירה. מזכירה דפי נייר מונחים לפניה. גילה דגן סיפרה כי העובדות התגבבו לעשות תורנות בינהן. „אנחנו נשב כאן עד חצות, ואם יהיה צורך גם כל הלילה", אמרה גילה.

ראשי הספורט בישראל וחברי הועד האולימפי עומדים דום לזכרו של מוני ויינברג. עומדים משמאל לימין, עו"ד אברהם נאמן, יגאל גריפל, אריה שריג, מנחם הלר, יצחק זאבי, צבי בריוס, מנחם מפתיר ועזריקם מילצין. (צילום: סטארפוטו)

ספורטאי ישראל

מבכים בכאב ובזעם
את הרצחם הנפשע

של המאמן הלאומי בהאבקות

משה (מוני) ויינברג ז"ל

ואלוף ישראל בהרמת משקולות

יוסף רומנו ז"ל

באולימפיאדה במינכן

תנחומים למשפחות

התאחדות לספורט בישראל

תכשיטים נגנבו בפריצה לדירה

* (ע). — דירתה של אסתר שהרץ ברחוב טשרניחובסקי בת"א נפרצה שלשום בלילה ונגנבו ממנה תכשיטים וכסף בשווי של 5,000 ל"י.

ארבעה נעצרו במועדון קלפים

* (ע). — ארבעה אנשים נעצרו שלשום בחצות במועדון ברחוב דיזנ־גוף בתל־אביב, כחשודים בהשתת־פות במשחקים אסורים וניהולם.

מאסר על תקיפה בבקבוק

(ע). תושב יפו ניתן אתמול כי בית משפט השלום בתל־אביב לחצי שנה מאסר בפועל ושנה וחצי מאסר על תנאי, לאחר שהורשע בפציעת אדם בבקבוק תוך קטטה במקום צי־בורי.

הנאשם, אחמד עיאד (40) מיפו, האשם כי ב־23.12.71 תקף בבית קפה בדרך יפו־ת"א בשעת חצות את שלמה הרוש וגרם לו חבלות גופ־ניות. הסכסוך פרץ על רקע ויכוח בקשר לפרוצה שהנאשם טען, כי הוא רצה להתחתן עמה.

שלמה הרוש אמר בעדותו, כי ב־בית הקפה ישבה אותה שעה קבוצה גדולה של ערבים. העד נשאל על־ידי הנאשם, אם לא פחד להיכנס לקפה כאשר ישבו שם הרבה ערבים. „לא פחדתי", השיב העד, והכחיש גם את גירסת הנאשם כי עמד מחוץ לקפה ואמר לתוקפו לצאת החוצה, אם הוא גבר.

השופט בוריס רפופורט ציין ב־החלטתו, כי „הנאשם טען בפני ב־תוסר בושה שרצה להתחתן עם ה־פרוצה, כאשר שאשתו לא ילדה יל־דים ממין זכר. יש להוסיף כי הנאשם הוא מוסלמי והפרוצה יהודיה, ולכן נראה לי שכל הסיפור לא נולד אלא לצורך הסבר המעשה".

השופט נעתר לבקשת הנאשם, לד־חות את ביצוע המאסר בפועל עד ינואר 1973, כיוון שאשתו עצורה אף היא ואין מי שיטפל בילדיהם.

נטל כרטיסי־פיס בלי לשלם

* (ע). — מוכר כרטיסי־פיס ב־תחנה המרכזית בתל אביב התלונן, כי אזרח מהגליל קנה אצלו שלשום אחה"צ 20 כרטיסים, ומשנוכח לדעת שאף אחד מהם לא זיכה אותו בהג־רלת הוותא — הסתלק מהמקום בלי לשלם.

כלל ופרט

נשיא המדינה, מר זלמן שזר, קיבל אתמול את שגריר גרמביה, ואסקו פון פומטאפר.

שר החוץ, מר אבא אבן, קיבל בירו־שלים קבוצה של תשעה הברים של הפרלמנט הפתדי.

שר התיירות, מר משה קול, קיבל בלשכתו בירושלים את מר הוסה סליה, מנכ"ל חברת „סליה" ואת מר חייסה עזרה, מנהל בכיר בחברה, העושים עתה בישראל בביקור רשמי.

סגן שר התיירות, ח"כ יהודה שע־רי, אירח לארוחת ערב את מר ג'ון סטיפנסון מזכיר פרלמנטרי במשרד ה־תעשייה והתיירות של ג'מייקה, העושה בארץ כאורח משרד התיירות.

שגריר קנדה, מר טומאס סאול פלוז, ביקר אתמול בלשכתו של שר הבטחון מר משה דיין, וקיים עמו שיחה לקראת ביקורו הקרוב של שר הבטחון בקנדה.

מר פאול קולסון ורעיתו, נשיא ה־בורסה האמריקאית לניירות ערך, היו אמש אורחי הכבוד בארוחת ערב ש־ערך מר רלף כהן, נשיא אמפ"ל ומר ויקטור קרכר, יו"ר מועצת המנהלים של ישראל דוולופמנט קורפוריישן.

יצאו מישראל

מר ויקטור קארמר, היו"ר האמריקאי של הועידה הכלכלית, חבר הנהלת ה־בונות ויו"ר חבר הנאמנים של אוניברסיטת תל אביב — לאחר שהכלים את שיחות ההכנה לועידה הכלכלית שתתקיים בישראל במאי 1973.

אסותא אלישע

נולדו 5:

מרים ושמשון סם טוב — בן

דבורה ויצחק אורון — בת.

שלומית ויוסף פרינצ'יק — בת.

עודית ואהוד אלקון — בן.

מטלה ואיתן קרשין — בן.

תמר ויעקב בלע — בן.

בוטלה ההוראה להחתים תעודות זהות של בני עזה

(ע). הוראה לתושבי עזה העוב־דים בגדה המערבית להחתים את תעודות הזהות שבידם בלשכות מירשם התושבים בגדה, בוטלה על ידי המימשל הצבאי.

מאות תושבים מעזה העובדים ב־גדה נתבקשו בתחילת השבוע על ידי המימשל להתייצב בלשכות מירשם התושבים כדי להחתים את תעודת הזהות שבידם. דבר זה נעשה מאחר שבעת החלפת תעודות הזהות אצל תושבי עזה על ידי המימשל נמצאו אותה שעה מאות עזתים בגדה ו־תעודות הזהות שלהם לא הוחלפו. במקום והלאתן נתבקשו לאמת את התעודה שבידם בלשכות המירשם בגדה.

חוגים במימשל הצבאי הזוין והפ־ריכו את הידיעה, כאילו בכוונת המימשל הצבאי להחליף את תעו־דות הזהות שבידי תושבי עזה ב־תעודות זהות של הגדה המערבית.

5 שנות מאסר על מסירת מידע לאויב

(ע). — חמש שנות מאסר נגזרו אתמול על תופיק חסן מרעי, (21) ממגדל שמש, לאחר שנמצא אשם במסירת ידיעות למודיעין הלבנוני.

הנאשם הסתנן בחודש יוני ללבנון במטרה להגיע משם לסוריה כדי לבקר את קרוביו. מיד לאחר שחצה את הגבול, נתפס על ידי חיילי ה־צבא הלבנוני שהעבירוהו לאנשי ה־מודיעין שלהם. הללו חקרו אותו ו־איימו עליו, לדבריו במכות, למסור פר־טים על כוחות צה"ל ברמת הגולן ועל המימשל הצבאי במקום. לאחר 3 שבועות של חקירה הוחזר ליש־ראל.

שני צעירים נעצרו כחשודים בגניבת רכב

* (ע). — שני צעירים שנכנסו מרכב גנוב נעצרו על־ידי המשטרה לאחר מירדף ברחובות בני־ברק של־שום בלילה.

ניידת משטרה שסיירה ברחובות בני־ברק הבחינה במכונית חשודה, אשר תוך כדי נסיעה נתקלה במכ־בית אחרת. הניידת פתחה במירדף אחרי המכונית החשודה, ותוך כדי בריחה נתקלה במכונית נוספת. לב־סוף נעצרה המכונית הנמלטת ושני נוסעיה נלכדו.

השניים, בני 18—19, נעצרו לחקי־רה. הוברר כי המכונית שבה נסעו נגנבה לפני כן מקיראון.

מחפשים וילה בשכ"ד בקריות

7 — 5 חדרים

או בית דו קומתי בודד

טלפון 725815 או 82051 חיפה

נעצרה חשודה באיום על עובדת סוציאלית

* (ע). — אשה החשודה באיום לרצוח עובדת סוציאלית, נעצרה ב־יום ב' לחקירה על־ידי המשטרה.

האשה באה בשעות אחר הצהריים ללשכה הסוציאלית ברחוב מקוה יש־ראל 6 בתל־אביב, והיא חשודה כי דרשה כספים מן העובדת תוך איום לרצוח אותה ולעשות שמות במשרד. המשטרה הוזעקה למקום ועצרה את החשודה.

שתו בקיוסק וניסו להסתלק בלי לשלם

* (ע). — שלושה צעירים ש־שתו משקאות קלים בקיוסק בבת־ים וניסו להתלק מבלי לשלם — נעצרו על־ידי המשטרה.

השלושה ניגשו שלשום בערב ל־קיוסק של דבורה גיל, ליד המצבה בבת־ים, שתו בקבוקי טמפו וסירבו לשלם תמורתם. בעלת הקיוסק יצאה ליזמה להזעיק את הניידת וזו לכאה את השלושה. שניים מהעצורים הם בני 14 והשלישי בן 17.

נעצרו פרוצות

* (ע). — 23 פרוצות נעצרו של־שום בלילה כחשודות בשוטטות ר־שידול לזנות. כן נעצרו שלושה גב־רים החשודים בסרסרות לזנות.

* (ל.ע.מ.). חוזה תיירות בין ישראל לאורוגואי, נחתם ב־ימים אלה על־ידי סגן שר התיירות, ח"כ י. שערי, במסגרת ביקור רש־מי שערך במספר מדינות בדרום־אמריקה, לרגל פתיחת החגיגות וא־רועי שנת ה־25 לישראל.

שלח את חבילותיך באגד

מקומות מסירה וקבלה חדשים

בירושלים

בעטרות, בנוה־יעקב, ברמת־אשכול, הגבעה הצרפתית, הר־הצופים, הר גילה, איזור ארמון הנציב, בית־חולים הדסה, עין־כרם, צפון תלפיות.

אנו מרכינים את דגלנו ומבכים מרה את מותם של

משה (מוני) ויינברג ז"ל

יוסף רומנו ז"ל

קורבנות הפשע המתועב במינכן

הודעה על מועד ההלויה תפורסם בנפרד.

הועד האולימפי בישראל
מרכז הפועל
מרכז מכבי
מרכז בית"ר
מרכז אליצור
מרכז א.ס.א

תקליטים לחגים

כ־1000 תקליטים במקום 21.90 רק 10.90 ל"י

המבחר הגדול ביותר בארץ
בתקליטים ובקסטות מוקלטות

רדיו־אוניון רחוב דיזנגוף 116 טל. 248526 ת"א

לכל לקוחותינו שנה טובה

מועצה אזורית מעלה הגליל

מכרז 9/72

המועצה מבקשת בזה הצעות להובלה כבישים פנימיים במושב חוסן.

את התכניות אפשר לקבל במשרד המועצה במושב מעונה, תמורת —.50 ל"י בלא יוחזרו.

את ההצעה יש להגיש למזכיר המועצה עד יום חמישי 14.9.72 שעה 12.00.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

דקרים יוסף ראש המועצה

هكذا من الأصل

מלגזות * מנופים * מנועים * גנרטורים

תחנות כח גרעיניות בישראל

מומחים ישראליים סבורים כי בסופו של דבר לא יהיה מנוס מהקמת תחנות כח גרעיניות. תחנות כאלה עשויות בשלב הראשון לשמש כתוספת נכבדה ליחידות ייצור החשמל הנוכחיות, ואפשר שבתקופה מאוחרת יותר יהפכו לתחליף להן.

שאלת הכדאיות

השאלה הראשונה הנשאלת בהקשר לרעיון כזה היא שאלת הכדאיות. ואם הגענו כבר לשלב טכנולוגי כזה המאפשר להקים תחנות־כוח גרעיניות רנטביליות בהשוואה לתחנות הקיימות?

בקרב המומחים, הן בארץ והן ברחבי העולם, ניטש עדיין ויכוח על שאלה זו.

סדר גודל רנטבילי

ויכוח זה קשור ישירות לסדר־הגודל של התחנה הגרעינית לייצור חשמל. כלומר, מאיזה סדר־גודל מתחילה הרנטביליות התחנה. בסוגיה זו קיים ספקטרום רחב של דעות. יש הטוענים שתחנה גרעינית מוערכת כיחידה רנטבילית, אם היא בכושר ייצור של 650 עד 800 מגוואט, בכושר קטן מזה היא יקרה בהשוואה לתחנות כוח קונבנציונליות.

בעלי השקפה זו מבססים את חישובם על כך שמחירי הדלק הנוכחיים הם כ־13 דולר לטונה. אולם אם המחירים יעלו — כפי שמסתמן הדבר — ל־24 דולר לטונה, ולעומת זאת לא יעלו דרסטית ההשקעות בתחנה גרעינית, כי אז תיגבר הכדאיות של תחנות אלה. עליית מחירי הדלק הקונבנציונלי עשויה להפוך תחנה גרעינית לרנטבילית, אפילו אם היא בכושר ייצור של 300 עד 400 מגוואט בלבד.

פרופ' א. בראונשטיין מהמכון הטכנולוגי בחולון, ובר־סמכא בינלאומי בהנדסת החשמל שהתמחה גם בכורים גרעיניים לחשמל, סבור שכדי שתחנה גרעינית תוכל להתחרות במחיר קילווט/שעה של תחנה קונבנציונלית — עליה להיות בסדר־גודל של 400 עד 500 מגוואט. לדבריו, רצוי שההספק של תחנות גרעיניות בארץ יגיע ל־20 אחוז מכלל ההספק של כל מערכת ייצור החשמל בארץ.

בפרסומים בינלאומיים נאמר שכור שכושר ייצור שלו הוא 400 מגאואט, מחיר ההפקה שלו נמצא ביחס של 1:14 לתחנה קונבנציונלית. אולם, מומחים ישראליים, המתבססים על הנסיון בעולם טוענים שבסופו של דבר יכול הפער להגיע ל־1:2 או אפילו ל־1:3.

יתרון לגודל

פרופ' ישראל דוסטרובסקי, סגן נשיא מכון ויצמן ואחד מבוני המערך הגרעיני שלנו, התייחס בראיון עיתונאי לסוגיה זו.

„הבעיה שלנו, או אחת הבעיות" הוא אומר „היא שאנחנו מדינה קטנה בעלת אוכלוסיה קטנה וקנה־המידה שלנו הוא באופן טבעי קטן. הכלכליות הכדאיות של תחנות כוח טובות יותר ככל שהתחנות גדולות יותר. ההגדרה הזאת יפה גם כאשר מדובר בתחנות כוח קונבנציונליות, שגם שם נודע יתרון לגודל, מצד הכדאיות שבהשקעה ובהפעלה.

אבל האפקט של הגודל פועל יותר חזק בשטח של תחנת כוח גרעינית. במשך זמן רב לא המלצנו על שום דבר, אבל למדנו באופן יסודי מה מתפתח בעולם ועידכנו את הנושא לתנאים שלנו. הגענו באחרונה לידי מסקנה שהתקרבנו לאותה נקודה, שיש כבר הגיון סביר לדבר על הקמת תחנת כוח גרעינית חד־תכליתית לייצור חשמל".

לפי אחת התוכניות, תספקנה תחנות כוח גרעיניות כ־40 אחוז מכלל תפוקת החשמל בישראל

שלב הכדאיות הגיע

דברים חד־משמעיים עוד יותר בתחום זה השמיע כבר לפני שנים מספר פרופ' שמעון יפתח מהוועדה לאנרגיה אטומית:

„מאחר שייצור חשמל גרעיני בעולם הגיע לשלב של משקיה — חובה על ממשלת ישראל ועל האחראים על משק החשמל בישראל, לפני קבלת החלטה של תוספת כל־שהיא של תחנת כוח חדשה, לבחון, בעיקר מבחינה משקית טהורה, אם התוספת צריכה להיות גרעינית או קונבנציונלית".

לשקול בזהירות

מאז שנאמרו דברים אלה על־ידי פרופ' שמעון יפתח, הוקמו בארץ תחנות־כח קונבנציונליות נוספות, ואולם הדרישה שהממשלה תשקול את הבעיה בדחיפות, הולכת ומתעצמת. ואמנם הממשלה נתנה על כך את הדעת. בסקר כדאיות, הנמצא עתה בבדיקה אצל ועדת שרים מיוחדת, שמתפקידה לצורך בדיקת נושא התחנות הגרעיניות, מצויה השוואת כדאיות בין תחנה גרעינית בסדר־גודל של 400 מגוואט, לבין יחידת ייצור זהה בתחנת כוח קונבנציונלית. נראה, איפוא, שסדר־הגודל של 400 מגוואט מהווה את הנקודה הקריטית מבחינת כדאיות הפעלת תחנות גרעיניות, ואת מנקודת השקפה ישראלית.

הכור הדו־תכליתי

כאן המקום להזכיר שנושא התחנות הגרעיניות בארץ, צף ועלה כבר מזמן, אך לא זכה להכרעה סופית בדרגים הטכנולוגיים והמדיניים של ישראל. כבר בינואר 1963 הגיש פרופ' עמוס דה־שליט ז"ל דו"ח לממשלה שדן באפשרות של הקמת תחנה גרעינית דו־תכליתית — להפקת חשמל ולהמתקת מי־ים. הכור הדו־תכליתי הפך להיות „ילד השעשועים" של הוגי תוכניות הפיתוח בתחומי ההמתקה והחשמל בארץ. התוכנית קיבלה היזוק מהדרגים המדיניים הבכירים ביותר. בתחילת קיץ 1964 הגיעו, ראש הממשלה דאז, לוי אשכול ז"ל, ונשיא ארה"ב דאז, ליגדון ג'ונסון, להסכם על תוכנית משותפת שנתקראה, „התוכנית האמריקאית־ישראלית להקמת כור דו־תכליתי".

התוכנית הזאת צברה תנופה, מומחים אמריקאיים הגיעו לישראל, הוקמה ועדה משותפת אשר הכינה דו"ח ראשוני המדבר על תחנה גרעינית בגודל של 200 מגאוואט ומיתקן המתקה שיוכל להמתיק מי־ים בשעור של כ־150 מיליון מטרים מעוקבים לשנה. צויין אז שניתן יהיה להפעיל את הכור באורח משקי בסוף 1972. מאחר שמימון מפעל אדיר כזה הסתכם בסכום של כ־200 מיליון דולר, החלו מומחים ישראליים לשאול את עצמם: מדוע עלינו לשלם „רבי בעלט" (דמי לימוד), שכן הטכנולוגיה בתחום זה בעולם, טרם פתרה את כל הבעיות ההנדסיות ובעטיין לא היה ברור שעור הרנטביליות של המפעל. גם הצד השני לא גילה התלהבות במימון נאות של ההלוואה להקמת המפעל, וכך הוכנסה התוכנית האמריקאית־ישראלית למקרר.

תחנה חד־תכליתית

כיום מדברים, איפוא, בעיקר על תחנת־כוח גרעינית חד־תכליתית להפקת חשמל בלבד, אף כי יש מומחים הממשיכים לצפות להקמת תחנות גרעיניות דו־תכליתיות. בתחום הקמת תחנות גרעיניות חד־תכליתיות נעשתה בתקופה האחרונה עבודה רבה, ומדעני הוועדה הישראלית לאנרגיה אטומית הכינו מספר תוכניות אלטרנטיביות להקמת תחנות גרעיניות שתשתלבנה במערכת ייצור החשמל.

תוכניות אלה הן מפורטות, ונמשכות עד שנת 2000. לפי אחת התוכניות הללו, תספקנה תחנות־כוח גרעיניות עד סוף המאה הזאת כ־40 אחוז מכלל תפוקת החשמל בישראל.

פרטים על התוכנית הישראלית בכיוון זה נמסרו על־ידי חבר הוועדה לאנרגיה אטומית בישראל, ד"ר צבי קצניאל, בוועידה הבינלאומית בז'נבה שהתכנסה במלאות 25 שנים לפיצוץ האטומי הראשון. בוועידה זו נידונו השימושים של האנרגיה האטומית למטרות שלום.

האלה הם הפרטים העיקריים שנמסרו על־ידו: מומחים ישראליים עיבדו תוכנית לבניית שלושה כורי כוח שיוקמו תוך 15 השנים הבאות. לפי תוכנית זו, יש להפעיל ב־1978 כור טיפוסי 400 מגוואט חשמל, והוא יצרוך 45 טון אורניום לשנה. ב־1982 יופעל כור שני שיפיק 500 מגוואט בצריכה של למעלה מ־100 טון אורניום לשנה, וב־1984 יש להפעיל כור שלישי שיפיק 500 מגאואט חשמל, ויצרוך 159 טון אורניום לשנה.

מקורות האורניום

הדלק של כורים אלה יהיה, כאמור, אורניום, וכאן התייחס המומחה הישראלי לאפשרויות של ישראל לאספקה עצמית של חומר זה. לפי קצב הייצור של התוכניות הנוכחיות יגיע מלאי האורניום של ישראל ב־1978 ל־600 טון. מלאי זה יתחיל להצטמק ב־1982 — בתקופה בה יוקם הכור השני המתוכנן, ויגיע לאפס ב־1984 כאשר יהיה צורך להפעיל את הכור השלישי. מכאן ואילך יהיה צורך להשיג עוד כ־100 טון אורניום לשנה, או ממקורות פנים או ממקור זה חוץ, כשהאפשרות האחרונה היא הריאלית יותר.

מנין לישראל אורניום? המקור היחיד שלה — הם מירבצי הפוספטים. רזרבות הפוספטים שלנו מוערכות בכ־220 מיליון טון, ומצויות בחמישה מקומות — כולם בנגב. מכלל כמות הפוספטים העיקריים כיום בישראל, ניתן להפיק כ־50 טון אורניום לשנה. כשהכדאיות מותנית בכך שחומר זה יהיה מוצר לוואי בתהליך ייצור התוצרת הגרעינית, המופקת עתה בתשלובת ערד.

ד"ר קצניאל מציין ש־50 טון אורניום נוספים, ניתן יהיה להשיג באמצעות תהליך של הפיכת החומר לתוצרת אבן הפוספט, אלא שזהו תהליך יקר מאוד.

שמונה תחנות

ואולם קיימות תוכניות נוספות של מומחים ישראליים להפקת חשמל באמצעות אנרגיה גרעינית. אחת מהתוכניות הללו מדברת על שמונה תחנות, שהראשונה בהן — בעוצמה של 400 מגאוואט — תתחיל לפעול ב־1979, והשמינית — בסדר גודל של 1,000 מגאוואט — תופעל בשנת 2002. לפי תוכנית זו, הה־ייבה חמשת התחנות הראשונות מבוססות על כורי מים קלים המופעלים על־ידי אורניום מועשר. פירוש הדבר — תלות באספקה של גורמי־חוץ. רק שלושת הכורים האחרונים בסידרה זו יוזנו בדלק ממקור ישראלי. באשר להשקעות הכרוכות בתוכנית זו — מדברים על השקעה של 4.2 מיליארד לירות (מיליארד דולר).

אתרים לבנייה

הפקת חשמל בתחנות גרעיניות — כחלק ממערכת התפוקה שתכלול גם תחנות קונבנציונליות — הפכה לאפשרות רצינית בישראל. עדות לכך הם הדיונים המעשיים שנערכו באשר למיקומן של התחנות הגרעיניות. הוועדה הארצית לתיכנון ולבניה דנה פעמים כספר בנושא זה. בתיאום עם גורמי בטחון, משרד הפנים, ולאחר עריכת סקרים מדעיים בתחומי ההידרולוגיה, המטאורולוגיה והגיאולוגיה, בחרה הוועדה והאנרגיה אטומית בחמישה אתרים אפשריים לאורך שפת הים, במקום אפשרי להקמת התחנות הגרעיניות, המקומות הם: זיקים, ניצנים, יבנה, מעגן מיכאל והבונים. בהתאם להמלצות הוועדה לאנרגיה אטומית, שריינה הממשלה מקומות אלה.

בראיון עיתונאי מסר פרופ' דוסטרובסקי שהוועדה המליצה להקים את התחנה הראשונה באזור ניצנים. יש להניח, איפוא, שבניצנים יוקם הכור הגדול הראשון בארץ להפקת חשמל.

פלוגתא אקולוגית

ציון מיקום התחנות הגרעיניות עורר מיד פלוגתא אקולוגית, שכן בדומה לתחנות קונבנציונליות, גם תחנות גרעיניות ניבנות סמוך לשפת הים. גם התחנות הגרעיניות זקוקות לקירור בעזרת מים, והמקור השופע והזול ביותר למטרה זו — הם מי הים. ניתן גם להרכיב מערכת קירור אויר — אגב, אפשרות כזאת פתוחה גם לגבי תחנות קונבנציונליות — אך היא יקרה מאד.

יש המצביעים על כך שדווקא מן הבחינה האקולוגית רצויות יותר תחנות גרעיניות. בניגוד לתחנות כוח קונבנציונליות השורפות דלק גם ־ר פולטות עשן וגזים, כור גרעיני הרבה יותר „נקי". יתר על כן, מומחים מציינים שאפשריות של זיהום גרעיני וקרינה רדיו־אקטיבית — הן מועטות ביותר, ולמעשה אפסיות.

הפסה פיזית

עם זאת אין להתעלם מכך שלתחנה גרעינית — ככל תחנת חשמל — יש תפסה פיסית, כלומר היא תופסת מקום ליד שפת הים ובכך היא מגשלת את בני האדם כאתר זה. הפתרון לבעיה זו הוא הרחקת התחנות — הן הקונבנציונליות והן הגרעיניות — למקומות נידחים יותר בפנים הארץ, אך, כאמור, בטכנולוגיה של היום זהו דבר בלתי אפשרי.

הנה כי כן קרבה ובאה „שעת האמת" בכל האמור להכרעה בשאלת הקמת תחנות בעתיד. האם תהיינה אלה קונבנציונליות בלבד או גם גרעיניות?

המושיבים ההצעות בעניין זה הוגשו כבר לשר הפיתוח ולוועדת השרים המטפלת בנושא זה. בדבר אחד תמימי דעים כל המומחים — ההכרעה המדינית בנושא זה חייבת ליפול כבר עתה, שכן הקמת תחנה גרעינית נמשכת כחמש שנים ומבחינה זו נמצא משק החשמל בארץ — דקה לפני 12 ושמא... דקה אחרי 12.

ש. רשף

(מתוך „המפעיל")

מלגזות ✱ מנופים ✱ מנועים ✱ גנרטורים

טירה עתיקה יצאה לדרך

הטירה שבתמונה ניצבה באחוזתו ל אחד מאצילי אנגליה קרוב ל־230 שנה. ביום בהיר אחד נזדעזע הבית העתיק, בן 3 הקומות העשוי עץ, ממהלומות פטישים של פועלים: סמכים חוברו לגמלוניו והוברגו ל־מסגרת פלדה, שנכרכה כמחוק ברזל סביב הבית כולו.

באמצעות מסגרת זו, הרים ענק צנק את הבניין בן 745 הטונות בגובה כזה שאיפשר להרכיב מתחתיו 262 גלגלים.

זאת היתה התחלה של טיול ארוך שערך הבית, לפי רצונו של בעליו, אשר החליט להעבירו, עקב הקמתה של שכונה חדשה בקרבתו שכיערה את הנוף והטרידה את מנוחת האציל ומשפחתו.

בהתאם לתכנית, צריך היה הבית לעבור מרחק של 800 מטר, כדי להתמקם מחדש על גבעה שנבחרה לצורך זה. לא היתה זו משימה קלה לעשות את הדרך הארוכה באדמה הבוצית. המהפרים והכבלים שגררו את הבית לא הצליחו להתקדם איפוא אלא בקצב של כ־30 מטר ליום.

כשם שההובלה היתה בלתי רגילה, כך היו גם ההוצאות. לדברי מומחים אפשר היה להקים טירה חדשה בעד הכסף שעלתה ההעברה...

בית עובר דירה

...קנדה שומרת על המסורת שלה. ...א גאה על מורשתה ההיסטורית. ...יכך חייב היה בניין שלם לעבור ...רה.

הבניין הוא בן 150 שנה ושמו ...ת סר ויליאם קאמפבל. שכן בונה ...שם זה כיהן כשופט עליון בקנדה ...ילית וכאשר הקים את הבית ב־...נת 1822, הכתירה טורונטו את ...בית על שמו.

בית סר ויליאם קאמפבל הוא בית ...בנים השני הישן ביותר העומד ...יין על תילו בטורונטו. עתה, לאחר ...צרכי התחבורה מחייבים את פינויו ...ל השטח שעליו הוא עומד, החלי־...ה הנהלת עירית טורונטו להעבירו ...קום אחר — במרכז העיר.

העברת הבית הפכה למאורע לאו־... המיבנה הוא באורך 15 מטר, ...רוחב 11 מטר ומתנשא לגובה של ...1 מטר. משקלו 300 טונות.

הבית נאלץ לעבור דרך של קקי־... מטר ומחצה. הדבר נעשה בעזרת ...שטח על גלילים, שבעזרתו התקדם ...בניין לתעודתו במהירות של רבע ...לומטר לשעה. לאורך כל הדרך ...שמו כלתנאות שעליהן ניתמך ה־בניין. כל שירותי העיר — מפעל המים, מפעל החשמל, הדואר ואמ־צעי התחבורה הציבוריים וכמובן כל המשטרה העמדו על רגליהם כדי להבטיח את ההעברה של הבניין ללא תקלה. ואמנם הכל „דפק" כיאות. הוא שוב עומד על תילו במקומו החדש.

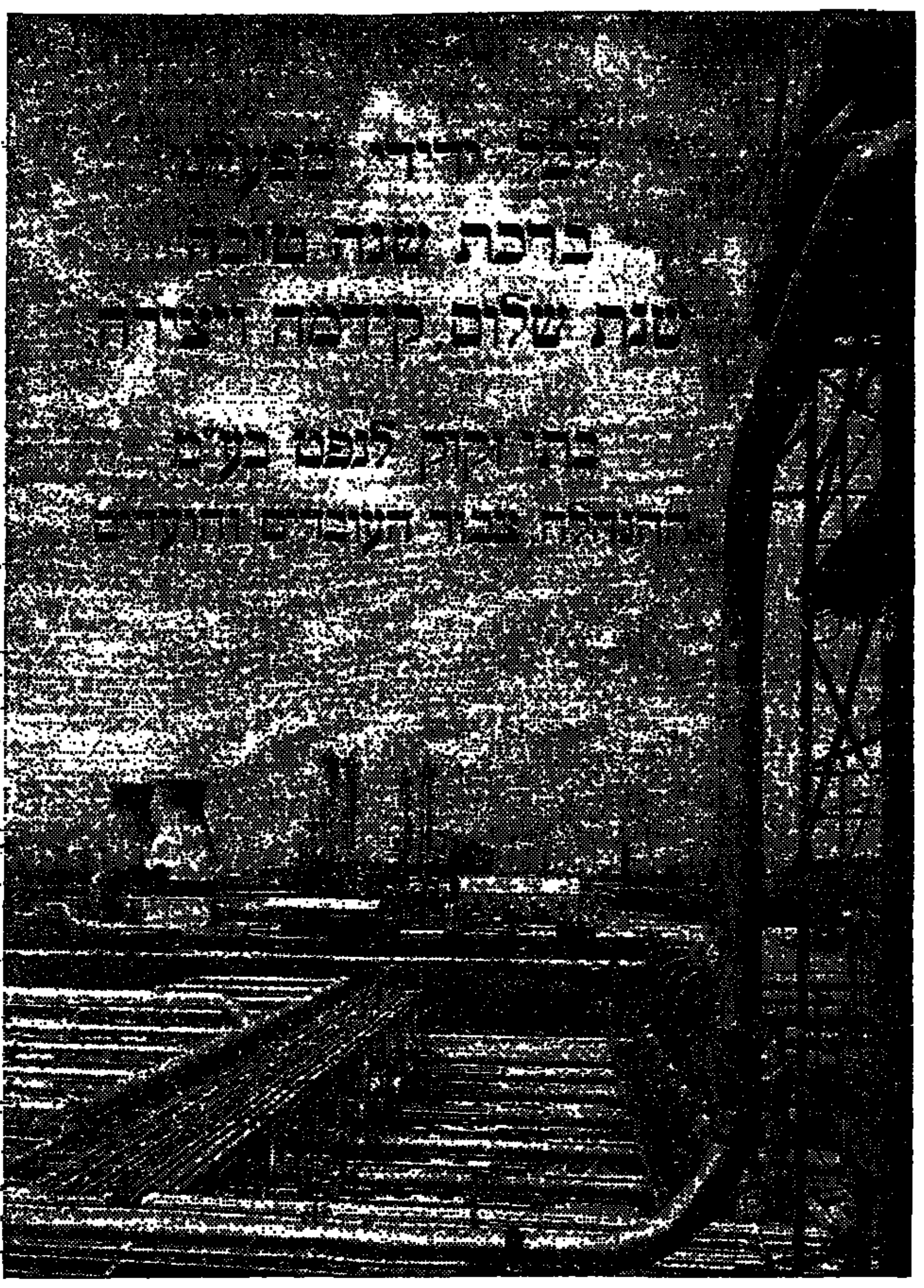

וימפי ישראל בע"מ
מאחלים לבעלי מזנוני
WIMPY
וימפי
למשפחותיהם ולקהל לקוחותיהם
שנה טובה ופוריה

„דגם"
✱ ציוד טכני
✱ ציוד למוסכים
✱ ציוד לצביעה
✱ גנרטורים לריתוך ולמאור
✱ טרנספורמטורים לריתוך
רח' הגדוד העברי 10 ת"א, טל. 623181
שנה טובה ללקוחותינו, ספקינו וידידינו

בברכת שנה טובה
„מתם" בע"מ
מפעל לחידוש ושיפוץ
מנועים בנזין-דיזל ימיים
רח' טברסקי 10, ת"א, טל. 38516

מלון גלי כנרת
מאחל לכל אורחיו וידידיו
אחולי שנה טובה
וחג שמח
טבריה: טל. 22331 (067), טלקס 55—06.

קרא את הארץ בבתי ההבראה והפנסיונים הבאים:

הארץ מוגש ללא תשלום כחלק מהשרות לאורחים ולנופשים

אשקלון	
מלון „אשקלוף"	2188
מלון „גני שולמית"	5151
מלון „גני שמשון"	2454
מלון „המלך שאול"	4124—5124
באר-שבע	
מלון „הנגב"	2026
מלון „זהר" בע"מ	2335
מלון „נאות מדבר"	4931
חיפה	
מלון „בן-יהודה"	83515 ,85715
סנטוריום „יערות הכרמל"	221131
מלון „ציון"	64311
מלון „שולמית" — אחוזה	242811
מלון „שושנת הכרמל"	81046
זכרון-יעקב	
בית הבראה „בית דניאל"	99001
טבעון	
פנסיון „בית אילה"	931313
פנסיון „גבעת חן"	931418
טנטורה	
חוף דור כפר נופש	9121
ירושלים	
פנסיון „רייך"	53121
נהריה	
מלון „זילברמן"	920094
נתניה	
מלון „בית עמי"	91226
מלון „מרגוע"	25021
צפת	
מלון ופנסיון „בית מינס"	20297
בי"ה ע"ש ג'וני גרוסינגר	30157
„מוטל צפת"	30914—30915
מלון „מצפור"	30435
מלון „נוף הגליל"	30395
מלון „פרידמן"	30036
מלון „פסגה"	30105
מלון ופנסיון „רוקנשטייך"	30060
מלון „רקפת"	30264
מלון „תל-אביב" בית ברנזון	30049
שבי ציון	
פנסיון „בית חוה"	922392/91
בתי הבראה והארחה בקיבוצים	
קיבוץ אילת השחר — בית הארחה	37164
קיבוץ גבעת ברנר — בית הבראה	952113
קיבוץ חניתה — בית הבראה	968040
קיבוץ חפץ חיים — בית הבראה	91214
קיבוץ לביא — בית הארחה	21477
קיבוץ מעלה החמישה — בית מרגוע	521545
קיבוץ נוה ים — קיט נוה ים	942016
קיבוץ ניר עציון — בית הבראה	942078
קיבוץ עין גדי — בית הארחה	96070/71
קיבוץ קרית ענבים — בית הבראה	52291
קיבוץ שפיים — בית הבראה	938071

אין מתנה יפה יותר מאשר לוח שנה של ליאון המדפיס
בכל החנויות לספרים ומכשירי כתיבה

אלימלך וינברג
תחנת פז על יד עלית
מברך את חוג הלקוחות והידידים
בברכת שנה טובה

J. D. NEUHAUS
נוסד 1745

מנופים
עגורנים
מלגזות
גלגלות
הרמה
אויר (PNEUM.)
עגלות
לכל המטרות
מפעל מתכת משגרת
מסגרת בע"מ
אזור התעשיה חולון
רח' הפלד 17, טל. 842366
שנה טובה

ספם
תעשיה הידראולית בע"מ
פתח-תקוה, דרך ז'בוטינסקי טל. 911688
ייצור והרכבת
מהפכים הידראוליים למשאיות
יבוא והרכבת
מנופים FOCO למשאיות
מתקנים הידראוליים ויחידות כח
במלאי
מנוף FOCO 303 מומנט הרמה 5.8 טון/מטר
מנוף FOCO 8000 מומנט הרמה 8 טון/מטר

לחברינו ולאוהדינו
ולכל בית-ישראל
ברכת שנה טובה
המפלגה הליברלית העצמאית
תנועת העבודה הליברלית.

הנהלת הסוכנות היהודית לארץ-ישראל
המחלקה להתישבות חקלאית
מדור המים — חבל ירושלים

שורש — מכרז מס' מ/35/16/72

הנהלת הסוכנות היהודית לא"י (להלן „הסוכנות"), מזמינה בזה הצעות לביצוע קו מוביל "8—"6 פלדה, 1200 מ', ורשת פנימית בקוטר "6—"4—"3, פלדה 1800 מ'.

הנ"ל בהתאם לתנאי המכרז, נספח הכמויות, המפות והמפרטים המצורפים לתנאי המכרז והמסמך הכללי לביצוע עבודות של מדור המים של הסוכנות (להלן „חומר הקשור למכרז").

את החומר הקשור למכרז אפשר לקבל במזכירות מדור המים, חבל ירושלים, בנין „רסקו", רח' הלל מס' 23, חדר מס' 915 (קומה 9), החל מיום שלישי, 12.9.72.

סיור בשטחים הנ"ל יתקיים ביום ג' — 12.9.72, המפגש בשעה 9.00 בבוקר בתחנת הדלק באבו-גוש.

את ההצעות יש להגיש עד יום ג' — 19.9.72, בשעה 8.00 בבוקר — לתיבת המכרזים של חבל ירושלים — חדר מס' 804 (קומה 8), במעטפה סגורה מיוחדת, שמצורף לחומר המכרז; הצעות, שתגענה לאחר המועד הנ"ל, לא תובאנה בחשבון.

אין הסוכנות היהודית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הנהלת הסוכנות היהודית לא"י
מדור המים — חבל ירושלים

ירושלים, 6.9.72

מכון התקנים הישראלי

הודעה על מתן היתר לסמן מצרך בתו-תקן

מודיעים בזה ברבים, כי מכון התקנים הישראלי נתן ביום י"ג בתמוז תשל"ב (25.6.1972) לייצרן „כבלי ציוד", מפעליב מאוחדים בע"מ, ראשון לציון, היתר מס' 450 לסמן את מצרו המפורט להלן בתו-תקן המעיד על התאמת מצר זה לדרישות התקנים הישראלי:

כבלים תת קרקעיים מבודדי תומר פלסטי 1.5×3 ממ"ר בעלי כנרי „טשט".

אינג' א' גילת
מנהל המכון

קרן קימת לישראל

מכרז פומבי מס' 4/לב

1. מוזמנות בזה הצעות מקבלנים להקמת מבנה מרפאה ומשרדים במתנה הנוער בבן-גוריון.
2. התכניות תיאור טכני ורשימת כמויות אפשר לראות במשרדי הקרן הקימת לישראל, הלשכה הראשית, ירושלים, חדר 326 בשעות העבודה. העתקים מהנ"ל אפשר לקבל תמורת תשלום של —.40 ל"י.
3. סיור לאתר הבניה יתקיים ביום 12.9.72, היציאה ממשרד הלשכה הראשית חדר 326 שעה 9.30.
4. את ההצעה יש להמציא במעטפה סגורה שעליה יצויין מכרז 4/לב לא יאוחר מ־20.9.72 שעה 12.00 בתיבת המכרזים בלשכה הראשית של הקק"ל בירושלים, או הגשתם בדואר רשום מתאריך והשעה הנ"ל.
5. אין הקרן הקיימת לישראל מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הקרן הקימת לישראל
הלשכה הראשית

מכרז

הח"מ מודיעים בזאת על נכונותם לקבל עד 22.9.1972 הצעות לרכישת המכונות והציוד, כולם או חלקם, של מפעל אלקטרוג'ניקס (ישראל) בע"מ, שבאזור התעשיה רמת-סיב פתח-תקוה.

הציוד העומד למכירה כולל בעיקרו מכונות לעיבוד שבבי אוטומטי ומכונות לעיבוד שבבי רגילות.

ניתן לראות את המכונות והציוד ולקבל פרטים עליהם לאחר תיאום מראש עם הח"מ (טלפון 242368־03).

אין הח"מ מתחייבים לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזו הצעה שהיא וכל מכירה תהיה כפופה לאישור בית-המשפט.

דן אחיעזר, עו"ד, י. שמרן, עו"ד
מקבלי נכסים זמניים ומנהלים של אלקטרוג'ניקס (ישראל) בע"מ

בעיות בהרמה והעברה?
פנה אלינו!

•עגורנים
•גלגלות חשמל עד 63 טון
•ציוד הרמה
מאדן
הנדסת הרמה והעברה
ב. גוסינסקי
חברה להנדסה וייצור בע"מ

HATZ

מנועי דיזל „האטץ"
קרור אויר
הספקים 80—1.5 כ"ס
אפשרות יציאת כח מגל הזיזים ב־½ או ¼ מספר הסבובים.
ציוד נוסף רב גוון:
הנעה חשמלית, מצמד, תמסורת, יציאות כוח שונות.
שרות, יעוץ, חלקי חלוף
ו. טורנהיים ובניו בע"מ
רח' לינקולן 12, תל-אביב טל. 624708.
ללקוחותינו ולידידנו — שנה טובה

مكذا من الأصل

הוחמרו בדיקות בטחוניות בנמל לוד

דו"ח ועדת חקירה מצביע על רשלנות

(ע). הבדיקות הבטחוניות הנערכות בנמל התעופה לוד בחפציהם של הנוסעים לפני עלותם למטוס הוחמרו לאחרונה.

מעתה מפרקים הבודקים את הסוללות מכל מכשיר חשמלי, וחפצים שאי-אפשר לפתחם מוחזקים בנמל התעופה במשך יום-יומיים ורק אז נשלחים אל הנוסע.

בעקבות נסיון החבלה
החמרה זו באה על פי המלצת ועדת החקירה שסיימה את עבודתה בעקבות נסיון החבלה במטוס אל על ברומא, שם החדירו שתי צעירות מאנגליה רשמקול ממולכד למטוס, דבר שעלול היה להמיט אסון כבד.

בלוד נודע, שממצאי ועדת החקירה, שהתמנתה על-ידי הנהלת אל-על והועברו לשלטונות הבטחון, הם אלה דאגו לכך שהחמרה דומה באמצעי הבטחון תונהג גם בחו"ל. השינוי מופעל בנמל התעופה לוד כבר מזה כמה שבועות.

הדו"ח מצביע על רשלנות

בינתיים השלימה גם ועדת חקירה אחרת את עבודתה: זו שהתמנתה על-ידי מנהל נמל התעופה לוד, מר שמואל כסלו, בעקבות המקרה בו הצליח צעיר חולה נפש לקפוץ מעל הגדר ולהגיע אל מטוס של חברת אל-על. הוא היה בלי כרטיס, דרכון או כרטיס עליה למטוס, ונתגלה הודות לעירנותם של אנשי אל-על שמסרוהו לידי המשטרה. הועדה מצביעה על רשלנות מצד השוטרים לשמירה בנמל קטע, ובעקבות זאת כבר ננקטו צעדים כדי למנוע הישנות מקרה כזה.

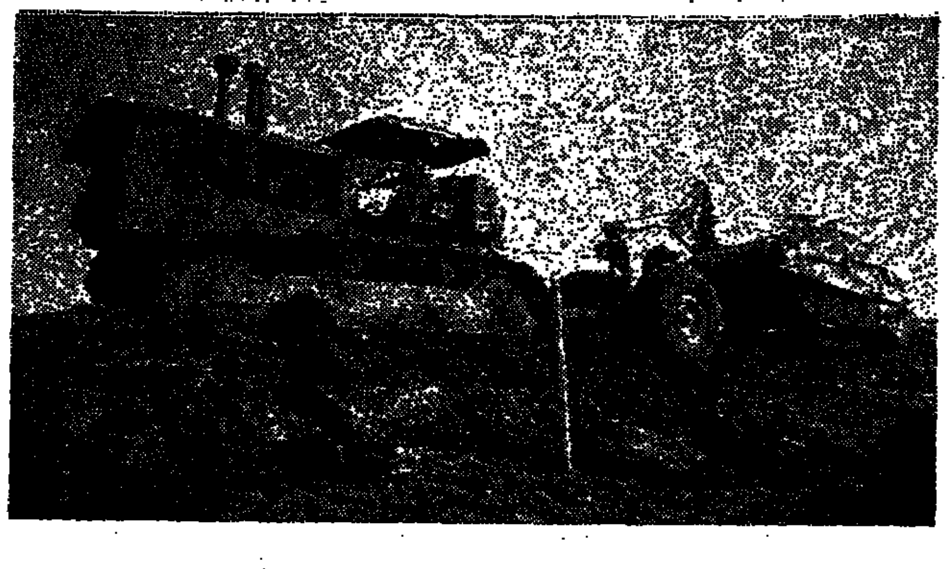

מספר מאגרי מים נבנו לאחרונה על-ידי חברת חריש בנגב הארץ. בתמונה: ציוד כבד מופעל בבנית סוללה לאגירת מים בעמק יזרעאל

2 מבקשים צו על תנאי נגד הרשימה הממלכתית

תובעים הכרה במוסדות שנבחרו ביולי 1972 או כינוס ועידת יסוד

(ע). שני חברי הרשימה הממלכתית, מר מיכאל גולדשטיין ומר יאיר פרימן, שניהם מתל אביב פנו, אתמול לבית המשפט הגבוה לצדק בבקשה להוציא צו"ת נגד סיעת הרשימה הממלכתית בכנסת (ע"מ) ונגד שלשה מחבריה יגאל הורביץ, איסר הראל וזלמן שובל.

העותרים מבקשים צו-על-תנאי שיורה למשיבים לנמק, מדוע לא יכירו במוסדות שנבחרו בועידה הראשונה של הרשימה הממלכתית שהתקיימה ב-8.7.72, בתל-אביב.

בין היוזמים והמייסדים

לחילופין מבקשים המשיבים לנמק מדוע לא יכנסו ועידת יסוד ראשונה של הרשימה, שתבחר מוסדות מוסמכים כדין.

בעתירה שהגישו באמצעות עו"ד ח. משגב, מציינים מיכאל גולדשטיין ויאיר פרידמן, כי הם חברים ברשימה הממלכתית והיו בין יוזמיה ומייסדיה הראשונים.

לאחר הבחירות לכנסת השביעית שנערכו בשנת 1969, זימן המטה הזמני של הרשימה, שהוקם לצורך הבחירות, כינוס של חברי הרשימה, ומתוכו מרכז זמני של הרשימה הממלכתית, עד לכינון הועידה הראשונה שלה, הכנת מצע, והרכבת מוסדותיה.

"הפכו מיעוט מבוטל"

"מאז ועד צאת הגשת העתירה", טוענים שני העותרים, "לא נערכה כל ועידה מטעם אותו מטה זמני, ולמעשה, מתחמקים חברי הכנסת יגאל הורביץ, איסר הראל, וזלמן שובל, מלקיימה משום שברור להם כי הם הפכו מיעוט מבוטל ברשימה הממלכתית".

"מאידך", מוסיפים העותרים, "המשיך המרכז של הרשימה הממלכתית שמונה ע"י המטה הזמני לכהן בתפקידו כשהוא מסלק... ללם את העותרים, ומכרוך חברים אחרים ובכללם את אמנון לין וחיים יחיל, זאת בהבל פיהם של שלשה חברי הכנסת האמורים, ללא כל בחירה חוקית וללא כינוס הפורום, הרשאי להחליט כדין בענין זה".

זימנו ועידה

בעתירה נאמר, כי משראו שני העותרים, שהם ותומכיהם ברשימה הודחו ממוסדותיהם זימנו ועידה ראשונה של הרשימה שהתכנסה ב-8.7.72 באולם קולנוע פאריס בתל-אביב, שאליה הוזמנו שלושת המשיבים וכל ציבור החברים ברשימה.

בועידה השתתפו 150 חברים מכל רחבי הארץ. מיכאל גולדשטיין נבחר כמזכיר הרשימה הממלכתית ויאיר פרידמן ליו"ר הרשימה. כן נבחרה מזכירות בת 20 חברים.

העותרים טוענים, כי התעלמות המשיבים מהועידה, ומהמוסדות שנבחרו בה, ומאידך אי-היענותם לדרישות העותרים ונשות לקיים ועידת יסוד ביוזמתם שלהם, מהווה פגיעה בעיקרי הצדק ובסדרי מנהל תקין.

דיון — בהרכב של שלושה

עוד הם מציינים, כי באחרונה נודע להם, שהמשיבים מנסים לארגן ועידה משלהם, אולם הם מסרבים לשתף בהכנתה את העותרים ולמעשה את מרבית חברי הרשימה הממלכתית שהיו בין מיסדיה ומקימיה, היות וכל אלה הקימו בזמנו גוש אופוזיציוני ברשימה.

"קיום הבחירות בדרך שבה מבקשים המשיבים לקיימן יבטיח את שלטונם במוסדות הרשימה הממלכתית וימשיך להזרים לידיהם מאות אלפי לירות מקרנות ציבוריות, דבר הנוגד למערך הכוחות האמיתי בתוך הרשימה הממלכתית", נאמר בעתירה.

העתירה הובאה לפני השופט ה-ר חורן א.ב. כגי, אך הוא לא הוציא את הצו המבוקש והעבירה לדיון בפני הרכב רגיל של 3 שופטים.

חולצו שנים שנתקעו בסירת דיג

(ע). — ספינת משמר החופים של משטרת חיפה חילצה שלשום בלילה שני צעירים שיצאו בסירת-דיג ללב-ים ולא יכלו לחזור בגלל קלקול במנוע. סמוך לחצות קיבלה המשטרה הודעה על היעדרם של שני דייגים חובבים ובעקבות זאת פתחה בחיפושים. אתמול, בשעה 6 בבוקר נתגלו השניים בסירתם מול ראש הכרמל וספינת משמר החופים גררה אותם לחוף.

נמלט בהיותו מובל באזיקים

(ע). צעיר שהובל באזיקים, לאחר שנעצר כחשוד בהחזקת נשק ורכוש גנוב, הצליח להימלט מידי השוטר שליווהו.

החשוד, אברהם בן שמואל מתל-אביב, נעצר בשבת שנית והובא אתמול לבית משפט השלום בתל-אביב. רס"ר יוסף צמחון ממשטרת יפו טען, כי ב-23.7.72 נערך חיפוש בביתו של החשוד ונמצא במקום אקדח וכן מזוודה מלאה שעונים. כאשר הובל באזיקים, נמלט מידי השוטר. כן טען התובע, כי האיש בעל עבר פלילי עשיר.

השופט א. אבן-ארי ציווה לעצרו ל-15 יום.

ועדת שרים צמצמה ב־1100 את תקן עובדי שירות המדינה

מאת סופר "הארץ" בירושלים

ועדת השרים בראשותו של שר הבריאות ויקטור שם טוב שעליה הוטל לצמצם את מספר העובדים בשירות המדינה הצליחה לבטל עד כה כ-1100 מישרות מתוך כ-1500 תקנים שהיה עליה לצמצם. — פרטים אלה מסר נציב שירות המדינה, מר יעקב ניצן בראיון המתפרסם ב"במועצה", בטאון מועצת פועלי ירושלים המופיע היום.

נציב השירות הביע את צערו על העיכובים החלים במו"מ לחידוש הסכמי השכר לשנתיים הבאות בשרות המדינה. עם זאת ציין: "אני חושב שנגיע לידי הסכם בקרוב אני מקווה כי כפי שאנו גילינו גמישות בעמדתנו כן יגלו גמישות נציגי העובדים".

מר ניצן שלל את הדעה, כי הסיווג שבוצע בשנת 1964 נכשל, בהוסיפו, כי עדיין לא מוצו כל האפשרויות לקידום העובדים הקיימים בסיווג. "בשנתיים שלוש הקרובות נצטרך להתרכז בתיקון השיבושים בסיווג, אך לא לחפש שיטה חדשה", אמר.

כן ציין, כי בשמונת החדשים הראשונים של השנה היתה רגיעה ביחסי העבודה בשירות, וגם אם היו סכסוכים או שיבושים הקיפו מספר קטן של עובדים. לדעתו יש בשירות המדינה פחות שביתות וסכסוכי עבודה מאשר בענפים אחרים של המשק.

המפכ"ל ביקר יחידת משמר הגבול שתועבר לתל-אביב

(ע). — המפקח הכללי של המשטרה, רב-ניצב אהרן סלע, ביקר שלשום בלוויית סגן המפקח הכללי ומפקד משמר הגבול אצל יחידת משמר הגבול המסיימת בימים אלה בבית הספר הארצי של המשטרה בשפרעם תקופת הכשרתה והסבתה לתפקידי שיטור בתל-אביב.

בדיון שהתקיים עם הסגל ועם שוטרי היחידה התרשם המפקח הכללי מהתכונות והכישורים שרכשה היחידה בתקופת הסבתה המוצלחת לקראת תפקידיה החדשים.

מיכאל גדרון מונה דובר משרד התיירות

(ל). מר מיכאל גדרון מונה דובר משרד התיירות, מ-1 בספטמבר, עם סיום תפקידו כמנהל לשכת התיירות הישראלית בבוסטון.

מר חיים קליין, שסיים את תפקידו כדובר, ממשיך בניהול המחלקה לפירסום וליחסי-ציבור של משרד התיירות, תפקיד שבו זכה במכרז לפני יותר משנה.

בחור ישיבה טבע בכנרת

(ע). — בחור ישיבה בן 16 מבני ברק, ברוך אסקל, טבע שלשום אחרי הצהרים בכנרת. המנוח הגיע לטבריה בתוך קבוצה של 150 בחורי ישיבה מבני-ברק, כדי לעלות אל קברו של רבי מאיר בעל הנס. לאחר מכן טבלו הבחורים בכנרת. לפתע התחיל ברוך אסקל לשקוע וכל המאמצים להצילו עלו בתוהו.

דרושה בדיקה יסודית בכל גורמי תוכנית־האב לירושלים

המתכנן העירוני הראשי במסיבת עתונאים:

(ע). נוכח התפתחות העיר ירושלים, דרושה בדיקה יסודית בכל גורמי תכנית-האב הקיימת של העיר, לרבות המערך המשפטי החוקי הנוגע לבניין ערים, שיתוף הפעולה של העיריה עם הגופים הממשלתיים הציבוריים וכן עם תושבי העיר עצמם, מנגנון הביצוע העירוני וכן דרושה הערכה מחודשת של תחזית גידול האוכלוסיה בעתיד.

דברים אלה אמר מתכנן הערים, פרופ' נתנאל ליצפילד, שנתמנה לתפקיד מתכנן ראשי של ירושלים מטעם העיריה ונכנס לתפקידו זה לא כבר. פרופ' ליצפילד נפגש אתמול עם עתונאים בבית אגרון בירושלים והוצג על-ידי ראש העיריה, מר ט. קולק.

תוך שנה וחצי

פרופ' ליצפילד הביע תקוה, שתוך שנה וחצי תופעל מכונת התכנון לגבי כל חלקי העיר, לאחר שבתחילה מושם דגש על העיר העתיקה וכמה משכונות הפרברים.

מקום מיוחד בתכנון של ירושלים תופשת "מפת התהבורה" המיועדת ל-15 שנה. בין הגורמים המכריעים בתכנונה של ירושלים, הטעים פרופ' ליצפילד את הצורך להתחשב באופיה המיוחד של העיר כמרכז דתי ורוחני רב-לאומי, ועם זאת כבירתה של ישראל.

מהנדס העיר, מר עמיקם יפה, סקר את השתלשלות תוכנית האב של ירושלים אשר קיבלה מיפנה מכריע בעקבות מלחמת ששת הימים ואיחודם של שני חלקי העיר, ומסר כי התוכנית המקיפה פורסמה בשנת 1969 ועוררה דיונים ויכוחים ציבוריים שהיו להם הדים נרחבים.

מבט אל העתיד

מר קולק הסביר, כי לאחר מלחמת ששת הימים בתעו בעיר מערלות הריסה ובינוי, שנבעו מכורח המציאות החדשה ומבלי להיות מוכנים לכך. אולם פרופ' ליצפילד חיווה את דעתו, כי התוכנית-האב המעודכנת של ירושלים צופה יותר כלפי העתיד מאשר לתיקון ציוויי העבר.

תנועת מטוסים בלוד

נוחתים:
אייר-פראנס (197) ב-01.30 מהמזרח הרחוק, מטהראן; ט.וו.אי. (811) ב-04.10 מארה"ב, המזרח הרחוק; אל-על (200) ב-11.45 מניו-יורק; בי.או.איי.סי. (771) ב-11.45 מהודו, מטהראן; אליטאליה (738) ב-12.15 מרומא; ט.וו.אי. (740) ב-13.25 מניו-יורק, פרנקפורט; אל-על (500) ב-14.40 מניו-יורק, מונטריאול; סייפרייר (302) ב-14.55 מניקוסיה; ט.וו.אי. (810) ב-15.35 מארה"ב, מפאריס, רומא; אל-על (442) ב-15.55 מציריך; ק.ל.מ. (529) ב-16.30 מאמסטרדם; ט.וו.אי. (840) ב-16.25 מארה"ב, רומא, אתונה; סוויסאייר (330) ב-17.05 מציריך; בי.או.איי.סי. (916) ב-17.25 מלונדון, רומא; אליטאליה (746) ב-17.40 מרומא; סאבנה (571) ב-18.55 מבריסל, וינה; בי.איי.איי. (482) ב-19.15 מלונדון; אייר-פראנס (192) ב-20.00 מפאריס; אייר-פראנס (162) ב-21.35 מפאריס, ניצה; סוויס-אייר (338) ב-22.35 מציריך, ז'נבה.

ממריאים:
אייר-פראנס (197) לפאריס; מארום (248) ב-05.30 לניקוסיה, בוקארשט; ט.וו.אי. (811) ב-06.00 לרומא, פאריס, בוסטון; ט.וו.אי. (741) ב-06.50 לפרנקפורט, ניו-יורק; אל-על (441) ב-07.10 לציריך; סוויסאייר (331) ב-07.20 לציריך; אל-על (249) ב-07.20 לאמסטרדם, מונטריאול, ניו-יורק; ט.וו.אי. (841) ב-07.40 לאתונה, רומא, ארה"ב; אל-על (23) ב-08.15 לפאריס, ניו-יורק; אוסטריאן (712) ב-08.25 לוינה; אייר ליבאנון(?) (302) ב-08.30 לאתונה; אייר פראנס (131) ב-08.40 לרומא, פאריס; בי.איי.איי. (483) ב-09.25 ללונדון; ט.וו.אי. (801) ב-09.30 לאתונה, פאריס, ניו-יורק; ק.ל.מ. (325) ב-11.00 לפיר-כן, אמסטרדם; בי.או.איי.סי. (771) ב-12.30 ללונדון; אליטאליה (739) ב-13.00 לרומא; סייפרייר (803) ב-15.55 לניקוסיה; ט.וו.אי. (810) ב-16.40 למזרח הרחוק, ארה"ב; סוויסאייר (337) ב-17.55 לז'נבה, ציריך; בי.או.איי.סי. (916) ב-18.20 למזרח הרחוק; אליטאליה (747) ב-18.30 לרומא; אייר-פראנס (182) ב-21.15 למזרח הרחוק; אל-על (141) ב-22.30 לטהראן.

הורים יקרים,

אם איכפת לכם
מה שהילדים שלכם
קוראים...

חיתמו למענם על הארץ שלנו
השבועון לילדים ולנוער, המיועד לגילאים 8—15
והמומלץ על ידי משרד החינוך והתרבות.
כדי להפיק את מלוא התועלת —
חיתמו על הארץ שלנו
החל מגליון מס' 1 המופיע ביום שני, 4.9.72

כל מנוי חדש יקבל חינם ידיעון ביס תשל"ג של הארץ שלנו

(גזור כאן)

לכבוד
הארץ שלנו
מדור ההפצה המנויים
ת.ד. 233,
תל-אביב — 61000

שנה	חצי שנה	רבע שנה
48.— ל"י	25.— ל"י	13.— ל"י
במקום: 57.60	במקום: 28.80	במקום: 14.40

(מתוך 2 משבצות הבלתי מתאימות מתוך ה-3)

הנני מזמין בזה את "הארץ שלנו" החל מתאריך ________ ומבקש להמציאו לפי הכתובת והשם הרשומים מטה.

כתובת הילד למשלוח העתון:
שם משפחה ________ שם פרטי ________
רחוב ________ מס' ________
________ מיקוד ________ מס' טל ________

יום הולדת: יום ____ חודש ____ שנה ____

שם ההורים או המזמין
שם משפחה ________ שם פרטי ________
רחוב ________ מס' ________
עיר ________ מיקוד ________ מס' טל. ________
מקום עבודה ________

תשלומים: המחאה אישית בנקאית; לזכות הוצאת עתון "הארץ" בע"מ בצרוף טופס זה.

קוראי הארץ שלנו תלמידים טובים יותר

לחברנו
יעקב מטרסו ורעייתו
מזל טוב
לנישואי **הבן**
פועלי דפוס "הארץ"

ב"ה
אילנה פלד ויוסף פלד
לבית קהט-קינסטלר (פומפינסקי)
חובקים בת
למזל טוב
נכדה
לנעמי ומנחם קהט
ולבת-ציון ויהודה פומפינסקי

למשפחת **יוסף טייבר**
מיסדה ומנהלה של חברת אליאנס בע"מ
ברכת מזל טוב לכלולות בתכם
אביגיל עם בח"ל **אודי**
ולזוג הצעיר ברכותינו
תהי דרככם סוגה בשושנים ובביתכם ישררו אושר ועושר
בית צמיגי ארצנו בע"מ

לסבתא **דובה** וסבא **יצחק יהודאי**
לסבתא **גניה אלקון**
להורים **עידית ואהוד אלקון**
איחולים לבביים
להולדת הנכד-הבן
אח לאיל וארי
הנהלת עץ לבוד בע"מ
וחבר העובדים

לידידנו
דובה ויצחק יהודאי
גניה אלקון
עידית ואהוד אלקון
זר ברכות
להולדת הנכד-הבן
אח לאיל וארי
משפחות: קרמרמן
בלאו

לידידנו
דובה ויצחק יהודאי
גניה אלקון
עידית ואהוד אלקון
שפע ברכות ואיחולים
להולדת הנכד-הבן
אח לאיל וארי
אחים סלט וב"ב

עם ידידינו
דובה ויצחק יהודאי
גניה אלקון
עידית ואהוד אלקון
שמחתכם שמחתנו
להולדת הנכד-הבן
אח לאיל וארי
משפחות: קרמר
קסלר

למשפחות **יהודאי - אלקון**
מיטב הברכות
להולדת הנכד-הבן
א.ש.פ. בע"מ

למר **יצחק יהודאי ורעיתו**
לגב' **גניה אלקון**
לעידית ואהוד אלקון
ברכת מזל טוב
להולדת הנכד-הבן
בטון מוכן תדיר בע"מ

למר **יצחק יהודאי ורעיתו**
לגב' **גניה אלקון**
לעידית ואהוד אלקון
שלוחה ברכתנו
להולדת הנכד-הבן
תחנת קמח
צוקרמן ושותי בע"מ

למשפחות **יהודאי - אלקון**
מיטב הברכות
להולדת הנכד-הבן
ציקלון — מוצרי תעופה בע"מ

בפרוס השנה החדשה
שלוחות ברכותינו לראשי המפלגה הליברלית
לצבא ההגנה לישראל
לחברות ולחברים בגח"ל
לעולים מהתפוצות למולדת
ולכל בית ישראל
ארגון נשים ליברליות
על כל מוסדותיו וסניפיו

צייר שהגיע מסוריה לנצרת מספר על מצוקת היהודים

תגורים בגיטו ששטחו קילומטר אחד ✶ מצבם הולך ורע מיום ליום ✶ מאסרים שרירותיים ועינויים ✶ חתכו פטמות אישה כדי שלא תוכל להניק את תינוקה

(ע). — יהדות סוריה חיה ב־ ...אים תת־אנושיים וסובלת מ־ ...ד, רדיפות, מצוקים וחרפת ...ב — מסר אתמול בבוקר תייר שהגיע שלשום לארץ, לאחר ששהה בדמשק לרגל עסקיו.

בשיחה בנצרת, סיפר האיש, כי ...ידי דמשק מתגוררים בגיטו ה־ ...תרע על שטח שאינו עולה על ...מ מרובע אחד ומצבם הולך ורע ...ום ליום.

פלשתינאים בתוך הבתים

אין הם מרגישים עצמם חופשיים ...ילו בבתיהם, היות והשלטונות ה־ ...ים חייבו אותם להכניס לבתיהם ...יסים פלסטינאים המממררים את ...יהם עד שהם נאלצים לעזוב את ...ירות.

צעיר יהודי בן 20, שנפגש בה־ ...י עם התייר, בעת שהותו של ה־ ...ורון בדמשק, סיפר לו כי זמן קצר ...דם לכן נלקח למעצר, לאחר ש־ ...נה את תעודת הזהות שלו בבית, ...מסומן שהוא יהודי.

השוטרים הכניסוהו למעצר יחד ...שנים מחבריו, אף הם יהודים. ...כו אותם בצינורות מים וגלגלו ...תם מן המדרגות.

לאחר שלוש שעות של עינויים ...רו להם השוטרים „הגידו תודה. ...יק את זה עשינו לכם". לבסוף ...יחו להם הסורים והם נמלטו מ־ ...קום כל עוד נפשם בם.

עינויים והמלת מוהיב

ליהודי דמשק מותר להתהלך רק ...תחום של חמישה ק"מ ממקום מ־ ...ריהם ומי שעובר על איסור זה ...ובש בבית סוהר.

אכזריות הסורים אינה יודעת גבול לתייר סופר, כי זוג יהודים עם תי־נוקם, בן 4 חודשים, נתפס במרחק 15 ק"מ מדמשק. לאחר שהשוטרים הסוריים היכו את בני הזוג מכות נמרצות חתכו לאשה את הפטמות כדי שלא תוכל להניק את התינו־קה.

נוסף לפחד מפני הפליטים הפל־שתינאים, נאלצים יהודי דמשק לת־רום כדי היום בהחזקו כספים רבים לארגוני החבלה. ובראשם ל„ארגון השחרור הפלשתיני", ואוי ליהודי ש־אינו נענה בעין יפה.

חוששים להאזין לשידורי ישראל

מתוך מעט הדברים שהספיק ה־תייר לשמוע מהבחור, כי היהודים חוששים להאזין ל„שידורי ישראל" מפחד מלשינים המתגוררים בבתיהם. במקרה שבכל זאת מצליח מישהו מהם לקלוט ידיעה כלשהי מהארץ, היא מועברת בסודי סודות מאיש לאיש.

הסורים מנסים להראות המוניים בעיני העולם ומביאים מפעם בפעם עתונאים לפגישה עם ראש הקהילה, הנאלץ להלל את השלטון הסורי מ־תוך פחד. קודם לראיונות אלה ב־אים אליו אנשי שירות הבטחון ה־סורי ומאיימים עליו כי אוי לו אם יאמר את האמת.

עוד נמסר לתייר, כי צעירים יהו־דיים הרוצים ללמוד במוסדות להש־כלה גבוהה חייבים לשלם כופר־לי־מוד כדי שיתקבלו לאוניברסיטאות, אולם לאחר שהם מסיימים את לי־מודיהם אין הם יכולים להשתמש במה שלמדו.

בחלון ראווה של אחת החנויות ברחוב דיזנגוף נתגלתה בראה מרגש שמשך קהל רב כאשר אבנית יפה בראה סידרה את הלך הרואה

מכרז למשרת מנהל הטלוויזיה יפורסם היום

מאת גדעון אלון
סופר „הארץ" בירושלים

רשות השידור תפרסם היום מכ־רז פנימי למשרת מנהל הטלוויזיה בהתאם להחלטת הועד המנהל מ־ראשית השבוע. נודע כי עובדי רשות השידור עורכים תעמולה ומגייסים ל־שכנע מועמדים פוטנציאליים להגיש את מועמדותם למכרז הפנימי. כמה מעובדי הטלוויזיה אף הציעו לפנות אל הממונה לשעבר על הטלוויזיה מר חגי פינסקר השוהה באנגליה ש־יגיש את מועמדותו.

כן נודע, שאגודת העתונאים ב־ירושלים מתכוננת לערער על החל־טת הועד המנהל שנציגה ישב ב־ועדת המכרזים כמשקיף בלבד. ל־דעתם של נציג האגודה לשבת ב־ועדת המכרזים כחבר מן המנין.

בתגובה לכך אמר דובר רשות השידור בפועל, מר אורי אבנרי, כי גם במכרזים הקודמים למשרה זו יוצגה אגודת העתונאים על ידי משקיף בלבד.

אם תוך שבועיים לא ימצא מוע־מד מתאים במכרז הפנימי, יפורסם מכרז חיצוני, שאליו יוכל מנהל ה־טלוויזיה הנוכחי, מר ישעיהו תדי־מור, להגיש את מועמדותו.

בטאון מפלגת העבודה תוקף את שר הבטחון

דיין העמיד אולטימטום למצרים ורוצה בסיפוח בלתי מוגבל של שטחים — טוען ,אות'

מאת סופר „הארץ"
לעניני מפלגות

בביקורת חריפה נגד התבטאויות האחרונות של שר הבטחון ושיטת האיתות שלו למדינות ערב יצא את־מול שבועון מפלגת העבודה אות, במאמר איתות הסעיה מאת אברהם גל. המאמר תוקף גם את שיטת „האיתות" הנוגדת לדעתו את הסדר הדמוקראטי בתוך הממשלה, וגם את תוכן הצעותיו של מר דיין, הנוגד, לדעת השבועון, את הקו המוצהר של הממשלה ומפלגת העבודה.

השבועון קובע, כי מר דיין אמר את דבריו ללא ידיעה מוקדמת של חבריו לממשלה, לרבות ראש ה־ממשלה. „קשה להתעלם מן הפגיעה שפגעו הדברים בממשלה בכלל וב־ראש הממשלה בפרט", כותב השבו־עון. „לדברים אין ולא כלום עם מדיניותה המוסכמת של הממשלה, הן מעמידות את ראש הממשלה ב־אור לא נעים".

אם היה בכוונתו של דיין להציע תוכנית העלולה להתקבל על דעת מצרים, כוונתו נכשלה כליל, קובע המאמר. לא מן הנמנע שמר דיין חזה את תגובתם השלילית של ה־מצרים מראש, לאחר שהצעותיו ל־גבי הגבול החוצה את סיני מהווה הקשחה לעומת עמדת הממשלה. אם כן, העיקר בדבריו של שר הבטחון הוא החלק השני, התובע כאולטימ־טום לערבים המשך התנחלות ביישו־בי קבע מעבר לקו הירוק, אם ה־ערבים לא יקבלו את הצעותיו.

„ההסבר הסביר ביותר לדבריו של דיין נעוץ, לדעתנו, באותו חלק מ־דבריו, שבו כלול האיום", טוען ה־שבועון. „על פי הסבר זה, יש ב־הצעותיו הנוקשות משום נסיון להכ־שרת קרקע למדיניות חדשה של סיפוח בלתי מוגבל, או בלשונו של דיין: התנחלויות קבע".

עבודות ציבוריות מתבצעות כדרישת תושבי תרשיחא

מאת יהודה אריאל,
סופר „הארץ"

כל העבודות הציבוריות שנדרשו על ידי תושבי תרשיחא מתבצעות לאחרונה — נמסר לסופר „הארץ" ממקור יודע דבר.

המקור מסר, שתרשיחא היא ה־מקום הערבי היחיד שבו פותחים ע־תה גן ילדים לגילאי 3—4. הבניין יהיה מוכן בעוד כ־10 ימים, והוש־קעו בהכשרתו וציודו כ־20 אלף ל"י. עיקר בעית פתיחתה של כיתתה גן זו היה מציאת גננת מוסמכת מתוש־בי המקום. המקור טען, שאין הצד־קה לטענות הקיפוח של התושבים.

צויין, שכבר נחתם החוזה עם סו־לל בונה בדבר סלילת כביש טבעת בתרשיחא, שסלילתו תעלה 60 אלף ל"י. כן מבצעים את בניית קיר הת־מך בשכונה העליונה, כדי למנוע מפולת אל הרחוב. העבודה היחידה, שעדיין איננה מבוצעת, היא גידור בית הקברות המקומי, וזאת כתוצ־אה מהתנגדות התושבים לגדר את בית הקברות הנוצרים יחד עם בית הקברות המוסלמי, הגובלים זה לזה. הם דורשים גידור נפרד. באחרונה העלו גם טענות בעלות על חלקת קרקע של בית־הקברות. לולא זאת, מסר המקור, היה נשלם זה מכבר גם גידור בית־הקברות.

נחמן פרקש נעצר שוב

✶ (ע.) — נחמן פרקש נעצר של־שום אחרי הצהרים על ידי משטרת צפת, לאחר שנחשד כי תקף באג־רוף את מזכיר מושב הטבעונים אמי־רים במרום הגליל, מר יהודה כרמלי.

הבחירות לרבנות יתקיימו באוקטובר מבלי להמתין לחוות־דעת הרבנות הראשית

ועדת הבחירות לרבנות בראשותו של ח"כ מרדכי סורקיס קב־עה אתמול את יום ה־11.10 כ־תאריך הבחירות לרבנות הרא־שית.

הועדה החליטה שלא לחכות יו־תר לחוות הדעת של מועצת הרב־נות הראשית בעניין הרבנים בר־שויות המקומיות, הממלאים למע־שה תפקיד של רבני עיר.

הפניות לא נענו

הועדה נימקה את החלטתה בכך שכל פניותיה של הועדה אל המו־עצה בענין חוות הדעת לא נענו. לעומת זאת הרי ענין הימים שנותרו עד ליום האחרון שנקבע לקיום ה־בחירות מעלה, שאם לא תכריע וע־דת הבחירות בהיפוות בשאלה רבני העיר לא יהיה סיפק לערוך את ה־בחירות במועד.

ועדת הבחירות קבעה כי היא משוכנעת שמילאה את החובה ה־מוטלת עליה בסעיף 8 לחוק הב־חירות למועצת הרבנות הראשית, תשל"ב—1972, המחייב את הועדה להתייעץ בעניין זה עם מועצת ה־רבנות הראשית. על רקע זה החי־ליטה הועדה, שלא לחכות יותר ל־חוות דעת והיא קבעה כי 16 רבני עיר מן הערים הגדולות הם אותם רבנים ששמותיהם התפרסמו ביל־קוט הפרסומים.

כן החליטה הועדה כי כינוס רב־ני הערים ייערך ביום 3.10. סופר „הארץ" מציין, כי תומכי הרב את־רמן, המתנגדים לקיום הבחירות, מתכוונים להגיש עתירה לבג"צ נגד החלטת הועדה. עם זאת סבורים חוגים משפטיים כי בית המשפט ה־גבוה לצדק יוזהה את העתירה ויק־בל את טענות הועדה, כי מילאה את חובת ההתייעצות עם מועצת הרב־נות הראשית.

חמש משפחות שבתו מול בית עירית חיפה

(ע). — 5 משפחות תושבי מעברת האסבסטונים בקרית חיים קיימו שביתת־שבת בגן הכרמל מול רח־בת עירית חיפה.

ראשי המשפחה טוענים, כי ה־עיריה לא כיבדה את הבטחתה להע־בירם לדירות קבע. לטענתם, הובטח להם, כי יהיו בין 70 הזכאים הראשו־נים לדיור שכבר קיבלו את דירותי־הם.

יש לציין, כי הדירות שנמסרו עד עתה ניתנו למשפחות שמספר הנפ־שות בהן גדול בהרבה מאלה של ה־שובתים.

נציג השובתים, כ־30 במספר, אמר, כי יעשו את החג בגן ולא יעזבוהו עד שימצא פתרון הולם לבעייתם.

המכון לחקר הספנות קובע:

ירידה מדאיגה בחלקה של הספנות הישראלית בסחר הימי של ישראל

מאת סופר „הארץ" בחיפה

„מצערת מאד היא העובדה כי חלקה של הספנות הישראלית ב־סחר הימי של ישראל נמצא ב־שנים האחרונות בירידה מתמדת. יש לכך השלכות מסוכנות מב־חינה בטחונית ומבחינת העסקת ימאים ישראליים", אמר ראש ה־מכון הישראלי לחקר הספנות ד"ר נפתלי וידרא, במסיבת עתונאים שהתקיימה אתמול בחיפה.

ד"ר וידרא, שסקר את מחקרי ה־מכון בתקופה האחרונה, ציין כי בש־נת 1970/71 הובילו אניות בדגל יש־ראל 2.8 מיליון טונה מטעני יבוא ויצוא של ישראל שהיו רק 37 אחוז מכלל הסחר הימי הישראלי (חוץ מדלק) שהגיע ל־7.7 מיליון טונה. בשנת 1963/64, ציין הדובר, הובילו אניות בדגל ישראל 45 אחוז מכלל מטעני היבוא והיצוא של הארץ.

יש להגיע לפחות ל־50%

ד"ר וידרא אמר, שמן הכרח להג־דיל את חלקן של האניות הישרא־ליות בסחר הימי של המדינה לפחות עד ל־50 אחוז. „על הממשלה וח־ברות הספנות לשבת ולעבד תכנית גדולה להובלה של הסחר הישרא־לי", אמר.

ד"ר וידרא ציין, כי ידוע לו ששר התחבורה, מר שמעון פרס, ער ל־בעיה, וזאת אחת הסיבות לכך ש־הממשלה הזמינה במכון מחקר על מסוי בספנות הישראלית, בהשוואה למסוי בספנות זרה. לדבריו, יתכן שיידרשו תמריצים מיוחדים כדי ל־השיב את הספנות הישראלית לסחר.

חשיבותו של המכון

ד"ר וידרא עמד על חשיבות קיומו של מכון בעידן של גידול עצום ב־ספנות הישראלית הפועלת ברובה ב־קווים בינלאומיים. תוך שנתיים יפק־חו חברות הספנות בישראל על אנ־יות בשווי של מיליארד וחצי דולר (בחלקן בדגלים זרים). „זהו מפעל כספי עצום, שראוי כי יסתמך על מסקנות מחקר קודם לקבלת החלטות בנושאים שונים", אמר.

תקציב המכון היה בשנה האחרו־נה חצי מיליון ל"י והוא כוסה ב־מחציתו על־ידי הקצבות של חברות הספנות, בנק הספנות ומשרד התחבורה. החצי השני כוסה על־ידי הכ־נסות ממחקרים מוזמנים ושירותים שונים.

מחקרים נוספים בהכנה

בשלבי הכנה נמצאים עתה 16 מח־קרים ובהם מחקר על שכר השוואתי של ימאים, אשר יסתיים לפני חתימת הסכם חדש עם ימאים.

מחקר אחר, העומד לפני סיום, נו־גע להיטלי צפיפות בארץ ובחו"ל. ד"ר וידרא גילה, שנתונים ראשונים כבר העלו כי שיפור היסילי הצפי־פות שלים המשק הישראלי היו פחותים לאין ערוך מאומדנים גור־מים כלכליים שונים, שהתריעו על כך.

מחקר אחר של המכון העלה, ש־רצוי לבטל את השוק הנוכחי להפע־לת אניות צובר במפמס של 33 אלף טונה באניות צובר במפמס של 40 אלף טונה. נוכח הגידול המתוכנן של מתקני הפריקה בדגון, עשויה החלפת האניות להוסיף 1.5 מליון דולר לשנה בהובלה.

המכון הישראלי לחקר הספנות מע־סיק 16 איש. יש בו ספריה מרכזית והוא מפרסם ידיעון חודשי.

זכו בלוטו

בהגרלת הלוטו מס' 36/72 שהת־קיימה אתמול הועלו המספרים: 16, 19, 21, 22, 28, 37, והמספר הנוסף 15.

ירידה קלה במספר הנוסעים בלוד חלה באוגוסט

(ע). ירידה קלה חלה במספר הנו־סעים שעברו דרך נמל התעופה לוד בחודש אוגוסט השנה לעומת אותו החודש אשתקד.

אך מאחר וההפרש מסתכם בכ־1,000 נוסעים בסך הכל, הרי שבסי־כום השנתי עד כה יש עליה בכ־30% במספר הנוסעים דרך לוד מראשית השנה ועד עכשיו, לעומת אותה ה־תקופה אשתקד.

על פי נתונים סטטיסטיים בנמל התעופה לוד הגיעו ללוד ויצאו ממנה בחודש אוגוסט השנה 228 אלף נוס־עים, כעוד שבאותו החודש אשתקד עברו את הנמל 229 אלף. בחודש שעבר היו 97 אלף נכנסים, 119 אלף יוצאים ו־12 אלף במעבר. בחודש יולי השנה עברו את הנמל 199 אלף, אותו מספר כמו אשתקד באותו ה־חודש (יולי).

גם בימים האחרונים היתה התגו־דה מוגעת בלבד בנמל התעופה, אך סוכני נסיעה מסבירים זאת בעובדה שהשנה חל ראש השנה זמן כה קצר אחרי גמר עונת הקיץ.

יחד עם זאת ישנם מקומות ריקים רבים בבתי המלון, והדבר גורם ל־דאגה מסויימת.

הטלוויזיה תאפשר לאמנים עולים מברית המועצות להשתלב במסגרת שידוריה

מאת אריך קוטרי,
סופר „הארץ"

„הטלוויזיה תקדם בברכה אמנים עולים מבריה"מ בעלי רמה נאותה שיציעו נכונות להופיע במסגרת תוכניותיה", אמר מר אורי אבנר, דובר רשות השידור, בתשובה על שאלת סופר „הארץ". הדובר הוסיף, כי יחס זהה מגלה הרשות גם כלפי עולים בעלי רמה מארצות אחרות.

הטלוויזיה ומבחני בד

הוא הודה כי הן מבחינת טכנית והן מבחינת כוח אדם, אין הטלוויז־יה ערוכה עדיין לביצוע מבחן הבד. „הרדיו", הוסיף מר אבנר, „ערוך יותר מהטלוויזיה לקליטת אמנים".

„אין להתעלם מהעובדה", אמר מר אבנר, „כי גם עד עתה קיימו ב־טלוויזיה הופעות של אמנים עולים מבריה"מ. אם התאחדות עולי ברית המועצות בישראל או משרד הקליטה יציעו לנו לארח זמרים, רקדנים, שחקנים, או במאים עולים בין אם אמנים בודדים ובין אם להקות אמנים — נבדוק את ההצעות ואין כל סיבה, במידה והרמה האמנותית תהיה נאותה, כי לא נאפשר להם להופיע".

תוכניות מיוחדות — לא

הדובר הוסיף כי ללא ספק מצויים עתה בארץ אמנים עולים מבריה"מ, המסוגלים לתרום רבות לחיי התר־בות בישראל. „עוד לא קרה", אמר, „שלא טיפלנו בבקשתו של אמן עולה".

מר אבנר סיכם באומרו כי עקרו־נית אין מקום בטלוויזיה לקיום תוכ־ניות מיוחדות המיועדות לאמנים עו־לים בלבד. יש לארח אמנים אלה בתוכניות קיימות.

נערה בת 19 נעדרת מנתיבות

(ע.) — נערה בת 19, ציבי זוהר, עזבה את בית הוריה בנתיבות שב־נגב הצפוני כ־30 באוגוסט ועדיין לא חזרה. המשטרה מחפשת אותה.

הטלוויזיה בערד תיקלט באפיק 9

(ל). תושבי ערד והסביבה ייקלטו החל מהיום את שידורי הטלוויזיה הישראלית באפיק 9 ולא באפיק 7, כפי שקלטו עד כה.

השינוי באפיק השידור מבוצע על־ידי מהנדסי משרד התקשורת, עקב הפעלת משדר טלוויזיה חדש ליד מצדה. המשדר באפיק 11, לאיזור ים המלח הכולל את עין גדי וסדום ו־מפעלי הקיט שבמקום.

עקב פעולות פיתוח אלה, של רשות משדרי הטלוויזיה, יתכנו בימים ה־קרובים הפסקות בשידורי הטלוויזיה באזור ערד ובאזור סדום וים המלח.

חזרה הרקדנית רנה שינפלד

(ע). רקדנית הבלט רנה שינפלד חזרה אור ליום ב' מהמבורג, שם ייצגה את ישראל בערב־גאלה לפתי־חת העונה באופרה הממלכתית של המבורג.

במופע השתתפו טובי רקדני ה־בלט מרחבי העולם. רינה שינפלד, חברת להקת בת־שבע, הופיעה יחד עם המנהל האמנותי של הלהקה, מר ויליאם לואר. הרקדנית מסרה כי בהופעתם זכו להצלחה רבה.

המועצה הלאומית למניעת תאונות
משרד התחבורה

למכירה בהזדמנות
ציטרואן די.אס. פאלאס 1968
פרטים: פלה, שניאור 21 פינת טשרניחובסקי ה"א
בין השעות 9.00—14.00

משרד התקשורת

- **מודיע למנויי הטלפון בירושלים כי בכל שאלה בדבר ניתוק טלפון או בדור חשבונות טלפון**

יש לפנות טלפונית אל המספר

- **233255 בירושלים**

בין השעות 8 בבוקר ל־6 אחה"צ

יש להמנע מפניה בנושאים אלה לשירות התיקונים „16", שירות המודיעין „14", או לכל מחלקה או טלפון אחר במשרד התקשורת.

הפניה לשרותים אלה גורמת לעומס ומונעת מהזקוקים לכך להגיע אל שרותי התיקונים והמודיעין.

גלריה לאמנות „אנדרומדה"
יפו העתיקה

תערוכת ציורי יורי קופרמן

שמן
אקורל
רישומים
ליטוגרפיות.

2.9.72 — 30.9.72

משרד התיירות

הודעה בדבר הכנה לבחינות מומחים:

הרשות המוסמכת לסוכני־נסיעות ובית הספר לתיירות מודיעים בזה על קיום הכנה מרוכזת לקראת המבחנים למומחי נסיעות שייערכו בחודש אוקטובר ש"ז.

להשתלמות יתקבלו רק אותם מועמדים הזכאים לגשת לבחינות הנ"ל.

ההשתלמות תתקיים בחוה"מ סוכות 24—27.9.72 (סה"כ 4 ימים) במלון הדמור בהרצליה.

● בדבר פרטים והרשמה נא לפנות לגב' שושנה רקה, ביה"ס לתיירות, רח' שטריקר 19 תל־אביב, טל. 03-253108, בימים א', ג', ה' בשעות 18.00 עד 20.00.

טיסות קבוצתיות של סוויסאיר לארצות הברית

1 — **המראה ב־1.10.72 חזרה ב־30.11.72**
60 יום
המחיר —.3,445 ל"י כולל מס נסיעות.
(15 מבוגרים לפחות)

2 — **המראה ב־16.10.72 חזרה ב־15.2.73**
120 יום
המחיר —.3,300 ל"י כולל מס נסיעות.
(15 מבוגרים לפחות)

3 — **המראה ב־6.11.72 חזרה ב־19.12.72**
45 יום
המחיר 2,923.90 ל"י כולל מס נסיעות.
(15 מבוגרים לפחות)

4 — **המראה ב־14.12.72 חזרה ב־1.3.73**
75 יום
המחיר —.3.300, כולל מס נסיעות.
(15 מבוגרים לפחות)

5 — **המראה ב־21.1.73 חזרה ב־21.3.73**
60 יום
המחיר —.3.300, כולל מס נסיעות.
(15 מבוגרים לפחות)

SWISSAIR
פרטים והרשמה אצל סוכני הנסיעות ובמשרדי סוויסאיר

המפתח לפרסום בארץ
פרסום ב־הארץ

مكذا من الأمل

هكذا من الأصل

גם בעלי שמיעה מצויינת לא יופרעו מהמזגן השקט SILENTAIR

שרות נאמן שעמד במבחן אלקטרה

הוזלו מיצרכי מזון, הלבשה וכלי בית

(ל.ע.ב.). מספר רב של מיצרי כ־זון, הלבשה וכלי־בית הוזלו לקראת החגים בשיעורים של 10 עד 20 אחוז. במסגרת מבצעי הוזלה שאירגנו רשתות השיווק הגדולות וארגוני הסוחרים שנענו בכך לפניית שר ה־מסחר והתעשיה מר חיים בר־לב. אתמול ערך מר בר־לב סיור ב־מספר רשתות שיווק וחנויות מכו־לת בתל־אביב כדי לעמוד מקרוב על מגמות המחירים וההוזלות האחרו־נות. השר ביקר בשקים, בסופרסול, בצרכניות, בהמשביר לצרכן, בכל־בו שלום ובמספר חנויות מכולת.

ההוזלות מקיפות מוצרי מזון שו־נים ובכלל זה בשר חזים, ברקים, דבש, מתקים, ביסקויטים, ייננות ה־ריסים, ליפתנים, שימורים, מיצים ו־פה. כן הוזלו כלי בית, מוצרי הל־בשה שונים ופריטים לתלמידים.

צים רוצה למכור שלוש אניות

מאת סופר „הארץ" בחיפה

מנכ"ל צים, מר משה קשתי, הו־דיע אתמול בפגישה עם חברי מזכי־רות איגוד הימאים כי עם הכנסתן לשירות של שתי אניות גלנוע ב־נובמבר—דצמבר 1972, יש בדעת חב־רת צים למכור לגורם זר שלוש אניות קונבנציונליות מסידרת ה„אמ־הות".

חברי מזכירות איגוד הימאים הו־דיעו שידונו בדבר ויעבירו את עמ־דתם תוך כמה ימים.

הנו שאול אלגרבלי, הפעוט בן השנתיים שנעלם באילת ביום א' אחה"צ, ועדיין לא נמצא. אתמול נמשכו החיפושים אחריו. נערכו סיורי אוויר על ידי שני מטוסים קלים, שנתרמו על ידי חברת נתי־בי אוויר אלרום. כן המשיכו שוטרים רבים בסריקות ובחיפו־שים.

הלוויית ד"ר אלפרד פריכטונגר ז"ל

הלווייתו של ד"ר אלפרד פריכטונ־גר, ראש בנק יפת לשעבר, נערכה אתמול בתל־אביב בהשתתפות קהל רב של ידידים וקרובי משפחה. ד"ר פריכטונגר הובא לקבורה בבית ה־עלמין בנחלת יצחק.

זנבר: כל מי שמפרש דברי אחרת — טועה ומטעה

מגיב על התקפתו של בן אהרון

מאת אמנון ברזילי סופר „הארץ"

„מר בן־אהרון אינו רשאי לשים בפי דברים שלא רק שלא אמרתי, אלא אמרתי את ההיפך הגמור מהם" — אמר אתמול נגיד בנק ישראל, מר משה זנבר, בתגובה על הת־קפתו של מזכיר ההסתדרות שטען כי הנגיד אמר בבעיית שכר דברים ש־אינם תואמים את תפקידו ומעמדו.

מר זנבר אמר עוד כי „לעתים נו־הגים להקיף אדם בהכללות רק מפני שאין מסוגלים להתמודד איתו בנו־שא העובדות. „אני חושש שזה מה שקרה גם הפעם ואני מצטער על כך", אמר. מר זנבר התייחס לדברי מר בן־אהרון שנאמרו שלשום במר־כזון התעשיינים. המזכ"ל תקף את הנגיד באותה הרצאה וטען כי ל־הערכתו בתחום השכר אין כל בי־סוס במציאות.

בשיחה עם סופר „הארץ" אמר מר זנבר כי עליות השכר במשק מאז יולי הפכו לגורם נוסף ללחצים אינ־פלציוניים. „הסכמי השכר שנחתמו", אמר, „חורגים מן המתוכנן בראשית השנה ומה שנהו יותר חשוב, מ־יכולת המשק ומכושר התעשיה לס־פוג עליות שכר אלה". הנגיד הוסיף כי הבעייה בקשר לתוספת השכר החורגת היא שהן בעת ובעונה אחת מהווה גם גורם חשוב בתמחיר המו־צרים ודוחפים את המחירים למעלה מצד הוצאות הייצור. תוספת השכר מהווה למעשה הכנסה נוספת ומש־פיעה על הביקוש ומושכות את ה־מחירים כלפי מעלה.

„התפרצות לדלת פתוחה"

סופר „הארץ" בירושלים מוסיף: התקפתו של מזכ"ל ההסתדרות על מר זנבר היא התפרצות לדלת פתו־חה — אמרו אתמול חוגים המקור־בים לנגיד.

הם הוסיפו כי מר זנבר לא כתב בדו"ח על עליית אמצעי התשלום, המתייחס לחדשים הראשונים של 1972, כי השכר הוא מרכיב חשוב בעליית אמצעי התשלום. בדו"ח יש פיסקה המתייחסת לחדשים האחרו־נים ובה מדובר על הסכנה האינ־פלציונית הטמונה בחריגות הבד־לות מהסכמי המסגרת. בדו"ח כו־תב הנגיד כי יש לזכור את לקח שנות ה־60 בהן שולמו תוספות שכר מעבר ליכולתו של המשק לשלם. ה־מליץ כי יש לנהוג במדיניות מ־אופקת.

על דברים אלה התנפל מזכיר ההסתדרות בצורה תמוהה וללא כל צורך, אמרו החוגים.

מר זנבר ציין, כי בדו"ח שהגיש לממשלה ולכנסת נאמר כי „החריגות מבדיקות ההכנסות המתוכננות ומ־הסכם המסגרת של השכר, הגבירו את הסכנות ליציבות המשק הדבר מחייב צעדים חדשים, נוסף על אלה שהופעלו לריסון הביקוש". הנגיד הטעים כי אין הוא כופר שיק השכר הוא גורם אינפלציוני. במציאות ה־ראשונה לא היוה השכר גורם כזה. אשר לדברי מר בן־אהרון אמר כי „כל מי שמפרש את דברי אחרת הוא טועה ומטעה".

צעירי הליברלים:

ההטבות לשותפי הבנק להון חוזר — שערוריה

ההטבות מרחיקות הלכת שניתנו למשקיעים החדשים ולשותפים ה־ישראלים בבנק להון חוזר ואשר הות־אמו במיוחד לצרכי הקמת הבנק — הם בבחינת שערוריה כלכלית חד־שה של הממשלה, אמר מר ראובן ויטלה, יו"ר הדור הצעיר של המפ־לגה הליברלית במרחב ת"א־יפו, בכ־נס תעשיינים צעירים חברי המפ־לגה שנערך אתמול בתל־אביב. ה־דובר האשים את שר האוצר בלגלי־זציה של שיטת ה„פתקים" על־ידי שימוש חריג ביותר בסמכויותיו ה־חוקיות בצורה הגובלת בהפקרה שרירותית ופרוטקציוניזם.

★ ראש עיריית ירושלים מר קולק נענה אתמול לבקשת ועד הורי ה־תלמידים בביה"ס שרת והביע את הסכמתו עד־13 כתות יועברו ל־ביה"ס פרבשטיין החדש.

מתחילה חלוקת תעודות מילווה ביטחון ומילווה חסכון 1970

הראשונות ייפדו ב־1986 השניות — בשלושה מועדים

(ע). חלוקתן של תעודות מילווה בטחון ומילווה חסכון 1970, החלה ליותר ממיליון זכאים: שכירים, עצ־מאים וחברות, באמצעות בנק יש־ראל. תעודות מילווה הבטחון הן ב־סכום כולל של 410 מיליון לירות ו־מלווה החסכון 465 מיליון ל"י. חלו־קת התעודות תימשך כחמשה חוד־שים. זאת מסרו מר א. דובנוב, סגן נציב מס הכנסה ומר צ. בולקא, סגן מנהל מילווה המדינה בבנק ישראל, במסיבת עתונאים שנערכה אתמול בבית אגרון בירושלים.

הדוברים הסבירו, כי התעודות ש־הונפקו על ידי בנק ישראל, הן „על שם", שאינן ניתנות למסחר, לשע־בוד או להעברה, ויומצאו לזכאים בהתאם לדיווחים על סכומי מילווה שנוכו משכרם או ממקדמות.

תעודות מילווה הבטחון יעמדו לפ־דיון בשנת 1986, ואילו הריבית על מילווה זה בשיעור של 5 אחוזים ללא הצמדה, תיפרע תמורת תלושים המצורפים לתעודה ב־1 באוקטובר של השנים 1977, 1980, ו־1983.

פדיון מלווה החסכון יתקיים על פי הגרלה בשלושה מועדים: ב־1 ב־אוקטובר של 1974, 1975, ו־1976.

נמסר, כי כדי לייעל את חלוקת התעודות הגיע בנק ישראל להסכמים עם מעסיקיהם של כ־350 אלף עוב־דים שכירים על חלוקה מרוכזת של התעודות. כ־100 אלף תעודות יחולקו באמצעות בנקים למרבית עובדי ה־מדינה ועובדי מערכת הבטחון. שאר התעודות יישלחו בדואר רשום ל־מעניהם הפרטיים של הזכאים.

התעודות יחולקו באמצעות בנקים למרבית עובדי המדינה ועובדי מער־כת הבטחון. שאר התעודות יישלחו בדואר רשום למעניהם הפרטיים של הזכאים.

נמסר כי ניתנת זכות לפדיון מוקדם של אגרות מלווה בט־חון ליורשים במקרה של פטי־רת בעל האגרת, ולפדיון מוק־דם של תעודות שני המלוות לגילאי 65 ומעלה. תנאי ה־זכאות לפדיון מוקדם מפורטים במכתב המצורף לכל תעודה מלווה הנשלחת לבעליה.

זיידל יחרים מועצת ההסתד'

מתכנסת היום לדיון בגזירת הכופר

מאת סופר „הארץ"

יו"ר המחלקה לקליטה ופיתוח ב־הסתדרות, מר הלל זיידל, יחרים את מועצת ההסתדרות המתכנסת היום לדיון בענין הכופר.

מר זיידל יחרים את המועצה כאו־חר שלארגונה לא נמסר לידו, למרות תפקידו, וכן לא הוצע לו לשאת את דבריו במועצה, בתוקף תפקידו ב־התאם לנוהג הקיים בהסתדרות כמה שנים.

לדעת מר זיידל, יחס כזה אליו נו־בע משום שאין המערך מוכן להש־לים עם העובדה שנושא כה חשוב כמו כופר התעודה, הארגון הפעולה סביבו למען ביטול הכופר, יהיה בידו של מי שאינו נמנה עם המערך. הוא ציין שכל הנושא של ארגון נגד כופר התעודה וכן התביעה למען יהודי מרוקו, הועלה על־ידו עד־כבנוע בישראל על הטלת הכופר בבריה"מ וכן המצב של יהודי מרו־קו.

מר זיידל הוסיף כי לצערו לא הת־עלה המערך במקרה זה מעל ל־חישובים מפלגתיים צרים בענין כה חשוב ככופר התעודה, וכנראה נעל־מה מעיניהם העובדה שתפקידו כ־יו"ר המחלקה לקליטה ופיתוח בהס־תדרות, הוא לא מפלגתי אלא כלל־ציבורי.

נחנך בית ספר למלונאות בחיפה

מאת סופר „הארץ" בחיפה

בית ספר כרמל למלונאות בחיפה נחנך אתמול על ידי שר העבודה מר יוסף אלמוגי. בית הספר נמצא בבנין מלון דביר לשעבר שנרכש מבעליו תמורת שני מיליונים ל"י. עוד כשני מיליונים ל"י יושקעו בשיפוצים וב־הקמת אגף נוסף. בית הספר יקיים לימודים לבוגרים ולחניכים וינוהל על־ידי רשת מלונות דן.

3.7 מ' ל"י — רווח חברת הברום

מאת מרדכי ארזיאלי סופר „הארץ"

רווחי חברת ברום ים המלח, ש־היא חברה בת של מפעלי ים המלח, גדלו בשנת המאזן האחרונה בכ־30% — 3.7 מיליון ל"י לעומת 2.8 מיליון ב־1969/1970. זו פעם ראשונה שהחב־רה החליטה לחלק דיבידנד, של 15%.

מכירות החברה בחו"ל הסתכמו ב־18.8 מיליון לירות, לעומת 16.2 מיל־יון שנה קודם לכן.

מועצת המנהלים של החברה הח־ליטה להמליץ בפני האסיפה הכל־לית של 20% מניות הטבה בסכום של 400 אלף לירות. מנכ"ל החברה מר צבי וולדמן, מציין, כי להתקדמות ולהצלחת החברה שלוש סיבות: שי־פורים טכנולוגיים בתהליכי הייצור; שיפורים בשיטות ובאמצעי התוב־לה; הרחבת והעמקת השיווק בחו"ל ובעיקר ביפאן ובהולנד.

חברת הברום היא כיום היצואן ה־גדול ביותר בעולם של ברום והיא מקווה להכפיל את ייצורה עד 1977. כן עושה החברה מאמצים להרחיב את קשת המוצרים של תרכובות ב־רום ולמצוא בעזרת ענף המחקר ש־לה, דרכי שימוש חדשים.

דובה ויצחק יהודאי גניה אלקון

עידית ואהוד אלקון

מודיעים בשמחה

על הולדת הבן

אח לאייל וארי

בי"ח אסותא

כ"ה אלול תשל"ב, 4.9.72

השוק הירוק בסופרמרקט

בימים ד', ה', ו'

עגבניות	1 ק"ג	.95
בצל יבש	1 ק"ג	.58
ענבים זן „תמר" „דבוקי"	1 ק"ג	1.08
אגסים זן „ספדונה" גודל 5½	1 ק"ג	1.15
תפוחי־עץ „גרנדי" גודל 6½	1 ק"ג	1.15
תפוחי־עץ „מוזהב" גודל 6	1 ק"ג	1.48
תפוחי־עץ „אורליאנס" גודל 7—6½	1 ק"ג	1.58

אגודה צרכנית שיתופית המאוחדת תל אביב-„דן השרון"

שרשרת סופרמרקטים:

תל־אביב, בת־ים, חולון, רמת־גן, גבעתיים, פתח־תקוה, בני־ברק, קרית־אונו, אור־יהודה, כפר סבא, נתניה, ראשון־לציון, רחובות, אשדוד, קרית־גת, אילת.

שנה טובה

מאחלים לכל לקוחותיהם סוכניהם וידידיהם

מ. פרוף ובנו בע"מ

יבואנים ומפיצים של:

תה טטלי
קפה טטלי
אנגליה, ארה"ב

קוייקר אוטס
דנמרק, אנגליה, הולנד, ארצות הברית

הרמזית
הממתיק השויצרי הטהור והמקורי

BEECH—NUT
גומי לעיסה הנודע
תוצרת ארה"ב

ביצ'נאט
מזון התינוקות הנודע
תוצרת ארה"ב

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל — הועד הפועל

ביום רביעי, כ"ט באלול תשל"ב, 6.9.72, בשעה 11.00 בבוקר תתקיים ב„בית החייל" בתל־אביב (רח' וייצמן פינת פנקס)

מועצת ההסתדרות פ"ח

על סדר היום:

מחאה ופעולה לביטול „כופר תעודה" ולמען הצלת שרידי היהודים בארצות ערב

★ דבר מזכ"ל ההסתדרות יצחק בן אהרון.

★ נציגי הסיעות בועד הפועל.

★ דבר ראש הממשלה גולדה מאיר.

הזמנות למועצה ניתן לקבל במחלקה הארגון של הועה"פ ובמועצות הפועלים במקומות.

בנק ישראל מודיע:

היום יום רביעי 6.9.1972

תונפק סדרה חדשה - רמ"ב

של מילווה פיתוח צמוד למדד

★ ריבית שנתית — בשיעור 6½ אחוזים, תשולם באורח שוטף פעמים בשנה.

★ הצמדה — הקרן והריבית צמודות למדד המחירים לצרכן. מדד הבסיס יהיה 132.7 נקודות.

★ הגבלת מס ופטור — מס הכנסה על הריבית לא יעלה על 25%. הפרשי ההצמדה על הקרן פטורים ממס*.

★ הפדיון — יחול בתום 7 שנים.

★ סכום ההוצאה — של הסדרה החדשה 5 מיליון לירות. האיגרות הן בשווי נקוב החל מ־100 ל"י.

★ המחיר לציבור — איגרות למוכ"ז תימכרנה לציבור ב־100%, איגרות ע"ש ב־99.5%. מחירים אלה יהיו בתוקף ביומיים הראשונים בלבד. החל מהיום השלישי להנפקה ואילך, תחול תוספת ריבית מוצמדת למחיר המכירה.

★ הרכישה — איגרות מילווה פיתוח של מדינת ישראל ניתן לרכוש בכל המוסדות הבנקאיים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך. הרכישה במועד ההנפקה משוחררת מתשלום עמלה.

★ רשום בבורסה — הסדרה החדשה תרשם ותיסחר בבורסה לניי־רות ערך. כלומר, ניתן — במקרה הצורך — לממש את תמורת האיגרות בכל עת, אף לפני מועד הפדיון הסופי.

* על־פי סעיף 97(א)(3) לפקודת מס הכנסה.

מילווה פיתוח של מדינת ישראל

בנק ישראל

Woman

Issue July 8th 1972

WOMAN'S OWN

Issue July 8th 1972

הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים-תל־אביב-חיפה
נמל תעופה לוד
להשיג בכל מקום

במחנה

גליון חגיגי מוגדל לראש השנה

ראה מודעה בעמוד 24

אגבגאות
מתכת
לאחסנה
למשרד
לחנות

צגתון

בתי מגורים, משרדים, בתי ספר, מועדונים, בתי מלון, בתי חולים.
„מגורון" - פתרון אידיאלי ומהיר לבעית הקמת משרדים ומגורים ציבוריים וכל מבנה נדרש.
הקמה מהירה בכל רחבי הארץ.
שיטת בניה מוגנת ע"י פטנטים ישראליים 10288, 10289

טרומאסבסט
tromasbest
חברה לייצור והרכבת מבנים טרומיים בע"מ
תל־אביב, שד' רוטשילד 106 טל' 3־2־244171
המפעל: עבו. ת.ד. 38, טל' 7־6־911615

PANTHER
NEW PAPERBACKS
★ ST. URBAIN'S HORSE-MAN — MORDECHAI RICHLER
★ BRIEFING FOR A DESCENT INTO HELL — DORIS LESSING
הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים-תל־אביב-חיפה
נמל תעופה לוד
להשיג בכל מקום

PENTHOUSE
Vol. 7 No. 3
הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים-תל־אביב-חיפה
נמל תעופה לוד
להשיג בכל מקום

הלוח הכפול
מספרים: 22, 23
הכל בכל כלול בלוח הכפול

מחר
2 זכיות של
150,000 ל"י
150,000 ל"י
בהגרלת מפעל הפיס
כרטיסים אחרונים, ליד אולם המפעל, רחוב הפטמן 3, ת"א, ביום ההגרלה עד שעה 6.55 בערב

מחר בשעה 6 בערב יוקרנו סרטונים לפני ההגרלה.
הכניסה חופשית